

Jaarstukken 2021

gemeente
Hoeksche Waard

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	4
1. Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Jaarstukken 2021	5
1.3 Samenvattend beeld	7
1.4 Bestemming resultaat	10
2. Programma's	12
2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	13
2.2 Programma 1 Veiligheid	16
2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	19
2.4 Programma 3 Economie	23
2.5 Programma 4 Onderwijs	28
2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	31
2.7 Programma 6 Sociaal Domein	34
2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	40
2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	42
2.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	46
3. Paragrafen	51
3.1 Inleiding	51
3.2 Lokale heffingen	52
3.3 Weerstandvermogen en risicobeheersing	60
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen	69
3.5 Financiering	78
3.6 Bedrijfsvoering	84
3.7 Verbonden Partijen	90
3.8 Grondbeleid	106
3.9 Regiodeal	111
4. Jaarrekening	113
4.1 Overzicht van baten en lasten	113
4.2 Begrotingsrechtmatigheid	115
4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten	116
4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	116
4.5 Incidentele baten en lasten	118
4.6 Overzicht van structurele reservemutaties	121
4.7 Balans	122
4.8 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	124
4.9 Toelichting op de balans	127
4.10 Investeringskredieten	140
4.11 Reserves en voorzieningen	145
4.12 Overzicht Sisa	149
4.13 Overzicht taakvelden	154
5. Controleverklaring	157
Bijlagen	158
I Interbestuurlijk toezicht	158

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij ontvangt u de Jaarstukken van 2021. Met genoegen presenteren wij de jaarrekening van gemeente Hoeksche Waard. Een jaar waarin de coronacrisis nog steeds een grote impact had op onze samenleving. Ondanks deze ontwikkeling is in 2021 heel hard gewerkt aan de realisatie van de ambities.

Rol

Met deze jaarstukken leggen we verantwoording aan u af over het gerealiseerde beleid en over het financieel beheer in 2021. De jaarstukken zijn bij uitstek het middel waarop u uw controlerende rol kunt uitoefenen. Met de programmabegroting 2021 heeft u vanuit uw kaderstellende rol richting gegeven voor het te voeren beleid 2021 binnen de door u vastgestelde financiële kaders.

Resultaat 2021

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening voor 2021 sluit af met een positief gerealiseerd resultaat van afgerond € 3,0 miljoen (2020: € 5,9 miljoen). Bij de Slotrapportage 2021 is een geprognoseerd resultaat berekend van € 0,4 miljoen. Ten opzichte van de actuele begroting is sprake van een verschil van € 2,6 miljoen (positief). Een overzicht van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het geprognoseerd resultaat bij de Slotrapportage 2021 vindt u terug in hoofdstuk 1.3 Samenvattend beeld van deze jaarstukken.

Accountantscontrole

In opdracht van de raad heeft de accountant de Jaarstukken 2021 gecontroleerd. Op basis van deze controle doet de accountant een uitspraak over de financiële getrouwheid van de jaarstukken en de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen.

Voorstel tot resultaatbestemming

In deze jaarstukken doen we u een aantal voorstellen om het gerealiseerde resultaat te bestemmen. We stellen voor om van het gerealiseerde resultaat van € 3,0 miljoen in totaal € 0,7 miljoen aan budget over te hevelen naar 2022 vanwege (voornamelijk) niet (volledig) uitgevoerde activiteiten in 2021, o.a. als gevolg een aantal middelen die wij pas in december (decembercirculaire gemeentefonds) vanuit het Rijk hebben ontvangen. Van het resterende jaarresultaat van € 2,3 miljoen wordt voorgesteld om dit, conform de uitgangspunten uit de Notitie Reserves en Voorzieningen, te storten in de algemene reserve. De volledige specificatie van het voorstel tot resultaatbestemming is opgenomen in paragraaf 1.4 van deze jaarstukken.

Aangeboden door,
burgemeester en wethouders van gemeente Hoeksche Waard

B.W. Silvis-de Heer
secretaris

C. Aptroot
burgemeester

1. Inleiding

1.1 Algemeen

De Programmabegroting 2021 vormt het startpunt voor de planning- en controlcyclus 2021. Tussentijdse bijstellingen hebben plaatsgevonden via de Zomerrapportage en Slotrapportage. Daarnaast is de begroting 2021 bijgesteld naar aanleiding van (tussentijdse) raadsbesluiten.

Deze Jaarstukken 2021 vormen het sluitstuk van de planning- en controlcyclus 2021. Hierin wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van het voorgenomen beleid in het jaar 2021. De jaarstukken zijn gebaseerd op de Programmabegroting 2021 en opgesteld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna BBV).

Bij de samenstelling van de Jaarstukken 2021 is het principe 'sturen op hoofdlijnen', gebruikt. De beleidsverantwoording op programmaniveau geeft een goede indruk van de activiteiten die in 2021 zijn uitgevoerd om de in de begroting opgenomen doelstellingen te realiseren. De financiële toelichtingen op programmaniveau en de verschillenanalyses zijn op hoofdlijnen opgesteld.

Corona

Gemeente Hoeksche Waard stond vanaf de start van de crisis dicht bij de inwoners en ondernemers en heeft initiatieven opgepakt om de sociale en economische gevolgen te dempen door uitvoering te geven aan het actieplan economische gevolgen Coronacrisis. Eind 2021 heeft de raad besloten de gemeentelijke noodsteunmaatregelen, bestaande uit garanties, leningen en vouchers voor advies en verstrekkingen 'om niet' (aansport- en cultuurinstellingen) met een jaar te verlengen tot 1 januari 2023.

Er is een actieplan horeca opgezet in nauwe samenwerking met de lokale horecaondernemers en Koninklijke Horeca Nederland, wat doorloopt in 2022. Overige maatregelen betreffen o.a. tegemoetkoming in de kosten voor controle van Corona toegangsbewijzen, tijdelijke verlaging van een aantal leges tarieven en tegemoetkoming in de (huur-)lasten voor sportaccommodaties. Voor een groot deel van de extra kosten hebben wij van het rijk compensatie ontvangen. Samenvattend is het beeld als volgt:

bedragen * € 1.000		-/- lasten	+/- baten
Totaal overzicht Covid 19 per 31 december 2021			
1. Ondersteunende maatregelen	€	-1.440	
2. Uitvoeringskosten	€	-737	
4. Indirecte kosten (gevolgen)	€	-4.452	
			€ -6.629
3. Minder kosten			€ 1.026
Saldo extra Lasten			€ -5.603
5. Compensatiemiddelen			€ 5.442
Ten laste van gemeentelijke middelen			€ -161

1.2 Jaarstukken 2021

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen.

Jaarverslag

De programma-indeling is als volgt:

0. Bestuur en Ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte
3. Economie

4. Onderwijs
 5. Sport, Cultuur en Recreatie
 6. Sociaal Domein
 7. Volksgezondheid en Milieu
 8. Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
- Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

De verantwoording over het al dan niet bereiken van de doelstellingen en activiteiten uit de Begroting 2021 wordt per programma aan de hand van de volgende vragen afgelegd:

- Wat gebeurde er om ons heen?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De vraag “Wat hebben we gedaan?” geeft antwoord op de voortgang van de activiteiten. Hierover wordt gerapporteerd door middel van een indicator en indien nodig wordt een toelichting gegeven.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

Naast de programma's zijn in het jaarverslag de volgende paragrafen opgenomen:

- Lokale heffingen
- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Regio Deal

Jaarrekening

De verantwoording over programma-afwijkingen, hoger dan de rapportagegrenzen, wordt per programma aan de hand van de volgende vraag afgelegd: “Wat heeft het gekost?”.

Conform de financiële verordening lichten wij afwijkingen tussen actuele begroting en realisatie toe die groter zijn dan € 250.000,-.

Deze jaarstukken bevatten:

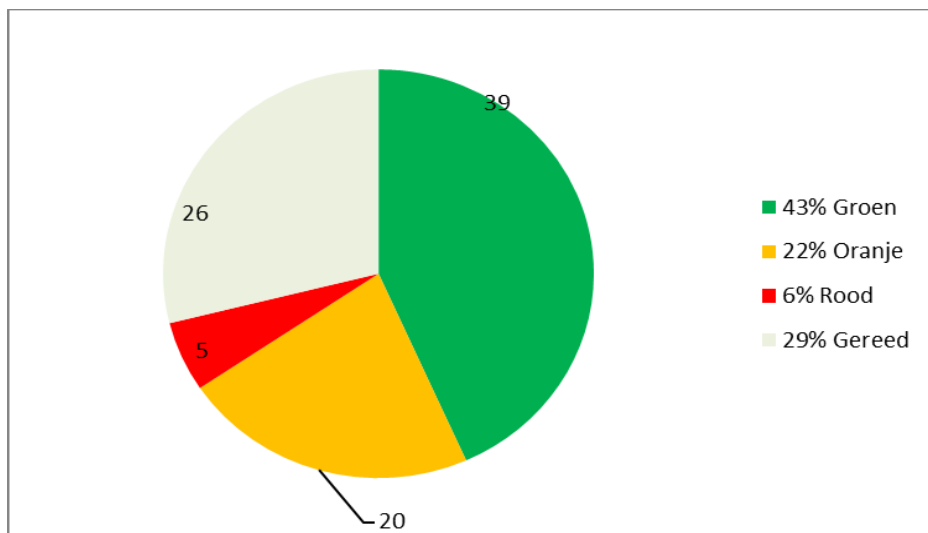
- De financiële verantwoording per programma;
- Een overzicht van baten en lasten (inclusief toelichting);
- Gegevens over de Wet Normering Topinkomens;
- Een uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen;
- Een overzicht van de incidentele baten en lasten;
- Een overzicht van de structurele mutaties in de reserves;
- De balans (inclusief toelichting);
- De verantwoording over de investeringskredieten;
- Overzicht van de reserves en voorzieningen;
- De Sisa-bijlage;
- Het overzicht van baten en lasten op taakveldniveau;
- Overzicht in het kader van de uitvoering van de Wet Generiek Toezicht (bijlage).

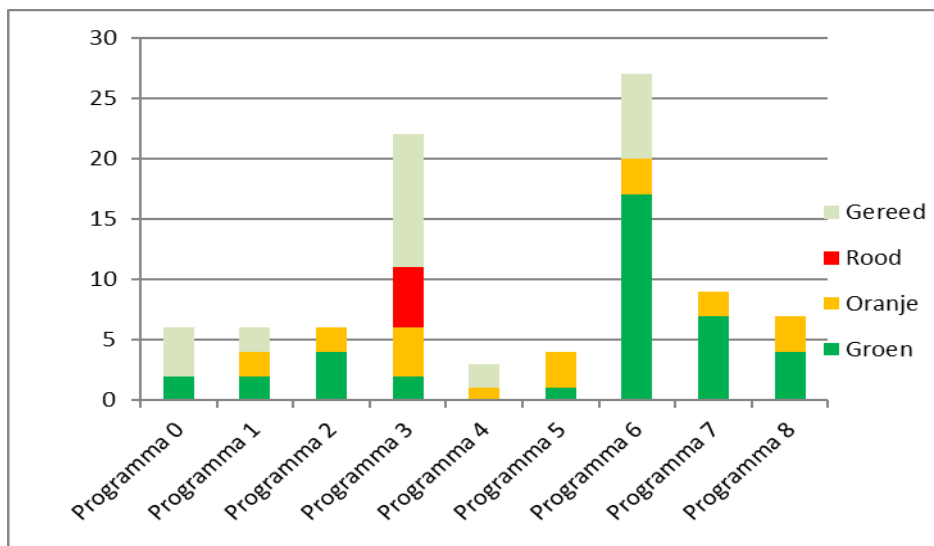
1.3 Samenvattend beeld

Beleidsrapportage

In totaal wordt er gerapporteerd over 90 activiteiten. Daarvan is 72% afgerond of loopt volgens planning en voor 28% staat de uitvoering onder druk. Dit geeft het volgende beeld:

Totaal activiteiten en voortgang per programma:

Ten opzichte van de Slotrapportage 2021 is het beeld qua uitvoering van de activiteiten achteruitgegaan. Toen liep ongeveer 84% van de activiteiten op schema of was gereed.

Financiële rapportage

Het rekeningresultaat in 2021 is € 3,0 miljoen (in 2020: € 5,9 miljoen). Het laatste actuele begrotingsresultaat (zie Slotrapportage 2021) is € 0,4 miljoen (positief). Ten opzichte van de actuele begroting is er sprake van een verschil van € 2,6 miljoen (positief).

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve begroting		Actuele begroting		Saldo
	Werkelijk 2020	2021	Werkelijk 2021	2021	
Baten	285.841	190.155	214.722	216.074	1.352
Lasten	-206.006	-202.549	-223.098	-218.594	4.503
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	79.835	-12.395	-8.376	-2.520	5.856
Onttrekkingen reserves	47.573	21.728	35.600	31.575	-4.025
Storting reserves	-121.464	-16.136	-26.827	-26.042	785
Gerealiseerd resultaat	5.944	-6.802	397	3.013	2.616

Als we het jaarrekeningresultaat 2021 in perspectief plaatsen, dan is het beeld als volgt:

Jaarresultaat als % van totale werkelijke lasten	1,23%
% afwijking tov van begrotingstotaal	1,05%

Voor de verschillenanalyse tussen de actuele begroting 2021 en het werkelijke resultaat van 2021 verwijzen we naar hoofdstuk 2 van deze jaarstukken. Daarin staan de verschillenanalyses per programma. Uit de verschillenanalyse blijkt dat het jaarrekeningresultaat 2021 bestaat uit een aantal verschillen.

De belangrijkste (grootste) posten zijn hieronder weergegeven.

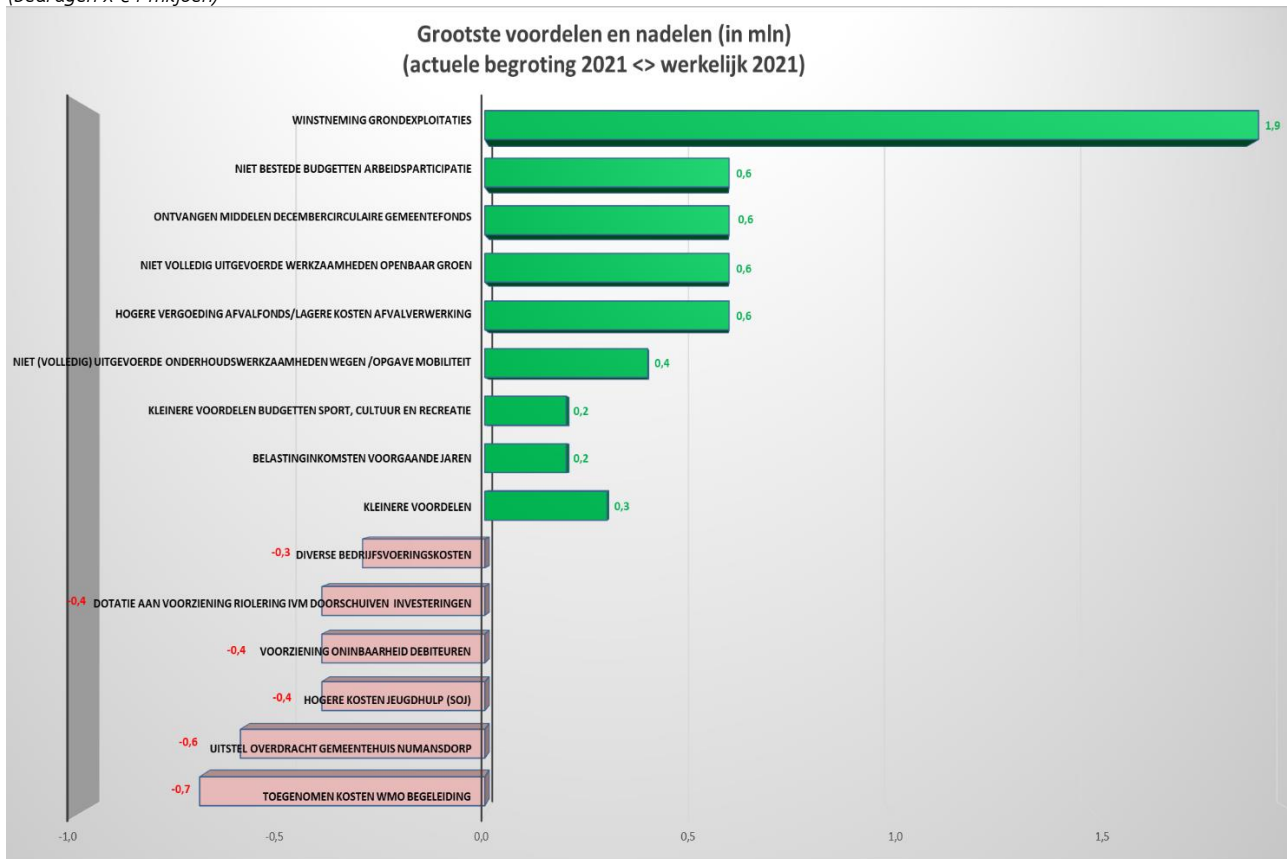
(bedragen x €1 mln)

Omschrijving posten	Programma/onderdeel	Voordelen/ Nadelen	Toelichting	Totaal
Winstneming Grondexploitatie	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1,9	Betreft tussentijdse winstnemingen grondexploitatie, met name de grondexploitatie Poortwijk III Oud Beijerland.	5,4
Niet bestede budgetten arbeidsparticipatie	6. Sociaal Domein	0,6	Kosten in het kader van de aanpassingen aan het gebouw aan de Jan van der Heijdenstraat in Oud Beijerland ten behoeve van het Leerhuis 2.0. dienen te worden geactiveerd (€ 0,3 mln) waardoor het budget in 2021 niet is benut. Daarnaast is sprake van niet gerealiseerde taallessen ("Taalhuis") in 2021 als gevolg van corona (€ 0,1 mln) en diverse kleinere voordelen (€ 0,2 mln).	
Ontvangen middelen decembercirculaire gemeentefonds	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	0,6	Ontvangen rijksmiddelen op grond van de decembercirculaire van het Rijk hebben ontvangen, waaronder corona compensatie en middelen voor het integraal en gebiedsgericht werken	
Niet volledig uitgevoerde werkzaamheden openbaar groen	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0,6	Niet (volledig) uitgevoerde werkzaamheden voor boombeheer door capaciteitsproblemen bij de aannemer (€ 0,2 mln), minder kosten voor maaibeheer (€0,2 mln) en overige kleinere voordelen (€0,2 mln).	
Hogere vergoeding afvalfonds/lagere kosten afvalverwerking	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0,6	Betreft een hogere vergoeding van het afvalfonds (gescheiden inzameling) en een voordeel op de nacalculatie van afvalverwerking.	
Niet (volledig) uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden wegen /opgave mobiliteit	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0,4	Als gevolg van corona en grote drukte hebben we op het gebied van het onderhoud aan wegen niet alle werkzaamheden kunnen uitvoeren (€ 0,3 mln). Daarnaast zijn, in afstemming met gedeputeerde staten, vervolgstappen met betrekking tot de opgave mobiliteit uitgesteld naar 2022 (€ 0,1 mln).	
Kleinere voordelen budgetten sport, cultuur en recreatie	5. Sport, cultuur en recreatie	0,2	Diverse kleinere voordelen op de budgetten van sport, cultuur en recreatie	
Belastinginkomsten voorgaande jaren	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	0,2	Betreft belastinginkomsten (ozb) uit voorgaande jaren.	
Kleinere voordelen	Overig	0,3	Overige kleinere verschillen. Zie verschillenanalyse programma's	-2,8
Diverse bedrijfsvoeringskosten	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	-0,3	Minder opleidingskosten door corona (0,2 mln) en een verwachte naheffing van een softwareleverancier is niet doorgegaan (0,2 mln). Daarnaast hebben wij softwarekosten niet kunnen activeren op grond van de verslaggevingsregels maar als last in de exploitatie verantwoord (-/- 0,7 mln)	
Dotatie aan voorziening riolering i/vm doorschuiven investeringen	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-0,4	Investeringen in de riolering zijn niet volledig uitgevoerd en schuiven door naar 2022. Dit leidt tot een hogere dotatie (last) aan de voorziening. In 2022 worden deze middelen aan de voorziening onttrokken.	
Voorziening oninbaarheid debiteuren	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	-0,4	Op grond van de jaarlijkse ouderdomsanalyse/beoordeling van onze openstaande debiteuren nemen wij, conform de richtlijnen in het BBV, een voorziening voor mogelijke oninbaarheid op.	
Hogere kosten Jeugdhulp (SOJ)	6. Sociaal Domein	-0,4	De kosten voor Jeugdhulp zijn (ten opzichte van de 2e bestuursrapportage van de SOJ) hoger dan geraamd, met name bij de specialistische geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast zijn de kosten voor persoonsgebonden budgetten (Pgb) hoger door toename van het aantal jeugdigen met Pgb en het bedrag per jeugdige.	
Uitstel overdracht gemeentehuis Numansdorp	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	-0,6	De verwachte verkoopopbrengst van € 0,8 mln in verband met het uitstel van de overdracht van het gemeentehuis Numansdorp aan HW Wonen is niet gerealiseerd. Tevens is de afboeking van de boekwaarde doorgeschoven van 2021 naar 2022 (€ 0,2 mln).	
Toegenomen kosten Wmo begeleiding	6. Sociaal Domein	-0,7	De kosten voor de Wmo begeleiding zijn toegenomen mede als gevolg van de toegenomen zwaarte en complexiteit. Dit is onder meer het gevolg van de invoering van het abonnementstarief (eigen bijdrage).	
Totaal		2,6		2,6

In onderstaande grafiek zijn de meest in het oog springende voor- en nadelen schematisch weergegeven.

(bedragen x € 1 miljoen)

Jaarresultaat in perspectief

In 2021 is sprake van een positief jaarresultaat van € 3,0 miljoen (afwijking ad 1,05% van het begrotingstotaal). Dit resultaat is voor meer dan de helft veroorzaakt door een incidentele (tussentijdse) winstneming op grondexploitatie (€ 1,9 miljoen). Zonder deze winstneming zou het jaarresultaat € 1,1 miljoen zijn geweest (afwijking van 0,3% van het begrotingstotaal).

Andere effecten die aan het jaarresultaat hebben bijgedragen, betreffen met name middelen die wij in december hebben ontvangen vanuit het Rijk (decembercirculaire gemeentefonds), niet (volledig) bestede budgetten op het gebied van arbeidsparticipatie (programma 6 sociaal domein), niet (volledig) uitgevoerde werkzaamheden op het gebied van het openbaar groen (programma 2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte) en niet (volledig) uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden op het gebied van wegen/opgave mobiliteit (programma 2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte).

De (redelijkerwijs) voorzienbare afwijkingen in deze jaarrekening op een aantal specifieke onderwerpen, krijgen in de planning & control-cyclus 2022 dan ook extra aandacht (met name de winstnemingen op de grondexploitatie). Op deze manier willen wij de informatieverstrekking in de tussentijdse rapportages aan de raad verder verbeteren.

Ondanks dat onze gemeente beschikt over een aantal gunstige financiële ratio's staat er forse druk op de beschikbare structurele exploitatieruimte. Het beeld voor onze gemeente sluit hierbij aan bij het landelijke beeld en wordt bevestigd door diverse externe onderzoeken en rapporten. Waaronder het rapport van Berenschot "Roeien met te korte riemen: Onderzoek naar de financiële positie en beleidsruimte van gemeenten in Zuid-Holland", dat in opdracht van Provincie Zuid-Holland werd uitgebracht.

Weerstandsvermogen en ratio's

Het weerstandsvermogen van de exploitatie is (zeer) goed. Op basis van ons beschikbare weerstandsvermogen zijn wij in staat om (incidentele) risico's/tegevallen op te vangen. Er is sprake van een zeer gunstige weerstandsratio (ruim 12). Voor een verdere toelichting verwijzen we naar paragraaf 3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het belang om de (financiële) ratio's te volgen, neemt de laatste jaren toe. De BBV heeft daarom een aantal financiële indicatoren verplicht gesteld. Deze ratio's uitgewerkt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hiermee kunnen we (mede) de (financiële) "gezondheid" van onze gemeente bepalen. Uit de in deze jaarstukken berekende ratio's wordt geconcludeerd dat onze gemeente beschikt over gunstige financiële ratio's. De effecten van de verkoop van aandelen Eneco in 2020 hebben een positieve invloed gehad op enkele ratio's (o.a. schuldquote en de solvabiliteit). Voor een verdere toelichting verwijzen we naar paragraaf 3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Reservepositie

De totale omvang van de reservepositie per 31 december 2021 is € 196 miljoen. De direct beïnvloedbare / vrije ruimte zit in het vrije deel van de algemene reserve. Dat deel is vrij besteedbaar en bedraagt € 110 miljoen (exclusief reserve weerstandsvermogen en exclusief resultaat 2021). Voor onze gemeente geldt hiermee dat er voldoende 'vlees op de botten' aanwezig is om incidentele tegenvallers te kunnen opvangen. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar hoofdstuk 3.3 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing en hoofdstuk 4.12 Reserves en voorzieningen.

1.4 Bestemming resultaat

In deze jaarstukken worden de volgende resultaatbestemmingen voorgesteld.

(bedragen x €1.000)

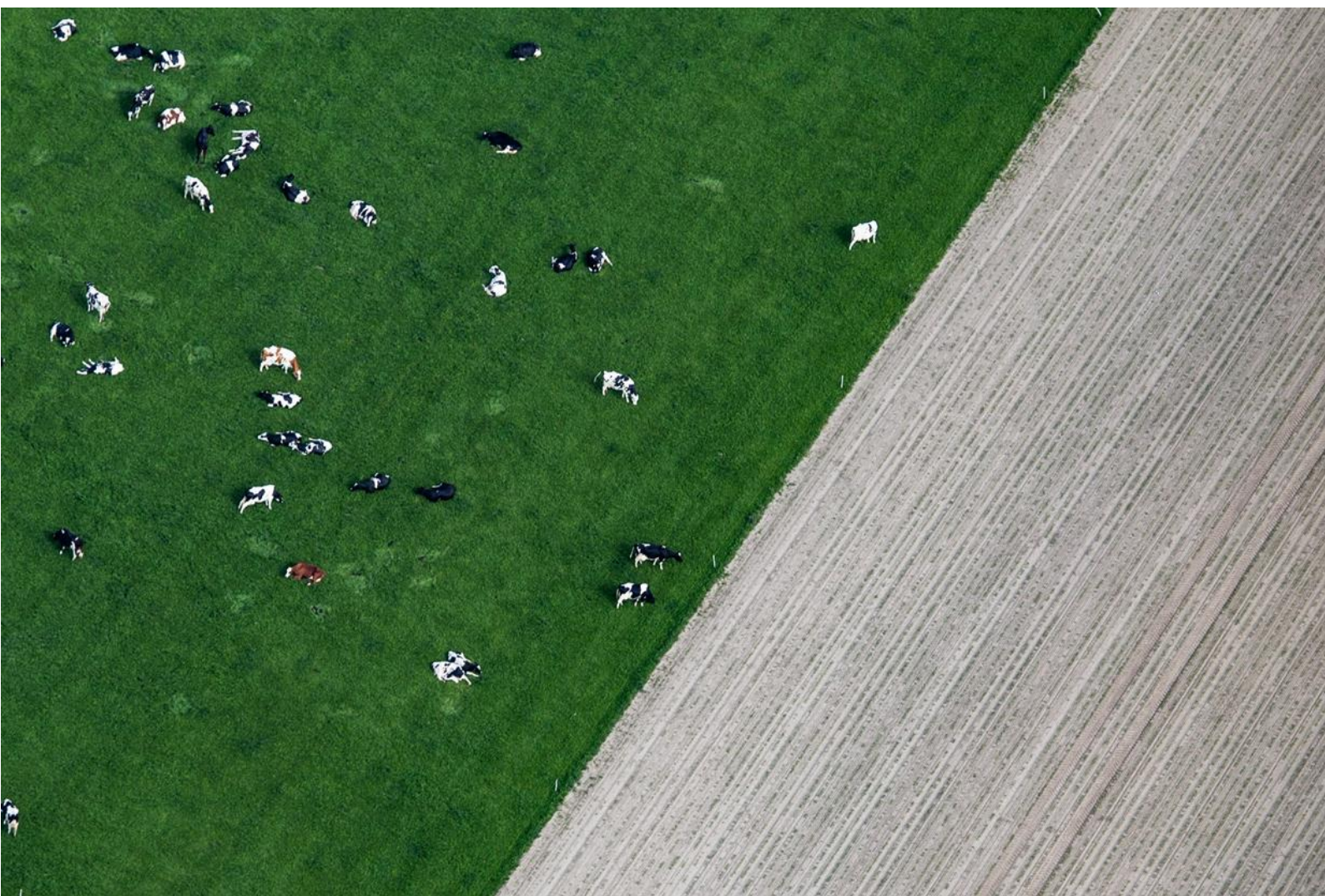
bedragen x € 1.000)

Onderwerp	Programma	Omschrijving	Bedrag	
Nr		Resultaat jaarrekening vóór bestemming	3.013	
1	Meerjarenonderhoudsplan nen vastgoed	0. Bestuur en Ondersteuning	Werkzaamheden en bijbehorende middelen in het kader van het opstellen van meerjarenonderhoudsplannen zijn (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	60
2	Boombeheer	2. Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte	Werkzaamheden en bijbehorende middelen in het kader van het boombeheer zijn (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	145
3	Jeugdbeleid: mentale weerbaarheid	6. Sociaal Domein	Werkzaamheden en bijbehorende middelen in het kader van nationaal programma onderwijs (NPO) en de ontvangen voor mentale ondersteuning (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	34
4	Pilot kortdurende begeleiding via het wijkteam	6. Sociaal Domein	Werkzaamheden en bijbehorende middelen in het kader van de pilot kortdurende begeleiding via het wijkteam zijn (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022. Via het wijkteam gaan wij 3 aanbieders Wmo-begeleiding inzetten voor kortdurende begeleiding zonder indicatie (3 tot 6 maanden). Hiervoor gaan we een aantal casussen selecteren. Wij verwachten hierop 50% minder kosten voor Wmo-begeleiding.	100
5	Decembercirculaire gemeentefonds: middelen inburgering/leesbaarheids toets	6. Sociaal Domein	De middelen die wij bij de decembercirculaire 2021 hebben ontvangen in het kader van inburgering en implementatie ICT en leerbaarheidstoets zijn (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	36
6	Decembercirculaire gemeentefonds: middelen gebiedsgericht werken	6. Sociaal Domein	De middelen die wij bij de decembercirculaire 2021 hebben ontvangen in het kader van gebiedsgericht werken zijn (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	118
7	Samen tegen armoede	6. Sociaal Domein	De oorspronkelijke afspraken (cf. uitvoeringsagenda Samen Tegen Armoede) uit 2021 met Stichting Pameijer over de inzet binnen Vroeg Eropaf en de inzet Jongerenschuldencoach zijn door capaciteitsproblemen niet nagekomen door de Stichting in 2021. De inzet wordt in 2022 alsnog geleverd door verschillende partijen.	85
8	Decembercirculaire gemeentefonds: middelen Wet Kwaliteitsborging	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke Ordening	Om de noodzakelijke voorbereidingen te kunnen treffen voor de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging voor bouwen (wkb) in het kader van de nieuwe Omgevingswet, hebben gemeenten in 2021 een intieme bijdrage ontvangen. Doordat deze wet is uitgesteld, worden nu de middelen doorgeschoven naar 2022.	43
9	Archeologie Waterborg	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke Ordening	Werkzaamheden en bijbehorende middelen in het kader van archeologisch proefsleuvenonderzoek op de locatie Waterorg in Puttershoek hebben vertraging opgelopen o.a. in verband met opmerkelijke vondsten en Covid 19 en zijn als gevolg daarvan (deels) niet uitgevoerd / uitgegeven 2021 en schuiven door naar 2022.	89
Subtotaal resultaatbestemmingsvoorstellen			710	
Resultaat jaarrekening na resultaatbestemming, toe te voegen aan de algemene reserve, vrije deel			2.303	

Het resultaat na resultaatbestemming is € 2,3 miljoen. Wij stellen voor om dit saldo te storten in de algemene reserve.

Jaarverslag

2. Programma's

De beleidsverantwoording over 2021 is per programma uitgewerkt aan de hand van de volgende vragen:

- Wat gebeurde er om ons heen?
- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we gedaan?

Voor de beantwoording van de laatste vraag is per begrote activiteit aangegeven wat de voortgang is. Over deze voortgang is als volgt gerapporteerd:

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

Als de indicator oranje of rood is, is een toelichting nodig. Bij groen is dit vrijblijvend.

Waar staat gemeente Hoeksche Waard voor?

Het Hoofdlijnenakkoord is de basis voor de plannen in onze begroting waarover we in deze jaarstukken verantwoording afleggen. In het Hoofdlijnenakkoord staat een stevige en duidelijke ambitie van de coalitie. Ook binnen de ambtelijke organisatie zetten we de schouders eronder. Er is hard gewerkt aan de verdere inrichting van de organisatie en het op orde brengen van de basis. De focus is verlegd van richten en inrichten naar *verrichten*.

Inhoud geven aan de thema's van de ambities kunnen we als gemeente niet alleen

We bundelen onze krachten en maken gebruik van de combinatie van de ondernemerszin en de zorg voor elkaar die zo kenmerkend is voor de inwoners van de Hoeksche Waard. We zetten onszelf op de kaart door samenwerking te zoeken op basis van wederkerigheid en meerwaarde. De inhoud van onze opgaven staat centraal. De opgave is leidend bij het aangaan van samenwerking en strategische allianties. De kernvraag is: "wat kunnen we voor elkaar betekenen?"

Gericht investeren om de beweging op gang te brengen en te houden is een samenspel

Een samenspel van verschillende factoren op het gebied van goed wonen, leven, werken en recreëren. Daarom werken we integraal aan de kwaliteit van de sociale en ruimtelijke omgeving, het landschap, de

cultuur, de werkgelegenheid, bereikbaarheid, de kwaliteit en nabijheid van noodzakelijke voorzieningen op het gebied van zorgen welzijn, winkelen en onderwijs en een passende woningvoorraad. Het is belangrijk om te beseffen dat er een bepaalde wederkerigheid is tussen deze zaken: ze zijn als raderen in een machine. Voldoende werkgelegenheid kan nieuwe inwoners aantrekken en dus leiden tot een behoefte aan meer nieuwbouw. Andersom kan een aantrekkelijk woonmilieu en de aanwezigheid van een geschikte beroepsbevolking juist een reden zijn voor bedrijven om zich hier te vestigen. Het totale systeem is daarbij zo sterk als de zwakste schakel. Alle raderen moeten draaien om de 'machine' gaande te houden.

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Tot het programma Bestuur en ondersteuning behoren de taakvelden bestuur, burgerzaken (inclusief dienstverlening) en beheer overige gebouwen en gronden. Dit programma is inclusief bedrijfsvoering.

Wat gebeurde er om ons heen?

Corona

De maatregelen om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, hadden gevolgen voor de gemeentelijke dienstverlening en onze eigen medewerkers. Wij hebben servicepunten gesloten, geopend en weer moeten sluiten. Uitgangspunt was steeds een veilige omgeving voor onze bezoekers en medewerkers. We waren in staat om al onze diensten te blijven leveren. Er is veel aandacht besteed aan het aanbieden van digitaal contact met de gemeente, zoals onder andere een uitbreiding van digitale producten en digitale afstemming en/of participatie met inwoners.

Zuid-Hollandse Delta

De gezamenlijke aanvraag van de Zuid-Hollandse eilanden resulteerde in 2020 in een inhoudelijk brede Regio Deal, met een aparte pijler governance. Samen met de pijlers Duurzaamheid, Landschap en Toerisme, Agrifood, en Onderwijs en Arbeidsmarkt wordt in de aankomende jaren via de Regio Deal € 15 miljoen geïnvesteerd door de (de)centrale overheden, onderwijs en ondernemers.

De voortgang in deze Regio Deal is in 2 delen te verdelen: de praktische uitwerking van veel projecten via de verschillende pijlers, én de strategische positionering van de regio. Om te beginnen is er in dit nieuwe regionale samenwerkingsverband tijd en aandacht besteed aan het opzetten van een goede governance structuur. Door intensievere samenwerking met de Provincie Zuid-Holland is in 2021 gestart met de verkenning naar het opstellen van een strategische agenda voor de Zuid-Hollandse Delta, waar ook inbreng vanuit de provincie en het Rijk een plek hebben. De strategische agenda wordt in 2022 verder uitgewerkt en uitgebreid met een investeringsagenda. Zo is de regio bezig met de (on)mogelijkheden binnen de eigen positie.

H8

Verder zijn we op landelijke schaal met nog 7 andere grote herindelingsgemeenten (H8), op initiatief van de VNG, in 2021 gestart met een samenwerkingsverband rondom grote herindelingsgemeenten. Kennisuitwisseling, leren van elkaar en gezamenlijk thema's voorbereiden en oppakken vult de agenda van deze H8. De burgemeesters, gemeentesecretarissen, griffiers en ambtelijke organisatie zijn hierbij betrokken. Deze ontwikkeling sluit ook mooi aan bij hetgeen in de studie van het PBL staat verwoord: gelijksoortige gemeenten kunnen in potentie veel van elkaars ervaringen leren. Dit kan dus ook gaan om gemeenten die zich in andere delen van het land bevinden. Op deze wijze is de Hoeksche Waard nu sterk verbonden met de eigen regio in ZHD - en landelijk in H8 verband. Voor een jonge gemeente als de onze is dit een mooi vertrekpunt om in verbinding met onze omgeving aan kleine en grote opgaven te blijven werken.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Uitvoering van de Regio Deal
	<i>Geen bijzonderheden</i>
2	Het verbeteren van de kwaliteit van onze dienstverlening
	<i>Geen bijzonderheden</i>
3	Het op orde brengen van de vastgoedportefeuille
	<i>Geen bijzonderheden</i>

Wat hebben we gedaan

Doel nr.	Onderwerp/activiteit	Toelichting	Voortgang	
2	100% dienstverlenend	In het kader van de organisatieontwikkeling wordt er verder uitvoering gegeven aan het organisatieprincipe 100% dienstverlenend.		
3	Beleidsnota beheer gemeentelijk vastgoed (nieuw opgevoerd)	De doelstelling van deze nota is het optimaliseren en uniformeren van het beheer van gemeentelijk vastgoed.	✓	
3	Keuzenota beleid accommodaties voor maatschappelijke activiteiten (nieuw opgevoerd)	De doelstelling van deze nota is het uniform, rechtmatig en doelmatig exploiteren van vastgoed.	✓	
3	Opstellen meerjarenonderhoudsplannen	Om het onderhoudsniveau van het vastgoed te bepalen en op een bepaald niveau te houden, worden op dit moment meerjarenonderhoudsplannen opgesteld. Hierbij worden eveneens de mogelijkheden om het vastgoed te verduurzamen onderzocht.	✓	
3	Integraal accommodatieplan (IAP)	Opstellen van een toekomstvisie op het gebied van maatschappelijk vastgoed. Uitgangspunt is "stenen volgt inhoud".		
3	Keuze / Uniformeren beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed	Op basis van deze nota kan een keuze gemaakt worden door wie en hoe het maatschappelijk vastgoed geëxploiteerd wordt.	✓	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves).

De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x €1.000)

		Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Omschrijving	Taakveld					
Baten	0.1 Bestuur	0	11	13	2.261	2.248
	0.2 Burgerzaken	918	1.063	1.027	1.091	64
	0.3 Beheer overige gebouw en en gronden	60	80	775	775	0
Totaal Baten		977	1.154	1.814	4.126	2.312
Lasten	0.1 Bestuur	-4.234	-4.783	-4.487	-6.687	-2.200
	0.2 Burgerzaken	-2.889	-3.283	-3.465	-3.685	-221
	0.3 Beheer overige gebouw en en gronden	-282	-514	-3.748	-3.794	-36
Totaal Lasten		-7.405	-8.581	-11.700	-14.157	-2.457
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-6.427	-7.426	-9.885	-10.030	-145
Onttrekkingen reserves	0.1 Bestuur	51	0	200	202	2
	0.3 Beheer overige gebouw en en gronden	0	8	3.103	3.103	0
Totaal Onttrekkingen reserves		51	8	3.303	3.305	2
Stortingen reserves	0.1 Bestuur	-30	0	-95	-117	-22
	0.3 Beheer overige gebouw en en gronden	-4	-4	-250	-250	0
Totaal Stortingen reserves		-34	-4	-345	-367	-22
Gerealiseerd resultaat		-6.410	-7.421	-9.927	-7.092	-164

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 mln)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Bestuur	-0,2	Nadeel	Wij ontvingen van ASR een kapitaal terug vanwege de beëindiging van de verzekeringspolis voor wethouderspensioenen (+/- 2,2 mln). Dit bedrag hebben wij vervolgens gestort in de voorziening voor wethouderspensioenen (-/- 2,2 mln). Per saldo is dit neutraal voor de exploitatie. Daarnaast stortten wij 0,2 mln in de voorziening voor voormalige bestuurders voor wachtgeldverplichtingen.
Totaal	-0,2	Tekort op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Voor dit programma zijn geen (verplichte) beleidsindicatoren van toepassing.

2.2 Programma 1 Veiligheid

Tot het programma Veiligheid behoren de taakvelden crisisbeheersing en brandweer en openbare orde (inclusief handhaving) en veiligheid.

Wat gebeurde er om ons heen?

Wat zich in 2020 al manifesteerde, zette zich in 2021 voort. De COVID-19-pandemie had de wereld in zijn greep en ook in de Hoeksche Waard zijn alle zeilen bijgezet om aan deze nieuwe werkelijkheid invulling en uitvoering te geven. De in- en externe afstemming met belangrijke veiligheidspartners vroeg veel van onze capaciteit. We zagen een taakverschuiving (reeds ingezet in 2020) van het team Toezicht en Handhaving en de overgangen van meer en minder beperkende maatregelen door de centrale overheid in de samenleving, vroegen veel flexibiliteit en capaciteit. Het bracht nieuwe bestuurlijke dilemma's met zich mee waarbij maatschappelijk belangen, sociale en veiligheidsvraagstukken in elkaars verlengde lagen. Ondanks het feit dat de Gemeente Hoeksche Waard relatief veilig is, als men de cijfers bekijkt, is dit geen reden om niet te blijven investeren in de zich aandienende (landelijke en lokale) thema's waaronder ondermijning, (jeugd-)overlast, de aandacht voor kwetsbare groepen in de samenleving en andere veiligheidsrisico's. De Veiligheidsregio speelt daarnaast ook een grote rol op de beleidsterreinen van crisisbeheersing en de brandweer, om onze gemeente veilig te houden. De inzet en capaciteit zijn grotendeels opgegaan aan de uitvoer van wettelijke taken, de operationele werkzaamheden en kernactiviteiten. Hierbij zijn de crisisbeheersingstaken gegarandeerd en op acceptabel niveau gebleven.

Wat hebben we bereikt?

Ondanks de hoge druk op de beschikbare capaciteit zijn wij in staat geweest om op diverse belangrijke punten een doorontwikkeling te realiseren, die we in de toekomst nog wel dienen te bestendigen. Zo zijn de handhavers openbare ruimte aan onze organisatie toegevoegd en in onze organisatie is een start gemaakt met informatiegestuurd werken. Veel van hun tijd is ook afgelopen jaar gaan zitten in het toezicht op de naleving van de corona-maatregelen.

Veel regelgeving is geharmoniseerd en er is een start gemaakt met het opnieuw tegen het licht houden van onze verordeningen (zoals de APV), besluiten en regels.

Op het gebied van integrale veiligheid is er veel aandacht besteed aan het uitvoeringsplan Aanpak Ondermijning, het houden van integrale controles en het versterken van het netwerk.

Er is aan het einde van 2021 projectmatig gestart met de versterking van de samenwerking op het gebied van complexe maatschappelijke zorg en daarmee de versteviging van de keten zorg & veiligheid op operationeel, tactisch en strategisch bestuurlijk niveau. Op het gebied van crisisbeheersing is de aandacht uitgegaan naar opleiden en trainen, dit is door de Covid-19-pandemie bemoeilijkt. Begin 2022 vindt daar een inhaalslag voor plaats. In de dagelijkse praktijk zijn wij echter veelvuldig in touw geweest voor allerlei veiligheidsmeldingen, waarbij een aanpak in een crisisstructuur noodzakelijk, dan wel helpend was.

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	In 2021 het aantal overlastmeldingen terug te dringen naar het niveau van 2019. <i>Het aantal overlastmeldingen jeugd is niet teruggedrongen naar het niveau van 2019. Dit laat zich grotendeels verklaren door de beperkende coronamaatregelen. Jongeren hebben elkaar veelal ontmoet in de buitenruimte op tijdstippen en plekken waar onder normale omstandigheden veel minder mensen overlast van ondervonden. We hebben niet het beeld dat er nieuwe brandhaarden zijn ontstaan.</i>
2	Een samenleving waarin de focus ligt op wat wel mogelijk is binnen de bandbreedte van Coronaregels. <i>Geen bijzonderheden.</i>
3	Polarisatie voorkomen en depolariseren waar nodig door niet de polen te bestrijden maar het midden te versterken.

	De ontwikkelingen in de laatste 1,5 jaar laten zien dat op diverse thema's mensen tegenover elkaar komen te staan. Een dialoog stimuleert nieuwe verbindingen en bouwt bruggen. Door tijdens een dialoog ervaringen met elkaar te delen ontstaat er meer begrip, respect en krijgt vertrouwen de kans om te bloeien. De beperkende coronamaatregelen in 2021 hebben niet mogelijk gemaakt dat de dialoog daadwerkelijk georganiseerd kon worden.
4	Voorkomen dat criminelen de veiligheid en het ondernemersklimaat in onze buitengebieden aantasten. Het toepassen van het Keurmerk Veilig Buitengebied vraagt om een goede vertrouwensrelatie en een nauwe samenwerking met ondernemers en bewoners in het buitengebied. Door de beperkende coronamaatregelen is dit nog niet ten uitvoer gekomen.

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp/activiteit	Toelichting	Voortgang
1	Ketenaanpak verstevigen	Verankeren van de samenwerking, opschaling en de juridische kaders die samenwerking en informatie-uitwisseling helpen mogelijk maken.	
	Alternatieven voor vrijetijdsbesteding	Zoeken naar mogelijkheden, samen met sociaal, om jeugd passende alternatieven (activiteiten en locaties) te bieden en daartoe te bewegen.	
	Doorontwikkeling BOA's	Het takenpakket van de gemeentelijke handhavers is verbreed en de roep om een flexibele inzet is luider geworden. We werken daarom toe naar een team van BOA's dat adequaat handelt en de mogelijkheid heeft om in te spelen op een acute situatie.	✓
2	Verschuiving accent vergunningverlening	De coronaregels hebben ervoor gezorgd dat het accent binnen vergunningverlening van reactief met een toets achteraf verschoven is naar proactief en meekijken en –denken aan de voorkant. Voorlichting heeft ook een belangrijkere plaats ingenomen. Waar nodig worden regels en procedures aangepast.	✓
3	Dag van de Dialoog	Dialoogtafels worden benut om – aan de hand van de methode waarderend vernieuwen – de zwijgende meerderheid een stem te geven.	De ontwikkelingen in de 1,5 jaar laten zien dat op diverse thema's mensen lijnrecht tegenover elkaar komen te staan. Een dialoog stimuleert nieuwe verbindingen en bouwt bruggen. Door tijdens een dialoog ervaringen met elkaar te delen ontstaat er meer begrip, respect en krijgt vertrouwen de kans om te bloeien. De beperkende coronamaatregelen hebben niet mogelijk gemaakt dat de dialoog daadwerkelijk georganiseerd kon worden.
4	Keurmerk Veilig Buitengebied	Buitengebieden die werken volgens de aanpak Veilig Buitengebied worden	Het toepassen van het Keurmerk Veilig

		zowel subjectief als objectief veiliger. De criminaliteit daalt en het veiligheidsgevoel van ondernemers en bewoners stijgt.		Buitengebied vraagt om een goede vertrouwensrelatie en een nauwe samenwerking met ondernemers en bewoners in het buitengebied. Door de beperkende coronamaatregelen is dit nog niet ten uitvoer gekomen.
--	--	--	--	--

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft weer: de baten en lasten per taakveld, het totaalsaldo van baten en lasten, de wijzigingen in de reserves en het geraamde resultaat (na verrekening met reserves). De baten geven wij weer als +/- en de lasten als -/-.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	11	0	0	-2	-2
	1.2 Openbare orde en veiligheid	57	108	0	24	24
Totaal Baten		68	108	1	22	21
Lasten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-7.285	-7.514	-7.504	-7.619	-114
	1.2 Openbare orde en veiligheid	-1.565	-1.660	-1.751	-1.785	-34
Totaal Lasten		-8.850	-9.174	-9.256	-9.404	-148
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-8.782	-9.066	-9.255	-9.382	-127
Onttrekkingen reserves	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	20	0	0	0	0
	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	161	161	0
Totaal Onttrekkingen reserves		20	0	161	161	0
Stortingen reserves	1.2 Openbare orde en veiligheid	0	0	-125	-125	0
Totaal Stortingen reserves		0	0	-125	-125	0
Gerealiseerd resultaat		-8.782	-9.066	-9.219	-9.346	-127

(bedragen x € 1.000)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	-0,1	Nadeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000
Totaal	-0,1	Tekort op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	2021	0,3	1,8	0,7
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	2021	0,5	1,3	1,1
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	2021	2,3	4,3	2,8
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	2021	3,4	6,1	4,6
Jongeren met een delict voor de rechter in %	2020	1	1	1
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	2019	12	13	11
Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12 tot 18 jaar	2020	17	11	9

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte

Tot het programma Verkeer, vervoer en openbare ruimte behoren de taakvelden verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens, economische havens en waterwegen, openbaar vervoer, wegen, openbaar groen en (openlucht) recreatie, riolering, afval en begraafplaatsen en crematoria.

Wat gebeurde er om ons heen?

Afgelopen zomer ontdekte RWS dat delen van de Haringvlietbrug in slechtere staat waren dan verwacht. Een grootschalige renovatie van de Haringvlietbrug bleek daarom noodzakelijk. Om veiligheidsredenen werd besloten om de verkeerssnelheid op de brug terug te brengen en in eerste instantie het aantal rijbanen te halveren. De (geplande) renovatie en bijbehorende hinder voor verkeer en hulpdiensten passen binnen een grote opgave van infrastructuur die aangepakt dient te worden. Denk hierbij o.a. aan de Heinenoordtunnel, N217 en de A29. Er is een grote krachtinspanning gedaan door de gemeente en o.a. de veiligheidsregio om de hinder zo veel mogelijk te beperken. De komende jaren wordt er in samenwerking met mede-wegbeheerders, vervoerders, bedrijven en bereikbaarheidsorganisaties ingezet op het bereikbaar houden van het eiland.

Met de uitbraak van de Coronapandemie is het openbaar vervoer in Nederland geconfronteerd met een forse daling van het aantal reizigers en een daarmee gepaard gaande daling van de reizigersopbrengsten. De vervoerders missen daardoor aanzienlijke inkomsten. Fors minder reizigersopbrengsten betekent ook een fors lager budget om OV te verrichten. Het oude voorzieningenniveau in de tijd van voor Corona kan niet langer geboden worden. Het OV zal een verandering moeten ondergaan om zowel nu als in de toekomst OV te kunnen bieden dat inspeelt op de behoeften van zoveel mogelijk (potentiële) reizigers. De provincie Zuid-Holland heeft voor deze verandering van het OV een Provinciaal Transitieplan opgesteld, met daarin beleidsuitgangspunten en richtlijnen voor het OV geldend voor de gehele provincie Zuid-Holland. In het Transitieplan is de strategie gekozen om te focussen op herstel van de reizigersopbrengsten, omdat dit tot een sneller herstel van het totale openbaar vervoersysteem leidt. Daarmee een focus op drukke lijnen en snelle directe verbindingen, om op die manier snel zo veel mogelijk reizigers (terug) te halen naar het OV en de vervoersopbrengsten zo snel mogelijk te laten stijgen.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	In de planperiode t/m 2024 de openbare ruimte een kwaliteitsimpuls geven <i>In 2021 zijn de investeringsprojecten die hiervoor nodig waren voorbereiden grotendeels uitgevoerd. Een aantal investeringsprojecten kunnen pas aanvangen in 2022 na werkzaamheden van de nutspartijen. Sommige projecten vragen een langere voorbereiding in verband met participatie en er lopen projecten door tot begin 2022.</i>
2	De (stedelijke) gebieden rondom Hoeksche Waard zijn op multimodale manier snel, veilig en comfortabel bereikbaar. <i>Tijdens renovaties aan grote infrastructurele werken was dit het afgelopen jaar niet gegarandeerd en voor de komende jaren is dit eveneens niet te garanderen.</i>
3	De dorpen in Hoeksche Waard zijn multimodaal met elkaar verbonden <i>Aan diverse wegen zijn renovatie- en herstelwerkzaamheden gebeurd zijn, zoals aan de N489.</i>
4	De impact van mobiliteit op de leefbaarheid wordt verlaagd <i>Geen bijzonderheden</i>
5	Verbetering van de biodiversiteit <i>Het vaststellen van het uitvoeringsprogramma Biodiversiteit is uitgesteld naar 2022. Gemeente start wel zelf enkele projecten op, o.a. de aanleg van 3 minibossen (Tiny Forest Project IVN), Pilots ecologisch beheer worden opgesteld met het oog op uitvoering periode 2021-2022. Er wordt ook geïnvesteerd op meer biodiversiteit op en rond begraafplaatsen. Hiervoor werden er in periode 2021-2022 al concrete stappen gezet bij een eerste begraafplaats. Bovendien worden kleine groengebiedjes aangepakt, waarbij we beginnen met het Bovenwegbos in Strijen, wat voor de helft al</i>

	is gerealiseerd in 2021- januari/februari 2022.
6	De manier waarop we werken aan de doelstelling om Nederland in 2050 klimaatadaptief ingericht te hebben <i>Geen bijzonderheden</i>
7	De doelstelling verschuift van 'De hoeveelheid restafval verminderen' naar 'Kwaliteitsverbetering van de gescheiden grondstoffen' <i>De coronapandemie zorgt ook in 2021 voor een hoger afvalaanbod. Een neveneffect van de Coronapandemie was een toename van het afvalaanbod omdat meer mensen thuiswerken. Vanaf 2020 zorgde dit voor een trendbreuk en in 2021 is nog steeds sprake van een hoger aanbod van restafval. Ook de hoeveelheid gescheiden ingezameld PMD is toegenomen. De aandacht voor de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde grondstoffen is onveranderd groot.</i>

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang
2	Overlast minimaliseren renovatie Heinenoordtunnel	Voorbereiden planologische procedures voor de projecten binnen het vastgestelde maatregelenpakket. Naar voren halen en uitbreiden van de aanpak t.b.v. de renovatie Haringvlietbrug.	Oranje gezien de strakke planning van de maatregelen.
2,3,4	Realiseren mobiliteitsagenda Provincie Zuid-Holland	Voorbereiden planologische procedures voor de projecten binnen de vastgestelde mobiliteitsagenda.	Aan het stuur gekomen, zowel ambtelijk als bestuurlijk door het voorzitterschap van een nieuw Gebiedsteam
2,3	Verbeter OV in de Hoeksche Waard	Voorbereiden besluitvorming realisatie R-net.	I.v.m. coronamaatregelen loopt introductie R-net vertraging op
6	Klimaatadaptief inrichten van de openbare ruimte	Bij alle beheerprojecten in de openbare ruimte zetten we actief in op klimaatadaptatie. Daarnaast starten we projecten om knelpunten uit de klimaatstresstest op te lossen.	
5	Verbetering van de biodiversiteit	We hanteren een ingroeimodel voor ecologisch maaien, zo doen we ervaring op en monitoren we de effecten, om waar nodig bij te kunnen sturen. Het aanpakken van groengebiedjes: We benutten kansen door nieuwe inrichting of aangepast beheer. Daarnaast zorgen we ervoor dat de biodiversiteit op begraafplaatsen meer kansen krijgt.	De pilots ecologisch beheer worden opgestart in de loop van 2022. We zullen 3 fysieke pilots uitvoeren: ecologisch beheer bij Sportpark Kikkershoek, Ecologische inrichting van entreegebied gemeentehuis Maasdam en inzaaien van bloemrijke graslanden op eigen grondgebied. Daarnaast zal er als pilot ook een onderzoek worden uitgevoerd naar de kansen in ecologisch beheer van het openbaar groen. Bovenwegbos is één van onze groengebieden, waarin we met grootschalige onderhoudswerkzaamheden, het gebied een betere inrichting hebben gegeven (met het oog op meer

			lichtinval en een betere biotoop). In 2022 gaan we verder met de inrichting en aanplant in delen van het gebied.
1	Centrale gedenkm onumenten op begraafplaatsen realiseren	Op de begraafplaatsen waar een ruiming van de grafbedekking heeft plaatsgevonden (bovengrondse ruiming), plaatsen we een centraal gedenkm onument ter nagedachtenis aan de overledenen in deze graven. Dit wordt gefaseerd gerealiseerd in 2021-2025.	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves).

De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Primitieve			Actuele	
		Werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	2.1 Verkeer en vervoer	648	632	1.074	1.082	8
	2.2 Parkeren	58	73	81	54	-27
	2.3 Recreatieve havens	101	94	94	104	10
	2.5 Openbaar vervoer	61	61	60	60	0
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	764	348	898	819	-78
	7.2 Riolering	8.570	8.517	8.144	8.395	251
	7.3 Afval	9.907	9.248	9.869	9.918	49
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1.360	1.262	1.503	1.616	113
Totaal Baten		21.468	20.234	21.723	22.049	326
Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	-14.503	-14.277	-15.066	-14.947	118
	2.2 Parkeren	-350	-390	-381	-363	18
	2.3 Recreatieve havens	-60	-356	-339	-294	44
	2.4 Economische havens en waterwegen	-599	-602	-1.382	-1.368	13
	2.5 Openbaar vervoer	-256	-425	-255	-231	24
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.708	-10.701	-10.895	-10.757	138
	7.2 Riolering	-5.609	-5.150	-5.155	-5.793	-638
	7.3 Afval	-8.714	-8.149	-8.724	-8.257	467
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-2.542	-2.462	-2.714	-2.856	-142
Totaal Lasten		-41.342	-42.512	-44.909	-44.866	43
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-19.873	-22.278	-23.187	-22.817	369

Onttrekkingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	11.926	4.000	5.106	5.119	13
	2.2 Parkeren	60	0	25	25	0
	2.3 Recreatieve havens	14	49	61	61	0
	2.4 Economische havens en waterwegen	244	0	850	850	0
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	227	31	161	149	-13
	7.2 Riolering	0	46	0	0	0
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	625	776	621	621	0
Totaal Onttrekkingen reserves		13.096	4.901	6.824	6.824	-0
Stortingen reserves	2.1 Verkeer en vervoer	-11.902	-4.154	-4.102	-4.102	0
	2.5 Openbaar vervoer	0	0	-25	-25	0
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-226	0	-280	-280	0
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-246	0	0	0	0
Totaal Stortingen reserves		-12.374	-4.155	-4.407	-4.407	0
Gerealiseerd resultaat		-19.151	-21.531	-20.770	-20.401	369

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Afval	0,6	Voordeel	Betreft een hogere vergoeding van het afvalfonds (gescheiden inzameling) en een voordeel op de nacalculatie van afvalverwerking.
Verkeer en Vervoer	0,4	Voordeel	Als gevolg van corona en grote drukte hebben we op het gebied van het onderhoud aan wegen niet alle werkzaamheden kunnen uitvoeren (€0,3 mln). Daarnaast zijn, in afstemming met gedeputeerde staten, vervolgstappen met betrekking tot de opgave mobiliteit uitgesteld naar 2022 (€ 0,1 mln).
	-0,3	Nadeel	Als gevolg van de interne (budgetneutrale) kostenverdeling zijn er meer kosten naar dit taakveld doorbelast (zie toelichting bij "Algemene dekkingsmiddelen")
Openbaar groen	0,2	Voordeel	Op het gebied van het boombeheer zijn de verleende opdrachten door de aannemer niet volledig gerealiseerd als gevolg van capaciteitsproblemen bij de aannemer. Voorgesteld wordt om deze middelen via resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor 2022 om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.
	-0,6	Nadeel	Als gevolg van de interne (budgetneutrale) kostenverdeling zijn er meer kosten naar dit taakveld doorbelast (zie toelichting bij "Algemene dekkingsmiddelen")
	0,2	Voordeel	Aan het maaibeheer van intensief gras, ruw gras en watergangen hebben wij minder kosten gemaakt. De verleende opdrachten zijn niet volledig gerealiseerd door de betreffende partijen vanwege capaciteitsproblemen bij deze partijen. Dit is een marktbreed probleem geweest in 2021.
	0,2	Voordeel	Diverse kleinere voordelen op dit taakveld.
Riolering	-0,4	Nadeel	Investeringen in de riolering zijn niet volledig uitgevoerd en schuiven door naar 2022. Dit leidt tot een hogere dotatie (last) aan de voorziening. In 2022 worden deze middelen aan de voorziening onttrokken.
Overig	0,1	Voordeel	Overige kleinere verschillen op dit programma
Totaal	0,4	Overschot op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Huishoudelijk restafval, in kg per inwoner	2019	122	161	120

2.4 Programma 3 Economie

Tot het programma Economie behoren de taakvelden economische ontwikkelingen, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie.

Wat gebeurde er om ons heen?

Actieplan horeca en sociaal-economisch herstelagenda corona

Gemeente Hoeksche Waard stond vanaf de start van de coronacrisis dicht bij de inwoners en ondernemers en heeft initiatieven opgepakt om de sociale en economische gevolgen te dempen. Dat is ook gebeurd in 2021. Om het risico te beperken dat de regionale economie en samenleving onherstelbaar beschadigd zouden raken, heeft gemeente Hoeksche Waard aanvullende regelingen getroffen om de ondernemers en verenigingen in de gemeente te helpen. In 2021 is het initiatief genomen om te starten met het opzetten van een actieplan voor horeca, aangezien deze groep zwaar getroffen is. Dit is een co-productie geweest van horecaondernemers, KHN en de gemeente.

Regionale samenwerking: Regio Deal Zuid-Hollandse Delta

In 2021 is de regionale samenwerking in de Zuid-Hollandse Delta voor de Regio Deal verder vormgegeven. Zo zijn de bestuurlijke afspraken vastgelegd door de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomsten is het juridisch instrumentarium (w.o. de subsidieregeling) vastgesteld voor de subsidieverstreking aan nieuwe projecten.

In de uitvoering is gemeente Hoeksche Waard namens de zes Regio Deal gemeenten de trekker van het thema Agrifood. In 2021 zijn er vier subsidies verstrekt op gebied van Foodlab Hoeksche Waard en drie bodemprojecten in de regio. De regionale samenwerking tussen overheden (van lokaal tot landelijk), marktpartijen, onderwijs- en kennisorganisaties heeft geleid tot meer onderling vertrouwen, kortere lijnen in de afstemming en innovatieve projectvoorstellen in de uitvoering.

Bereikbaarheidsvraagstukken in de Hoeksche Waard

In de zomer van 2021 werd de Hoeksche Waard verrast door het bericht van de Minister van V&W over de slechte staat waarin de Haringvlietbrug op dit moment verkeert. Het bleek in de planning van Rijkswaterstaat niet mogelijk om de al geplande renovatiewerkzaamheden naar voren te halen.

Met oog op de verkeersveiligheid en ter voorkoming van verdere schade aan de brug is toen besloten om de maximale snelheid op het bruggedeelte terug te brengen naar 50 km/u en zijn de rijbanen versmald. Deze maatregelen zijn aanvullend op de werkzaamheden die aan de Heinoordtunnel en de provinciale wegen in onze gemeente gepland zijn.

Om de samenwerking met Rijkswaterstaat te verbeteren en om de regionale belangen op het gebied van veiligheid (w.o. hulpdiensten), mobiliteit en economie goed onder de aandacht te brengen, is een crisisteam opgericht. De belangen van de ondernemers zijn hierin door de accountmanagers direct betrokken. In samenwerking met onze regionale partners (w.o. OHW, LTO, Regio Deal gemeenten) is geïnvesteerd in betere communicatie vooraf, een schadeherstelregeling vanuit Rijkswaterstaat en een campagne voor gedragsbeïnvloeding op de weg (met de Verkeersonderneming). De verkeersoverlast en de daarmee samenhangende economische schade is mede hierdoor flink teruggebracht.

Uitgifte bedrijventerreinen in de Hoeksche Waard

De uitgifte van bedrijventerreinen in de Hoeksche Waard is in 2021 in een stroomversnelling geraakt. Het aanbod is aan het eind van het jaar vrijwel volledig uitgegeven en de vraag is onverminderd hoog. Met regelmaat wordt de gemeente benaderd door ondernemers die op zoek zijn naar ruimte voor uitbreiding in de Hoeksche Waard. Ondernemers zoeken bij voorkeur naar uitbreiding in de dorpskern waar het bedrijf al gevestigd is. Verder is de vraag naar grotere kavels (vanaf 5.000 m²) relatief hoog.

We zien gelet op het beschikbare aanbod de situatie ontstaan dat bedrijven op korte termijn niet meer in de Hoeksche Waard terecht kunnen voor hun uitbreidingsbehoefte. In de provinciale behoefteaming is er op dit moment voor onze gemeente geen ontwikkelruimte en spreekt men zelfs van regionaal overaanbod (gemeten op niveau van Zuid-Holland Zuid). Deze recente ontwikkelingen en de mogelijke gevolgen voor de vitaliteit van de regionale economie, nemen we mee in de diverse beleidsdocumenten

(w.o. de Ontwikkelagenda Hoeksche Waard, het Actieplan Werklocaties en de actualisatie van de regionale behoefteteraming Zuid-Holland Zuid in samenwerking met de provincie).

Samenwerking in de uitvoering van onze beleidsdoelen

In de uitvoering van de gemeentelijke beleidsdoelen werken we nauw samen met het lokale bedrijfsleven, het onderwijs en maatschappelijke samenwerkingspartners. De keuze hoe de (publiek-private) samenwerking wordt ingevuld, verschilt per beleidsdoel of project.

Voor de Samenwerking Onderwijs Bedrijfsleven Hoeksche Waard (SOB-HW) is er bijvoorbeeld gekozen voor een actieve bijdrage van de gemeente aan de stichting, zowel bestuurlijk als financieel. Voor het detailhandelsbeleid sturen we op onze gemeentelijke doelstellingen middels een subsidierelatie met de Detailhandelsraad Hoeksche Waard (DHR). Alle samenwerkingsvormen – informeel en formeel – worden in samenspraak met onze partners jaarlijks geëvalueerd en de resultaten worden vervolgens openbaar gemaakt. De evaluatie van de (samenwerking binnen en met de) DHR is als gevolg van de lopende issues rond de samenwerking tussen de DHR en Centrum management Oud-Beijerland en de subsidiebetalingen voor 2022, uitgesteld naar 2022.

Wat hebben we bereikt?

	Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1		Een gezond economisch vestigingsklimaat <i>Voortgang loopt op schema, behoudens beleid starters dat is doorgezet naar 2022.</i>
2		Als Foodlab voor de Randstad koploper op het gebied van gezond voedsel en duurzame en innovatieve landbouw <i>De gemeente heeft in juli 2021 een uitvoeringsagenda Foodlab vastgesteld.</i>
3		In 2030 is de arbeidsmarkt in de Hoeksche Waard vitaal <i>Het onderzoek samenstelling uitgaande pendel is vanwege corona uitgesteld tot kwartaal 1 2022.</i>
4		Het versterken van het (economisch) vestigingsklimaat en welzijn <i>De inhoudelijke uitvoering van gebiedsmarketing ligt op schema. Het oprichten van de stichting gebiedsmarketing wordt in de loop van 2022 opgepakt, nadat er een stevig inhoudelijk fundament vanuit de gemeente ligt waarop de stichting kan verder bouwen.</i>
5		Het versterken van het toeristisch-recreatief profiel <i>Voortgang loopt op schema. De Visie Vrijtijdseconomie Hoeksche Waard is eind 2021 door raad geaccordeerd.</i>

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang
3	Beperken uitgaande pendel	Onderzoek samenstelling uitgaande pendel Platform Werken & Leren in de Hoeksche Waard met overzicht van alle vacatures.	In verband met corona en het risico op een niet representatief onderzoek, is besloten deze activiteit naar begin 2022 door te zetten.
	Betere aansluiting onderwijs en bedrijfsleven	Twee smarthubs (broedplaats voor ontmoeting, verbinding en samenwerking tussen (startende) bedrijven en onderwijs).	In verband met corona en de wens om elkaar fysiek te ontmoeten is besloten de tweede smarthub in het voorjaar van 2022 te organiseren.
	Aantrekken en behouden jongeren	Twee nieuwe middelbare beroepsopleidingen in de Hoeksche	In 2021 is tweemaal een succesvol

		Waard Sterkere verbinding met vervolgoopleidingen buiten Hoeksche Waard.		voorschakeltraject BBL Zorg doorlopen. Voor 2022 is de verwachting dat de opleidingen Pedagogische Zorg en MBO niveau 4 Zorg starten in de Hoeksche Waard.
	<i>Vergroten arbeidskrachten in de zorg</i>	Verstevigen leernetwerk zorgorganisaties: stimuleringsprogramma voor studenten in de zorg. Lokale campagne 'Werken in de Zorg in de Hoeksche Waard' gericht op o.a. starters en studenten.	✓	
	<i>Regionale samenwerking arbeidsmarkt versterken</i>	Netwerk beroepscampus in samenwerking met gemeenten in de Zuid-Hollandse Delta (Goeree-Overflakkee en Voorne-Putten) Een netwerk van werkleerbedrijven.	✓	
	<i>Veerkrachtiger lokale arbeidsmarkt</i>	Betere ontsluiting van trajecten om, her- en bijscholing voor werkenden en werkzoekenden richting een baan in sectoren waar veel vacatures zijn (onder andere zorg en techniek) middels platform Werken & Leren in de Hoeksche Waard.	✓	
	<i>Aantrekken nieuwe arbeidskrachten</i>	Platform Werken & Leren in de Hoeksche Waard.	✓	
	Bevorderen betrokkenheid van werkgevers bij de inclusieve samenleving	Onderzoek sociaal ondernemerschap.	✓	
1	Stimuleren ondernemerschap	Het terugdringen c.q. beperken van het aantal stoppers. Het (beter) informeren en ondersteunen van uitkeringsgerechtigden bij de start van een eigen onderneming.		
	Professionalisering bijdrages ondernemersnetwerken	Fonds voor ondernemersnetwerken voor bijdrages aan (netwerk)activiteiten ter versterking het ondernemersklimaat.	✓	
	Actieplan coronacrisis	Verzoeken noodsteun behandelen. Monitoring verloop corona voor economie Hoeksche Waard; Stimuleren lokaal kopen. Start uitvoering project digitalisering MKB; Opzetten economische agenda.	✓	
4	Professionele gebiedsmarketing organisatie	Opzetten bestuur. Opzetten operationele organisatie. Netwerk organiseren rondom de werkvelden Wonen, Recreatie & Toerisme en Werken, Ondernemen en Onderwijs. Inbedden adviseringsrol vanuit gebiedsmarketing in de gemeentelijke organisatie.		In uitvoering, maar nog sprake van vertraging op het gebied van de inrichting van de governance-vorm van de stichting Gebiedsmarketing.
	Opbouwen naamsbekendheid Hoeksche Waarden vergroten positie Hoeksche Waard	Een uitvoeringsprogramma op basis van strategische keuzes over positionering en proposities en kpi's.	✓	

	Cross-mediaal marketing platform	Platform staat in 2021	✓	
5	Visie Vrijetijdseconomie	Opstellen visie vrijetijdseconomie en bijbehorend uitvoeringsprogramma, aan de hand van de koers die we in 2020 bij de gemeenteraad ophalen, deskresearch, input vanuit inwoners, bezoekers, lokale en regionale gebiedspartijen en ondernemers. Vaststellen visie vrijetijdseconomie door de raad.		De Visie Vrijetijdseconomie Hoeksche Waard is eind 2021 door de raad geaccordeerd. Uitvoeringsprogramma wordt naar verwachting in 2022 opgeleverd.
	Alliantie vrijetijdseconomie	Opzetten van een toeristisch ondernemersplatform Hoeksche Waard. Stimuleren en faciliteren arrangementen voor een aantrekkelijk recreatief aanbod onder andere gericht op jonge huishoudens. Opzetten kansrijke regionale allianties en samenwerking.		Is uitgesteld in verband met herprioritering als gevolg van Corona.
	Waterverbindingen netwerk	Afronding aanbesteding nieuwe contracten veerverbindingen. Expeditie Haringvliet wordt een jaarlijks terugkerende beleving (afronding aanbesteding).	✓	
	Waterverbindingen gebruik	Uitvoeren pilot in de zomer van 2021 met extra capaciteit en/of hogere frequentie, in samenspraak met onze omgevingspartners en met de exploitant(en) van de fiets/voetveren.		Tijdens de zomer-afsluiting van de Heinenoordtunnel wordt de frequentie van de water-verbindingen verhoogd.
	Waterverbindingen professionaliteit	Samenbrengen exploitanten van de veren op en rondom het Haringvliet. Stimuleren van het in kaart brengen van de mogelijkheden tot professionalisering en faciliteren van realisatie waar dat kan.		Is uitgesteld tot 2022 in verband met herprioritering als gevolg van Corona.
	Door ontwikkelen recreatieve routes	Faciliteren van onze routepartner Wandelnet bij de voltooiing van het Biesbosch Streekpad met als doel een feestelijke opening bij de viering van 600 jaar droge voeten (herdenking st. Elisabethvloed). Verkennen mogelijkheden voor de realisatie van een pilot route voor ruiters, aansluitend op het ruiterspad Oeverlanden Hollands Diep. We vragen daarvoor subsidie aan bij de provincie.	✓	
	Professionaliseren gastheerschap Hoeksche Waard	Opzetten van een inspiratiepunt met 24-uurs toeristische informatievoorziening, (innovatieve) productontwikkeling en (interactieve) promotie zowel lokaal als regionaal in samenwerking met gebiedsmarketingorganisatie en andere stakeholders.		Het gastheerschap start Q2 2022 in het Oude Raadhuis. Momenteel wordt de uitvoering van het gastheerschap nieuwe stijl voorbereid.
	Multifunctioneel landbouwbeleid	In samenwerking met RO formuleren van kaders voor de (door)ontwikkeling van multifunctionele landbouwinitiatieven		Is uitgesteld tot 2022.

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPBen onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Primitieve		Actuele		Saldo
		Werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2021	Werkelijk 2021	
Baten	3.1 Economische ontwikkeling	63	0	0	-2	-2
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	169	980	1.779	821	-957
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	119	164	85	87	1
	3.4 Economische promotie	107	135	201	184	-17
Totaal Baten		458	1.279	2.065	1.090	-974
Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	-1.062	-1.596	-1.158	-1.123	34
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-326	-1.092	-1.424	-332	1.091
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-736	-853	-799	-794	5
	3.4 Economische promotie	-499	-596	-612	-531	81
Totaal Lasten		-2.622	-4.136	-3.993	-2.780	1.212
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-2.164	-2.857	-1.928	-1.690	238
Onttrekkingen reserves	3.1 Economische ontwikkeling	76	0	328	328	0
	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	9	9	9	9	0
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	135	219	256	256	0
	3.4 Economische promotie	1.057	510	319	254	-65
Totaal Onttrekkingen reserves		1.277	738	912	847	-65
Storting reserves	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	-442	-442	0
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1.175	0	121	-131	-241
	3.4 Economische promotie	-810	0	0	0	0
Totaal Storting reserves		-1.985	0	-322	-363	-241
Gerealiseerd resultaat		-2.872	-2.119	-1.337	-1.406	-68

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Overig	-0,1	Nadeel	Overige verschillen op dit programma onder de rapportagegrens van €250.000.
Totaal	-0,1	Tekort op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Netto arbeidsparticipatie tov potentiële beroepsbevolking	2020	69,4	68,4	69,2
% Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen)	2020	47,8	53,2	50,1
Banen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	2020	639,7	795,9	701,4
Bedrijfsvestigingen (per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar)	2020	155,4	158,4	159

2.5 Programma 4 Onderwijs

Tot het programma Onderwijs behoren de taakvelden openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Wat gebeurde er om ons heen?

De coronacrisis heeft ook in 2021 weer grote gevolgen gehad voor het onderwijs. In december 2020 sloten de basis- en middelbare scholen voor de tweede keer hun deuren. Deze schoolsluiting duurde voor het basisonderwijs tot 8 februari en voor het voortgezet onderwijs tot 31 mei. In deze periode werd opnieuw noodopvang voor kwetsbare leerlingen geboden, om de negatieve gevolgen voor kinderen te beperken. De derde schoolsluiting eind 2021 bleef beperkt tot één week langere kerstvakantie.

Als gevolg van corona kwam er meer aandacht voor de ventilatie op scholen en is er - via de gemeenterijksbudget beschikbaar gesteld aan scholen om de ventilatie te verbeteren. Ook kwam er aandacht voor onderwijsachterstanden als gevolg van de schoolsluiting in 2020 en 2021. Het kabinet kondigde hierop in het voorjaar van 2021 het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) aan. In het afgelopen jaar is gewerkt aan de lokale invulling van het NPO in de Hoeksche Waard, met als doel de kansengelijkheid in de voorschoolse periode en in het onderwijs te bevorderen. De aandacht hiervoor heeft andere taken (deels) onder druk gezet.

In september 2021 is besloten medewerking te verlenen aan de komst van een noodopvanglocatie voor vluchtelingen, op het terrein van het voormalige asielzoekerscentrum in 's-Gravendeel. Dit besluit bracht een forse uitdaging met zich mee wat betreft het organiseren van onderwijs aan kinderen op deze locatie. Ook dit heeft eind vorig jaar veel aandacht en inzet gevergd. Deze noodopvanglocatie is – na enige vertraging - per 15 december geopend met een gedeeltelijke bezetting. Voor leerlingen uit de noodopvang is het voortgezet onderwijs direct na de kerstvakantie gestart; het basisonderwijs is per 1 februari 2022 gestart.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Het bevorderen van kansengelijkheid in de voorschoolse periode en in het onderwijs. Kansengelijkheid in de voorschoolse periode is toegenomen door de beschikbaarheid van bijzondere bijstand voor ouders die de eigen bijdrage voor peuteropvang, voorschoolse educatie en/of een sociaal medische indicatie niet kunnen betalen. Kansengelijkheid wordt bevorderd door lokale inzet, gericht op vertragingen die zijn ontstaan als gevolg van corona. Deze inzet is opgenomen in het lokaal plan NPO. Kansengelijkheid wordt bevorderd door het bieden van nieuwkomersonderwijs, zowel voor gevestigde statushouders (in de Taalklas HW in Oud-Beijerland) als voor vluchtelingenkinderen uit de noodopvang.
2	Het stimuleren van een passend, toegankelijk, gedifferentieerd en kwalitatief hoogwaardig onderwijsaanbod voor ieder kind in de Hoeksche Waard. Er is een passend onderwijsaanbod gerealiseerd voor nieuwkomersleerlingen uit de noodopvanglocatie in 's-Gravendeel. In 2021 is –op basis van de Lokale Educatie Agenda, een Verkenning Thuiszitters uitgevoerd, met als doel een gezamenlijk en gedeeld beeld over de thuiszitters in de Hoeksche Waard. Dit leidt tot een vervolgopdracht in 2022.
3	Kwalitatief goed onderwijshuisvestingsaanbod. Via de gemeente- rijksbudget beschikbaar gesteld aan scholen om - als gevolg van corona - de ventilatie te verbeteren.

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang
1, 2	Lokale Educatieve Agenda (LEA)	Er is een gestructureerd overleg tussen schoolbesturen, kinderopvangorganisaties, samenwerkingsverband Passend Onderwijs, jeugdteams en gemeente met als resultaat een gedragen Lokale Educatieve Agenda (LEA). We zetten in op het maken van concrete samenwerkingsafspraken rondom in ieder geval de thema's aansluiting onderwijs en zorg, onderwijskansen en thuiszitters.	✓
2	Bewegingsonderwijs	De kaders voor bewegingsonderwijs zijn met ingang van het schooljaar 2021-2022 door de gemeenteraad vastgesteld.	Wordt ondergebracht in nota sport en bewegen 2022
3	Onderwijshuisvesting	Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs 2021- 2024 is door de gemeenteraad vastgesteld	✓

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Primitieve			Werkelijk 2021	Saldo 2021
		Werkelijk 2020	begroting 2021	Actuele begroting 2021		
Baten	4.1 Openbaar basisonderwijs	20	33	20	17	-3
	4.2 Onderw ijs huisvesting	0	9	88	79	-9
	4.3 Onderw ijs beleid en leerlingenzaken	798	780	1.219	734	-486
Totaal Baten		818	823	1.328	829	-498
Lasten	4.1 Openbaar basisonderwijs	-738	-599	-682	-723	-41
	4.2 Onderw ijs huisvesting	-2.048	-2.038	-2.234	-1.956	278
	4.3 Onderw ijs beleid en leerlingenzaken	-2.971	-3.423	-3.613	-3.293	318
Totaal Lasten		-5.756	-6.059	-6.529	-5.975	555
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-4.938	-5.236	-5.202	-5.145	56
Onttrekkingen reserves	4.2 Onderw ijs huisvesting	426	415	6.909	7.001	92
	4.3 Onderw ijs beleid en leerlingenzaken	14	9	0	0	0
Totaal Onttrekkingen reserves		440	424	6.909	7.001	92
Storting reserves	4.2 Onderw ijs huisvesting	-206	-209	-6.698	-6.698	0
	4.3 Onderw ijs beleid en leerlingenzaken	-7	-7	0	0	0
Totaal Storting reserves		-213	-216	-6.698	-6.698	0
Gerealiseerd resultaat		-4.712	-5.028	-4.991	-4.842	149

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-)	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Onderwijshuisvesting	0,2	Voordeel	De tijdelijke huisvesting voor de vervangende nieuwbouw van de basisschool Het Talent (Mookhoek) is vertraagd. Hierdoor is ook de huur van de tijdelijke units uitgesteld.
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-0,2	Nadeel	In het schooljaar 2021-2022 hebben we vanaf september 2021 45 leerlingen meer in het leerlingenvervoer dan vorig jaar. Daarnaast is sprake van een toename van het aantal leerlingen naar naar speciale scholen (grotere afstand). Daarnaast was in de raming ten onrechte gerekend op een voordeel.
Overig	0,1	Voordeel	Diverse kleinere afwijkingen op dit programma
Totaal	0,1	Overschot op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie	2020	1,4	1,7	1,3
Absoluut verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen 5-18 jr	2020	1,3	2,7	2,4
Relatief verzuim per 1.000 leerplichtige leerlingen 5-18 jr	2019	8	26	19

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Tot programma Sport, cultuur en recreatie behoren de taakvelden sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, musea, cultureel erfgoed en media. Ook het subsidiebeleid en welzijnswerk zijn in dit programma ondergebracht.

Wat gebeurde er om ons heen?

Ook in 2021 zijn de sport- en cultuursector door corona met ingrijpende maatregelen geconfronteerd; er was lange tijd sprake van sluiting of (zeer) beperkte openstelling voor publiek. Er hebben dan ook weinig activiteiten plaatsgevonden en vrijwel de gehele sport en cultuursector is geconfronteerd met verlies van inkomsten en vrijwilligers. De effecten hiervan op de lange(re) termijn worden nu al zichtbaar en zullen in de komende tijd nog duidelijker worden.

De gemeente heeft in 2021 tal van (financiële) maatregelen getroffen ter compensatie en ter ondersteuning. De culturele en sportieve sector verdient ook de komende periode aandacht, zorg en ondersteuning om zich zo goed mogelijk te kunnen herstellen.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Het bevorderen van sport- en cultuurdeelname in de Hoeksche Waard <i>Geen bijzonderheden</i>
2	Het creëren van de juiste voorwaarden voor een goed cultureel klimaat in de Hoeksche Waard <i>Geen bijzonderheden</i>
3	Het stimuleren van een passend, toegankelijk, gedifferentieerd en kwalitatief hoogwaardig aanbod van culturele en sportactiviteiten in de Hoeksche Waard. <i>Geen bijzonderheden</i>
4	Het realiseren en in stand houden van maatschappelijk vastgoed <i>Geen bijzonderheden</i>

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang
2	Cultuur & erfgoed	De uitvoeringsagenda's cultuur & erfgoed (2021-2024) loopt qua uitvoering op schema (conform de jaarplanning). Het accent ligt daarbij op het versterken van de basis (infra)structuur door het bieden van duidelijke financiële voorwaarden, zorg voor goede huisvesting en het faciliteren en stimuleren van onderlinge samenwerking.	De uitvoering van het erfgoedbeleid heeft vertraging opgelopen door corona; andere reguliere, dienstverlenende zaken kregen meer prioriteit.
3	Sport	Het beleid voor ondersteuning topsport talenten is ontwikkeld.	Beleid wordt ontwikkeld met input van de sportraad. Proces heeft vertraging opgelopen door corona; andere (urgente) onderwerpen binnen het sportbeleid kregen meer prioriteit.
		Het gemeentelijk beleid buitensportaccommodaties is door de gemeenteraad vastgesteld.	Beleid wordt ontwikkeld. Vertraging in het proces is ontstaan doordat het

			verzamen van de benodigde gegevens (in de inventarisatie ronde) meer tijd kostte dan ingeschat. Dit kwam door doordat andere onderwerpen een hogere prioriteit kregen.
		De uitvoeringsregels sport zijn vastgesteld.	

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves).

De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	5.1 Sportbeleid en activering	50	0	100	50	-50
	5.2 Sportaccommodaties	1.602	1.896	2.150	2.992	842
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultu	30	0	0	2	2
	5.4 Musea	28	0	0	0	0
	5.5 Cultureel erfgoed	4	4	52	48	-4
	5.6 Media	18	0	17	17	-0
Totaal Baten		1.731	1.899	2.318	3.108	790
Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	-844	-995	-1.000	-982	18
	5.2 Sportaccommodaties	-6.995	-7.814	-7.901	-8.553	-652
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-420	-557	-506	-519	-12
	5.4 Musea	-243	-243	-250	-216	35
	5.5 Cultureel erfgoed	-568	-544	-619	-662	-43
	5.6 Media	-1.657	-1.688	-1.687	-1.693	-9
Totaal Lasten		-10.728	-11.840	-11.963	-12.627	-664
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-8.997	-9.941	-9.645	-9.519	126
Onttrekkingen reserves	5.1 Sportbeleid en activering	0	0	54	68	14
	5.2 Sportaccommodaties	757	667	742	711	-32
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	195	195	0
	5.4 Musea	12	2	0	0	0
	5.5 Cultureel erfgoed	250	4	150	150	0
	5.6 Media	125	77	133	133	-0
Totaal Onttrekkingen reserves		1.145	750	1.273	1.256	-17
Stortingen reserves	5.1 Sportbeleid en activering	0	0	-50	0	50
	5.2 Sportaccommodaties	-221	-65	0	0	0
	5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	-349	-204	145
	5.4 Musea	-8	-8	0	0	0
	5.5 Cultureel erfgoed	-4	-4	-150	-150	0
	5.6 Media	0	-370	-370	-515	-145
Totaal Stortingen reserves		-232	-446	-919	-869	50
Gerealiseerd resultaat		-8.084	-9.637	-9.290	-9.131	159

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Sportaccommodaties	0,0	Voordeel	In verband met het invoeren van een kostprijsdekkende huur vanaf 2019 zijn zowel de huurinkomsten (+/- 0,7 mln) als ook de bijdrage aan Sportfondsen B.V. (-/- 0,7 mln) verhoogd voor de jaren 2019 tm 2021. Per saldo worden de extra kosten (bijdrage aan Sportfondsen) gedekt door hogere huurinkomsten.
Overig	0,2	Voordeel	Diverse kleinere voordelen op dit programma
Totaal	0,2	Overschot op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Niet-sporters t.o.v. bevolking 19 jaar en ouder	2020	52,9	49,3	50,9

2.7 Programma 6 Sociaal Domein

Tot het programma Sociaal domein behoren de taakvelden samenkracht en inwonersparticipatie, wijkteams, inkomensregelingen, begeleide participatie, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (Wmo), maatwerkdienstverlening 18+, maatwerkdienstverlening 18-, geëscaleerde zorg 18+ en geëscaleerde zorg 18-.

Wat gebeurde er om ons heen?

Nederlanders gebruiken steeds meer en duurdere zorg. Als dat zo doorgaat, kost dat de inwoner over veertig jaar bijna drie keer zo veel als nu. En dan moet één op de drie mensen in de zorg werken, vergeleken met één op de zeven nu. De toenemende zorgvraag leidt nu al tot negatieve effecten. Zo zijn er forse personeelstekorten in de zorg en staan in sommige sectoren de kwaliteit en toegankelijkheid onder druk. Daarmee komen de financiële, personele en maatschappelijke grenzen in rap tempo in zicht. Om die reden heeft de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) de regering dan ook geadviseerd om op een andere manier zorgbeleid te maken. -

We zien deze ontwikkelingen ook in de Hoeksche Waard en maken ons om die reden hard voor om er meer een toekomstbestendige ouderenzorg door in een duurzame coalitie samen te werken met CZ Zorgkantoor en zorgpartijen. In 2021 hebben genoemde partijen hiervoor een intentieovereenkomst ondertekend. Daarnaast is veel energie gestoken in de uitvoering van het lokaal transformatieplan Jeugdhulp, uiteenlopende activiteiten gericht op de arbeidsmarkt zoals Hoeksche Switch en het ontwikkelen van een Dashboard Sociaal Domein, waarmee we beter zicht hebben op de cijfers en het verhaal daarachter. Dit geeft ons concrete(re) sturingsmogelijkheden.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Versterken van een sociaal en verbonden Hoeksche Waard <i>De voortdurende coronapandemie heeft ook in 2021 veel gevraagd van de samenleving, onze partners en onze gemeentelijke organisatie, maar heeft tegelijkertijd ook de kracht van de samenleving laten zien.</i>
2	Stimuleren van persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid <i>Samen met partners binnen het onderwijs en welzijn en (jeugd-)zorg zijn extra inspanningen geleverd om zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners tijdens de coronapandemie te ondersteunen. Er is bijvoorbeeld aandacht besteed aan het vergroten van digitale vaardigheden.</i>
3	Bieden van toegang en passende ondersteuning <i>In het afgelopen jaar waren met regelmaat de fysieke (gemeentelijke) loketten voor inwoners gesloten en hebben thuisbezoeken minder plaatsgevonden. Contacten zijn vooral op afstand geweest. Dit blijkt met name voor kwetsbare inwoners met een taalachterstand of minder digitale vaardigheden nadelig. Zo zijn aanvragen voor schulddienstverlening en aanvragen voor financiële inkomensondersteuning voor minima teruggelopen, terwijl er landelijk wel signalen zijn van toenemende financiële problemen.</i>
4	Ingrijpen bij crisis en onveiligheid <i>In samenwerking met onze partners hebben extra interventies plaatsgevonden om kwetsbare inwoners te ondersteunen als dat vanwege coronamaatregelen niet op de gebruikelijke wijze mogelijk was.</i>

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Voortgang	
1	Er is een gedragen mantelzorgagenda vastgesteld.	✓	
	Samen met partners is een aantal laagdrempelige ontmoetingsplekken gerealiseerd in de kernen.		Ouderontmoetingsplekken waren grotendeels gesloten vanwege corona. Nieuwe ouderontmoetingsplekken zijn i.o.m. partners getemporiseerd. Het ontbreekt aan structurele financiële middelen op dit moment om in meerdere dorpen ontmoetingsplekken van en door ouderen te realiseren
	Er zijn diverse uitvoeringsregels subsidies vastgesteld op het brede terrein van welzijn.	✓	
	Er is gedragen uitvoeringsagenda samen tegen armoede 2020-2023 vastgesteld, gericht op verborgen armoede.	✓	
	De werkgroep regenbooggemeente heeft uitvoering gegeven aan een gedragen uitvoeringsagenda.		
	We voeren uiteenlopende bewustwordingsactiviteiten uit gericht op preventie en vroegsignalering, rondom specifieke thema's, zoals 'Samen tegen armoede' en 'Thuis in de Kern'.		
2	Met betrokken partijen, waaronder scholen, zijn werkafspraken gemaakt rondom kwetsbare jongeren om ze tijdig in een passend traject te krijgen.		
	Er is een netwerk gevormd van ambassadeurs van werkgevers ten aanzien van sociaal ondernemerschap.		
	We hebben samen met werkgevers en andere partners werkleerlijnen ontwikkeld.		
3	De aanbesteding van huishoudelijke ondersteuning en begeleiding is afgerond.		Dit traject is vertraagd/ Uitgesteld en loopt door in 2022
	Er is een meldpunt schulden ontwikkeld en geïmplementeerd.	✓	
	We hebben inzicht in de omvang en impact van multiproblematische huishoudens en een aanpak bepaald.	✓	
	De eerste resultaten van de uitvoering van het lokaal transformatieplan jeugdhulp zijn zichtbaar: er is een goede samenwerking tussen huisartsen en jeugdteams en beschikkingen jeugdhulp worden afgegeven met duidelijke doelen en resultaten (SMART).	✓	
	HWwerkt! is als uitvoeringsorganisatie versterkt: er is inzicht in het cliëntenbestand en er wordt (meer) samengewerkt met werkgevers en		

	partners in de regio.		
	De kwaliteit van de dienstverlening Sociaalis doorontwikkeld, waarbij we ons richten op digitaliseren, het beter onder de aandacht brengen van de dienstverlening, optimalisatie van systemen, implementatie van uniforme werkinstructies en een éénduidige werkwijze. Ter ondersteuning daarvan bundelen we waar mogelijk instrumenten.		
	De nieuwe Wet inburgering is per 1 januari 2022 ingevoerd. *		
	De wijkteams zijn doorontwikkeld van multiproblematieke gerichte teams naar teams gericht op vroegsignalering en preventie.		
	Het beleidsplan schulddienstverlening 2021-2024 is vastgesteld.	✓	
	Ten aanzien van beschermd wonen/maatschappelijke opvang is passende regionale zorg en ondersteuning ingekocht en zijn integrale werkprocessen opgesteld en ingericht met ketenpartners.		
4	De integrale crisiszorg voor personen met verward gedrag is lokaal geborgd door het voeren van regio in verbinding tussen de betrokken veiligheids- en zorgpartners.		
	De Wet verplichte ggz en Wet zorg en dwang zijn geïmplementeerd in de Hoeksche Waard.		
	Er is een lokaal uitvoeringsplan Huiselijk Geweld en Kindermishandeling opgesteld in samenwerking met Veilig Thuis ZHZ en de wijkteams.		
	De zorg en ondersteuning voor inwoners met (potentieel) gevaarlijk en overlastgevend gedrag is verbeterd door het versterken van netwerksamenwerking en -afspraken met ketenpartners zorg & veiligheid. Deze afspraken zijn vastgelegd in een Samenwerkingsconvenant en werkprocessen.		
1,2,3,4	<i>Extern en intern opdrachtgeverschap, gericht op het maken van impact</i>	Als gemeente gaan we in de komende periode nadrukkelijker op zoek naar een systeem dat zorgt voor optimale kwaliteit, efficiency en effectiviteit binnen de grenzen van de daarvoor beschikbare financiële middelen. Zeker gezien de vele nieuwe taken voor de gemeenten en de toenemende complexiteit daarvan vraagt dit extra aandacht in het komende jaar. We zetten hierin verschillende stappen. In 2021 creëren we inzicht in het zorglandschap van de HW.	
1,3	<i>Een actiegericht, integrale aanpak waarbij de inwoner ons vertrekpunt is</i>	Integraal werken gaat over in samenhang en afstemming overstijgend samenwerken aan effectieve en efficiënte hulp en ondersteuning bij hulpvragen van inwoners, dichtbij en ter voorkoming van (of escalatie van) problemen. In 2021 richten we ons hierbij in ieder geval op een drietal thema's, namelijk: inkoop Sociaal, doorontwikkeling wijkteams en laagdrempelige ontmoetingsplekken.	
1,2,3,4	<i>Het duurzaam en betaalbaar houden van ondersteuning</i>	We ontwikkelen een moederdashboard Sociaal op basis waarvan gerichte(re) monitoring & sturing kan plaatsvinden op trends, ontwikkelingen en beleidsdoelen. We creëren integraal inzicht in ons zorglandschap.	
			In de bestuurlijke overdracht en de programmaevaluatie

			Inclusieve Samenleving zijn de geleerde lessen (ook wel leidende principes) opgenomen. Deze zullen in 2022 worden omgezet in een beleidskader Sociaal
--	--	--	---

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves).

De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Primitieve			Actuele	
		Werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	310	295	312	260	-52
	6.3 Inkomensregelingen	0	0	0	68	68
	6.3 Inkomensregelingen	21.709	13.129	17.625	16.407	-1.218
	6.4 Begeleide participatie	948	1.227	967	877	-90
	6.5 Arbeidsparticipatie	20	20	200	177	-23
	6.6 Maatw erkvoorzieningen (WMO)	438	422	422	496	74
	6.71 Maatw erkdiensverlening 18+	2	0	0	6	6
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	69	69
Totaal Baten		23.427	15.094	19.526	18.359	-1.166
Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-8.110	-10.657	-9.653	-9.301	352
	6.3 Inkomensregelingen	-3.095	-3.034	-2.949	-2.984	-35
	6.3 Inkomensregelingen	-23.281	-15.740	-20.263	-18.782	1.481
	6.4 Begeleide participatie	-5.496	-5.878	-5.647	-5.430	217
	6.5 Arbeidsparticipatie	-871	-1.084	-1.605	-1.038	567
	6.6 Maatw erkvoorzieningen (WMO)	-3.368	-3.406	-3.175	-3.313	-138
	6.71 Maatw erkdiensverlening 18+	-12.178	-12.740	-13.721	-14.390	-669
	6.72 Maatw erkdiensverlening 18-	-12.486	-10.193	-13.333	-13.878	-545
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-135	-466	-433	-374	59
	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-3.228	-3.056	-3.275	-3.197	79
Totaal Lasten		-72.249	-66.255	-74.054	-72.686	1.368
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-48.822	-51.161	-54.528	-54.327	201

Onttrekkingen reserves	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	4.526	2.619	2.456	2.019	-438
	6.2 Wijkteams	169	0	23	23	0
	6.3 Inkomensregelingen	0	0	0	0	0
	6.4 Begeleide participatie	0	0	0	0	0
	6.5 Arbeidsparticipatie	210	0	330	330	0
	6.71 Maatw erkdiensverlening 18+	0	0	45	25	-20
	6.72 Maatw erkdiensverlening 18-	0	0	0	0	0
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	160	160	0
Totaal Onttrekkingen reserves		4.906	2.619	3.014	2.557	-458
Stortingen reserves	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.396	-1.100	-1.504	-1.504	0
	6.2 Wijkteams	0	0	-23	-23	0
	6.3 Inkomensregelingen	0	0	-20	-20	0
	6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	-118	-118	0
	6.71 Maatw erkdiensverlening 18+	0	0	0	0	0
	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	0	-161	-161	0
Totaal Stortingen reserves		-4.396	-1.100	-1.826	-1.826	0
Gerealiseerd resultaat		-48.312	-49.642	-53.340	-53.596	-256

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Inkomensregelingen	0,2	Voordeel	Diverse activiteiten (€ 0,1 mln) in het kader van inkomensregelingen (waaronder "Vroeg erop af" zijn doorgeschoven naar 2022 (zie voorstel resultaatbestemming). Daarnaast is er in 2021 minder gebruik (€ 0,1 mln) gemaakt van bepaalde regelingen (Pilot OV en de Meedoenregeling)
Arbeidsparticipatie	0,4	Voordeel	- In verband met de TOZO (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers)-regeling hebben wij voor circa € 1,5 mln minder verstrekt. De vergoeding vanuit het Rijk is derhalve eveneens circa € 1,5 mln lager. - Voor de aanpassingen aan het gebouw aan de Jan van der Heijdenstraat in Oud Beijerland ten behoeve van het Leerhuis 2.0. was een exploitatiebudget geraamd van € 0,3 mln. Deze kosten dienen conform BBV echter te worden geactiveerd (investering) en te worden afgeschreven over meerdere jaren. Dit leidt in 2021 tot een voordeel. - Daarnaast zijn als gevolg van corona diverse taallessen ("Taalhuis") niet doorgegaan (€ 0,1 mln).
	0,2	Voordeel	Diverse kleinere voordelen op dit taakveld.
Maatwerkdienstverlening 18-	-0,4	Nadeel	De kosten voor Jeugdhulp zijn (ten opzichte van de 2e bestuursrapportage van de Service Organisatie Jeugd) hoger dan geraamd, met name bij de specialistische geestelijke gezondheidszorg. Daarnaast zijn de kosten voor persoonsgebonden budgetten (Pgb) hoger door toename van het aantal jeugdigen met Pgb en het bedrag per jeugdige.
Maatwerkdienstverlening 18+	-0,7	Nadeel	De kosten voor de Wmo begeleiding zijn toegenomen mede als gevolg van de toegenomen zwaarte en complexiteit. Dit is onder meer het gevolg van de invoering van het abonnementstarief (eigen bijdrage).
Totaal	-0,3	Tekort op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Personen met bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners > 18 jaar)	2021	174,9	431,2	239,8
Aantal re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-65 jaar)	2020	107,1	202,0	190,7
Wmo cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners)	2021	480,0	649,0	587,0
% Kinderen in armoede	2020	3,00	6,00	4,00
% Jeugdwerkloosheid (jongeren 16-23 jaar)	2020	1,00	2,00	2,00
Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2021	10,3	10,5	10,0
Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12-23 jaar)	2021	0,1	0,3	geen data
Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)	2021	0,9	1,1	geen data

2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Tot het programma Volksgezondheid en milieu behoren de taakvelden volksgezondheid en milieubeheer (inclusief duurzame energie).

Wat gebeurde er om ons heen?

Klimaat

Eind 2021 werd het regeerakkoord vastgesteld, waarin ook klimaat is meegenomen. In 2022 wordt bekend wat zowel inhoudelijk als financieel de consequenties zijn voor de gemeente op het gebied van de uitvoering van het Klimaatakkoord.

Milieu

In 2021 is gewerkt aan het opstellen van de Regionale Verkeers- en Milieukaart (VMK). Als de VMK definitief is afgerond zal deze als basis dienen voor de op te stellen Basis geluidsemissie kaart (BGE) gemeente Hoeksche Waard die met de komst van de Omgevingswet voor elke gemeente verplicht wordt.

Volksgezondheid

De uitbraak van het coronavirus en de maatregelen die daarvoor zijn genomen, hebben veel impact op de volksgezondheid. De komende jaren zal de impact duidelijk(er) worden. Ook vindt nader onderzoek plaats. De maatregelen hebben ook invloed gehad op de uitvoerbaarheid van het uitvoeringsprogramma volksgezondheid. Mede dankzij het benutten van de digitale mogelijkheden is er veel bereikt. In het algemeen is meer oog gekomen voor preventie om gezondheidsproblemen te voorkomen en de jeugd veerkrachtig te maken en houden, met daarbij speciale aandacht voor kwetsbare groepen.

3.2 Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Gezondheidswinst inwoners
	<i>Geen bijzonderheden</i>
2	Klimaatneutraal in 2050
	Op 13 juli 2021 stelde de raad de uitvoeringsprogramma's 'Hoeksche Waard richting energieneutraal' en 'Circulaire Economie' vast, voor het jaar 2022 en niet voor de periode 2021-2026. Vanaf juli 2021 tot eind 2022 wordt uitvoering gegeven aan verschillende acties en projecten uit het uitvoeringsprogramma.

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang	
2	Regionale Energiestrategie	Vaststellen Regionale Energiestrategie in 2021		
2	Transitievisie Warmte	Vaststellen Transitievisie Warmte in 2021		
2	Hoeksche Waard Energie-neutraal 2040	Vaststellen uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard Energie-neutraal' in 2021		
		Uitvoeren uitvoeringsprogramma energieneutraal 2040 in 2021-2026		
2	Biodiversiteit	Vaststellen uitvoeringsprogramma biodiversiteit in 2021		Meer tijd nodig om met alle partijen op één lijn te komen.

		Uitvoeren uitvoeringsprogramma biodiversiteit in 2021-2026		Meer tijd nodig om met alle partijen op één lijn te komen.
2	Circulaire economie	Vaststellen uitvoeringsprogramma circulaire economie in 2021		
		Uitvoeren uitvoeringsprogramma circulaire economie in 2021-2026		
1	Volksgezondheid	Uitvoeren van de uitvoeringsprogramma's Nota publieke Volksgezondheid		

Wat heeft het gekost?

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit programma, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves).

De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, weergegeven in het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, VPB en onvoorzien".

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	7.1 Volksgezondheid	5	0	171	60	-110
	7.4 Milieubeheer	552	7	7	62	55
Totaal Baten		557	7	178	123	-55
Lasten	7.1 Volksgezondheid	-4.011	-4.119	-4.237	-4.353	-117
	7.4 Milieubeheer	-2.964	-3.042	-3.161	-3.146	15
Totaal Lasten		-6.976	-7.160	-7.398	-7.500	-102
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-6.418	-7.153	-7.220	-7.378	-157
Onttrekkingen reserves	7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	0
	7.4 Milieubeheer	1.780	351	587	463	-124
Totaal Onttrekkingen reserves		1.780	351	587	463	-124
Stortingen reserves	7.1 Volksgezondheid	0	0	-143	-23	120
	7.4 Milieubeheer	-1.389	0	-51	-21	0
Totaal Stortingen reserves		-1.389	0	-194	-74	120
Gerealiseerd resultaat		-6.027	-6.802	-6.827	-6.988	-161

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1.miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Volksgezondheid	-0,2	Nadeel	Diverse kleinere nadelen op dit programma
Totaal	-0,2	Tekort op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
% Hernieuwbare elektriciteit (uit zon, wind, etc.)	2019	47,0	20,1	geen data

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Tot het programma Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening behoren de taakvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (anders dan bedrijventerreinen), wonen en bouwen.

Wat gebeurde er om ons heen?

Omgevingswet

Sinds 2017 bereiden we ons voor op de komst van de Omgevingswet. Het afgelopen jaar werkten we toe naar de inwerkingtreding van de wet op 1 juli 2022. Scholing van medewerkers, aanpassing van interne werkprocessen, voorbereiding van besluitvorming in de raad en de inrichting van het Digitale Stelsel Omgevingswet vergden onze aandacht. Op 8 februari 2022 besloot de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening tot uitstel van inwerkingtreding. Nieuwe inwerkingtredingsdatum is 1 januari 2023. Het uitstel is ingegeven door het nog niet goed functioneren van het Digitaal stelsel Omgevingswet. Een onderwerp waar wij als gemeente geen invloed op hebben. Het uitstel zorgt voor aanpassing van de planning van implementatieactiviteiten. Het biedt de kans ons nog beter voor te bereiden op de nieuwe wet.

Volkshuisvesting

De druk op de woningmarkt was afgelopen jaar onverminderd hoog. Woningen werden sneller verkocht, koopprijzen stegen verder, het woningaanbod daalde en de doorstroming komt te weinig op gang. Dat de woningbouwopgave serieus is bleek ook uit de terugkeer, na 12 jaar, van een minister Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Volkshuisvesting staat weer hoog op de agenda van de regering.

Net als in de rest van Nederland blijft de Hoeksche Waard een forse opgave houden als het gaat om de demografische ontwikkeling (het aandeel ouderen stijgt en het aantal jongeren neemt af) en het vitaal houden van het gebied. Dit vergt inspanningen op verschillende beleidsvelden, zoals volkshuisvesting.

In de Hoeksche Waard werkten we dan ook onverminderd door aan een toekomstbestendige woonvoorraad. Zoals in voorgaande jaren zetten we ons in voor bouwen naar behoefte, het verhogen en versnellen van de bouwproductie en het bedienen van diverse doelgroepen. Onderwerpen die we zagen terugkomen in het recente Regeerakkoord.

Door in gesprek te blijven met de raad, partners en onze inwoners en door objectief en onafhankelijk onderzoek mee te laten wegen in de keuzes die we maken, kunnen we ook de komende jaren verder bouwen aan een vitale Hoeksche Waard.

Wat hebben we bereikt?

Nr.	Doelstellingen uit de begroting
1	Een kwalitatief woningbouwprogramma met de juiste woning op de juiste plek <i>Betreft een strategische doelstelling voor meerdere jaren, loopt door in 2022 en erna.</i>
2	De instroom van jonge huishoudens faciliteren om de demografische balans te behouden <i>Betreft een strategische doelstelling en loopt door. Het afgelopen jaar is focus komen te liggen bij het behouden van jonge huishoudens uit de Hoeksche Waard. De instroom van jonge huishoudens vindt door de huidige woningmarkt vanzelf plaats.</i>
3	Een continue toevoeging van woningen aan de woningvoorraad om te voldoen aan de vraag <i>Betreft een strategische doelstelling voor meerdere jaren, loopt door in 2022 en erna.</i>
4	De inwerkingtredingsdatum van 1 juli 2022 minimaal te voldoen aan alle wettelijke vereisten uit de Omgevingswet <i>De inwerkingtredingsdatum van 1 juli 2022 is door de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening losgelaten omdat de technische stand van zaken van het Digitale stelsel Omgevingswet niet goed genoeg is. De Minister besloot in februari 2022 tot inwerkingtreding op 1 januari 2023.</i>

5	Integrale ontwikkelkaders op te stellen, die gericht zijn op de gebiedsopgaven en de omgevingskwaliteit <i>Voortgang is vertraagd.</i>
6	Het grondbeleid inzetten als een middel om onze (ruimtelijke) opgaven en doelstellingen te verwezenlijken <i>Aanbieding van het grondbeleid verwachten we het 2de kwartaal van 2022.</i>

Wat hebben we gedaan?

Doel Nr.	Onderwerp	Toelichting	Voortgang
1	Woonwag en standplaatsenbeleid	Samen met HW Wonen en woonwag en standplaatshouders stellen we een nieuw beleid op.	Aanbieding vindt plaats 3e kwartaal.
1	Activiteiten ter realisatie van onze doelstelling 'de juiste woning op de juiste plek'	Uitvoering van de activiteiten, zoals opgenomen in het programma Wonen.	
2	Instroom jonge huishoudens	De focus is afgelopen jaar komen te liggen op het behoud van onze jonge huishoudens. De instroom van jonge huishoudens is door de markt vanzelf op gang gekomen. We bouwen voor iedereen, in elk dorp op basis van lokale behoefte en DNA.	
3	Versnelling Woningbouw	Inzet op een continue bouwstroom van nieuw bouw woningen voor de komende jaren. Doel is tot 2030 gemiddeld 500 woningen per jaar op te leveren. We willen de bouwproductie anticyclisch maken.	
4	Implementatie activiteiten omgevingswet	Wij geven invulling aan een veelheid van activiteiten die ervoor zorgen dat we per de inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet omgevingswetproof werken. Voor 2029 moet een gebiedsdekkend omgevingsplan Hoeksche Waard zijn opgesteld.	
5	Leidraad voor ontwikkeling Hoeksche Waard (eerder ontwikkelagenda)	Naar aanleiding van bespreking van een 75% versie van de ontwikkelagenda in de raad is besloten vervolproces naar een 100% versie te herzien en de benaming te veranderen in 'Leidraad voor ontwikkeling Hoeksche Waard'.	Aanbieding verwachten we in het 3de kwartaal van 2022.
6	Nota Grondbeleid Opstellen	Een nieuwe Nota Grondbeleid wordt in 2022 aan de raad aangeboden. Deze Nota stelt de kaders vast om financieel gezond, transparant, effectief en afgewogen de gemeentelijke doelen uit de programmaplannen en met name het programmaplan Wonen te realiseren.	Aanbieding vindt in 4e kwartaal 2022 plaats.

Wat heeft het gekost?

Onderstaande tabel geeft weer: de baten en lasten per taakveld, het totaalsaldo van baten en lasten, de wijzigingen in de reserves en het geraamde resultaat (na verrekening met reserves). De baten geven wij weer als +/+ en de lasten als -/-.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	8.1 Ruimtelijke ordening	3.082	1.326	4.583	3.761	-822
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfenterreinen)	3.256	2.690	3.955	5.475	1.520
	8.3 Wonen en bouw en	3.091	2.800	6.731	6.379	-352
Totaal Baten		9.429	6.815	15.269	15.615	346
Lasten	8.1 Ruimtelijke ordening	-5.146	-3.612	-4.804	-4.730	85
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfenterreinen)	-2.708	-2.687	-3.706	-3.528	178
	8.3 Wonen en bouw en	-4.124	-4.623	-5.343	-5.004	339
Totaal Lasten		-11.978	-10.922	-13.853	-13.251	602
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-2.549	-4.107	1.416	2.364	948
Onttrekkingen reserves	8.1 Ruimtelijke ordening	920	755	527	438	-89
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfenterreinen)	150	0	293	293	0
	8.3 Wonen en bouw en	85	0	120	120	0
Totaal Onttrekkingen reserves		1.155	755	939	851	-89
Storting reserves	8.1 Ruimtelijke ordening	-1.155	-1.002	-1.865	-1.591	273
	8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijfenterreinen)	0	0	-293	-293	0
	8.3 Wonen en bouw en	-250	-425	-981	-776	205
Totaal Storting reserves		-1.405	-1.427	-3.138	-2.660	478
Gerealiseerd resultaat		-2.799	-4.779	-783	554	1.337

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1.miljoen)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Ruimtelijke ordening	-0,4	Nadeel	Afwaardering gronden (Stougjesdijk West Oud Beijerland) naar duurzaam lagere waarde (-/- € 0,4 mln).
Grondexploitaties	1,9	Voordeel	Betreft tussentijdse winsnemingen grondexploitaties, met name de grondexploitatie Poortwijk III Oud Beijerland. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid van deze jaarstukken.
Wonen en bouwen	-0,3	Nadeel	Als gevolg van de interne (budgetneutrale) kostenverdeling zijn er meer kosten naar dit taakveld doorbelast (zie toelichting bij "Algemene dekkingsmiddelen")
	0,2	Voordeel	In verband met de vertraging van de verkoop van het gemeentehuis Numansdorp wordt een subsidie aan HW Wonen niet verstrekt in 2021, maar in 2022.
Overig	-0,1	Nadeel	Diverse kleinere nadelen op dit programma
Totaal	1,3	Overschot op budget 2021	

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl".

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Demografische druk (Groene + grijze druk tov 20-64 jarigen)	2021	79,6	70,1	79
Aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen	2020	10,0	8,9	8,8

2.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

Voor het onderdeel Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien zijn met uitzondering van het onderdeel overhead (bedrijfsvoering), geen doelstellingen en activiteiten geformuleerd. Voor de realisatie van de doelstellingen en activiteiten met betrekking tot overhead/ bedrijfsvoering (taakveld 0.4), wordt verwezen naar programma 0 Bestuur en Ondersteuning en de paragraaf 3.5 Bedrijfsvoering van deze jaarstukken.

In de tabel staan, per taakveld, de baten en lasten van dit onderdeel, het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten, de mutaties in de reserves en het gerealiseerde resultaat. Hierbij worden de baten weergegeven als + en de lasten als -. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten (indien systeemreserves). De kosten van de overhead (taakveld 0.4) worden, conform de BBV, verantwoord op dit onderdeel.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Taakveld	Primitieve			Actuele	
		Werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
Baten	0.4 Overhead	260	172	895	258	-638
	0.5 Treasury	86.491	1.543	1.392	1.425	33
	0.61 OZB w oningen	9.537	9.854	9.854	9.866	11
	0.62 OZB niet-w oningen	6.810	7.352	7.232	7.454	222
	0.64 Belastingen overig	5.898	5.926	5.926	5.909	-17
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	117.671	117.860	125.107	125.740	633
	0.8 Overige baten en lasten	241	34	94	101	6
Totaal Baten		226.908	142.741	150.501	150.752	251
Lasten	0.4 Overhead	-31.383	-32.135	-37.457	-32.694	4.763
	0.5 Treasury	-4.248	204	-39	-50	-11
	0.61 OZB w oningen	-398	-449	-461	-460	1
	0.64 Belastingen overig	-1.233	-1.227	-1.256	-1.243	13
	0.8 Overige baten en lasten	-723	-2.286	-162	-619	-457
	0.9 Vennootschapsbelasting (V pB)	-116	-16	-66	-233	-216
Totaal Lasten		-38.101	-35.910	-39.443	-35.349	4.095
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		188.807	106.830	111.058	115.403	4.346
Onttrekkingen reserves	0.10 Mutaties reserves	1.500	2.000	500	100	-400
	0.4 Overhead	18.205	9.181	11.177	8.211	-2.966
	0.5 Treasury	4.000	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen reserves		23.705	11.181	11.677	8.311	-3.366
Stortingen reserves	0.10 Mutaties reserves	-1.500	-2.000	-500	-100	400
	0.4 Overhead	-10.673	-2.165	-3.322	-3.322	0
	0.5 Treasury	-82.900	0	0	0	0
	0.64 Belastingen overig	-777	-1.036	-1.036	-1.036	0
	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-3.587	-3.587	-3.996	-3.996	0
Totaal Stortingen reserves		-99.437	-8.788	-8.854	-8.454	400
Gerealiseerd resultaat		113.075	109.224	113.881	115.260	1.379

De belangrijkste financiële afwijkingen zijn in onderstaand overzicht weergegeven (zie gerealiseerd resultaat, kolom "Saldo 2021) uit bovenstaande tabel. De onttrekkingen aan de reserves zijn gebaseerd op de werkelijk gemaakte kosten. Verschillen tussen taakvelden die per saldo budgettair neutraal zijn, zijn buiten deze verschillenanalyse gelaten.

(bedragen x € 1 mln)

Onderwerp / Taakveld	Overschot (+) / Tekort (-) op budget	Voordeel / Nadeel	Belangrijkste verklaringen
Algemene uitkering	0,6	Voordeel	Betreft middelen die wij vanuit de decembercirculaire van het gemeentefonds van het Rijk hebben ontvangen, waaronder middelen voor de corona compensatie en middelen voor het integraal en gebiedsgericht werken waarmee we de gemeentelijke dienstverlening kunnen versterken. Bij de resultaatbestemming stellen wij voor om een deel van deze middelen naar 2022 door te schuiven.
Belastingen	0,2	Voordeel	Betreft belastinginkomsten uit voorgaande jaren.
Bedrijfsvoering	2,0	Voordeel	We hebben in werkelijkheid meer kosten doorbelast aan de taakvelden op de programma's, waardoor op het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen" een voordeel ontstaat. Op de betreffende programma's leidt dit tot nadelen. Per saldo betreft dit een neutrale verschuiving. Achtergrond hiervan is dat er tussentijds door de raad extra inhuurbudget beschikbaar is gesteld (zie Zomerrapportage 2021). Deze lasten zijn primaire verantwoord op dit taakveld en worden bij de jaarrekening, conform BBV, alsnog doorverdeeld naar de diverse programma's.
	-0,6	Nadeel	De verwachte verkoopopbrengst van € 0,8 mln in verband met het uitstel van de overdracht van het gemeentehuis Numansdorp aan HW Wonen is niet gerealiseerd. Tevens is de afboeking van de boekwaarde doorgeschoven van 2021 naar 2022 (€ 0,2 mln).
	-0,5	Nadeel	Een verwachte naheffing van een softwareleverancier is niet doorgegaan. Daarnaast hebben wij softwarekosten niet kunnen activeren op grond van de verslaggevingsregels maar als last in de exploitatie verantwoord.
	0,2	Voordeel	In 2021 zijn minder opleidingen gevolgd (mede als gevolg van corona).
Overige baten en lasten	-0,4	Nadeel	Op grond van de jaarlijkse oudersomsanalyse/beoordeling van onze openstaande debiteuren nemen wij, conform de richtlijnen in het BBV, een voorziening voor mogelijke oninbaarheid op.
Vennootschapsbelasting	-0,2	Nadeel	Betreft vennootschapsbelasting in verband met winsten op grondexploitaties
Overig	0,1	Voordeel	Diverse kleinere voordelen op dit programma
Totaal	1,4	Overschot op budget 2021	

Uitsplitsing Algemene Dekkingsmiddelen

Onderstaand overzicht bevat de uitsplitsing van de algemene dekkingsmiddelen. Voor de verschillenanalyse tussen actuele begroting 2021 en werkelijk 2021 wordt verwezen naar bovenstaande tabel, waar de grootste afwijkingen zijn toegelicht. Onder de algemene dekkingsmiddelen behoren de inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald.

De algemene dekkingsmiddelen bestaan uit de lokale heffingen, de algemene uitkering, dividendinkomsten, het saldo van de financieringsfunctie (verschil tussen de aan taakvelden toegerekende rekenrente en de werkelijk betaalde rente over lang- en kortlopende leningen, ook wel renteresultaat genoemd) en eventuele overige algemene dekkingsmiddelen. De verdeling van de algemene dekkingsmiddelen is als volgt:

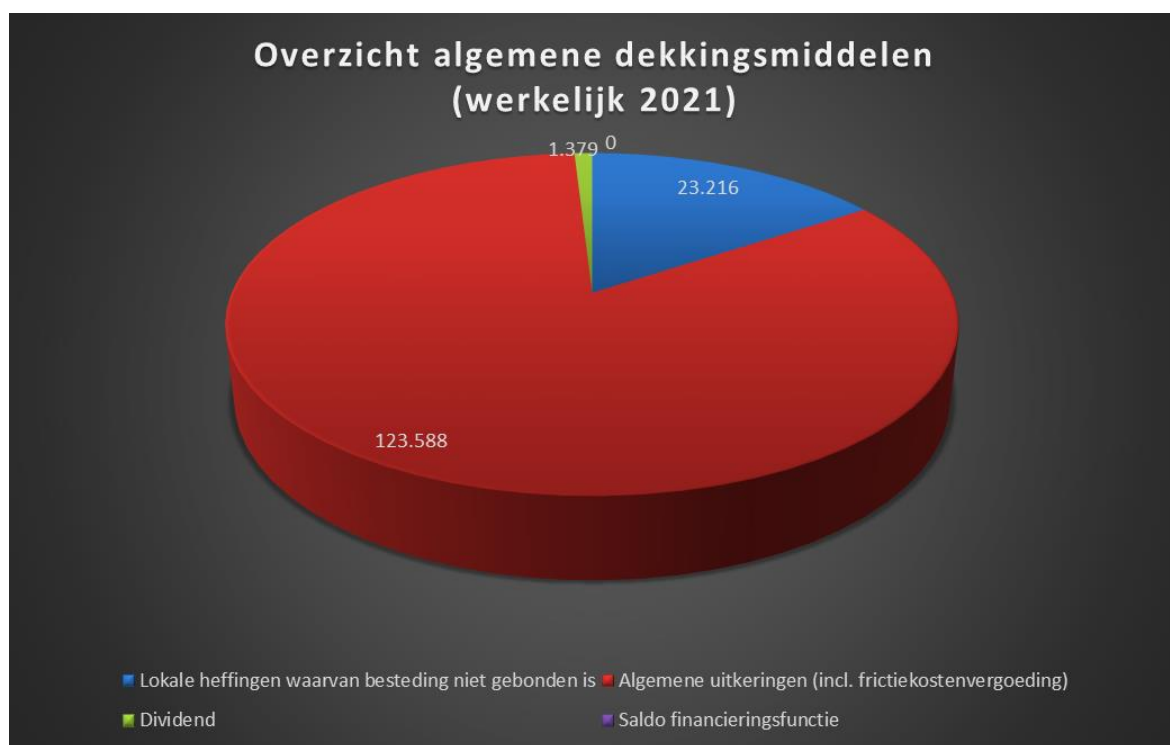
(bedragen x € 1.000)

	Werkelijk 2020 (a)	Primitieve begroting 2021 (b)	Actuele begroting 2021 (c)	Werkelijk 2021 (d)	Verschil (d-c)
Overzicht algemene dekkingsmiddelen					
Lokale heffingen waarvan besteding niet gebonden is*	22.232	23.152	23.019	23.216	197
Algemene uitkeringen (incl. frictiekostenvergoeding)	115.735	117.860	123.247	123.588	342
Dividend	3.368	1.293	1.353	1.379	26
Saldo financieringsfunctie	-4	480	480	0	-480
Totaal	141.331	142.786	148.099	148.184	85

* Deze heffingen bestaan uit de precariobelasting, (on)roerende zaakbelasting, toeristenbelasting en hondenbelasting

Als we de verdeling van de algemene dekkingsmiddelen in perspectief bekijken, dan ontstaat het volgende beeld:

Overhead

De overheadkosten bestaan uit de kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. Voorbeelden zijn de gemeentesecretaris en directie, HRM, informatievoorziening en automatisering, huisvesting, financiën etc.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 2016 moeten gemeenten en andere overheden vennootschapsbelasting (vpb) betalen over de winst die ze met hun ondernemingsactiviteiten maken. Met name grondexploitaties behoren tot de ondernemerstaken en zijn daarmee in de aangifte Vpb betrokken.

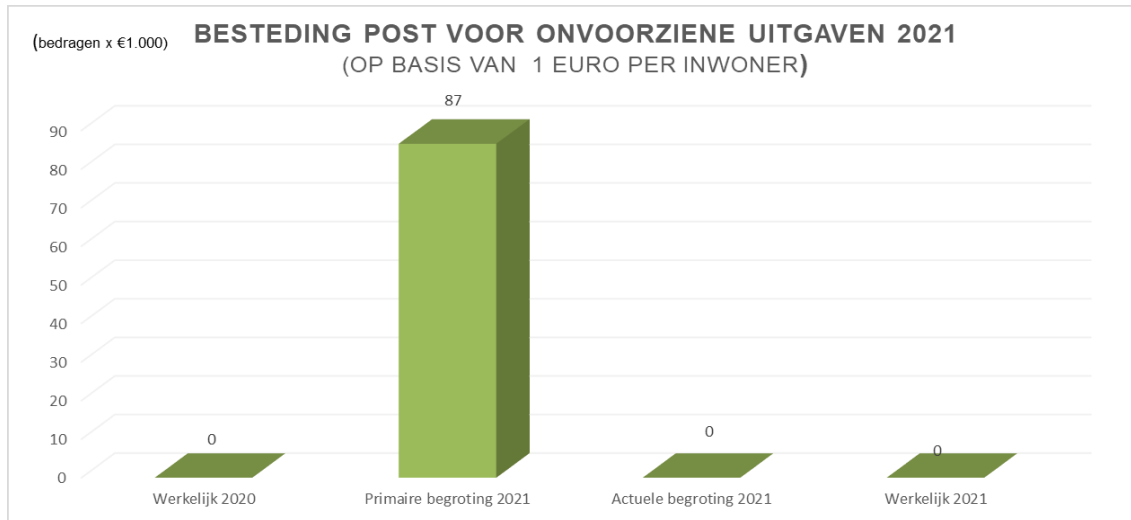
De grondexploitaties zijn, vanaf 2019 (herindeling), als één geheel beoordeeld waardoor compensatie tussen alle grondexploitaties mogelijk is.

Voor wat betreft de 'overige activiteiten' (bijdragen in salariskosten voor uitgeleend personeel, bijdrage van het waterschap voor de openbare verlichting in het buitengebied, havengelden, marktgelden, pacht van agrarische gronden, huuropbrengsten) is er geen sprake van winststreven. De conclusie dat de gemeente voor deze overige activiteiten geen onderneming in fiscale zin vormt, kan dan ook gehandhaafd blijven.

Onvoorzien

In de begroting 2021 is, conform de financiële verordening, een raming voor onvoorziene uitgaven opgenomen, gebaseerd op €1,- per inwoner. Dit budget is in 2021 niet ingezet.

Beleidsindicatoren

Onderstaande tabel geeft de beleidsindicatoren weer die betrekking hebben op dit programma. De gegevens komen hierbij vanuit "Waar staat je gemeente.nl", met uitzondering van de gemeente specifieke indicatoren (formatie, bezetting, apparaatskosten, inhuur en overhead).

Indicatoren BBV (peildatum "Waarstaatjegemeente" 25-03-2022)	Jaar	Hoeksche Waard	Nederland	Gemeente weinig stedelijk
Woonlasten éénpersoonshuishouden in €	2021	572	733	geen data
Woonlasten meerpersoonshuishouden €	2021	660	810	geen data
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x € 1.000	2020	266	270	275
Gemiddelde WOZ-waarde woningen x € 1.000	2021	281	290	286
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	2021	6,48	*	*
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	2021	5,92	*	*
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	2021	703	*	*
Externe inhuur (% van totale loonkosten)	2021	29%	*	*
Overhead (% van de totale lasten)	2021	13%	*	*
* geen gegevens beschikbaar in "Waar staat je gemeente.nl"				

Toelichting bij beleidsindicator "Externe inhuur" (% van totale loonkosten)

In bovenstaande tabel is opgenomen dat de externe inhuur als percentage van de totale loonsom (werkelijke salarislaster van vast personeel incl. de kosten van inhuur als gevolg van vacatures, vervanging bij ziekte en specialistische inhuur)) 29% betreft. Over dit onderwerp is in 2021 een Rekenkamerrapport uitgebracht welke begin 2022 in de raad is behandeld. Momenteel zijn wij bezig met de uitwerking van de aanbevelingen. Deze uitwerking willen wij eerst bespreken met uw Auditcommissie. Uitgangspunt van deze uitwerking is dat de inhuurlasten omlaag gaan.

Paragrafen

3. Paragrafen

3.1 Inleiding

De afzonderlijke paragrafen in de jaarstukken beschrijven we de beleidslijnen voor belangrijke beheersmatige aspecten en voor de lokale heffingen. De paragrafen hebben als doel een dwarsdoorsnede van de Jaarstukken te presenteren. Daar waar de Jaarstukken meer zijn gericht op het gerealiseerde beleidsproces, richten de paragrafen zich op het beheersproces, dat niet direct extern gericht is, maar waarbij sprake is van een behoorlijke financiële betekenis, een grote bestuurlijke relevantie of randvoorwaarden die van belang zijn voor een goed inzicht van de (beleids)programma's.

Samengevat is het hoofddoel van de paragrafen om, door dwarsdoorsneden van de begroting, uw raad te faciliteren in het vaststellen van een aantal wezenlijke beleidslijnen en de hoofdlijnen van de uitvoering te controleren.

De jaarstukken bevatten de volgende paragrafen:

- Lokale heffingen
- Weerstandvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Verbonden partijen
- Grondbeleid
- Regio Deal

3.2 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staat informatie over de gemeentelijke belastingen en rechten (gebonden heffingen), die in onze gemeente van toepassing zijn, het beleid rondom de lokale heffingen een overzicht van de opbrengsten in 2021 en een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Algemene uitgangspunten

Belastingen, zoals onroerendezaakbelasting en hondenbelasting zijn algemene dekkingsmiddelen. De opbrengsten zijn vrij besteedbaar. Dit in tegenstelling tot de gebonden heffingen, zoals rioolrecht. Deze middelen moeten verplicht besteed worden aan het doel waarvoor zij geïnd zijn. In onderstaand overzicht geven wij aan welke belastingen wij heffen, wat de heffingsmaatstaf is en wat het beoogd doel is.

Omschrijving	maatstaf	beoogd doel
Belastingen		
Onroerende zaakbelasting	WOZ waarde	algemeen dekkingsmiddel
Roerende zaakbelasting	waarde roerende zaak	algemeen dekkingsmiddel
Hondenbelasting	aantal honden	algemeen dekkingsmiddel
Toeristenbelasting	aantal overnachtingen	algemeen dekkingsmiddel
Watertoeristenbelasting	aantal etmalen verblijf	algemeen dekkingsmiddel
Dagtoeristenbelasting	aantal aankomsten Tiengemeten	algemeen dekkingsmiddel
Precariobelasting	streckende meters kabels, leidinge	algemeen dekkingsmiddel
Reclamebelasting	WOZ waarde	bestrijding van kosten gericht op veiligheid, leefbaarheid of ontwikkeling van het aangewezen gebied waar de belasting geheven wordt.
Baatbelasting	bedrag per onroerende zaak	verhalen van kosten, gemaakt voor het tot stand brengen van de voorziening
Rechten		
Rioolheffing won. eigenaar	vast bedrag	dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering
Rioolheffing won.gebruiker	aantal gebruikers	dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering
Rioolheffing niet won. eigenaar	WOZ waarde	dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering
Rioolheffing niet won. gebruike	WOZ waarde	dekking van kosten voor onderhoud en vervanging riolering
Lijkbezorgingsrechten	diversen (verschillend per dienst)	dekking van de kosten van diensten nader omschreven in de tarieventabel bij de verordening (begraven, grafuitgifte, onderhoud, specifieke dienst)
Leges	diversen (verschillend per dienst)	dekking van de kosten van dienstverlening aan een individuele derde
Afvalstoffenheffing	vast bedrag verhoogd met een bedrag per lediging	dekking van de kosten voor afvoer en verwerking van huishoudelijk afval
Haven- en kadegelden	diversen (verschillend per haven)	dekking kosten onderhoud havens en kades.
Marktgeden	vierkante meters gebruik	dekking van kosten verbonden aan gebruik van een marktstandplaats
BIZ	diversen (verschillend per BIZ vereniging)	bestrijding van kosten gericht op veiligheid, leefbaarheid of ontwikkeling van de bedrijveninvesteringzone

Woonlasten

De gemeentelijke woonlasten bestaan uit onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing. De gemeentelijke belastingen zijn in 2021 niet meer dan trendmatig (inflatiecorrectie) gestegen. De inflatiecorrectie voor 2021 was 1,8%.

De gebonden heffingen, zoals afvalstoffenheffing, en leges, mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn, inclusief toe te rekenen compensabele btw, mutaties in voorzieningen en toe te rekenen kosten voor overhead. Ook voor deze gebonden heffingen is de inflatiecorrectie van 1,8% toegepast.

We streven naar zo laag mogelijke lokale lasten

Activiteiten voeren we uit tegen zo laag mogelijke kosten voor inwoners en bedrijven. Bij de rechten streven we naar kostendekkend tarieven.

Kostenonderbouwing volgens het Besluit begroting en verantwoording (BBV)

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf lokale heffingen kostenonderbouwingen voor belastingtarieven zijn opgenomen. Dit geldt met name voor de gebonden heffingen. In deze paragraaf

zijn kostenonderbouwingen opgenomen volgens het BBV-model. Deze geven inzicht dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden.

Overhead rekenen we toe volgens een opslag

De apparaatskosten bestaan uit directe loonkosten en overhead (loonkosten ondersteunend personeel, huisvesting, ICT etc.). De directe loonkosten rekenen we rechtstreeks toe op basis van de geraamde tijdsbesteding. Overhead rekenen we via een opslagpercentage direct toe aan de loonkosten. Het percentage bepalen we door de overhead te delen door de totale directe loonkosten.

Opbrengst lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de begrote en werkelijke opbrengsten van de lokale heffingen in 2021.

(bedragen x € 1000)

Omschrijving	2021 begroot	2021 jaarrek	verschil
Belastingen			
Onroerende zaakbelasting	17.083	17.315	232
Roerende zaakbelasting	3	4	1
Hondenbelasting	635	619	-16
Toeristenbelasting	122	101	-21
Precariobelasting	5.177	5.177	-
Reclamebelasting	105	101	-4
Baatbelasting	9	8	-1
Subtotaal (a)	23.134	23.325	191
Rechten			
Rioolheffing	8.174	8.302	128
Lijkbezorgingsrechten	1.262	1.344	82
Leges	7.812	7.746	-66
Afvalstoffenheffing	8.556	8.674	118
Haven- en kadegelden	55	67	12
Marktgelden	14	19	5
Subtotaal (b)	25.873	26.152	279
Overig			
BIZ	71	68	-3
subtotaal (c)	71	68	-3
Totaal (a+b+c)	49.078	49.545	467

Lokale lastendruk meerpersoonshuishoudens

De onroerendezaakbelasting (OZB) voor woningen, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing bepalen het totaal van de lokale lasten. In onderstaand overzicht geven wij de gemiddeldelasten 2021 van Hoeksche Waard naast het landelijk gemiddelde weer. Uitgangspunt hierbij is een meerpersoonshuishouden met een eigen woning met een (gemiddelde) waarde van € 284.000,-. (Bron: SVHW september 2021).

(bedragen x € 1,-)

Lastendruk	2021 HW	2021 landelijk*
OZB	€ 258	€ 306
rioolheffing	€ 200	€ 201
afvalstoffenheffing	€ 227	€ 304
Lastendruk Hoeksche Waard**	€ 685	
gemiddelde Nederland 2021*		€ 811

*Bron Atlas lokale lasten Coelo 2021

** exclusief heffingskorting (precario waterbedrijf)

Onroerende- en roerende zaakbelastingen (OZB en RZB)

Bij de onroerende- en roerende zaakbelastingen is de herwaardering (wet WOZ) van belang. De WOZ-waarde wordt jaarlijks vastgesteld. De belasting wordt uitgedrukt in een percentage van deze waarde. Voor belastingjaar 2021 gaat het om de waarde op de peildatum 1 januari 2020. Waardestijging van bestaande panden is in het tarief gecorrigeerd (verlaging van de tarieven). Vervolgens is de inflatiecorrectie (1,8% voor 2021) toegepast. De tarieven voor OZB en RZB zijn wettelijk verplicht aan elkaar gelijk.

Zowel OZB als RZB behoren tot de algemene middelen waarvan de besteding vrij is. In 2021 is een totaalbedrag van ca € 17.315.000 aan OZB ontvangen; de opbrengst van de RZB bedroeg ca € 4.000. Hieronder treft u een overzicht aan van de tarieven 2021 van onze gemeente en het landelijk gemiddelde over 2021.

OZB / RZB tarieven	2021 HW	2021 landelijk*
woningen	0,09108%	0,10430%
niet woningen eigenaren	0,24491%	0,29740%
niet woningen gebruikers	0,20452%	0,21720%

*Bron Atlas lokale lasten Coelo 2021

Hondenbelasting

Hondenbelasting is een van de oudste belastingen van ons land. Deze belasting betreft een algemeen dekkingsmiddel en hoeft daarmee niet verplicht besteed te worden aan de kosten die de gemeente maakt voor hondenbezit. In 2021 is een totaalbedrag van ca € 619.000 aan hondenbelasting ontvangen. In onderstaand tabel geven wij de tarieven voor 2021 van onze gemeente weer evenals het landelijk gemiddelde over 2021 (van gemeenten waar hondenbelasting is ingevoerd).

(bedragen x € 1)

Hondenbelasting	2021 HW	2021 landelijk*
eerste hond	€ 87	€ 79
volgende hond	€ 154	niet bekend
kennel	€ 372	niet bekend

*Bron Atlas lokale lasten Coelo 2021

Toeristenbelasting en watertoeristenbelasting

Toeristenbelasting geldt voor het overnachten in hotels, pensions etc. Watertoeristenbelasting geldt voor het verblijven in een haven per etmaal. In plaats van een bedrag per nacht kan ook voor een vast bedrag voor een heel seizoen gekozen worden (forfait). Beide belastingen behoren tot de algemene middelen waarvan de besteding vrij is. De verordening watertoeristenbelasting is in 2021 aangepast wat betreft de uitgangspunten voor berekening van het forfait (aantal etmalen per seizoen en aantal personen per etmaal). In 2021 bedroeg het tarief voor zowel toeristen- als watertoeristenbelasting € 0,70 per nacht/etmaal.

Dagtoeristenbelasting

Wij heffen de belasting voor dagverblijf na aankomst op Tiengemeten. Dagtoeristenbelasting behoort tot de algemene middelen waarvan de besteding vrij is. De raad heeft op 21 september 2021 besloten om deze belasting vanaf 2022 gefaseerd af te bouwen naar nihil in 2024. In 2021 bedroeg het tarief € 0,70.

Rioolheffing

Rioolheffing is een belasting waarvan de opbrengsten besteed moeten worden aan de specifieke taak. De opbrengsten rioolheffing dekken, naast de kosten van het rioleringsstelsel, ook kosten die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken. Om schommelingen in de tarieven te voorkomen, maken we gebruik van een voorziening voor riolering.

Met ingang van 2021 is het tarief geharmoniseerd. Het tarief voor rioolheffing 2021 komt voort uit het door de gemeenteraad op 13 oktober 2020 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025. Het tarief in 2021 bedroeg voor het eigenaarsdeel € 100,- en voor het gebruikersdeel respectievelijk € 50,- (1-persoonshuishouden) of € 100,- voor een meerpersoonshuishouden. Deze tarieven zijn vrijwel gelijk aan het landelijk gemiddelde over 2021 (bron: Atlas Lokale lasten Coelo 2021). Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2021 en daarbij de mate van

kostendekking van de heffing. In deze cijfers is geen rekening gehouden met de eenmalige vermindering rioolheffing 2021.

(bedragen x € 1000)

Kosten­dekkendheid Rioolheffing	
netto kosten	4.187
direct toe te rekenen kosten	1.956
overhead	882
BTW	1.045
totale lasten	8.070
opbrengst heffing	8.302
overige opbrengsten	90
totale baten	8.392
dekkingspercentage	103%
mutatie voorziening (stort.)	484

Eenmalige vermindering rioolheffing in 2021

Op 2 maart 2021 heeft de raad besloten om eenmalig een vermindering van rioolheffing te verlenen aan belastingplichtigen, die over 2021 een aanslag rioolheffing opgelegd hebben gekregen. De hoogte van de vermindering was gelijk aan het gebruikersdeel 2021 van de rioolheffing. Het totale bedrag van de vermindering (inclusief kosten SVHW) kwam uit op € 3.944.000. Dit bedrag is volledig ten laste van de voorziening riolering gebracht, conform de besluitvorming door de raad.

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten moeten besteed worden aan de specifieke taak. Met ingang van 2021 zijn de tarieven voor deze rechten geharmoniseerd. Het tarief komt voort uit het eind 2020 door de raad vastgestelde beleid. Hieronder geven wij een overzicht van de baten en de lasten in 2021 en daarbij de mate van kostendekking van deze heffing. In deze cijfers is geen rekening gehouden met de eenmalige baat uit verkoop van vastgoed.

(bedragen x € 1000)

Kosten­dekkendheid Lijkbezorgingsrechten	
Netto kosten	907
direct toe te rekenen kosten	1.141
overhead	898
BTW	-
totale lasten	2.945
totale baten	1.344
dekkingspercentage	46%
mutatie voorziening	-

Leges

Leges zijn vergoedingen voor een dienst die de gemeente aan een individuele burger of bedrijf verleent.

De legesverordening bestaat uit 3 delen:

1. Algemene Dienstverlening.
2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen).
3. Dienstverlening vallend onder de Europese Dienstenrichtlijn (EDR).

Binnen de legesverordening mogen we overschotten op onderdelen gebruiken om tekorten op andere onderdelen op te vangen (kruissubsidiering). De baten en lasten 2021 en de mate van kostendekking is hieronder zowel op totaalniveau van de verordening als gesplitst per titel weergegeven.

(bedragen x € 1000)

Kostendekkendheid Leges totaal	
netto kosten	1.363
direct toe te rekenen kosten	3.623
overhead	3.033
BTW	148
totale lasten	8.167
totale baten	7.746
dekkingspercentage	95%

(bedragen x € 1000)

Kostendekkendheid leges per titel	
titel 1 Alg.dienstverlening	
netto kosten	645
direct toe te rekenen kosten	884
overhead	740
BTW	4
totale lasten	2.274
totale baten	1.527
dekkingspercentage	67%
titel 2 Omgevingsvergunningen	
netto kosten	718
direct toe te rekenen kosten	2.610
overhead	2.185
BTW	143
totale lasten	5.656
totale baten*	6.221
dekkingspercentage	110%
titel 3 Dienstverlening EDR	
netto kosten	-
direct toe te rekenen kosten	129
overhead	108
BTW	-
totale lasten	237
totale baten	-2
dekkingspercentage	-1%

*De baten Omgevingsvergunningen zijn incidenteel beïnvloed door leges van een windpark. De vergunning hiervoor is al in 2017 verstrekt maar betaling heeft pas, volgens overeenkomst, in 2021 plaats gevonden. Wanneer geen rekening gehouden wordt met deze bate komt het dekkingspercentage uit op 100%.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing is een belasting waarvan de opbrengsten besteed moeten worden aan de specifieke taak. De heffing vergoedt de kosten voor inzameling van huishoudelijk afval.

De heffing bestaat uit twee delen: een 'vast bedrag' en een bedrag per 'aanbieding'. Met dit gedifferentieerde tarief wordt beoogd om door een financiële prikkel het aanbieden van afval te beperken. Minder vaak aanbieden betekent voor de gemeente het risico op een lagere opbrengst dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Vooral nog heeft dit risico zich in 2021 niet voorgedaan.

RAD BV voert de inzameling voor de gemeente uit. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst gesloten, die jaarlijks geïndexeerd wordt. In 2021 is vooruitlopend op de toetreding van Goeree Overflakkee in de RAD B.V. het tarief kunstmatig laag gehouden door inzet van de voorziening. Het tarief van de heffing bedroeg in 2021 gemiddeld € 227. Het landelijk gemiddeld tarief kwam in 2021 uit op € 304 voor meerpersoonshuishoudens (bron: Atlas lokale lasten Coelo, 2021).

Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2021 en de mate van kostendekking van de heffing.

(bedragen x € 1000)

Kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	
netto kosten	8.476
btw	961
direct toe te rekenen kosten	-
overhead	-
totale lasten	9.437
Opbrengsten heffing	8.674
overige opbrengsten	824
totale baten	9.498
dekkingspercentage	100,6%
mutatie voorziening (ontrr)	413

Haven- en kadegelden

De tarieven voor haven- en kadegelden zijn in 2021 geharmoniseerd en opgenomen in één verordening (vastgesteld door de raad eind 2020).

Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten in 2021 en de mate van kostendekking van deze heffing.

(bedragen x € 1000)

Kostendekkendheid Haven en kadegelden	
netto kosten	290
direct toe te rekenen kosten	4
overhead	4
BTW	47
totale lasten	345
opbr. Haven-kadegelden	67
overige opbrengsten	36
totale baten	104
dekkingspercentage	30%
mutatie voorziening	-

Marktgelden

De tarieven voor marktgelden zijn in 2021 geharmoniseerd en opgenomen in één verordening (vastgesteld door de raad eind 2020). Hieronder geven wij een overzicht van de baten en lasten 2021 en de mate van kostendekking van de heffing.

(bedragen x € 1000)

Kostendekkendheid Marktgelden	
netto kosten	30
direct toe te rekenen kosten	8
overhead	8
BTW	6
totale lasten	53
opbr marktgelden	19
overige opbrengsten	-
totale baten	19
dekkingspercentage	36%
mutatie voorziening	-

Bedrijfsinvesteringszones (BIZ)

Volgens de Wet op de bedrijfsinvesteringszones (BIZ) kan de gemeenteraad onder de naam BIZ-bijdrage een belasting instellen binnen een bepaald gebied in de gemeente. De opbrengst moet besteed worden aan het bestrijden van kosten voor het bevorderen van leefbaarheid, veiligheid, ruimtelijke kwaliteit of economische ontwikkeling van het betreffende gebied. Per gebied wordt een verordening opgesteld. Een verordening heeft een maximale looptijd van 5 jaar. In totaal kent de gemeente 5 BIZ verordeningen; Puttershoek, Zuid-Beijerland, Oud-Beijerland de Bosschen, Oud-Beijerland Hoogerwerf en Strijen. De belasting wordt betaald door de bedrijven in het betreffende gebied. Uit de draagvlakmeting voor de BIZ de Beijerse Hof in Oud-Beijerland bleek geen meerderheid voor voortzetting van deze BIZ. Deze verordening is dan ook met ingang van 2021 komen te vervallen. De draagvlakmetingen voor BIZ de Hoogerwerf en BIZ de Bosschen zijn door de Coronamaatregelen uitgesteld, waardoor heffing in 2021 niet mogelijk was. De provincie heeft in 2021 eenmalig een subsidie hiervoor verstrekt.

Reclamebelasting

Reclamebelasting geldt alleen voor niet-woningen, in een specifiek aangewezen gebied (het centrum van Oud-Beijerland). De opbrengsten worden als subsidie uitgekeerd aan de stichting Centrummanagement Oud-Beijerland. Hierover is met de stichting een overeenkomst gesloten. Het tarief voor reclamebelasting bestaat uit een vast bedrag en variabel bedrag, gekoppeld aan de WOZ-waarde. Het vaste deel is gecorrigeerd voor de inflatiecorrectie en bedraagt in 2022 € 321; bij het variabele deel is naast de inflatiecorrectie ook rekening gehouden met de waardeontwikkeling van de onroerende zaken. Dit tarief komt uit op € 1,63 per € 1.000 WOZ-waarde boven € 250.000.

Precariobelasting

Precariobelasting op kabels en leidingen mochten wij in 2021 voor de laatste keer heffen (gebruikmakend van het overgangsrecht). Vanaf 2022 is dit wettelijk niet meer toegestaan. Het tarief is vanaf 2016 bevroren en is dus ook in 2021 onveranderd gebleven. Totaal is in 2021 een bedrag van € 5.177.100 opgelegd.

Algemene lastenverlichting

Van de opbrengst precariobelasting keerden wij ook in 2021 het deel dat wij oplegden aan het waterbedrijf, als lastenverlichting uit aan huishoudens. Omdat het tarief voor Precariobelasting vanaf 2016 bevroren is, blijft ook het bedrag voor deze lastenverlichting gelijk: € 25, - per huishouden. In totaal is in 2021 een bedrag van € 924.350 hieraan uitgekeerd.

(bedragen x € 1)

Algemene lastenverlichting		2021
aantal huishoudens		36.974
compensatie	€	25
teruggave 2021	€	924.350

Kwijtschelding

De Invorderingswet 1990 geeft voorwaarden waarbinnen de gemeentebelastingen en heffingen kan kwijtschelden. Dit is vastgelegd in de Kwijtscheldingsverordening. Hierin is opgenomen dat het percentage de kosten van bestaan op 100% van de bijstandsnorm is gesteld. Dit is het wettelijk maximum. Kwijtschelding was in 2021 in gemeente Hoeksche Waard mogelijk voor:

- OZB;
- RZB;
- Rioolheffing;
- Hondenbelasting, alleen voor de eerste hond;
- Afvalstoffenheffing tot een maximaal bedrag van € 228,-
- Leges voor een Nederlandse identiteitskaart;
- Leges voor het aanvragen van een gehandicaptenparkeerkaart;
- Leges voor de aanvraag van een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken.

In 2021 is voor een totaalbedrag van € 281.000 aan gemeentelijke belastingen en heffingen kwijtgescholden. Dit is ca 1% van de opbrengsten van belastingen waarvoor kwijtschelding mogelijk is. Een beperkt deel van het totaalbedrag is toe te rekenen aan de Kinderopvang Toeslag Affaire (KOTA), waarvoor wij door het rijk gecompenseerd zullen worden.

(bedragen x € 1)

Kwijtschelding KOTA 2021		
Afvalstoffenheffing	€	-3.658
Hondenbelasting	€	-312
OZB	€	-531
Rioolheffing	€	-531
	€	-5.031

3.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Met risicomanagement krijgt de gemeente inzicht in de risico's. Doel is het vergroten van het risicobewustzijn, het beheersen van de risico's en het kunnen bepalen van een volledig en goed onderbouwd weerstandsvermogen. Inzicht in de risico's stelt ons in staat om verantwoorde besluiten te nemen. Dat betekent: risico's staan in de juiste verhouding tot de vermogenspositie.

Beleidskader & Verordeningen

Nota risicomanagement gemeente Hoeksche Waard 2019.

Professionalisering

Om goed te kunnen sturen en onze doelen te kunnen realiseren, is risicomanagement een wezenlijk onderdeel van onze organisatie. In uitvoering op de Nota risicomanagement is eind 2019 een kernteam risicomanagement opgestart. Het kernteam houdt zich onder andere bezig met de volgende taken:

- Het opstellen van handvatten.
- Het borgen van risicomanagement in onze processen.
- Het op gestructureerde en professionele wijze oppakken van de risico-inventarisatie.

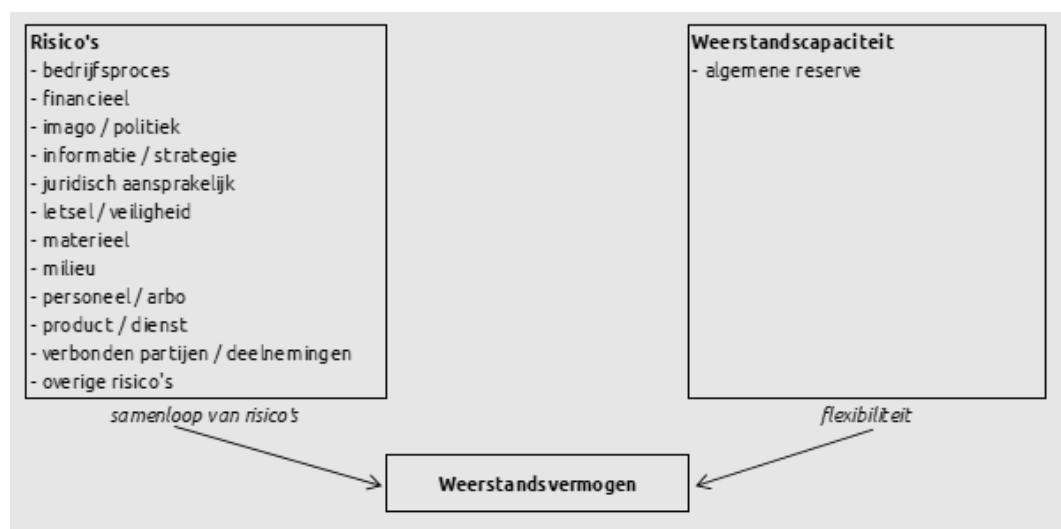
Op dit moment werkt het kernteam aan een projectplan om risicomanagement en risico-bewustzijn in te bedden in de reguliere werkzaamheden. Door risicomanagement te integreren in de dagelijkse werkprocessen om zo de doelstellingen van de processen te halen. De risico's inzichtelijk te krijgen en periodiek te toetsen, ontstaat de mogelijkheid om tijdig bij te sturen. Het (negatief) verrassingseffect te minimaliseren en het (in de toekomst) behalen van een in-control statement.

Grondexploitaties

Zoals afgesproken in de notitie Risicomanagement nemen we risico's over grondexploitaties niet mee in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Deze risico's dekt de gemeente uit de reserve grondexploitatie. Verwachten we verliezen in de grondexploitatie, dan vormen we een voorziening ten laste van de reserve grondexploitatie. In 2021 bleek deze risicobuffer in deze reserve onvoldoende om alle risico's op te vangen, Hierdoor is een bedrag van €91.000 niet vanuit deze reserve afgedekt. Wij nemen dit bedrag mee in de berekening van het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin een gemeente in staat is financiële tegenvallers (risico's) op te vangen, zonder dat de normale bedrijfsvoering daardoor wordt aangetast. Het weerstandsvermogen is het resultaat van een vergelijking tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de financiële gevolgen van de risico's. Onderstaand schema verduidelijkt dit:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Gemeente Hoeksche Waard heeft financiële middelen beschikbaar uit de algemene reserve om onverwachte en hoge kosten te dekken. Hiervoor hoeven we het beleid en begroting niet aan te passen.

Dit geeft het volgende beeld voor de beschikbare weerstandscapaciteit:

(bedragen x € 1000)

Weerstandscapaciteit	2021
Algemene reserve	110.028
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.500
Totale weerstandscapaciteit	119.528

Bij de berekening van de weerstandscapaciteit houden we de stand van de algemene reserve aan. Deze is gelijk aan de staat van reserves en voorzieningen per 31 december van de betreffende jaarschijven.

Stille reserves

Naast de bovengenoemde weerstandscapaciteit beschikt de gemeente Hoeksche Waard ook over de volgende stille reserves:

Deelneming	a Eigen vermogen op balans deelneming x€1.000 *	b Totaal aantal aandelen (geplaatst en volggestort) x€1.000	c Intrinsieke waarde per aandeel (a/b) in EURO	d Waarde op balans Hoeksche Waard x€1.000	e Aantal aandelen in bezit Hoeksche Waard	f Waarde per aandeel Hoeksche Waard (d/e) in EURO	Stille reserve Waard (c-f)*e x€1.000
BNG	5.062.000	55.691	90,89	357	153.738	2,32	13.617
Stedin	3.270.000	4.971	657,82	6.137	101.253	60,61	60.469
Evides	279.173	1.850	150,90	3.390	92.372	36,70	10.549
				9.884		Totaal:	84.635

Gebouw	Adres	WOZ waarde	Boekwaarde	Stille reserve
Huisvesting Gemeentehuis Maasdam	Sportlaan 22	6.619	1.948	4.671
Huisvesting Gemeentehuis Oud Beijerland	W. van Vlietstraat 6	4.994	3.049	1.945
Oude Gemeentehuis Strijen	Waleplein 2	3.325	464	2.861
Oude Gemeentehuis Piershil	Voorstraat 31	2.727	-	2.727
Oude Gemeentehuis Numansdorp	Buttervliet 1	3.049	-	3.049
Huisvesting Buitendienst Mijnsheerenland	Vrouwehuisjesweg 7a	1.092	1.672	-580
Huisvesting Buitendienst Oud Beijerland	Prinses Irenestraat 6	1.191	87	1.104
Huisvesting Buitendienst Piershil	Steegjesdijk 3	737	886	-149
Huisvesting Buitendienst Numansdorp	J. vd Heidenstraat 17	723	1.538	-815
Huisvesting HW Werkt Oud Beijerland	J. vd Heidenstraat 11	4.273	2.133	2.140
Huisvesting Buitendienst Oud Beijerland	Van Ostadestraat 13	97	12	85
Totaal		28.827	11.789	17.038

Bij de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit worden de stille reserves (totaal € 101,7 miljoen) niet meegenomen, omdat hier niet direct over beschikt kan worden. De gemeentelijke gebouwen zijn niet direct verkoopbaar en een eventuele verkoop heeft ook gevolgen voor de bedrijfsvoering. De aandelen BNG, Stedin en Evides zijn op dit moment alleen verkoopbaar aan andere aandeelhouders en niet verhandelbaar op de reguliere markt. Tevens dient het dividend van de aandelen als algemeen dekkingsmiddel in de begroting.

Inventarisatie risico's

Om de risico's van onze organisatie in kaart te brengen wordt twee keer per jaar, bij de Programmabegroting en de Jaarstukken, het risicoprofiel geactualiseerd door een uitvraag in de organisatie. Het geactualiseerde risicoprofiel wordt ingevoerd in het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem).

Het verhogen van het risicobewustzijn binnen de organisatie is een vervolgstap voor het professionaliseren van risicomanagement. Het risico-denken integreren in de processen is daarbij van

belang. Het inventariseren van risico's is dan een doorlopend proces, waarbij wij de risico's systematisch en cyclisch in beeld brengen. Sturing van de organisatie en het op een verantwoorde wijze nemen van besluiten is niet mogelijk zonder inzicht in de risico's die het behalen van de doelstellingen van de gemeente in de weg staan.

In totaal bestaat het risicoprofiel van onze organisatie uit 75 risico's met een totaal financieel maximum van € 40.096.000,-. In onderstaand overzicht worden de 10 risico's weergegeven met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het totaal van deze 10 risico's is € 21,1 miljoen. Het totaal van de overige 65 risico's is € 19 miljoen. Deze bestaan voornamelijk uit risico's met een lage financiële impacten kleine kans. Deze risico's zijn dan ook niet van grote invloed op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

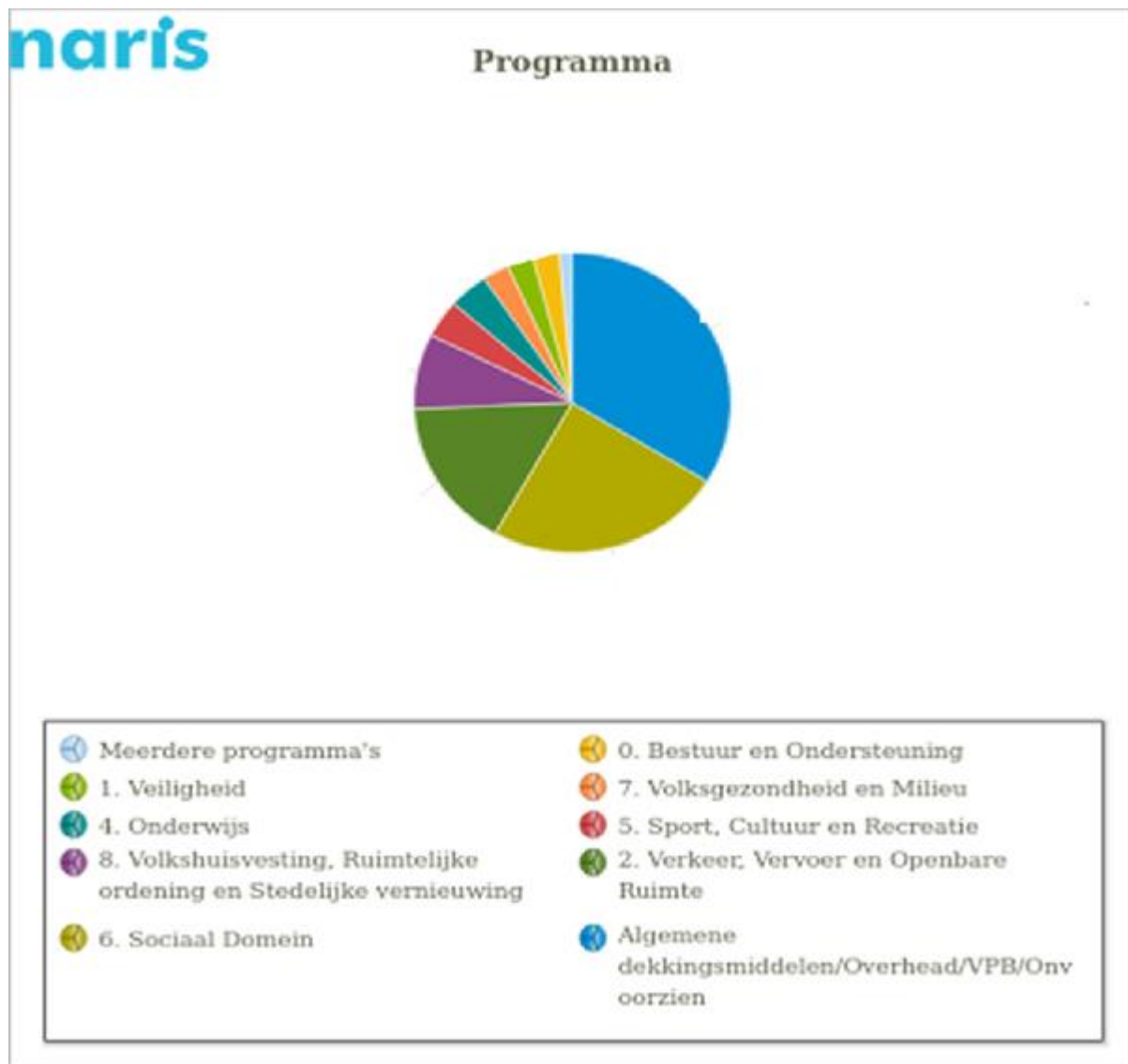
Programma	Risico oorzaak	Risicogebeurtenis	Financieel gevolg	Imago Omschrijving	Maatregelen	Financieel	
						Kans	Maximum
Algemene dekking middelen/ Overhead/ VPB/Onvoorzien	De algemene uitkering uit het gemeentefonds valt lager uit vanwege herverdeling gemeentefonds.	Als gevolg van wijziging in herverdelingsmaatstaven van de algemene uitkering.	Minder inkomsten vanuit het Rijk door de herverdeling van het gemeentefonds.			70%	€ 3.000.000
Meerdere programma's	Door duurdere grondstoffen, loonkosten, materiaalkosten en brandstofkosten zijn de prijzen fors gestegen. Door het uitstellen van werkzaamheden door o.a. gebrek aan kwalitatief goed personeel stijgen de kosten voor de uitvoering. Een deel van de contracten is nog afgesloten in de tijd dat er sprake was van een recessie. Hierdoor waren de prijzen extreem laag. Op grond van de (Europese) aanbestedingsregels zijn wij verplicht een (Europese) aanbestedingsprocedure te volgen. De werkzaamheden zijn hierbij veelal verdeeld in meerdere percelen om mogelijkheden voor (kleinere) lokale partijen te kunnen bieden en risico's te spreiden. Deze keuze heeft tot gevolg dat er voor ieder perceel vaak algemene kosten, winst en risico kosten in rekening gebracht worden.	Door hogere kosten voor grondstoffen, brandstoffen, lonen en materialen en de hogere eisen met betrekking tot duurzaamheidsmaatregelen stijgen bouwkosten en kosten voor onderhoud openbare ruimte.	Door stijgende kosten ontstaan budgetoverschrijdingen	Vertraging van de werkzaamheden. Langer overlast voor de omgeving wat leidt tot klachten.		70%	€ 1.500.000

Programma	Risico oorzaak	Risicogebeurtenis	Financieel gevolg	Imago Omschrijving	Maatregelen	Financieel	
						Kans	Maximum
6. Sociaal Domein	In de Omdenknotitie van de DG&J worden de maatregelen om de kosten voor jeugdhulp terug te brengen.	De begrote daling van zorgkosten jeugdhulp vanuit de Omdenknotitie jeugdhulp van de DG&J doet zich niet voor.	Het later of niet effectueren van ombuigingsmaatregelen heeft nadelige gevolgen voor het financiële kader.	Als de Provincie niet akkoord gaat met het financiële kader c.q. de meerjarenbegroting o.b.v. de Omdenknotitie, kunnen wij onder preventief toezicht komen te staan.	Zo snel als mogelijk inzicht creëren, de instroom terugdringen en de sociale infrastructuur versterken. Het creëren van inzicht (en daarmee gerichte sturing en acties) duurt langer dan verwacht.	50%	€ 2.000.000
Algemene dekkingen/ Overhead/ VPB/Onvoorzien	Bij verkoop van de aandelen is overeengekomen dat het risico dat de claim gehonoreerd wordt, bij de verkopende partij blijft.	Claim van de verkopers van de aandelen Remu, tegen Eneco.	De gemeente zal naar verhouding van het (vm) aandelenbezit in Eneco, 2,04% haar aandeel in de claim moeten voldoen.			10%	€ 7.446.000
2. Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	Aan de noordrand van de Hoeksche Waard liggen het Spui en de Oude Maas. Een gedeelte van de oeverbeschermingen en oevervoorzieningen vallen onder het beheer en onderhoud van de gemeente.	De rivieroeveren moeten worden hersteld of onderhouden.	Onvoorziene kosten voor het onderhouden en monitoren van de bescherming van de oevers.			70%	€ 1.000.000
6. Sociaal Domein	Ontoereikend macrobudget SZW, verdeelproblematiek gebundelde uitkering en een eigen risico drempel van 7,5%.	Hoger aantal uitkeringsgerechtigden en/of prijs per uitkering dan in verdeelmodel SZW ook als gevolg van corona.	Tekort op gebundelde uitkering.			50%	€ 1.300.000
Algemene dekkingen/ Overhead/VPB/ Onvoorzien	Taxaties van gemeentelijke panden worden niet tijdig uitgevoerd. Dit geeft problemen met het afsluiten van een nieuwe brandverzekering, eisen vaak recente taxaties.	Er wordt nu uitgegaan van oude gegevens, deze kunnen stukken lager zijn dan de huidige waarde. Bij brand wordt dan de lage verzekerde waarde uitgekeerd.	Bij onderverzekering kunnen de kosten voor eigen rekening enorm zijn.			50%	€ 1.000.000
Algemene dekkingen/ Overhead/VPB/ Onvoorzien	Stroomstoringen en/of ICT verstoringen door kapotte verbindingen, onderhoud, fouten, beschadigingen.	(Langdurige) uitval ICT-systeem.	Werk staat stil.	Burgers kunnen niet of slechts deels geholpen worden.	Back-up (van) systeem/stroomvoorziening. Uitwijkregeling, backup en auditprocedures, support- en onderhoudscontracten. Jaarlijkse uitwijktest voor een aantal applicaties.	30%	€ 1.500.000
4. Onderwijs	Tijdens de bouw van de Brede School (De Meerwaarde) heeft de voormalige gemeente Strijen de BTW op de bouw verrekend in de aangifte. De Belastingdienst heeft een naheffingsaanslag opgelegd waartegen wij bezwaar hebben aangetekend.	De Hoge Raad stelt de gemeente in het ongelijk en de Belastingdienst mag een naheffing opleggen aangaande de verrekende BTW op de bouw van de Brede School (De Meerwaarde).	De gemeente loopt het risico dat een naheffing moet worden betaald.			50%	€ 850.000
6. Sociaal Domein	Het gebruik van diverse vormen van jeugdhulp valt voor de gemeente Hoeksche Waard hoger uit en wordt niet volledig gecompenseerd via de onderlinge solidariteit tussen de ZHZ gemeenten.	Het risico is dat de kosten Jeugdhulp blijven stijgen en daartegenover is een bezuiniging ingeboekt (Omdenknotitie)	De hogere uitgaven komen voor rekening van de gemeente.		Verschillende maatregelen zijn in gang gezet, zowel in ZHZ verband (Omdenknotitie, aanjaagteam en aanjaagplan) als lokaal (meer inzet op voorveld en preventie, pilots gericht op huisartsen, onderwijs en ggz, dossieronderzoek).	70%	€ 1.500.000
Totaal top-10 risico's						€ 21.096.000	
Totaal overige risico's						€ 19.000.000	
Totaal						€ 40.096.000	

Risicospreiding

Bij alle geïnventariseerde risico's staat onder welk programma het risico valt. De risicospreiding per programma ziet er als volgt uit:

Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen zijn ingedeeld, plaatsen we in een risicokaart. Deze kaart geeft inzicht in de spreiding van de risico's naar kans en gevolg. De nummers in de risicokaart corresponderen met de aantallen risico's in het desbetreffende vak van de risicokaart. Een risico in het groene gebied vormt geen direct gevaar voor de continuïteit van de organisatie. Een risico met een score in het oranje gebied vraagt wél om aandacht. Een risico met een score in het rode gebied vereist directe aandacht, omdat dit de continuïteit van de organisatie bedreigt.

Financieel

Bruto

$x > € 500.000$	3	4	6	4	
$€ 250.000 < x < € 500.000$		2	2	3	1
$€ 100.000 < x < € 250.000$	5	7	10	2	
$€ 50.000 < x < € 100.000$	2	4	7		1
$€ 10.000 < x < € 50.000$	1		3	1	2
$x < € 10.000$	5				
Kans	10%	30%	50%	70%	90%

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de geïnterpreteerde risico's en de risicowaardering (kans x financieel gevolg) bepalen we met behulp van een risicosimulatie hoeveel middelen nodig zijn om de risico's af te dekken. De risicosimulatie is essentieel, omdat het reserveren van het maximale bedrag €40.096.000 (zie de risico-inventarisatie) ongewenst is. Uitgangspunt bij de risicosimulatie is het gegeven dat de geïdentificeerde risico's zich nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang zullen optreden.

De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit wordt gemaakt door middel van een Monte Carlo-risicosimulatie. Op basis van de ingevoerde risico's en hun kans x impact is de risicosimulatie uitgevoerd. Bij een risicosimulatie wordt denkbeeldig op basis van individuele kansverdelingen per risico 100.000 keren de werkelijkheid nagebootst. Dit leidt tot een nieuwe gezamenlijke kansverdeling, die alle risico's uit het gehele risicoprofiel omvat.

Uitgangspunt is dat we risico's met 90% mate van zekerheid willen afdekken. Uit de risicosimulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een weerstandscapaciteit van € 9.500.000.

(bedragen x € 1000)

Benodigde weerstandscapaciteit		2021
Benodigde Weerstandscapaciteit Algemeen		9.500
Totaal benodigde weerstandscapaciteit		9.500

Ratio weerstandsvermogen

Voor de uiteindelijke beoordeling van het weerstandsvermogen geldt de ratio:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De ratio ziet er als volgt uit:

(bedragen x € 1000)

Ratio weerstandsvermogen	2021
Weerstandscapaciteit	119.528
Benodigde weerstandscapaciteit	9.500
Ratio	12,60

De notitie Risicomanagement bepaalt dat de ratio van het weerstandsvermogen voldoende moet zijn (tussen de 1,0 en 1,4). De huidige ratio van 12,60 voldoet ruimschoots aan deze doelstelling. De minimaal benodigde weerstandscapaciteit om in de categorie voldoende te vallen is 1,0 x de benodigde weerstandscapaciteit:

(bedragen x € 1000)

Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	2021
Benodigde weerstandscapaciteit	9.500
Ratio minimaal benodigd	* 1,0
Minimaal benodigde weerstandscapaciteit	9.500

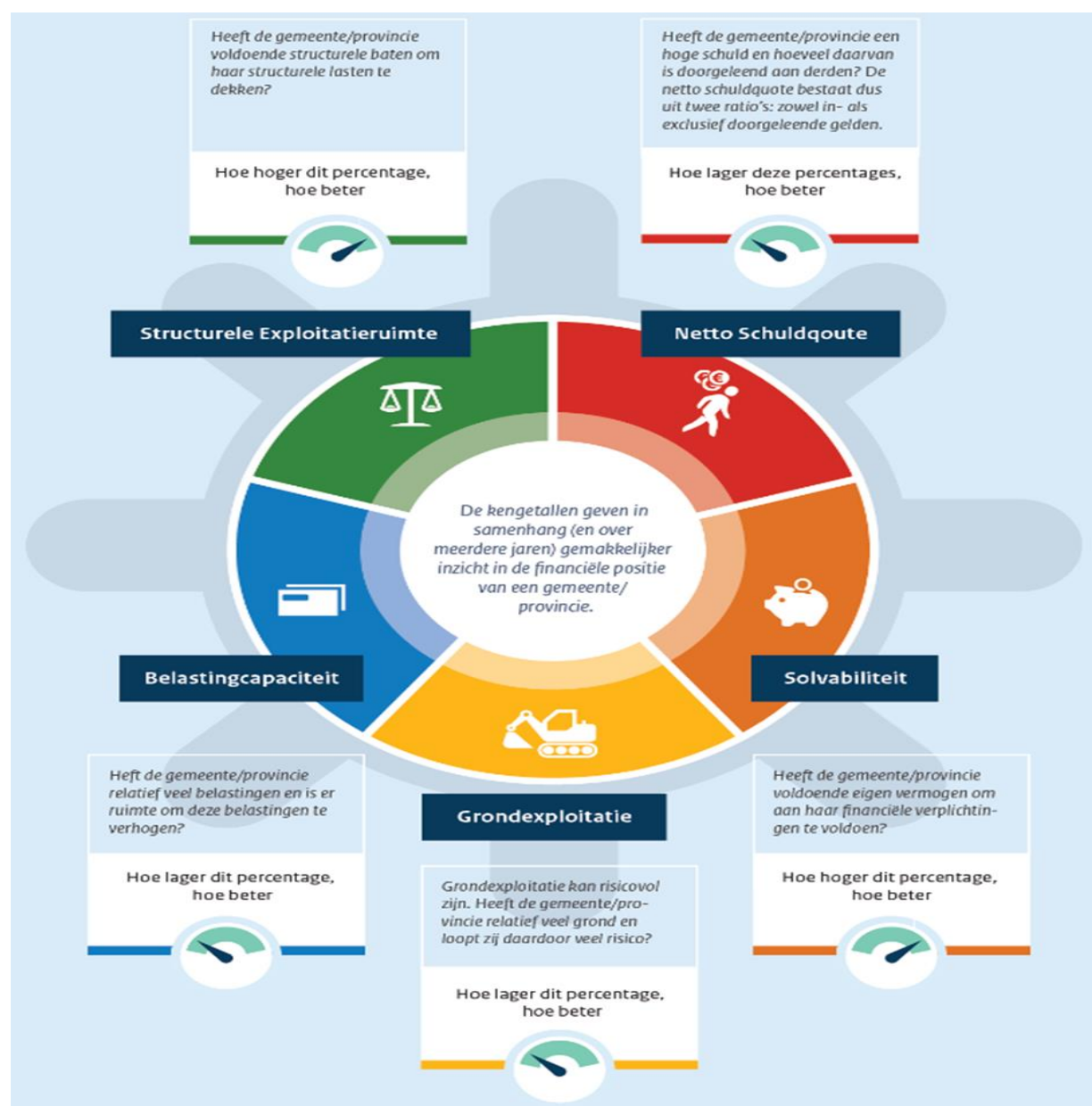
Basisset financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat gemeenten in hun jaarstukken (paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing) een uniforme basisset van 5 financiële kengetallen moeten opnemen. Voor onze gemeente is het beeld voor wat betreft deze kengetallen als volgt:

Kengetallen:	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Netto Schuldquote	2%	41%	10%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-1%	36%	5%
Solvabiliteitsratio	69%	60%	67%
Structurele Exploitatieruimte	2%	-2%	0%
Grondexploitatie	1%	1%	1%
Belastingcapaciteit	86%	85%	81%

Sturing met financiële kengetallen

De financiële kengetallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente. De afzonderlijke kengetallen zeggen echter weinig over onze financiële positie. Om een goed beeld te krijgen, moeten we de kengetallen altijd in samenhang met elkaar bekijken. In het algemeen geldt dat bijsturing noodzakelijk is indien sprake is van een hoge schuld, een situatie waarin de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en wanneer sprake is van relatief hoge woonlasten (weinig ruimte om belastingen te kunnen verhogen). Heeft een gemeente geen of weinig schulden, relatief veel eigen vermogen, veel structurele inkomsten in relatie tot structurele lasten en veel ruimte om eventueel de belastingen te verhogen, dan staat een gemeente er over het algemeen goed voor. Met behulp van de 5 financiële kengetallen die betrekking hebben op de balans en de begroting kunnen we een goed globaal beeld schetsen van de financiële gezondheid van onze gemeente. Het ministerie van BZK heeft een infographic gemaakt, die de betekenis en samenhang van de verschillende financiële kengetallen duidelijk maakt. Deze is hieronder weergegeven:

Tabel normen en signaleringswaarden

Voor de financiële kengetallen heeft de VNG normen opgesteld; de provincie Zuid-Holland geeft signaleringswaarden. Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen van onze gemeente ten opzichte van deze normen en signaleringswaarden weer:

Kengetallen:	Normen VNG			Begroting 2021	Jaarrekening 2021
	voldoende	matig	onvoldoende		
Netto Schuldquote	<100%	100-130%	>130%	41%	10%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<100%	100-130%	>130%	36%	5%
Solvabiliteitsratio	>50%	30-50%	<30%	60%	67%
Structurele Exploitatieruimte	>0,6%	0-0,6%	<0%	-2%	0%
Grondexploitatie	<50%	50-100%	>100%	1%	1%
Belastingcapaciteit	<100%	100-120%	>120%	85%	81%

Kengetallen:	Signaleringswaarden Provincie			Begroting 2021	Jaarrekening 2021
	minst risico	neutraal	meest risico		
Netto Schuldquote	<90%	90-130%	>130%	41%	10%
Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%	36%	5%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%	60%	67%
Structurele Exploitatieruimte	>0%	= 0%	<0%	-2%	0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%	1%	1%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%	85%	81%

Financiële positie gemeente Hoeksche Waard

Op basis van de uitkomsten van de financiële kengetallen en de weerstandsratio zoals eerder genoemd in deze paragraaf (weerstandsratio van 12,60) kunnen we concluderen dat onze financiële positie ruim voldoende is:

- Er is sprake van relatief geringe schulden (lage schuldquote)
- We zijn in ruim voldoende mate in staat om aan onze financiële verplichtingen te voldoen (solvabiliteit)
- Het aandeel van (eventueel risicovolle) grondexploitaties is relatief beperkt (weinig risico).
- Er is ruimte voor eventuele verhogingen van eigen belastingen.

De mate waarin sprake is van structurele ruimte in onze exploitatie is echter beperkt

Concluderend kunnen we stellen dat het algemene beeld dat volgt uit de basisset van kengetallen geen bijzondere aandachtspunten laat zien. We hoeven daarom op dit moment geen maatregelen te treffen.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen

Openbare ruimte

De openbare ruimte is als het ware de 'tuin' van onze inwoners

Kapitaalgoederen in die openbare ruimte vormen het gezicht van de gemeente. Ook zijn ze een middel om de doelen uit de programma's te realiseren. De Hoeksche Waard heeft een grondoppervlakte van circa 32.371 hectare. De gemeente heeft daar een aanzienlijk deel van in beheer. Binnen dat deel wonen, werken en recreëren we.

Vastgoed

Naast de openbare ruimte, heeft de gemeente ook vastgoed in eigendom. Deze objecten zijn noodzakelijk voor de huisvesting van maatschappelijke partners, verenigingen, maatschappelijke organisaties en stichtingen, maar ook voor onze eigen diensten. Denk hierbij aan dorpshuizen, sporthallen, zwembaden en het gemeentehuis zelf. Vastgoed vertegenwoordigt een waarde en genereert huurinkomsten, maar kost ook geld in de vorm van onderhoud, renovatie en/of nieuwbouw. Beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed (waaronder het groot onderhoud) is per 1 januari 2022 overgedragen aan Bres Accommodaties B.V. Het klein onderhoud van de gemeentehuizen, gemeentewerven en dat voor HW Werkt! voert de gemeente uit.

Goed onderhoud van onze kapitaalgoederen is belangrijk

Niet alleen omdat we het wettelijk verplicht zijn (zoals het onderhoud van riolering en wegen) maar ook voor een stevige financiële positie van de gemeente. Door onderhoud blijft het leefklimaat in onze gemeente aantrekkelijk. Goed onderhoud draagt ook bij aan de doelstellingen, zoals die voor milieu, verkeer en de openbare ruimte. Dit vraagt om beleidsvisies op het beheer van de kapitaalgoederen, systematisch beheer, meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) en vertaling van de financiële gevolgen voor de budgetten.

Voor een goed onderhoud aan de kapitaalgoederenvoorraad zijn nodig:

- Toekomstvisie maatschappelijk vastgoed (integraal accommodatieplan);
- voldoende budget voor klein- en grootschalig onderhoud;
- voldoende budget voor reconstructie van verhardingen van wegen;
- voldoende kennis van wet- en regelgeving.

In deze paragraaf vullen we de kaders in om onze kapitaalgoederen te onderhouden.

Risico's

Openbare ruimte

De budgetten voor openbare ruimte baseren we op het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte dat in september 2020 door de gemeenteraad is vastgesteld. In de risicoparagraaf is een aantal risico's opgenomen. De kosten die met deze risico's gepaard gaan als ze zich voordoen, zijn niet opgenomen in de reguliere budgetten.

Vastgoed

In april 2020 is de startnotitie 'Vastgoed op orde' door de raad vastgesteld. Het doel van dit project is een professioneel en rechtmatig vastgoedbeheer. De Beleidsnota beheer gemeentelijk vastgoed, de keuzes zoals vermeld in de Keuzenota beleid accommodaties voor maatschappelijke activiteiten en het voorstel over het Uniformeren beheer en exploitatie gemeentelijk vastgoed zijn door de raad vastgesteld. In het najaar van 2021 is gestart met het opstellen van een Integraal Accommodatieplan. Dat gebeurt in principe per dorp. Gestart is met Goudswaard en 's-Gravendeel. Voor het gemeentelijk vastgoed zijn nieuwe meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's) opgesteld. Daarnaast is de huidige energetische kwaliteit van onze gebouwen in kaart gebracht met daarbij een grove indicatie/verkenning van de mogelijke verbetermaatregelen voor verduurzaming.

Beheerplannen en beheersystemen

Openbare ruimte

Vanuit de beleidskaders werken we concrete maatregelen uit. Dit doen we binnen de kaders uit het integraal beleidsplan openbare ruimte. Met een (actueel) beheersysteem is het mogelijk de kwaliteit van de buitenruimte te monitoren en bij te sturen. Ook is een beheersysteem nodig om het vereiste jaarlijkse budget te kunnen bepalen. Op diverse momenten in het jaar is er behoefte aan actuele en nauwkeurige areaalgegevens, zoals de topografische gegevens met administratieve en technische kenmerken. Vanuit het beheersysteem gebruiken we die benodigde informatie ook om het beleidsplan te actualiseren.

De beheerdata voor het planmatig onderhoud halen we uit een beheersysteem. Voor het beheer van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte beschikken we over een aantal beheersystemen voor de verschillende elementen.

De volgende tabel geeft een beknopt overzicht van de belangrijkste onderdelen van bestaande beleids- en beheerplannen in de Hoeksche Waard. In 2020 heeft in het integraal beleidsplan de harmonisatie van de plannen uit de voormalige gemeenten plaatsgevonden.

Overzicht beleid-/beheerplannen op verschillende vakgebieden	Looptijd
Integraal beleidsplan openbare ruimte	2021-2025
Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)	2021-2025
Begraafplaatsbeleid	2021-2040

Vastgoed

In het afgelopen jaar is het vastgoed van de gemeente geïnventariseerd en zijn de basisgegevens in kaart gebracht. Het systeem voor incidentele verhuur van vastgoed is gekoppeld aan het financiële systeem. Ook is een beleidsnota over het beheer vastgesteld, zijn keuzes gemaakt voor accommodatiebeleid en heeft de raad een besluit genomen over het uniformeren van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed. Gelet op de overdracht van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed aan Bres Accommodaties B.V. is het aanschaffen van een vastgoedbeheersysteem niet meer opportuun.

A. Wegen

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van de wegen maken wij gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Areaal
Totaal verharding	4.288.582,56 m ²
Asfaltverharding	899.754,02 m ²
Elementenverharding	3.316.762,43 m ²
Half open verharding	54.812,5 m ²
Betonverharding	7.012,98 m ²
Kunstgras	5.926,57 m ²

Beleid en beheer

Wegen onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen. Het wegenonderhoud is gebaseerd op de beleidsuitgangspunten uit het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte 2021-2025. Voor de jaren t/m 2024 is door de raad extra geld beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsimpuls van de wegen.

Kwaliteit

Het doel is om de bestrating minimaal op het kwaliteitsniveau 'basis' te houden. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met het door het kenniscentrum voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte (CROW) vastgestelde niveau B. Dit niveau komt neer op een verharding in redelijke staat, die voldoet aan de kwalificatie 'heel en veilig'. Comfort en uitstraling zijn hierbij mindervan belang. Dit kwaliteitsniveau is de wettelijke ondergrens van verantwoord wegbeheer. In de komende jaren geven we de wegen waar nodig een kwaliteitsimpuls en realiseren we in de hele gemeente het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van de verhardingen, laten we om het jaar een wegininspectie uitvoeren. Deze inspectie is in lijn met de landelijk erkende richtlijnen van het CROW. Zo beoordelen we alle wegen op dezelfde manier, onafhankelijk van de vraag wie er inspecteert. De resultaten van de wegininspectie vormen de basis voor het actualiseren van het onderdeel 'wegen' in het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed wegen:

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'wegen':

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Wegen	€ 7.874	€ 7.432	€ 442
Kapitaallasten	€ 742	€ 739	€ 3
Mutatie voorziening	€ -1.369	€ -1.359	€ -10
Onderhoud	€ 8.501	€ 8.052	€ 449
Totaal	€ 7.874	€ 7.432	€ 442

B. Riolering

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van de riolering maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Areaal
Vrijvervalriolering	522 km
Lozingsconstructies	228
Bergbezinkvoorzieningen	25
Gemalen (hoofd- en wijk) en drukgemalen	ca. 1.900
Persleidingen	14 km
Drukriolering	205 km
Drainage	5 km
Peilbuizen grondwater	116
Kolken (worden 2x per jaar gereinigd)	21.000
Liingoten	1 km

Beleid

De riolering onderhouden we op basis van de geldende wettelijke verplichtingen van het in 2020 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2025. Met de vaststelling van dit GRP zijn de onderhoudscycli en de vervangingsplanning volledig geharmoniseerd. De rioolheffing is voor alle inwoners van de Hoeksche Waard gelijk.

In het GRP is beleid opgenomen voor klimaatadaptieve maatregelen. Hiermee richten we ons op de doelstelling dat in 2050 heel Nederland klimaatadaptief is ingericht. Voor alle nieuw bouwlocaties geldt dat ze klimaatadaptief worden ingericht op basis van het Convenant Klimaatadaptief Bouwen.

Beheer

Het in 2020 vastgestelde Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte is de leidraad voor het beheer en onderhoud van de riolering.

Kwaliteit

Het doel is om de riolering in minimaal op kwaliteitsniveau 'basis' te houden. Het functioneren van het rioolstelsel en de gemalen moeten we voldoende waarborgen. Storingen aan gemalen komen direct binnen op een centrale post. Deze verhelpen we binnen 24 uur. Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van het rioolstelsel laten we (video-)inspecties uitvoeren. Deze inspecties geven een beeld van de stabiliteit, afstroming en waterdichtheid van het riool. De resultaten zijn gebruikt als basis voor het GRP en het Integrale beleidsplan Openbare Ruimte, in combinatie met aanvullende informatie, zoals leeftijd, hydraulische berekeningen en storingen. De afgelopen 3 jaar is 126 km riolering gereinigd en geïnspecteerd (42 km/jaar). Hiermee zijn de achterstanden weggewerkt. Vanaf dit jaar zal per jaar 21 km worden gereinigd en geïnspecteerd. De cyclus komt hiermee op 25 jaar.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed riolering

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'riolering':

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Riolering	€ 4.114	€ 4.507	€ -393
Kapitaallasten	€ 1.163	€ 1.156	€ 7
Mutatie voorziening	€ 203	€ 507	€ -304
Onderhoud	€ 2.748	€ 2.844	€ -96
Totaal	€ 4.114	€ 4.507	€ -393

C. Water en civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

Onder het beleidskader water vallen de volgende thema's:

- havens;
- beschoeiingen;
- waterkwaliteit;
- baggerwerken.

Onder het beleidskader civieltechnische kunstwerken vallen de volgende thema's:

- Bruggen, steigers en vlonders;
- Duikers;
- Stuwen en gemalen;
- Muren en keerwanden.

Kerncijfers

Voor het beheer van het openbaar water en civieltechnische kunstwerken maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Areaal
Watergangen (baggeren)	125 kilometer
Beschoeiingen	147 kilometer
Watergangen (Bestrijding waterplanten/eendenkroos)	125 kilometer
Havens	16 stuks (waarvan 2 buiten gebruik)
Aanlegsteigers en pontons	9 stuks

Omschrijving civieltechnisch kunstwerk	Areaal
Bruggen, steigers en vlonders	296 stuks
Duikers	15.500 meter
Stuwen en gemalen	90 stuks
Muren en keerwanden	2.770 meter

Beleid en beheer

Het beleid rondom het beheer en onderhoud is opgenomen in het integraal beleidsplan openbaar gebied. We onderhouden alle voorzieningen op kwaliteitsniveau B (basis).

Kwaliteit

We beheren de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (basis) zoals is vastgesteld door de raad. Om zicht te blijven houden op de kwaliteit laten we elke 4 jaar inspecties uitvoeren. Deze inspecties zijn onafhankelijk en vormen de basis voor de onderhouds- en vervangingsplanning.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed Water:

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed water:

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Water	€ 2.683	€ 2.598	€ 86
Kapitaallasten	€ 261	€ 260	1
Mutatie voorziening	€ 928	€ 1.129	-202
Onderhoud	€ 1.494	€ 1.208	286
Totaal	€ 2.683	€ 2.598	€ 86

D. Groen

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van het openbaar water maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem. Dit systeem bestaat uit een database met alle beheerelementen voor gemeente Hoeksche Waard. Het areaal is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Areaal
Bepantingen	793.179,47 m²
Bomen	37.154 stuks
Gras	2.923.558,22 m²

Beleid en beheer

De uitgangspunten voor het onderhoud en beheer van het groen zijn opgenomen in het Integraal beleidsplan Openbare Ruimte.

Kwaliteit

We onderhouden de openbare ruimte op kwaliteitsniveau B (basis). De onderhoudscontracten die we hebben afgesloten met aannemers zijn op dit kwaliteitsniveau gebaseerd.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van het openbaar groen laten we inspecties uitvoeren. Voor de bomen hanteren we minimaal iedere 3 jaar een zogenaamde BVC-inspectie (boomveiligheidscontrole).

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed groen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'groen':

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Groen	€ 4.222	€ 3.579	€ 643
Kapitaallasten	€ 364	€ 327	36
Mutatie reserve	€ 59	€ 71	-13
Onderhoud	€ 3.800	€ 3.180	619
Totaal	€ 4.222	€ 3.579	€ 643

E. Gebouwen

Beleidskader

Kerncijfers

De gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat per 1 januari 2021 uit 113 panden.

Beleid

De voormalige gemeente Binnenmaas bracht de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed onder bij Bres Accommodaties BV. Het groot onderhoud voor het gemeentelijk vastgoed, het beleid en de dekking van het exploitatietekort van Bres is de verantwoordelijkheid van de gemeente. De raad heeft over het uniformeren van beheer en exploitatie van het gemeentelijk vastgoed besloten dat per 1 januari 2022 al het gemeentelijk vastgoed in beheer en exploitatie zal worden gegeven aan Bres.

Met het opstellen van een integraal accommodatieplan wordt onder andere inzichtelijk welke vereisten qua huisvesting de gemeente (en haar maatschappelijke partners) nodig heeft voor de uitvoering van de inhoudelijke producten. Aan de andere kant wordt duidelijk wat de inhoudelijke beleidskeuzes voor gevolgen hebben voor de vastgoedportefeuilles (baten en lasten).

Beheer

Om op een verantwoorde-, integrale- en effectieve wijze de financiële middelen voor het onderhoud in te kunnen zetten is een actueel, eenduidig en volledig inzicht in de vastgoedportefeuille noodzakelijk.

De geactualiseerde meerjarenonderhoudsplannen zijn vastgesteld en de financiële gevolgen daarvan zijn met de zomerrapportage 2021 in de begroting verwerkt.

Daarnaast is een quick scan uitgevoerd naar de mogelijkheden tot verduurzaming van (een deel van) de vastgoedportefeuille.

Kwaliteit

Gemeente Hoeksche Waard heeft veel gebouwen voor verschillende doeleinden in eigendom. Die gebouwen beheren en onderhouden we uiteraard volgens de geldende wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Arbowetgeving of het geldende Bouwbesluit). In principe is de kwaliteitsnorm sober (niet uitbundig en niet meer dan nodig is) en doelmatig. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met conditiescore 3 van de norm NEN-2767 'Conditie meting gebouwde omgeving'. Voor gebouwen die (op termijn) worden gesloopt of afgestoten, is een lager onderhoudsniveau acceptabel. Daarnaast is het beleid om de gebouwen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. De meerjarenonderhoudsplannen worden aan de hand van NEN-2767 inspecties eens in de 4 jaar geactualiseerd.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed gebouwen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed 'gebouwen'

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Gebouwen	€ 6.325	€ 6.074	€ 251
Kapitaallasten	€ 4.363	€ 4.363	-
Mutatie reserve	€ -3.103	€ -3.103	-
Mutatie voorziening	€ 3.880	€ 3.972	-92
Onderhoud	€ 1.186	€ 843	343
Totaal	€ 6.325	€ 6.074	€ 251

F. Begraafplaatsen

Beleidskader

Kerncijfers

Gemeente Hoeksche Waard heeft 24 begraafplaatsen in beheer en onderhoud. Op 16 daarvan wordt actief begraven. We beheren ongeveer 30.000 graven. Voor het beheer en de

administratie van de begraafplaatsen maakt de gemeente gebruik van het administratiepakket Key2begraven van Centric.

Beleid

In 2020 is een geharmoniseerd begraafbeleid vastgesteld dat in 2021 is ingegaan. Vanaf 2021 wordt gewerkt aan de uitvoering van het nieuwe beleid. In 2025 wordt het beleid inclusief regelgeving geactualiseerd en indien nodig vastgesteld door het college of de raad.

Beheer

Het in 2020 vastgestelde begraafplaatsenbeleid is de leidraad voor het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen. We werken volgens een uitvoeringskalender met meerjarenplanning op basis van de behoefte en capaciteit.

Kwaliteit

Begraafplaatsen onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen en het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau A.

Om zicht te blijven houden op de kwaliteit van de begraafplaatsen laten we inspecties uitvoeren. Voor de bomen op de begraafplaatsen hanteren we minimaal iedere 3 jaar een zogenaamde BVC-inspectie (boomveiligheidscontrole).

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoed begraafplaatsen

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaalgoed begraafplaatsen:

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Begraafplaatsen	€ 897	€ 998	€ -101
Kapitaallasten	€ 126	€ 126	€ 0
Mutatie reserve	€ -621	€ -621	€ -
Mutatie voorziening	€ 886	€ 806	€ 81
Onderhoud	€ 506	€ 688	€ -182
Totaal	€ 897	€ 998	€ -101

G. Buitensportaccommodaties

Beleidskader

Kerncijfers

Voor het beheer van buitensportaccommodaties maakt de gemeente gebruik van een beheersysteem.

Beleid

Buitensportaccommodaties onderhouden we op grond van de geldende wettelijke verplichtingen en het vastgestelde beleid van de voormalige gemeenten, zolang dit nog niet is geharmoniseerd. Het beleid om buitensportaccommodaties te beheren en te onderhouden baseren we op bestaand beleid van de voormalige gemeenten.

Het beleid van beheer buitensportaccommodaties verschilt behoorlijk per voormalige gemeente. In Binnenmaas lag de (financiële) verantwoordelijkheid voor het onderhoud van het groen op de sportcomplexen bij de verenigingen. De (financiële) verantwoordelijkheid voor het renoveren van de sportvelden lag echter bij de gemeente Binnenmaas. In Korendijk lag de (financiële) verantwoordelijkheid voor het onderhoud en het renoveren van het groen op de sportcomplexen bij de verenigingen. Gemeente Cromstrijen had een contract met een vereniging over het onderhoud en renovatie van de velden. Bij een andere vereniging verzorgde de gemeente zelf het onderhoud. De opstellen waren voor de vereniging zelf. In de andere voormalige gemeenten zorgde de gemeente voor het gehele proces: onderhoud van de velden en de gebouwen en de vervangingsinvesteringen.

Beheer

In 2020 en 2021 is het beheer doorgegaan zoals dit geregeld was door de voormalige gemeentes.

Het streven is om in 2022 de beschikbare plannen te bundelen tot één nieuw geactualiseerd beleids- en beheerplan buitensportaccommodaties voor gemeente Hoeksche Waard.

Kwaliteit

Het streefdoel is om de buitensportaccommodaties voor de gehele Hoeksche Waard in is minimaal kwaliteitsniveau basis. Dit kwaliteitsniveau komt overeen met het door het CROW vastgestelde niveau B.

Om de kwaliteit van de sportvelden te waarborgen, plannen we jaarlijks met de verenigingen een visuele inspectie. Tijdens die inspectie beoordelen we de onderhoudsstaat van de buitensportaccommodaties. Het uitgangspunt is handhaving van het kwaliteitsniveau 'basis'.

Financiële consequenties onderhoud kapitaalgoederen buitensportaccommodaties

In onderstaande tabel zijn de kosten opgenomen die betrekking hebben op het kapitaal goed buitensportaccommodaties:

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Buitensportaccommodaties	€ 1.195	€ 1.122	€ 73
Kapitaallasten	€ 655	€ 684	€ -29
Mutatie reserve	€ -	€ -	€ -
Onderhoud	€ 540	€ 438	€ 102
Totaal	€ 1.195	€ 1.122	€ 73

Samenvatting

De totale kosten per kapitaal goed zijn als volgt:

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Begraafplaatsen	€ 897	€ 998	€ -101
Buitensportaccommodaties	€ 1.195	€ 1.122	€ 73
Gebouwen	€ 6.325	€ 6.074	€ 251
Groen	€ 4.222	€ 3.579	€ 643
Riolering	€ 4.114	€ 4.507	€ -393
Water	€ 2.683	€ 2.598	€ 86
Wegen	€ 7.874	€ 7.432	€ 442
Totaal	€ 27.310	€ 26.310	€ 1.000

Grafisch geeft dit het volgende beeld:

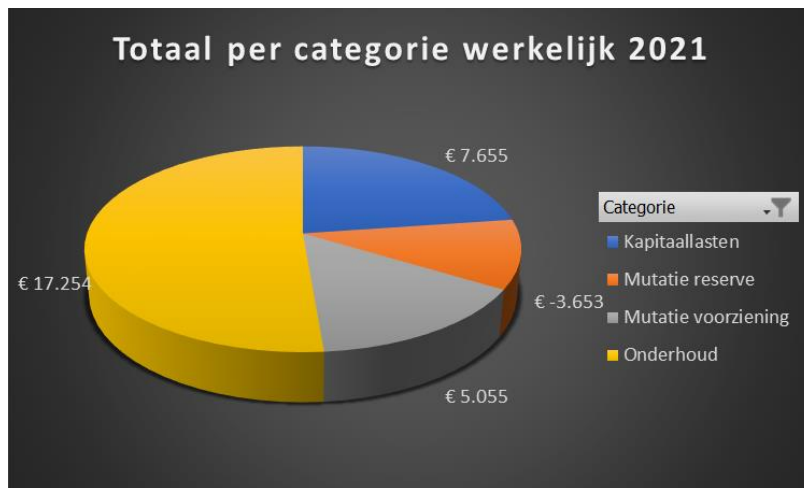

De totale kosten per categorie zijn als volgt:

Bedragen * € 1.000	Begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo
Kapitaallasten	€ 7.673	€ 7.655	€ 19
Mutatie reserve	€ -3.666	€ -3.653	€ -13
Mutatie voorziening	€ 4.528	€ 5.055	€ -527
Onderhoud	€ 18.775	€ 17.254	€ 1.521
Totaal	€ 27.310	€ 26.310	€ 1.000

Grafisch geeft dit het volgende beeld:

3.5 Financiering

Algemeen

De financieringsparagraaf is een belangrijk hulpmiddel bij het sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden op de financieringsfunctie. De paragraaf is een uitwerking van de regelgeving in de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Volgens deze wet is de financieringsfunctie van de gemeente alleen bedoeld voor het uitvoeren van de publieke taken. De verdere lokale regels liggen vast in het Treasurystatuut.

Beleidskader en verordeningen

- Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Wet Fido 2000;
- Wet Rudo 2009 (Regeling uitzetting derivaten decentrale overheden);
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet HOF);
- Besluit schatkistbankieren 2013;
- Financiële verordening 2021 (art. 212 van de Gemeentewet);
- Treasurystatuut gemeente Hoeksche Waard.

Rentevisie

Het rentepercentage voor leningen met een looptijd korter dan een jaar is op dit moment negatief. Dit houdt in dat de gemeente voor het aangaan van kasgeldleningen rente ontvangt. Voor langlopende geldleningen met een looptijd van 25 jaar is de rente (afgerond) 1,27%. De rente is op dit moment dus weer aan het stijgen.

Dienstverlening BNG

Met de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten hebben we een raamovereenkomst met geïntegreerde dienstverlening. Deze dienstverlening omvat:

- Elektronisch betalingsverkeer via een rekening-courant;
- kort-kredietarrangementen (daggeldverstrekking en -opname, kasgeldleningen en termijn deposito's);
- langlopende kredietverlening;
- een online informatiedienst.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden alle overtollige beschikbare middelen op hun bankrekeningen te beleggen bij het Rijk. Sinds 1 juli 2021 hoeven gemeenten minder overtollige middelen te stallen bij het rijk. De drempel voor het verplicht schatkistbankieren is verhoogd. Dat moet de administratieve lasten voor gemeenten verlichten. Tot 1 juli 2021 verstond het Rijk onder overtollige middelen bedragen groter dan 0,75% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000). Vanaf 1 juli 2021 is dit gewijzigd in groter dan 2% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1.000.000).

Voor het jaar 2021 is dit bedrag voor gemeente Hoeksche Waard tot 1 juli berekend op € 1.625.140 en na 1 juli op € 4.333.707. Er is geen vrijheid om overtollige liquide middelen onder te brengen bij andere marktpartijen. Die overtollige middelen mogen wij alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist aanhouden.

Decentrale overheden nemen deel aan schatkistbankieren, zodat de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk) een lagere EMU-schuld heeft. Iedere euro die decentrale overheden aanhouden in de schatkist, vermindert de externe financieringsbehoefte van het Rijk. Dit leidt automatisch tot een lagere staatsschuld. Door het schatkistbankieren kunnen decentrale overheden ook hun beleggingsrisico's verder verminderen. Deze situatie kan zich in onze gemeente overigens niet voordoen. In het Treasurystatuut is een verbod op risicovolle beleggingen en derivaten opgenomen.

Voor de uitvoering van het schatkistbankieren is er bij de BNG een SKB (Schatkistbankieren)-werkrekening geopend. Overtollige gelden worden hier dagelijks naartoe afgeroomd. De BNG blijft ook de overige geldhandelingen verzorgen, zoals betalingen en ontvangsten.

Rentekostenverdeling

De rentekosten worden tegen 0,02% op basis van de boekwaarde van de vaste activa ten laste van het taakveld gebracht. Deze omslagrente berekenen we als volgt: de aan de taakvelden toe te rekenen rente delen we door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. De omslagrente rekenen wij vervolgens toe aan de activa. Bij de jaarrekening wordt bekeken of het gehanteerde rentepercentage juist is. Uit onderstaande tabel blijkt dat het werkelijke renteresultaat nihil is. Dit betekent dat wij uitsluitend de werkelijke rentekosten hebben toegerekend.

(bedragen x € 1.000)

			Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		914	349	102
B	De externe rentebaten	-/-	194	282	59
Totaal door te rekenen externe rente (a-b)			720	67	44
C1	Rente doorberekend aan grondexploitatie	-/-	16	-23	-2
C2	Rente projectfinanciering toegerekend aan taakveld	-/-	-	-	-
Saldo door te rekenen externe rente (a-b-c)			704	90	46
D2	Rente over eigen vermogen		-	-	-
D1	Rente over voorzieningen		-	-	-
De aan taakvelden toe te rekenen rente			704	90	46
	Boekwaarde investeringen per 1-1-2021		199.856	238.794	214.053
Berekend omslag%			0,35%	0,04%	0,02%
E	De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-/-	700	570	46
F	Renteresultaat op het taakveld treasury		-4	480	-

Risicobeheer

Het risicobeheer is gericht op het beperken van financiële risico's. In het Treasurystatuut zijn richtlijnen en limieten opgenomen. Die vormen de basis voor alle transacties op dit gebied. Daarnaast geeft de Wet Fido normen voor het beperken van risico's. Het belangrijkste risico in dit kader is het renterisico. De kasgeldlimieten de renterisiconorm zijn belangrijke richtlijnen om het renterisico te beperken.

Kasgeldlimiet

Het kasgeldlimiet is bedoeld om de renterisico's bij de vlottende schuld (schulden met een looptijd korter dan een jaar) te beheersen. De wettelijke toegestane omvang bedraagt 8,5% van de totale lasten van de begroting. De kasgeldlimiet per kwartaal is als volgt:

(bedragen x € 1.000)

	1e kw. 2021	2e kw. 2021	3e kw. 2021	4e kw. 2021
Primaire begroting per 1 januari 2021	218.685	218.685	218.685	218.685
Toegestane kasgeldlimiet				
- in procenten van de grondslag	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
- in bedrag	18.588	18.588	18.588	18.588
1 Vlottende schuld (1)				
Maand 1	17.737	28.471	43.758	39.210
Maand 2	17.737	28.471	43.758	39.210
Maand 3	17.737	28.471	43.758	39.210
2 Vlottende middelen (2)				
Maand 1	53.344	54.565	50.173	44.204
Maand 2	53.344	54.565	50.173	44.204
Maand 3	53.344	54.565	50.173	44.204
Saldo (1-2)				
Maand 1	-35.608	-26.095	-6.416	-4.994
Maand 2	-35.608	-26.095	-6.416	-4.994
Maand 3	-35.608	-26.095	-6.416	-4.994
3 Gemiddeld saldo	-35.608	-26.095	-6.416	-4.994
4 Kasgeldlimiet	18.588	18.588	18.588	18.588
Ruimte (+) / Overschrijding (-) kasgeldlimiet	54.196	44.683	25.004	23.582

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt een zodanige opbouw van de leningenportefeuille dat het risico door renteaanpassing en herfinanciering van leningen beperkt blijft. De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering of renteherziening in aanmerking mag komen. De volgende tabel geeft de renterisiconorm voor 2021 weer.

(bedragen x € 1.000)

Begroting 2021	
Stand van de begroting per 1/1	218.685
Vastgestelde percentage	20,00%
Renterisiconorm	43.737
Renteherzieningen	0
Aflossingen	2.833
Renterisiko	2.833
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	40.904

De tabel laat zien dat er geen sprake is van risico's op het overschrijden van de renterisiconorm.

Uitgezette geldleningen

Onderstaand een overzicht van de uitgezette geldleningen per risicogroep.

(bedragen x € 1.000)

Risicogroep	Restant schuld	
	1-1-2021	31-12-2021
SVn: duurzaamheidsleningen	3.200	3.189
SVn: blijversleningen	300	300
SVn: startersleningen	5.446	6.471
	8.946	9.960
Sportverenigingen	1.464	1.704
Woningfinanciering eigen personeel	76	65
	1.540	1.769
Exploitatiebijdrage	120	90
	120	90
Totaal verstrekte geldleningen	10.606	11.819

Garanties

Onderstaand een overzicht van de verstrekte garanties per risicogroep.

(bedragen x € 1.000)

Kredietrisico op verstrekte garanties		Restant schuld waarborggemeente	
Risicogroep		1-1-2021	31-12-2021
Woningcorporaties met garantie WSW	50%	135.705	150.731
Zorginstellingen met garantie WSW	50%	31.263	31.096
Woningcorporaties zonder garantie WSW	100%	5.071	4.507
Zorginstellingen zonder garantie WSW	100%	2.079	1.502
Wegschap Tunnel Dordtse Kil	8%	1.406	2.482
Bedrijvenpark Hoeksche waard	100%	16.400	9.000
Regionale afvalstoffendienst B.V.	100%	7.839	7.335
Bres accommodaties	100%	1.212	1.125
Geldleningen particuliere woningen	100%	2.327	782
Diverse bedrijven en verenigingen	50%	34	73
Diverse bedrijven en verenigingen	60%	180	150
Diverse bedrijven en verenigingen	100%	491	150
Totaal verstrekte garanties		204.007	208.933

In de tabel zijn alle verstrekte garanties opgenomen. Op dit moment zijn er voor deze garantstellingen geen betalingsachterstanden.

Voor een aantal groepen is een gemeentegarantie verstrekt. De grootste groep betreft zogenaamde WSW-garantstellingen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is actief als borgstellings-instituut voor de sociale woningbouw. Met de WSW hebben wij een achtervangovereenkomst gesloten. Hierdoor kan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw goedkoper geld lenen. Voor verstrekte gemeentegaranties voor de aankoop van een eigen woning, ligt vanaf 2010 het risico volledig bij het Rijk. Omdat hypotheek over het algemeen een looptijd hebben van 30 jaar, lopen de laatste garantstellingen voor particulieren nog tot 2040 door.

Opgenomen geldleningen

Onderstaand een overzicht van het saldo van de bij de B.N.G. afgesloten langlopende geldleningen.

(bedragen x € 1.000)

Saldo geldleningen	1-1-2021	31-12-2021
Leningen	27.000	24.167
Rente en aflossing	2021	
Aflossing	2.833	
Rente	102	
Totaal	2.935	

Ontwikkeling van de schuldpositie

Het wordt de laatste jaren steeds belangrijker om de ontwikkeling van de schuldpositie te volgen. We hebben daarom een aantal ratio's uitgewerkt: debt ratio, netto schuld als percentage van de begroting en netto schuld als bedrag per inwoner.

	Kritische norm	31-12-2021
Debt ratio	80%	33%
Netto schuld / lasten begroting	100%	-5%
Netto schuld per inwoner	n.v.t.	€ - 117

Debt ratio

De debt ratio drukt uit in hoeverre het totale bezit op de balans is belast met schulden. Een ratio van 60% wordt als veilig beschouwd. Als kritische grens hanteren we 80%. Ons percentage van 33% is ruim voldoende te noemen.

Netto schuld als percentage van de begroting

De netto schuld wordt uitgedrukt in een percentage van de begroting. De grondexploitaties laten we buiten beschouwing, omdat hierin grote schommelingen optreden en we de rentelasten daarvan binnen de grondexploitaties (inclusief de getroffen voorzieningen) dekken. Een ratio van maximaal 70% wordt als veilig beschouwd. De kritische grens ligt bij 100%. Bij overschrijding van deze grens beoordelen we of we kunnen blijven investeren, zonder hiervoor nieuwe financieringsmiddelen aan te moeten trekken. Het percentage van onze gemeente is -5%. Dit wil zeggen dat er geen sprake is van een netto schuld maar van een netto overschot aan financieringsmiddelen.

Netto schuld per inwoner

De netto schuld per inwoner is het resultaat van de boekwaarde van de vaste geldleningen gedeeld door het totaal aantal inwoners. Wij hebben een netto overschot per inwoner van € 117,-.

Beleggingen in aandelen

Het gemeentelijk aandelenbezit bestaat uit aandelen van de BNG, Evides en Stedin. De dividenduitkeringen zijn een algemeen dekkingsmiddel.

(bedragen x € 1.000)

Aandelenbezit	Nominale waarde	Dividenden
		2021
Stedin	6.138	419
Stedin (cum. pref. aandelen)	4.080	60
Evides	3.389	622
BNG	357	278
Totaal	13.964	1.379
Gemiddeld rendement		9,87%

Debiteuren- en crediteurenbeheer

De coronacrisis is voor ons aanleiding geweest om de interne richtlijnen om onze crediteuren ("leveranciers") te betalen, te verscherpen. Deze aanscherping past ook binnen onze visie/doelstelling van een 100%-dienstverlenende gemeente. De wettelijke betalingstermijn is 30 dagen. Wij streven ernaar dat wij 95% van onze facturen binnen 14 dagen voldoen. Op dit moment betalen wij ongeveer 80% van onze facturen binnen 14 dagen. In 2022 gaan wij verdere inzet plegen om onze (interne) doelstelling van 95% te realiseren. De omvang van het debiteurenbestand ("afnemers") is relatief beperkt, omdat het SVHW de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen uitvoert.

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Wet Hof is vooral van invloed op het investeringstempo van de gemeente en de manier waarop er wordt omgegaan met reserves. De gemeente moet op basis van het kasstelsel binnen het toegestane EMU-saldo blijven. Bij overschrijding van de EMU-norm zijn in de wet geen maatregelen opgenomen. Op dit moment monitoren wij het EMU-saldo 2 keer per jaar. Aan de hand van de resultaten nemen we eventueel maatregelen op het gebied van investeringen. Het sanctiemechanisme van de minister van Financiën is vervangen door een correctiemechanisme. Als een meerjarige overschrijding van de vastgestelde norm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden dreigt, kan de minister met behulp van het correctiemechanisme het EMU-saldo van de decentrale overheden beheersen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het jaar 2021 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2021 bedraagt 0,4 van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeente bekend gemaakt.

In onderstaande tabel is het EMU-saldo van gemeente Hoeksche Waard berekend.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving		2021
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.520
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	8.132
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	9.017
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	18.325
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	808
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	3.663
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	2.825
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	5.243
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	
11	Verkoop van effecten:	
a	Gaat u effecten verkopen?	
b	Zo ja wat is de verwachte boekwinst op de exploitatie?	
Berekend EMU-saldo		-8.968

Het EMU-saldo kan gezien worden als een extra financieel kengetal, naast de andere vijf verplichte financiële kengetallen zoals de solvabiliteit en de (netto) schuldquote. Het EMU-saldo heeft een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht in het bedrijfsleven. Het negatieve EMU-saldo over 2021 geeft aan dat we als gemeente via reële transacties afgelopen jaar € 8.968.000 meer uitgegeven hebben dan dat we hebben ontvangen. Het is echter wel van belang om het EMU-saldo in de juiste context te zien. Gemeenten maken voor hun boekhouding gebruik van het 'gemodificeerde stelsel van baten en lasten'. Hierdoor zegt het EMU-saldo van één jaar relatief weinig, omdat de uitgaven voor investeringen bijvoorbeeld in één jaar leiden tot een uitgave, maar in de exploitatie via de kapitaallasten leiden tot meerjarige lasten. Of dat toevoegingen aan voorzieningen ten laste van het resultaat gaan, maar pas bij besteding van de voorziening leiden tot een uitgave.

In 2020 was het berekend EMU-saldo € 61.933.000. Dit kwam grotendeels door de verkoop van de aandelen van Eneco.

3.6 Bedrijfsvoering

Om de programma's uit de begroting te kunnen realiseren, is een goede bedrijfsvoering belangrijk. Volgens de toelichting op het BBV geeft de paragraaf Bedrijfsvoering de gemeenteraad hier inzicht in.

Bedrijfsvoering gaat over de bedrijfsprocessen om de beleidsdoelstellingen te realiseren en de sturing en de beheersing daarvan. Bedrijfsvoeringsprocessen zorgen voor een efficiënte en effectieve uitvoering van de beleidsprogramma's, volgens de geldende wetgeving.

In deze paragraaf wordt aan de hand van belangrijke ontwikkelingen en thema's aangegeven hoe de bedrijfsvoering integraal bijdraagt aan deze ontwikkelingen het komende jaar en/of de komende jaren.

Innovatie/Vernieuwing

Informatiesamenleving en informatiearchitectuur (digitale transitie)

Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Speerpunten zijn een goede informatievoorziening en een goede informatiestructuur waardoor gemeenten de dienstverlening aan inwoners en bedrijven kunnen optimaliseren.

De informatiearchitectuur vormt het fundament hiervoor door het creëren van effectieve, beheer- en beheersbare systemen. Het is het proces van het organiseren, labelen en structureren van informatie. Informatiearchitectuur is onzichtbaar. Een goede informatiearchitectuur maakt informatie vindbaar (als een bezoeker weet wat hij zoekt), zichtbaar (wanneer de bezoeker niet weet waar hij naar op zoek is) en flexibel (makkelijk uitbreiden van de structuur met nieuwe onderdelen). In het afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd om de architectuur op orde te brengen. We hebben een informatiearchitect en een netwerkachitect aangesteld. Verder is er een start gemaakt om deze personen op te leiden.

Digitale volwassenheid

ICT heeft zich razendsnel ontwikkeld en een enorme impuls gegeven aan de digitalisering van onze samenleving. Ook bij ons zijn ICT en digitalisering een steeds grotere rol gaan spelen. De processen zijn met behulp van ICT en digitalisering efficiënter gemaakt. Het denken over en toepassen van ICT is echter nog (te) beperkt gebleven tot bedrijfsvoering en de digitalisering van eigen processen. De digitalisering is de samenleving ingetrokken en ook daar ligt een rol voor onze gemeente. Die rol zal in toenemende mate onderwerp van gesprek worden. De inwoners en bezoekers van de gemeente verwachten steeds meer digitaal comfort. En omdat de effecten van marktwerking (in termen van betaalbaarheid en toegankelijkheid) niet altijd in het belang zijn van bedrijven en inwoners, maar ook omdat er soms duidelijke gemeentelijke belangen mee zijn gemoeid, ligt hier een belangrijke rol voor de gemeentelijke overheid. Een rol die vraagt om een actieve(re) betrokkenheid. Digitalisering is niet langer het exclusieve domein van ICT, maar van de gehele organisatie. Vorig jaar hebben we de stap gemaakt om de digitale volwassenheid te meten door mee te doen aan ICT-benchmark Gemeenten. Naast de cijfermatige exercitie wordt ook de digitale volwassenheid gemeten. Het is ter kennisname aangeboden aan de directie en college. Er worden verdere voorbereidingen getroffen om de adviezen uit het rapport te borgen.

Datagedreven werken

Door de enorm toegenomen hoeveelheid aan data en nieuwe technologie zijn er steeds meer mogelijkheden om met datagedreven werken de analyses, monitoring en sturing sterk te verbeteren. Datagedreven werken is daarmee een nieuw waardevol instrument dat wordt ingezet bij het realiseren van de opgaven van de gemeente en het verkrijgen van betere stuurinformatie. In het afgelopen jaar zijn de volgende stappen resultaten geboekt:

- Visie en groeipad datagedreven werken 2021-2023 is ontwikkeld en vastgesteld;
- Dashboards op het terrein van bedrijfsvoering, sociaal domein, dienstverlening en duurzaamheid zijn ontwikkeld;
- Een organisatiebrede "datatafel" is opgericht waarmee vanuit verschillende disciplines sturing wordt gegeven binnen de gemeente aan datagedreven werken.

Een belangrijk onderdeel in de komende jaren wordt het doorontwikkelen van de verschillende dashboards naar één gemeentebreed informatieportaal en het vergroten van databewustzijn in de

organisatie. Door uitvoering te geven aan een “leergang databewustzijn” nemen wij de organisatie mee in deze ontwikkeling.

(Door)ontwikkeling P&C

In 2021 hebben wij verdere stappen gezet om de informatie in onze P&C-rapportages steeds beter af te stemmen op de wensen en behoeften van de gebruiker, rekening houdend met ieders rol in het proces. In 2021 is de financiële verordening geactualiseerd en vastgesteld door de raad.

Daarnaast hebben wij in de in 2021 opgestelde programmabegroting 2022 een nader vervolg gegeven aan het verbetertraject om onze doelstellingen meer op hoofdlijnen te formuleren, zodat de raad beter in staat wordt gesteld om te sturen op hoofdlijnen. Daarnaast hebben wij onze tussentijdse rapportages (zomer- en slotrapportage) meer op hoofdlijnen opgesteld en in lijn gebracht met (grensbedragen zoals genoemde in) de door de raad vastgestelde financiële verordening. Tot slot hebben wij de Nota Reserves & Voorzieningen in 2021 geactualiseerd. Met de actualisatie hebben wij een verdere harmonisatieslag doorgevoerd in ons beleid omtrent de reserves en voorzieningen en zijn enkele uitgangspunten nader verfijnd. Deze nota is in 2022 ter vaststelling aangeboden aan de raad. Tot slot is in 2021 de programmabegroting 2022 door de raad vastgesteld waarin voor het eerst sprake is van een structureel sluitende begroting in alle jaarschijven. (Mede) als gevolg hiervan zijn wij op grond van het financieel toetsingskader van de provincie ingedeeld in de categorie “groene gemeenten” (financieel gezond).

Het afgelopen jaar zijn wij gestart met de implementatie van de Threelines of defence (3LoD). Dit model of deze methode staat voor de inrichting van de processen in de organisatie en de samenwerking op de verschillende niveaus in de organisatie. Hiermee laat de organisatie zien in hoeverre zij in control is en de belangrijkste risico's worden beheerst. Risicomanagement speelt een grote rol in dit 'control' denken. Ook de integrale aanpak van diverse beheersingsinstrumenten en de koppeling aan de bestaande P&C-cyclus is opgepakt. Hierdoor ontstaat meer inzicht in kwaliteit en beheersing van de processen, de te beheersen risico's en structuur in de externe en de interne verantwoording en daarmee aan de verantwoording aan de raad.

3LoD past in de ontwikkeling die de organisatie doormaakt van een activiteit en taakgerichte organisatie naar een organisatie die procesgericht acteert en als stip op de horizon toewerkt naar een in control statement.

De 3LoD vormt ook de basis voor de invoering van de Wet rechtmatigheidsverantwoording. Het afgelopen is hiervoor ook samen met de auditcommissie aandacht aan geschonken. In de Jaarrekening 2022 legt het college voor de eerste keer een rechtmatigheidsverantwoording af.

Met de vaststelling van de 'Agenda van de toekomst' spraken de gemeenten, provincies en Rijk in het 'Programmastart Interbestuurlijk Programma' af om te werken aan vernieuwing van het interbestuurlijk toezicht zodat het toezicht zo effectief mogelijk is en passend is bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven. De nieuwe overeenkomst Interbestuurlijk toezicht is in november 2021 ondertekend.

Optimaliseren inkooporganisatie

Een externe bureau heeft een onderzoek uitgevoerd naar de inkooporganisatie bij de gemeente Hoeksche Waard. Er is een organisatieadvies gemaakt evenals een ontwikkelplan. In 2022 zal hier verder invulling aan worden gegeven. In 2021 is het inkoopproces geactualiseerd. Ook is de actualisatie van het inkoopbeleid gestart. Dit loopt in 2022 door.

Naar aanleiding van onderzoek en advies van BMC is een start gemaakt met de inzet van hulpmiddelen ter beperking van risico's binnen het inkoopproces. Zo is het standaard document inkoop geactualiseerd. Dit helpt het inkoopproces te vereenvoudigen.

Het verbeteren van de inkooporganisatie heeft tot doel om rechtmatiger en doelmatiger in te kopen. Er zal nog meer aandacht komen voor het sturen op lokaal, duurzaam, en innovatief inkopen. Kwantitatieve en kwalitatieve analyses zullen tot verder inzicht en verbetering moeten leiden van de inkoopfunctie.

Klant centraal

Onze omgeving verwacht dat gemeenten betrouwbaar, begripvol en eenvoudig opereren. Een gemeente die communiceert in begrijpelijke taal en de menselijke maat niet vergeet.

Een 'klantgedreven dienstverlening' wordt daarbij steeds belangrijker. Onder klant verstaan wij hier: burgers, ondernemers en maatschappelijke instellingen. Het centraal stellen van 'systemen' willen wij ook in onze bedrijfsvoering steeds meer gaan vervangen door het centraal stellen van onze (interne én externe) klanten. Hiervoor zullen we steeds vaker 'in gesprek' gaan over onze dienstverlening en onze dienstverlening bekijken vanuit het perspectief van onze klanten zodat wij diezelfde dienstverlening verder kunnen verbeteren. Op het gebied van onze bedrijfsvoering hebben wij hiervoor de volgende doelstellingen geformuleerd:

Lokaal inkopen

In 2021 is er intern aandacht besteed aan lokaal inkopen. Bij diverse in- en externe stakeholders zijn de wensen opgehaald, Van daaruit is gewerkt aan de actualisatie van het inkoopbeleid, zodat er meer ruimte ontstaat voor het uitnodigen van lokale ondernemingen. Ook is de eerste hand gelegd aan een ambitiestatement 'lokaal inkopen' en communicatiestrategie.

Invorderingsbeleid en afhandeling bezwaren 'op maat'

De coronacrisis heeft een grote impact gehad op onze burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Naast de diverse financiële regelingen hebben wij ook gekeken op welke manier wij partijen behulpzaam konden zijn bij het voldoen van openstaande vorderingen. Hierbij hebben wij met partijen in voorkomende gevallen (betalings)afspraken op maat ("maatwerkoplossingen") gemaakt in situaties waarin vorderingen door partijen niet konden worden voldaan. Dit sluit ook aan op onze visie van 100% dienstverlenend richting onze burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Daarnaast hebben wij voor wat betreft het invorderingsbeleid ook steeds vaker eerst het persoonlijk contact gezocht met partijen alvorens over te gaan tot formele (invorderings)procedures. Ter voorkoming van onduidelijkheden voor onze burgers en bedrijven hebben wij daarnaast de informatieverstrekking op onze internetsite voor wat betreft de omgevingsvergunningen tegen het licht gehouden en op onderdelen nader verfijnd

Impact corona

Herijking en doorontwikkeling werkconcept

Project 'herijking werkconcept'

De recente veranderingen in onze manier van werken sinds de Covid-19 uitbraak, heeft een heel ander licht laten schijnen op het huidige werkconcept. De opbrengsten van deze periode (werken op afstand) zijn in kaart gebracht in het project 'herijking werkconcept'. Als onderdeel van dit project is een enquête uitgezet onder de medewerkers, die heeft laten zien dat men in de toekomst nog voor 44% op kantoor wil zijn en voor 52% op afstand wil blijven werken. Ook is duidelijk geworden dat de verdergaande digitalisering van de dienstverlening, de rol van het gemeentehuis voor de inwoner en het werkplekconcept niet los van elkaar gezien kunnen worden maar onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn.

Project 'doorontwikkeling werkconcept'

Een projectgroep vervolgt nu de doorontwikkeling van het werkconcept. De eerste stap in deze doorontwikkeling is het ontwikkelen van een visie op een werkmodel dat past bij de strategie van de organisatie en recht doet aan de uitkomsten van de herijking van het werkconcept. Deze projectgroep zal inzichtelijk gaan maken hoe de organisatie eruit ziet t.a.v. strategie, structuur, cultuur, managementstijl, personeel en systemen. Dit werkmodel wordt de komende periode verder uitgewerkt.

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling heeft in 2021 bestaan uit vier sporen.

- a. Helderheid creëren in verantwoordelijkheid en oplossen inconsistenties in de sturingsfilosofie

- b. Oplossen knelpunten in de detailstructuur
- c. Vervolg Overheidsontwikkelmodel
- d. Afronden werkzaamheden pop-up teams.

a. Helderheid creëren in verantwoordelijkheid en oplossen inconsistenties in de besturingsfilosofie

De besturingsfilosofie dateert van begin 2018. De afgelopen jaren is gebleken dat op een 4-tal onderwerpen aanscherping van de filosofie nodig is. Het gaat om de rol van teammanager, rol directie, zelforganisatie en 100% dienstverlenend. Met de OR, directeuren, teammanagers en bestuurders zijn gesprekken gevoerd over deze thema's. De sturingsfilosofie wordt in 2022 op basis hiervan aangescherpt; daarnaast wordt de sturingsfilosofie geactualiseerd,

b. Oplossen knelpunten in de detailstructuur

In 2021 zijn ruim 70 knelpunten in de detailstructuur geïnventariseerd. De knelpunten hebben verschillende vervolgroutes: een aantal knelpunten in de structuur zijn geprioriteerd om vóór de nieuwe bestuursperiode in 2022 op te lossen; sommige knelpunten hebben een financiële vervolgroute zoals Begroting 2023 of herwaarden en een ander deel van de knelpunten wordt meegenomen in de strategische personeelsplanning. Knelpunten in de structuur die niet geprioriteerd zijn, komen aan de orde in 2022.

c. Vervolg Overheidsontwikkelmode

Het Overheidsontwikkelmodel is een instrument om overheden beter te laten functioneren door zich te richten op activiteiten die ertoe doen voor inwoners, bedrijven en organisaties. In 2021 is gekeken hoe teams hun taken en werkprocessen organiseren, zowel binnen een team als tussen teams. Periodiek worden gesprekken gevoerd om terug en vooruit te kijken en om te verkennen welke verbeteringen mogelijk zijn. In 2024 wordt een audit uitgevoerd. Met Control wordt op dit onderdeel samengewerkt in het kader van Three lines model of defence (zie (door) ontwikkeling P&C) om hiermee rol duidelijkheid (1e, 2e en 3e lijns) in processen te realiseren.

d. Afronden werkzaamheden pop up teams

Eind 2021 zijn de werkzaamheden van de pop up teams afgerond. De pop up teams hebben de afgelopen jaren een stevige bijdrage geleverd aan het levend maken en borgen van de organisatieprincipes en kernwaarden.

Communicatieve organisatie

De gemeentelijke organisatie heeft in 2021 verdere stappen gezet als communicatieve organisatie. Zo hebben diverse medewerkers de cursus Klantgericht schrijven gevolgd en zijn voor het project 'employer branding' in het kader van arbeidsmarktcommunicatie filmpjes gemaakt met eigen medewerkers. Onze medewerkers en bestuurders zijn immers het visitekaartje van de organisatie. Deze filmpjes worden in 2022 daadwerkelijk ingezet.

De communicatie met de diverse doelgroepen heeft in 2021 in toenemende mate vorm gekregen in nauwe samenwerking tussen vak- en beleidsteams enerzijds en team Communicatie anderzijds. Dat geldt onder meer voor participatietrajecten, waarbij de gemeente heeft ingezet op het meedenken en meedoen van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Afgelopen jaar zijn diverse trajecten uitgevoerd of gestart, onder meer over duurzaamheid. Als kader hiervoor is een participatievisie opgesteld, die begin 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld. Onderdeel van de visieontwikkeling was een werkgroep met (burger)raadsleden en een enquête onder inwoners en ondernemers in de Hoeksche Waard.

Duurzaamheid

Als het gaat om het thema duurzaamheid, dan vraagt dit iets van elke inwoner, ondernemer en maatschappelijke organisatie. Maar ook van alle teams van de gemeente. Om de positieve aanpak en plannen rondom duurzaamheid te bewerkstelligen, zet de gemeente in op meerdere deelgebieden. Een doeltreffende communicatie en participatie is een belangrijk deelgebied, evenals duurzame inkoop en lokaal produceren. Vanuit de gemeente lopen er programmabreed diverse projecten die vooral extern georiënteerd zijn en een bijdrage leveren aan de doelstellingen uit het programmaplan Duurzaamheid.

Maar ook de meer intern gerichte bedrijfsvoering teams dragen hieraan bij door diverse inspanningen op het gebied van duurzame en circulaire bedrijfsvoering. Duurzaamheid wordt bij alle (Europese) aanbestedingen en grotere projecten standaard als uitgangspunt in de uitvraag opgenomen, waardoor voor het jaar 2021 de volgende projecten en aanbestedingen als succesvol op gebied van duurzame aanpak bijgeschreven kunnen worden:

- In 2021 is duurzame, groene, energie aangeschaft die zelfs een lokale inslag heeft door de afname van de garanties van oorsprong via lokale partij Nemesys.
- Het gehele wagenpark is duurzaam aanbesteed, waarbij de centraal gestelde ambitie en visie op duurzaamheid, '*Hoeksche Waard klimaatneutraal in 2050*' vertaald is naar concrete doelstellingen op intern mobiliteitsbeleid.
- In februari is de nieuwe overeenkomst voor de warm drankenautomaten en ingrediënten gestart, waarbij de focus voor de gunning lag op het behalen van maximale duurzaamheid. Ten aanzien van dit uitgangspunt zijn diverse duurzaamheidseisen gesteld aan de ingrediënten, verpakkingen, het transporten de terugname en 'end of life'-cycle van de apparatuur.
- 2021 is ook het jaar waarin de Europese aanbesteding van de Schoonmaakdienstverlening en de catering op de markt is gezet. De nieuwe schoonmaakpartner voert aantoonbaar beleid dat zich onder andere richt op energie neutrale bedrijfsvoering, het gebruik van milieuvriendelijke en duurzame middelen en materialen, aanzienlijke reductie van verpakkingsmateriaal en duurzaam personeelsbeleid.
- Het uitgangspunt in de uitgevoerde aanbesteding voor de catering was dat deze gezond, duurzaam en zoveel mogelijk lokaal moest zijn waarbij tevens rekening gehouden wordt met onze inclusieve samenleving. De inschrijvingen zijn gegund op een maximaal duurzame inkoop, werkwijze, presentatie en aangeboden producten waarbij circulariteit een onderdeel van uit maakt.
- De verbouwing van HWwerkt! aan de J. v.d. Heijdenstraat is afgelopen jaar maximaal duurzaam op de markt gezet. Dit uit zich in de vereisten rondom de verduurzaming van de klimaatinstallatie, de toepassing van Ledverlichting i.c.m. bewegingssensoren, plaatsing van laadpalen, het toepassen van circulaire bouwmaterialen en inzet van hergebruikt of circulair ingekocht meubilair.
- De renovatie van de buitendienst Mijnsheerenland is duurzaam uitgevoerd door het realiseren van warmtepompen/duurzame klimaatinstallatie in het kantoor, het installeren van Ledverlichting i.c.m. bewegingssensoren en het plaatsen van hergebruikt meubilair en gebruik van circulaire materialen. Er zijn ook voorbereidingen getroffen voor het plaatsen van laadpalen en zonnepanelen op de fietsenstalling.
- In samenwerking met 'Welzijn Hoeksche Waard' zijn de voormalige Buitendienstlocaties van Piershil en Oud-Beijerland leeggeruimd en wordt het vrijgekomen meubilair door 'Samen Circulair Hoeksche Waard' gerepareerd, opgewaardeerd en opnieuw verkocht voor een duurzaam tweede leven.

Jaarverslag ENSIA

Sinds 2018 verantwoorden gemeenten zich aan hun eigen toezichthouder, de raad, en de toezichthouders van het rijk middels de ENSIA-systematiek uitgevoerd. ENSIA staat voor Eenduidige Normatiek Single Information Audit. Voor de verantwoording aan de gemeenteraad sluit ENSIA aan op de gemeentelijke planning-en-controlcyclus. ENSIA neemt de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als uitgangspunt. Vanuit deze horizontale (gemeente brede) zelfevaluatie wordt eveneens de verantwoording aan de stelselhouders bij het rijk afgeleid, de zogenaamde verticale verantwoording. Voor de uitvoering wordt gebruik gemaakt van zelfevaluaties.

De scope van ENSIA is als volgt:

- Implementatie Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIO)
- Basisregistratie Personen (BRP)
- Wet- en regelgeving voor Reisdocumenten (PUN en PNIK)
- Digitale persoonsidentificatie (DigiD)
- Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
- Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT)
- Basisregistratie Ondergrond (BRO)
- Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (GeVS/Suwinet).
- Waardering onroerende zaken (WOZ)

Een verkorte weergave van de uitkomsten treft u aan in deze voordracht.

Resultaten in 2021

Domein	Bevindingen en door te voeren verbeteringen	Status
BIO	Score: zie CISO-verslag (vertrouwelijk) Geen steekproef	✓
BRP	Score Voldoende: 87%	✓
Reisdocumenten	Score Voldoende: 79%	✓
DigiD	Score: Voldoende (Goedgekeurd door IT-auditor) voor 3 aansluitingen. Verbetering: het laten configureren van de webserver DigiD aansluiting webformulieren door externe ICT leverancier	✓
BAG	Score: Onvoldoende: 47% Opvolgen van de verbeterpunten	✗
BGT	Score: Onvoldoende: 45% Opvolgen van de verbeterpunten	✗
BRO	Score: Onvoldoende: 33% Opvolgen van de verbeterpunten	✗
SUWInet	Score: Onvoldoende: Verbeteringen: 2 aansluitingen (Gemeente Rotterdam voor IOAZ en SVHW) aanscherpen leveranciersafspraken P-wet: opvolgen BIO verbeterpunten.	✗
WOZ	Score: Voldoende Verbetering: het berichtenverkeer optimaliseren door de ICT-leverancier	✓

3.7 Verbonden Partijen

Algemeen

Een verbonden partij is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.

Een financieel belang is:

- een bedrag dat aan de verbonden partij ter beschikking is gesteld en niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat;
- of het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Een bestuurlijk belang is zeggenschap door vertegenwoordiging in het bestuur of door stemrecht.

Verbonden partijen zijn onmisbaar voor de uitvoering van gemeentelijke taken. Als de schaal van een gemeente te klein is om een taak goed te kunnen uitvoeren, is onderbrengen van die taak bij een verbonden partij veelal de aangewezen oplossing. Doorschaalvergroting bereikt een gemeente een hogere graad van specialisatie. Ook kunnen daardoor kosten worden bespaard en garanderen verbonden partijen veelal een betere continuïteit.

De laatste jaren komt landelijk gezien steeds bredere aandacht voor verbonden partijen. In veel gemeenten is gediscussieerd over de rollen van de gemeenten in relatie tot die van verbonden partijen. Ook werden gemeenten geconfronteerd met toenemende financiële tekorten bij enkele gemeenschappelijke regelingen. Dat riep vragen op over (het gebrek aan) een goede governance (de handeling of de wijze van besturen, de gedragscode, het toezicht op organisaties) bij de betreffende verbonden partij.

Uitwerking Nota 'Verbonden partijen gemeenten Hoeksche Waard'

Iedere gemeente heeft op basis van de eigen autonomie een eigen verantwoordelijkheid voor verbonden partijen. Voor de effectivering daarvan heeft de gemeente echter de andere deelnemende gemeenten nodig. Gezamenlijke aansturing en regievoering zijn nodig voor een gemeenschappelijke strategie. De gemeenteraden van de Hoeksche Waardse gemeenten hebben eerder daarom de Nota 'Verbonden partijen gemeenten Hoeksche Waard' vastgesteld (hierna: de Nota). Daarna is de Nota uitgewerkt ('Uitwerking Nota verbonden partijen'). Op grond hiervan is vervolgens in beeld gebracht in hoeverre de governance bij de verbonden partijen op orde is en wat nog kan worden verbeterd. Het blijkt dat bij de verbonden partijen waar de Hoeksche Waardse gemeenten aan deelnemen, de vereiste bestuurs- en beheersingsmiddelen in opzet en bestaan aanwezig zijn. Gebaseerd op het advies dat de Raad voor het openbaar bestuur heeft uitgebracht ('Wisselwerking tussen gemeenteraden en verbonden partijen') is de regionale notitie 'Naar een goede wisselwerking tussen de raden en verbonden partijen' opgesteld. De kernboodschap is dat in plaats van gebruik te maken van de formele weg het veel effectiever is om in gesprek te gaan met de verbonden partijen.

Regionale Nota 'Grip op verbonden partijen'

Op het niveau van Zuid-Holland Zuid heeft een regionale raads werkgroep/denktank zich gebogen over het onderwerp 'Grip op Verbonden Partijen'. Deze werkgroep heeft in 2017 een opleverdocument opgesteld, met daarin adviezen en aanbevelingen om de relaties te verbeteren tussen de gemeenteraden en de drie gemeenschappelijke regelingen op ZHZ-niveau. Deze adviezen en aanbevelingen zijn op 2 juli 2018 besproken in de Klankbordgroep Hoeksche Waard. Tijdens een themabijeenkomst op 18 juni 2019 hebben Hoeksche Waardse raads- en burgerleden hierover verder met elkaar van gedachten gewisseld. Afsproken is dat er een werkgroep wordt samengesteld die zich over het mogelijke vervolg zal buigen. In januari 2021 is auditcommissie mondeling geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen

De minister van BZK kondigde op 29 juni 2018 een wetsvoorstel aan dat invulling geeft aan de afspraak uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte-III dat de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt aangepast om de politieke verantwoording over gemeentelijke samenwerking te verbeteren. Het daartoe strekkende wetsvoorstel Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen (Kamerstuk 35.513) is op 1 juni 2021 door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamer heeft het voorstel op 14 december 2021 als hamerstuk afgedaan. Op 18 januari 2022 is de wet gepubliceerd in het Staatsblad.

De inwerkingtreding van de nieuwe wet is gepland op 1 juli 2022. Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers gaat dan direct in. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van 2 jaar.

De gewijzigde Wgr versterkt de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden. Daarnaast worden de participatiemogelijkheden van burgers en belanghebbenden bij de besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen vergroot.

Actualisatie beleid verbonden partijen

Op grond van artikel 21 lid 2 van de Financiële verordening gemeente Hoeksche Waard 2021 biedt het college de gemeenteraad periodiek een Nota verbonden partijen aan en stelt de raad de nota vast. Gelet op de mogelijke impact van de hierboven benoemde wijziging van de Wgr ligt het voor de hand om de actualisatie van het beleid ten aanzien van verbonden partijen (i.c. een Nota verbonden partijen) pas op te pakken als het wetsvoorstel wet is geworden. Zo nodig wordt dit regionaal opgepakt. In februari 2021 heeft de auditcommissie met deze insteek ingestemd. De inwerkingtreding van de nieuwe wet is gepland op 1 juli 2022.

Beleidskader/verordeningen

De volgende notities en verordeningen vormen de basis voor het beleid voor verbonden partijen:

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Wet gemeenschappelijke regelingen (gewijzigd per 1 januari 2015);
- Financiële verordening gemeente Hoeksche Waard 2021;
- Raadsbesluiten van de vijf voormalige gemeenten;
- Vaststelling en uitwerking Nota 'Verbonden partijen gemeenten Hoeksche Waard' (2015);
- Vaststelling notitie 'Naar een goede samenwerking tussen gemeenteraden en verbonden partijen in de Hoeksche Waard' (2017);
- Vaststelling Rekenkamerrapport risicomanagement (2017).
- Doorwerking adviezen Denktank Grip op Gemeenschappelijke Regelingen Zuid-Holland Zuid.
- Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen (Kamerstuk 35.513).

Risicoprofiel

Op grond van het BBV moet in de paragraaf 'verbonden partijen' per verbonden partij een risicoprofiel worden opgenomen. Voor deze risicoanalyse worden de financiële en bestuurlijke risico's in beeld gebracht. In de betreffende programma's staan we overigens ook uitgebreider stil bij de gemeenschappelijke regelingen met een hoog risicoprofiel.

Financiële risico's verbonden partijen

Onderstaand overzicht geeft weer hoe de financiële analyse wordt uitgevoerd. Dat gebeurt aan de hand van 7 vragen. De vragen richten zich met name op de begrippen controlen governance en daarmee op sturing, beheersing, verantwoording en toezicht. Bij een overwegend lage score is de eindconclusie van de financiële analyse dat ook daar laag wordt gescoord. De vragen zijn nadrukkelijk bedoeld als hulpmiddel voor de analyse. Omdat niet alle vragen geheel kwantificeerbaar zijn, is discussie over de scores mogelijk.

Vragen	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. Omvang jaarlijkse financiële bijdrage	< 450.000	450.000-1.000.000	> 1.000.000

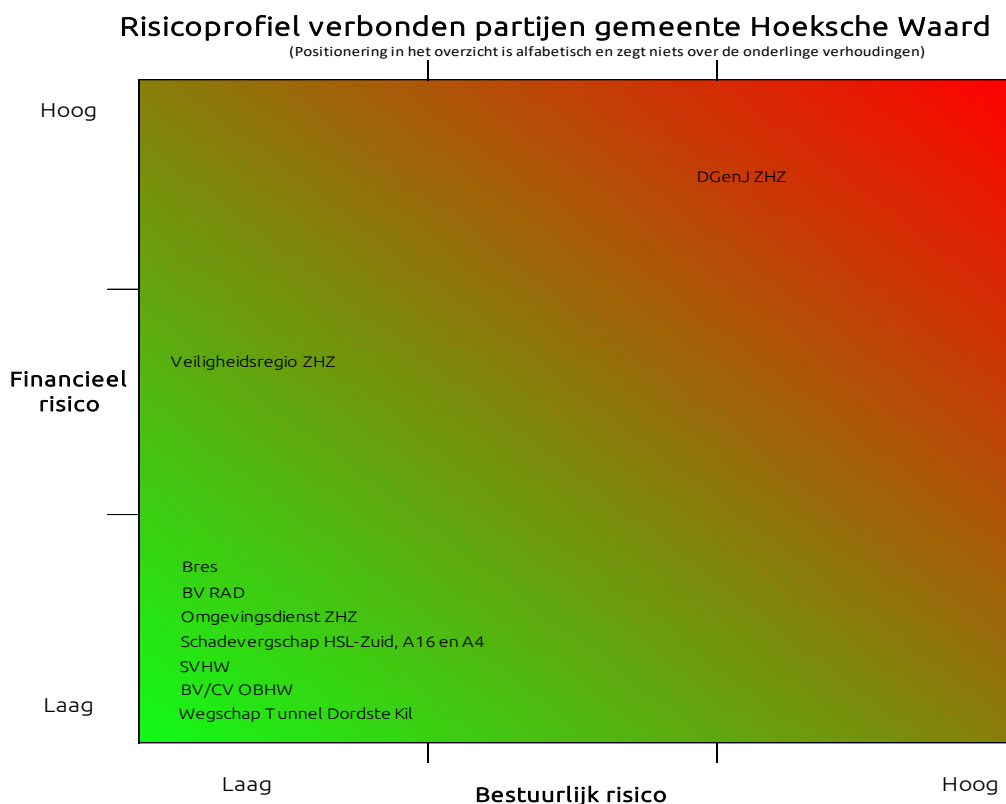
2. Is het weerstandsvermogen in de verbonden partij toereikend?	Volledig	Deels	Niet
3. Benodigd gemeentelijk weerstandsvermogen op basis van risico's bij de verbonden partijen	< 45.000	45.000-100.000	>100.000
4. In hoeverre is de gemeente financieel aansprakelijk?	Niet	Gedeeltelijk	Volledig
5. Is de organisatie in staat om financieel bij te sturen?	Volledig	Deels	Niet
6. Is de bedrijfsvoering van de organisatie op orde?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
7. Is de kwaliteit van het risicomanagement van de organisatie op orde?	Ja	Gedeeltelijk	Nee

Bestuurlijke (inhoudelijke) risico's verbonden partijen

Hieronder vermelden we op welke manier de bestuurlijke analyse wordt uitgevoerd. Dat gebeurt aan de hand van 7 vragen. Naast aandacht voor control en governance in de financiële analyse (de zogenoemde 'hard controls') komen ook de zogenoemde 'soft controls' aan bod. Denk hierbij aan begrippen als welwillendheid, leiderschap, integriteit en vertrouwen. Bij een overwegend lage score is de eindconclusie van de bestuurlijke analyse dat ook laag wordt gescoord. De vragen zijn ook hier nadrukkelijk bedoeld als hulpmiddel voor de analyse. Omdat niet alle vragen geheel kwantificeerbaar zijn, is discussie over de scores mogelijk.

Vragen	Laag	Gemiddeld	Hoog
1. In hoeverre komt het gemeentelijk belang overeen met het belang van de organisatie?	Volledig	Gedeeltelijk	Minimaal
2. Is er invloed op de samenstelling van het bestuur?	Ja		Nee
3. Is de gemeente vertegenwoordigd in het bestuur (en in welke stemverhouding)?	DB	AB/overig	Nee
4. Zijn er duidelijke afspraken over doelen en te leveren prestaties en worden deze afspraken nagekomen?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
5. In welke mate is er vertrouwen in besturen/of directie van de verbonden partij?	Maximaal	Gemiddeld	Minimaal
6. Zijn er duidelijke afspraken over informatievoorziening?	Ja	Gedeeltelijk	Nee
7. In hoeverre zijn de te leveren prestaties van invloed op de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen?	Minimaal	Gemiddeld	Maximaal

De gecombineerde financiële en bestuurlijke analyse leidt tot het volgende risicoprofiel van de gemeenschappelijke regelingen:

Ontwikkelingen verbonden partijen

Nieuwe verbonden partijen

Er zijn geen voornemens om verbindingen met nieuwe partijen aan te gaan.

Beëindigen van verbonden partijen

Sportstichting Strijen

Het statutaire doel van de Sportstichting Strijen is het oprichten en in stand houden van sport- en recreatieobjecten in de gemeente Strijen. Het bestuur wordt benoemd en ontslagen door het college van burgemeester en wethouders, op voordracht van de gemeenteraad.

In de op 22 september 2020 gehouden raadsvergadering zijn ter benoeming tot bestuurslid van de Sportstichting voorgedragen de wethouders Van Leenen, Boogaard en Steen. Bij die gelegenheid heeft het college de raad laten weten dat onderzocht zou gaan worden of het in stand houden van de sportstichting (mede) gelet op de inwerkingtreding op 1 januari 2019 van het nieuwe sportbesluit nog wel noodzakelijk is.

Het bestuur van de Sportstichting Strijen heeft in de op 10 november 2021 gehouden bestuursvergadering besloten om de stichting te ontbinden. Na ontbinding van de stichting - per 31 december 2021 - vervallen alle activa en passiva aan gemeente Hoeksche Waard. Dat gebeurt van rechtswege. In de zomerrapportage 2022 worden de financieel-administratieve gevolgen verwerkt op basis van de begin 2022 op te stellen afsluitende jaarrekening van de Sportstichting Strijen.

Wijzigingen van bestaande verbonden partijen

Bres Accommodaties BV

In de voormalige gemeente Binnenmaas heeft de samenwerking met Bres Accommodaties geleid tot kwalitatieve goede dienstverlening en (tot nu toe) financieel voordeel. Daarom heeft de stuurgroep Hoeksche Waard op 10 april 2018 ingestemd met het voorstel om de samenwerking in stand te houden en een plan van aanpak op te laten stellen om ook andere exploitaties van het maatschappelijke vastgoed binnen de Hoeksche Waard te beheren, of voor deze accommodaties een opdrachtgevende rol te gaan vervullen. Dit is meegenomen in de startnotitie Vastgoed op orde, waarmee de raad op 28 mei 2020 heeft ingestemd.

Ter uitwerking hiervan heeft de raad op 21 oktober 2021 besloten om het beheer en exploitatie van gemeentelijk vastgoed te uniformeren, het beheer en de exploitatie van het gemeentelijk vastgoed aan Bres Accommodaties b.v. over te dragen, met Bres Accommodaties b.v. contractueel vast te leggen dat onderdelen van de beheer- en exploitatietaken belegd moeten worden bij de gebruikers van de accommodaties indien zij dat wensen en voor zover dat mogelijk is en de financiële consequenties van dit besluit te verwerken bij de zomerrapportage 2022.

Stedin

Stedin heeft in het voorjaar 2021 haar 44 gemeentelijke aandeelhouders gevraagd om met een kapitaalbijdrage van € 200 miljoen voor 2021 het eigen vermogen van het netwerkbedrijf te versterken. De versterking van het eigen vermogen van Stedin is nodig om investeringen in de energietransitie te doen. Stedin heeft daartoe een uitgifte van cumulatief preferente aandelen aan al haar 44 aandeelhouders voorgelegd om op in te tekenen. De raad heeft op 15 juni 2021 ingestemd met de verkrijging van de nog uit te geven cumulatief preferente aandelen voor een bedrag van € 4,07 miljoen.

Aandachtspunten bij bestaande verbonden partijen

GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid

De jeugdhulp heeft de afgelopen jaren te maken met een toename in zorggebruik en zorgkosten.

Ondanks de beschikbare extra middelen vanuit het Rijk en de intentie om vanaf 2023 structureel middelen vrij te maken is het de vraag of dit toereikend is om de toenemende tekorten te compenseren. Versnelling van de transformatie jeugdhulp, zowel vanuit de Serviceorganisatie Jeugd, de Stichting jeugdteams als vanuit de lokale gemeenten, blijft noodzakelijk.

Er is door AEF een bestuursopdracht uitgevoerd naar de wijze waarop we het jeugdhulpstelsel in Zuid-Holland Zuid hebben georganiseerd. Het gaat bij dit onderzoek primair over de rol en taken van de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) en de Stichting Jeugdteams (SJT). Van de aanbevelingen is gebruik gemaakt door het vormen van een geactualiseerde ontwikkelagenda jeugd, lokale contractering SJT en sterkere lokale sturing door gemeenten.

Conform het opgestelde lokaal transformatieplan 'uitvoering jeugdhulp' zijn diverse projecten en pilots uitgevoerd, gericht op een betere, kwalitatief en kosten beheersbare inrichting van het lokale jeugdhulpveld, met tot op heden SJT als de spil in dit geheel. De vervolgstap, welke in 2021 is ingezet, is dit alles te plaatsen in het perspectief van een gebiedsgerichte 0-100 dienstverlening, waarbij voor jeugd de vervolgfase in het transformatieproces zal zijn om de visie vanuit het transformatieplan breder te gaan trekken richting de verschillende partners van jeugdteam en de betrokken accounthouders binnen de gemeente. Om hiertoe te komen is het van belang dat de gemeente het opdrachtgeverschap goed organiseert door een samenhangend overzicht en inzicht te creëren, zowel inhoudelijk als financieel, om van daaruit beter te kunnen monitoren en evalueren om te bezien of de gewenste effecten worden bereikt en deze waar nodig bij te sturen.

Aandeel verbonden partijen

In het volgende overzicht is het totale aandeel van bijdragen aan verbonden partijen afgezet tegen de totale gemeentelijke lasten weergegeven.

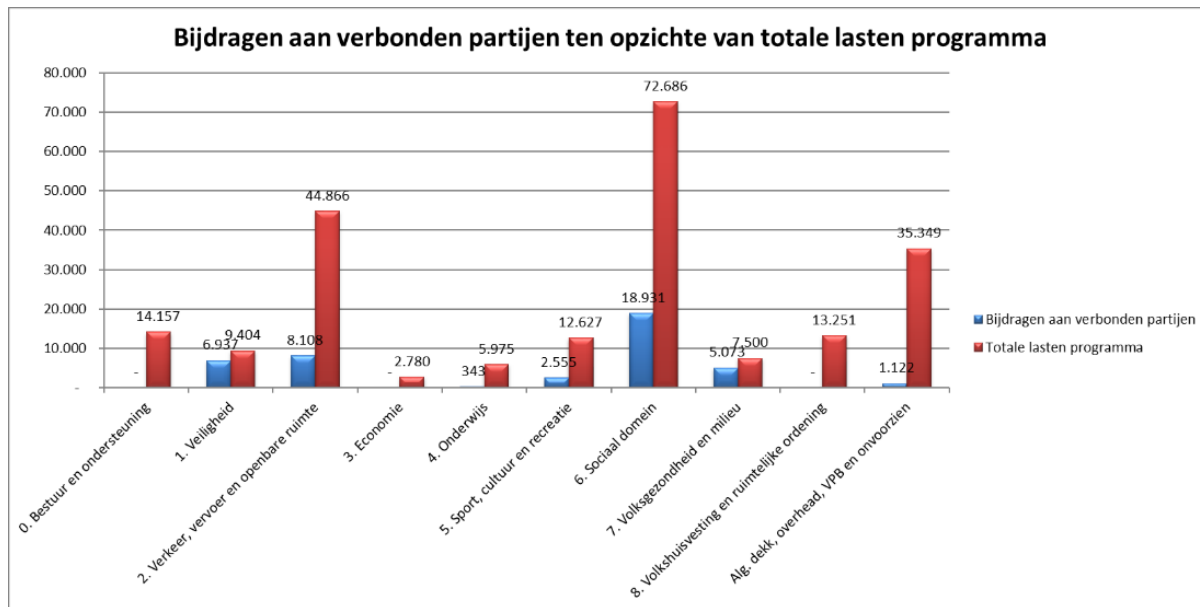
(bedragen x € 1.000)

Programma	Bijdragen aan verbonden partijen	Totale lasten programma	%
0. Bestuur en ondersteuning	-	14.157	0%
1. Veiligheid	6.937	9.404	74%
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	8.108	44.866	18%
3. Economie	-	2.780	0%
4. Onderwijs	343	5.975	6%
5. Sport, cultuur en recreatie	2.555	12.627	20%
6. Sociaal domein	18.931	72.686	26%
7. Volksgezondheid en milieu	5.073	7.500	68%
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-	13.251	0%
Alg. dekk, overhead, VPB en onvoorzien	1.122	35.349	3%
Totaal */**	43.069	218.595	20%

* Exclusief storting en ontrekkingen aan reserves.
 ** Exclusief opbrengsten van verbonden partijen (Stedin, Evides en BNG).

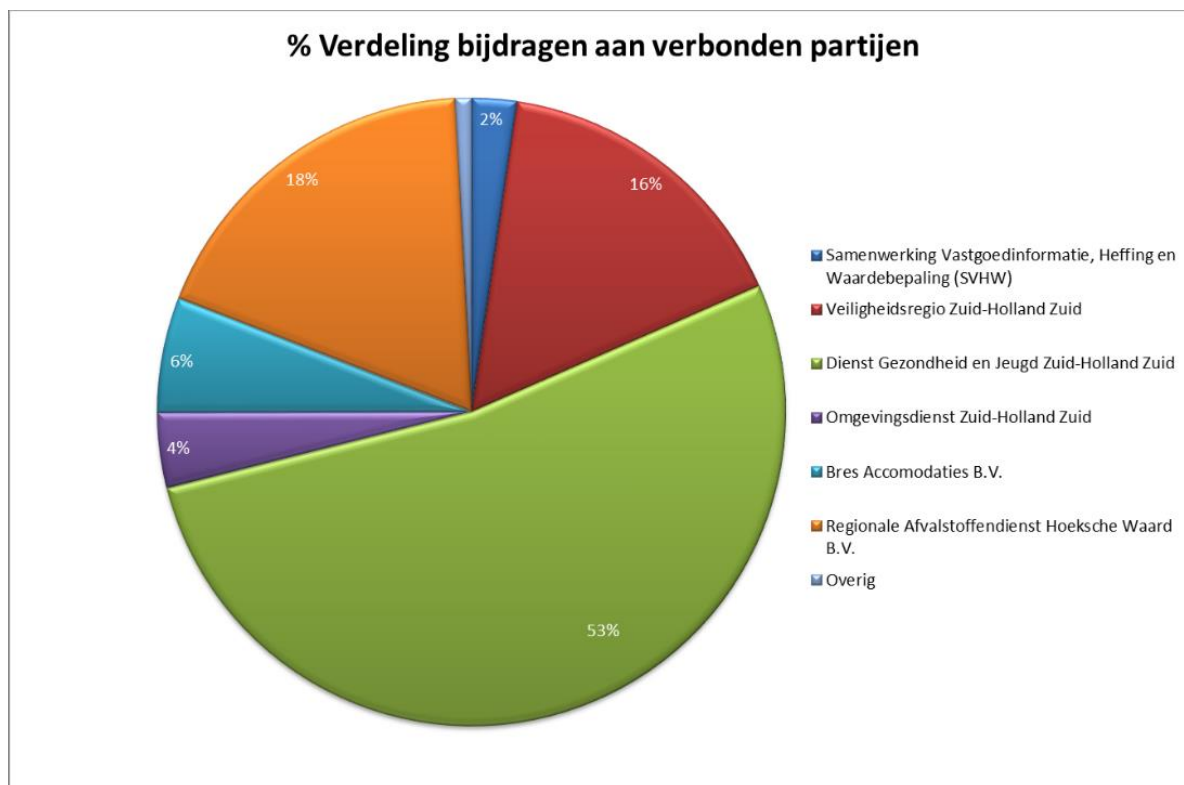

Grafisch ziet het er als volgt uit:

Uit bovenstaand overzicht valt af te lezen in hoeverre de totale lasten per programma worden ingevuld met bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

In het volgende overzicht zijn de bijdragen per verbonden partij afgezet tegen de totale bijdragen aan verbonden partijen. In dit overzicht zijn de verbonden partijen waar de gemeente bijdragen (dividend) van ontvangt buiten beschouwing gelaten.

Overzicht verbonden partijen

Onze gemeente neemt deel in onderstaande verbonden partijen.

A. Gemeenschappelijke regelingen

GR Samenwerking Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)																			
Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte / Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien																		
Taakveld	0.61 OZB-woningen 0.62 OZB-niet-woningen 0.63 Parkeerbelasting 0.64 Belastingen overig 7.2 Riolering 7.3 Afval																		
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Albrandswaard, Altena, Barendrecht, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hardinxveld-Giessendam, Hellevoetsluis, Hoeksche Waard, Krimpenerwaard, Lansingerland, Nieuwkoop, Westvoorne en Waterschap Hollandse Delta.																		
Vestigingsplaats	Klaaswaal																		
Website	www.svhw.nl																		
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente Een zo doelmatig mogelijke uitvoering van werkzaamheden voor de heffing en invordering van belastingen, heffingen en rechten, de Wet waardering onroerende zaken, de administratie van vastgoedgegevens, het verstrekken van vastgoedgegevens aan de deelnemers en derden en de Wet basisregistraties adressen en gebouwen.																			
Bestuurlijk Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden uit het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Hollandse Delta en een collegelid van iedere deelnemende gemeente. Onze gemeente is vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen, zijn vervanger is wethouder Harry van Waveren. De vertegenwoordigers van het Waterschap hebben ieder een meervoudig stemrecht van 6, de overige leden van het algemeen bestuur hebben 1 stem. Het algemeen bestuur besluit met meerderheid van stemmen. Bij het staken van de stemmen beslist de voorzitter (dit is wethouder Piet van Leenen). Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier leden, uit en door het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen. Er is ook een ambtelijke commissie, met als taak het algemeen bestuur gevraagd en ongevraagd te adviseren over alle aangelegenheden over SVHW. Iedere deelnemer heeft een vertegenwoordiger in de commissie.																			
Financieel belang <i>Uittreding:</i> Hiervoor stelt een onafhankelijke registeraccountant een liquidatieplan op. Het plan wordt door het algemeen bestuur vastgesteld. De daarin beschreven financiële verplichtingen zijn bindend. <i>Opheffing:</i> Een besluit hiertoe kan worden genomen door ten minste twee derde van het aantal deelnemers. Een onafhankelijke registeraccountant stelt het liquidatieplan op dat door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.																			
Kengetallen <table> <tr> <th>Financiële kengetallen</th><th>Bedrag (x €1.000)</th></tr> <tr> <td>Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021</td><td>1.002</td></tr> <tr> <td>Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021</td><td>228</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 1-1-2021</td><td>693</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 31-12-2021</td><td>849</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen per 1-1-2021</td><td>7.193</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen per 31-12-2021</td><td>6.159</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>9%</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>12%</td></tr> </table>		Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)	Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	1.002	Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	228	Eigen vermogen per 1-1-2021	693	Eigen vermogen per 31-12-2021	849	Vreemd vermogen per 1-1-2021	7.193	Vreemd vermogen per 31-12-2021	6.159	Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9%	Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	12%
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)																		
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	1.002																		
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	228																		
Eigen vermogen per 1-1-2021	693																		
Eigen vermogen per 31-12-2021	849																		
Vreemd vermogen per 1-1-2021	7.193																		
Vreemd vermogen per 31-12-2021	6.159																		
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9%																		
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	12%																		
GR Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid																			
Programma	1. Veiligheid																		
Taakveld	1.1 Crisisbeheersing en Brandweer																		
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwiindrecht																		

Vestigingsplaats	Dordrecht																		
Website	www.vrzhz.nl																		
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente Het openbaar lichaam integreert de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening (bij ongevallen en rampen), met behoud van lokale verankering, bestuurlijk en operationeel op regionaal niveau binnen het samenwerkingsgebied. Dit moet een doelmatige en slagvaardige hulpverlening verzekeren, mede op basis van een gecoördineerde voorbereiding. Ook is het openbaar lichaam een platform voor samenwerking met diensten die aan hulpverlening zijn gelieerd, met partners, organisaties en andere openbare lichamen.																			
Bestuurlijk Het algemeen bestuur bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door burgemeester Bram van Hemmen, wethouder Paul Boogaard is zijn vervanger. Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Het algemeen bestuur beslist bij meerderheid van stemmen; als de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter de doorslag. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en 3 tot 4 overige leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door burgemeester Bram van Hemmen.																			
Financieel belang De deelnemende gemeenten waarborgen de betaling van rente en aflossing van de geldleningen die de Veiligheidsregio aangaat voor de uitvoering van zijn taak, in de verhouding tot het inwoneraantal op 1 januari van het dienstjaar waarin de geldlening wordt aangegaan. <i>Uittreding:</i> Dit is slechts mogelijk na wijziging van de verdeling van gemeenten in regio's, als bedoeld in art. 8 Veiligheidsregio's. Het algemeen bestuur regelt onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten de gevolgen van uittreding. <i>Opheffing:</i> De regeling kan slechts worden opgeheven voor zover dit op grond van artikel 8 en 9 van de Wet Veiligheidsregio's mogelijk is. Het algemeen bestuur stelt - na het horen van de raden van de deelnemende gemeenten - het liquidatieplan vast en regelt onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten de vereffening van het vermogen.																			
Kengetallen																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Financiële kengetallen</th><th>Bedrag (x €1.000)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021</td><td>6.937</td></tr> <tr> <td>Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021</td><td>-9</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 1-1-2021</td><td>6.311</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 31-12-2021</td><td>3.309</td></tr> <tr> <td>Vreemdvermogen per 1-1-2021</td><td>62.292</td></tr> <tr> <td>Vreemdvermogen per 31-12-2021</td><td>80.116</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>9%</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>4%</td></tr> </tbody> </table>		Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)	Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	6.937	Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	-9	Eigen vermogen per 1-1-2021	6.311	Eigen vermogen per 31-12-2021	3.309	Vreemdvermogen per 1-1-2021	62.292	Vreemdvermogen per 31-12-2021	80.116	Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9%	Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	4%
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)																		
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	6.937																		
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	-9																		
Eigen vermogen per 1-1-2021	6.311																		
Eigen vermogen per 31-12-2021	3.309																		
Vreemdvermogen per 1-1-2021	62.292																		
Vreemdvermogen per 31-12-2021	80.116																		
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9%																		
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	4%																		

GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid	
Programma	4. Onderwijs 6. Sociaal Domein en 7. Volksgezondheid en Milieu
Taakveld	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken, 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+, 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-, 6.81 Geëscaleerde zorg 18+, 6.82 Geëscaleerde zorg 18-, 7.1 Volksgezondheid
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.dienstgezondheidjeugd.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente Vanuit het beginsel van verlengt lokaal bestuur behartigt het samenwerkingsverband mede de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers, om het gebied evenwichtig en voorspoedig te ontwikkelen. De belangen worden behartigd door het bepalen van de hoofdlijnen van gewenste ontwikkelingen door sturing, ordening, integratie en in voorkomende gevallen uitvoering in de taakvelden publieke gezondheid, onderwijs, jeugdzorg en maatschappelijke ondersteuning, meer in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling, zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.	
Bestuurlijk Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid per deelnemer (door en uit het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen). Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Joanne Blaak-van de Lagemaat, haar vervanger is wethouder Huibert Steen. Elk lid van het algemeen bestuur heeft een gewogen stemrecht. De stemverhouding is gebaseerd op het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter en vier leden, die door het algemeen bestuur uit zijn midden worden	

aangewezen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Joanne Blaak-van de Lagemaat.

Financieel belang

In de begroting wordt aangegeven welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is aan het samenwerkingsverband. De kosten die het samenwerkingsverband aan de deelnemers toerekent bestaan uit algemene kosten (toe te rekenen op basis van het aantal inwoners) en overige kosten (toe te rekenen aan de deelnemers die deelnemen aan die taken waarop de kosten betrekking hebben). De deelnemers zorgen ervoor dat het samenwerkingsverband altijd over voldoende geld beschikt om aan zijn verplichtingen tegen derden te kunnen voldoen. De deelnemers garanderen bovendien tegen iedere geldgever de nakoming van de huidige en toekomstige verplichtingen die de publieke rechtspersoon op enig moment tegen die geldgever heeft. In 2021 is nog sprake van een solidariteitsbijdrage. Deze wordt afgebouwd naar nihil in 2023.

Uittreding: Hiervoor is toestemming nodig van het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur regelt ook de (financiële) gevolgen.

Opheffing: Een besluit hiertoe kan worden genomen door tenminste driekwart van het aantal deelnemende gemeenten. Het algemeen bestuur stelt het liquidatieplan op.

Kengetallen

Financiële kengetallen €1.000)	Bedrag (x
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	22.676
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	0
Eigen vermogen per 1-1-2021	3.114
Eigen vermogen per 31-12-2021	2.297
Vreemdvermogen per 1-1-2021	43.078
Vreemdvermogen per 31-12-2021	56.914
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	6,5%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	3,8%

GR Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4

Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
Taakveld	2.1 Verkeer en vervoer
Deelnemers	De gemeenten Haarlemmermeer, Kaag en Braassem, Alphen aan den Rijn, Lansingerland, Zoetermeer, Rotterdam, Zwijndrecht, Hoeksche Waard, Dordrecht, Moerdijk en Breda en de minister van Infrastructuur en Milieu
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	

Wijze waarop de Verbonden Partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De regeling bevordert dat verzoeken om schadevergoeding die verband houden met de aanleg van de HSL-Zuid en de daartoe nodige verbreding, verlegging en reconstructie van de A16 en A4, en de beslissing op die verzoeken doelmatig, deskundig en op gelijke wijze worden behandeld. Deze regeling schept ook duidelijkheid voor de burgers over de bevoegde instantie.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid en 1 plaatsvervangend lid per deelnemer, door de colleges uit hun midden aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen, zijn vervanger is wethouder Harry van Waveren. Het algemeen bestuur besluit bij meerderheid van stemmen. Ieder lid heeft een stem.

Het dagelijks bestuur bestaat uit tenminste drie leden: de voorzitter, het door de minister van Infrastructuur en Milieu aangewezen lid en tenminste één ander door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen lid. Onze gemeente is niet in het dagelijks bestuur vertegenwoordigd.

Financieel belang

De eventueel op grond van artikel 49 van de Wet op de ruimtelijke ordening (nu artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening) toe te kennen (plan)schadevergoeding komt volledig ten laste van het Rijk. In die zin heeft gemeente Hoeksche Waard geen financieel belang.

Uittreding: Een deelnemer kan uittreden bij besluit van de raad van de betrokken gemeente.

Opheffing: Het algemeen bestuur van de GR heeft op 26 oktober 2020 de deelnemers gevraagd te besluiten tot verlenging van de GR tot 1 januari 2026. De raad heeft hier op 26 januari 2021 mee ingestemd. Het verlengingsbesluit is met terugwerkende kracht per 1 januari 2021 in werking getreden.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	n.v.t.
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	n.v.t.

Eigen vermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.

GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Programma	7. Economische zaken en milieu
Taakveld	7.4 Milieubeheer
Deelnemers	De gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht en de provincie Zuid-Holland
Vestigingsplaats	Dordrecht
Website	www.ozhz.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De Omgevingsdienst ondersteunt de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder. Ook ondersteunt de dienst bij taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Bestuurlijk

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 lid en 1 plaatsvervangend lid per deelnemer (door en uit het college aan te wijzen). Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen, zijn vervanger is wethouder Harry van Waveren. De deelnemers hebben een gewogen stemrecht. De stemverhouding is gebaseerd op hun aandeel in de omzet van de Omgevingsdienst ZHZ. Deze verhouding wordt bij het vaststellen van de jaarrekening over jaar X vastgesteld en geldt voor jaar X+2. Deze stemverhoudingen gelden voor zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur.

Voor het tot stand komen van een besluit is een volstrekte meerderheid vereist. Wel moeten minimaal 3 deelnemers hun stem voor het voorstel hebben uitgebracht wil het aangenomen zijn, behalve als de regeling anders bepaalt. Zo kunnen grote deelnemers de besluitvorming niet domineren. Verder is een gekwalificeerde meerderheid van driekwart voorgeschreven bij de vaststelling van de begroting en de bijdrageverordening. Die meerderheid is ook vereist bij besluiten tot toetreding, uittreding en opheffing van de regeling.

Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en 3 andere leden. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen.

Financieel belang

In de begroting wordt vastgelegd welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is aan de Omgevingsdienst. In een Bijdrageverordening die het algemeen bestuur vaststelt, worden de verschuldigde vergoedingen voor instandhouding van de Omgevingsdienst en de te leveren diensten vastgelegd.

Uittreding: Uittreding is mogelijk na verkregen toestemming van het vertegenwoordigend orgaan. Uittreden kan alleen met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste één kalenderjaar. Het algemeen bestuur regelt de financiële en organisatorische gevolgen van de uittreding en stelt de verschuldigde schadeloosstelling vast. De schadeloosstelling bedraagt tenminste driemaal de jaaromzet van de betreffende deelnemer in het jaar waarin de deelnemer besluit uit te treden. In bijzondere omstandigheden kan het algemeen bestuur een andere schadeloosstelling vaststellen.

Opheffing: Dit is mogelijk als meer dan driekwart van het aantal deelnemers daartoe besluit, mits die tenminste driekwart meerderheid van het aantal stemmen in het algemeen bestuur vertegenwoordigen. Het algemeen bestuur stelt een liquidatieplan vast, dat voorziet in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële en personele gevolgen van de opheffing.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	1.671
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	267
Eigen vermogen per 1-1-2021	3.509
Eigen vermogen per 31-12-2021	3.056
Vreemdvermogen per 1-1-2021	12.363
Vreemdvermogen per 31-12-2021	11.954
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	22%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	20%

GR Wegschap Tunnel Dordtse Kil																			
Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte																		
Taakveld	2.1 Verkeer en vervoer																		
Deelnemers	Provincie Zuid-Holland en de gemeenten Dordrecht en Hoeksche Waard																		
Vestigingsplaats	Dordrecht																		
Website	www.kiltunnel.nl																		
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente De dienst beheert en exploiteert de Kiltunnel en de aansluitende wegverbindingen.																			
Bestuurlijk Het algemeen bestuur bestaat uit 2 leden van iedere deelnemer. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door de wethouders Harry van Waveren en Piet van Leenen. Voor het tot stand komen van een besluit bij stemming is de volstreekte meerderheid vereist van de leden die aan de stemming hebben deelgenomen. Het algemeen bestuur neemt besluiten op basis van een gewogen stemverhouding. Behalve als de vergadering voltallig is, wordt bij staking van stemmen besluitneming uitgesteld tot een volgende vergadering. In die vergadering kunnen de beraadslagingen worden heropend. Als de stemmen staken in een voltallige vergadering of voor de tweede maal over hetzelfde voorstel, wordt het geacht niet te zijn aangenomen. Het dagelijks bestuur bestaat uit 1 lid van iedere deelnemer, uit en door het algemeen bestuur aan te wijzen. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Harry van Waveren.																			
Financieel belang Elk van de deelnemers waarborgt de betaling van rente en aflossing van de door het Wegschap te sluiten leningen en in rekening-courant op te nemen gelden, in overeenstemming met de hierboven vermelde percentages. Als hieruit voor de deelnemers betalingen voortkomen, verrekenen de deelnemers deze onderling, met gebruikmaking van dezelfde percentages. <i>Uittreding:</i> Hiervoor kan het algemeen bestuur voorwaarden opstellen. <i>Opheffing:</i> Het algemeen bestuur stelt een liquidatieplan op.																			
Kengetallen <table border="1"> <thead> <tr> <th>Financiële kengetallen</th><th>Bedrag (x €1.000)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021</td><td>5.316</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 1-1-2021</td><td>5.815</td></tr> <tr> <td>Eigen vermogen per 31-12-2021</td><td>11.130</td></tr> <tr> <td>Vreemdvermogen per 1-1-2021</td><td>19.302</td></tr> <tr> <td>Vreemdvermogen per 31-12-2021</td><td>32.618</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>21%</td></tr> <tr> <td>Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)</td><td>25%</td></tr> </tbody> </table>		Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)	Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	4	Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	5.316	Eigen vermogen per 1-1-2021	5.815	Eigen vermogen per 31-12-2021	11.130	Vreemdvermogen per 1-1-2021	19.302	Vreemdvermogen per 31-12-2021	32.618	Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	21%	Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	25%
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)																		
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	4																		
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	5.316																		
Eigen vermogen per 1-1-2021	5.815																		
Eigen vermogen per 31-12-2021	11.130																		
Vreemdvermogen per 1-1-2021	19.302																		
Vreemdvermogen per 31-12-2021	32.618																		
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	21%																		
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	25%																		

B. Stichtingen en verenigingen

Stichting Inkoopbureau West-Brabant	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.4 Overhead
Deelnemers	De gemeenten Altena, Borssele Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Goeree-Overflakkee, Halderberge, Hoeksche Waard, Kapelle, Moerdijk, Noord-Beveland, Reimerswaal, Rucphen, Steenbergen, Tholen, Woensdrecht en Zundert; de gemeenschappelijke regelingen ABG-organisatie, GR de Bevelanden, Servicecentrum GGD Hart voor Brabant en GGD Zeeland
Vestigingsplaats	Zevenbergen
Website	www.inkoopbureauwestbrabant.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente De stichting dient indirect diverse openbare belangen door het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied voor de deelnemers, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau.	

Bestuurlijk belang

Het algemeen bestuur bestaat uit 1 vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen. Besluiten worden genomen met volstrekte meerderheid van stemmen. Het dagelijks bestuur bestaat uit 5 leden. Onze gemeente is hierin vertegenwoordigd door wethouder Piet van Leenen.

Financieel belang

De gemeente heeft bij het toetreden tot de stichting een borgsom gestort. De jaarlijkse gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op het aantal af te nemen dagdelen van het inkoopbureau.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	361
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	n.v.t.
Eigen vermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.

Sportstichting Strijen

Programma	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld	5.2 Sportaccommodaties
Deelnemers	Gemeente Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Gemeente Hoeksche Waard (v/h gemeente Strijen)
Website	

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente

De stichting is eigenaar van het zwembad en de sporthal in Strijen en verhuurt het complex aan La co Strijen bv. Als eigenaar ligt bij de stichting ook de zorg om het complex in stand te houden.

Bestuurlijk belang

De raad heeft op 22 september 2020 de wethouders Van Leenen, Boogaard en Steen aan het college voorgedragen als nieuwe leden van het bestuur van de Sportstichting. Hiermee kan de gemeente weer zelf besluiten nemen aangaande de Sportstichting. Bij die gelegenheid heeft het college de raad laten weten dat onderzocht zou gaan worden of het in stand houden van de sportstichting (mede) gelet op de inwerkingtreding op 1 januari 2019 van het nieuwe sportbesluit nog wel noodzakelijk is.

Het bestuur van de Sportstichting Strijen heeft in de op 10 november 2021 gehouden bestuursvergadering besloten om de stichting te ontbinden. Na ontbinding van de stichting - per 28 februari 2022 - vervallen alle activa en passiva aan gemeente Hoeksche Waard. Dat gebeurt van rechtswege. In de zomerrapportage 2022 worden de financieel-administratieve gevolgen verwerkt op basis van de begin 2022 op te stellen afsluitende jaarrekening van de Sportstichting Strijen.

Financieel belang

Gemeente Hoeksche Waard is aansprakelijk voor eventuele exploitatietekorten.

Kengetallen

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	n.v.t.
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	n.v.t.
Eigen vermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Eigen vermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 1-1-2021	n.v.t.
Vreemdvermogen per 31-12-2021	n.v.t.
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	n.v.t.

C. Vennootschappen en Coöperaties (deelnemingen)

Stedin	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	De aandelen van Stedin zijn in handen van 44 gemeenten
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	www.stedingroep.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente Het betrouwbaar, veilig en maatschappelijk verantwoord leveren van energie en daaraan gerelateerde producten aan particuliere en zakelijke klanten en samenwerking en deelneming in andere rechtspersonen.	
Bestuurlijk Gemeente Hoeksche Waard bezit 2,04 % van de aandelen van Stedin (101.253 van de 4.970.978 aandelen). Wethouder Piet van Leenen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Wethouder Harry van Waveren is zijn vervanger.	
Financieel belang De boekwaarde van onze aandelen bedraagt: € 6.137.067 (normale aandelen). Daarnaast hebben wij 101.253 cumulatief preferente aandelen met een boekwaarde van € 4.079.616.	
<i>Kengetallen</i>	
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2021	419 regulier + 60 preferent
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	21
Eigen vermogen per 1-1-2021	2.891.000
Eigen vermogen per 31-12-2021	3.270.000
Vreemdvermogen per 1-1-2021	4.681.000
Vreemdvermogen per 31-12-2021	4.912.000
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	38%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	40%

BV Gemeenschappelijk Bezit Evides	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	De aandelen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides zijn in handen van gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied
Vestigingsplaats	Rotterdam
Website	www.evides.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente Gemeente Hoeksche Waard neemt samen met gemeenten en provincies in Rijnmond en Zeeland deel in de BV Gemeenschappelijk Bezit Evides. Op haar beurt is de BV voor 50% eigenaar van het drinkwaterleidingbedrijf Evides. Evides levert drinkwater aan huishoudens en bedrijfsleven en levert in toenemende mate ook industriewater en diensten op het gebied van afvalwater- en rioolwaterzuivering.	
Bestuurlijk Gemeente Hoeksche Waard bezit 4,99% (92.372) van de aandelen van het Gemeenschappelijk Bezit Evides van de 1.850.000 aandelen. Wethouder Piet van Leenen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Wethouder Harry van Waveren is zijn vervanger.	
Financieel belang De boekwaarde van onze aandelen in de BV Gemeenschappelijk Bezit Evides bedraagt bedrag € 3.389.919.	
<i>Kengetallen</i>	
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2021	622
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	23.869
Eigen vermogen per 1-1-2021	267.733
Eigen vermogen per 31-12-2021	279.173

Vreemdvermogen per 1-1-2021	0
Vreemdvermogen per 31-12-2021	0
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	100%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	100%

Bank Nederlandse Gemeenten	
Programma	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien
Taakveld	0.5 Treasury
Deelnemers	Bijna alle Nederlandse overheden.
Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente De gemeente heeft van oudsher aandelen in de BNG. Doelstelling van de BNG is een gunstige financiële dienstverlening en kredietverstrekking, om zo voordelig mogelijk een bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappelijke voorzieningen.	
Bestuurlijk De aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten zijn voor de helft in handen van de Staat; de andere helft is geplaatst bij gemeenten, provincie en een hoogheemraadschap. Gemeente Hoeksche Waard bezit 0,28 % (153.738) van de aandelen van de BNG (van de 55.690.720 aandelen). Wethouder Piet van Leenen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Wethouder Harry van Waveren is zijn vervanger.	
Financieel belang De boekwaarde van onze aandelen BNG bedraagt € 357.000,-.	
<i>Kengetallen</i>	
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen baten (= dividend) in jaarrekening 2021	278
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	0
Eigen vermogen per 1-1-2021	5.097.000
Eigen vermogen per 31-12-2021	5.062.000
Vreemdvermogen per 1-1-2021	155.262.000
Vreemdvermogen per 31-12-2021	143.995.000
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	3%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	3%

Bres Accommodaties BV	
Programma	5. Sport, cultuur en recreatie
Taakveld	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie/ 5.2 Sportaccommodaties
Deelnemers	Gemeente Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Maasdam
Website	www.bresaccommodaties.nl
Wijze waarop de Verbonden Partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente De vennootschap heeft met name ten doel: Het exploiteren van het Recreatieoord Binnenmaas en van diverse binnensport-, recreatie- en welzijnsfaciliteiten inclusief het (technisch) beheren van het (overige) vastgoed.	
Bestuurlijk In deze overheids-BV heeft de gemeente rechtstreeks invloed op de BV. Gemeente Hoeksche Waard is 100% aandeelhouder van de BV, tevens opdrachtgever, bewaakt de opdracht voor uitvoering van de publieke doelstelling en behoudt daarmee haar taak als beleidsmaker en –bepaler. Wethouder Piet van Leenen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders. Wethouder Harry van Waveren is zijn vervanger. De BV heeft een Raad van Commissarissen als toezichthoudend orgaan, bestaande uit 3 leden, benoemd op voordracht van de algemene vergadering van aandeelhouders (zijnde de gemeente). De Raad van Commissarissen benoemt een eindverantwoordelijk directeur (met uitzondering van de eerste directeur) en is bevoegd tot schorsing en/of ontslag van de directeur.	

Financieel belang

Het eigendom van de accommodaties (zowel juridisch als economisch) is niet aan de BV overgedragen, maar blijft bij de gemeente. De BV voert wel het onderhoud aan de eigendommen uit.

Opheffing: Na ontbinding van de vennootschap geschiedt de vereffening door de bestuurders, tenzij de algemene vergadering anders bepaalt.

Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021 *	2.555
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021 **	270 **
Eigen vermogen per 1-1-2021	414
Eigen vermogen per 31-12-2021	692
Vreemdvermogen per 1-1-2021	4.044
Vreemdvermogen per 31-12-2021	3.847
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	9,28%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen /totaal vermogen)	15,24%

* Het betreft hier de netto bijdrage na aftrek van de huurvergoeding die Bres voor het gebruik van de gebouwen aan de gemeente moet betalen.

** Het werkelijk resultaat over 2021 is nog onder voorbehoud van de Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA)

CV/BV Ontwikkelingsbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard

Programma	3. Economie
Taakveld	3.1 Economische ontwikkeling
Deelnemers	Gemeente Hoeksche Waard
Vestigingsplaats	Maasdam
Website	www.bedrijvenparkhw.nl

Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente.

Het ontwikkelingsbedrijf is verantwoordelijk voor het ontwikkelen van bedrijventerreinen met een regionaal karakter. De activiteiten van de exploitatiemaatschappij beperken zich tot het ontwikkelen van een Hoeksche Waards bedrijventerrein van 20 hectare.

Bestuurlijk

De grondexploitatiemaatschappij heeft de juridische vorm van een commanditaire vennootschap (CV) met een besloten vennootschap (BV) als beherend vennoot. Wethouder van Leenen heeft van het college het mandaat gekregen voor het nemen van besluiten samenhangend met het aandeelhouderschap. De Algemene vergadering van Aandeelhouders van het OBHW heeft besloten om de Raad van Commissarissen te laten bestaan uit 1 toezichthouder (de heer mr. drs. A.J. Borgdorff).

Financieel belang

Het geplaatste en gestorte kapitaal van de BV bedraagt €35.000. Hoeksche Waard bezit 100% van de aandelen en 100% van het stemrecht. Het commanditaire kapitaal van de grondexploitatiemaatschappij bedraagt €3.500.000. De gemeente staat garant voor de geldlening van het bedrijvenpark Hoeksche Waard. Bij oprichting van de grondexploitatiemaatschappij is overeengekomen dat vennoten een kapitaalbreng van 40% van hun participatie in het commanditair kapitaal storten.

Financiële kengetallen CV	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	0
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	0
Eigen vermogen per 1-1-2021*	-4.035
Eigen vermogen per 31-12-2021*	-4.035
Vreemdvermogen per 1-1-2021	16.566
Vreemdvermogen per 31-12-2021	10.407

Financiële kengetallen BV	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten (= bijdrage aan GR) in jaarrekening 2021	0
Werkelijk resultaat van de verbonden partij in 2021	0
Eigen vermogen per 1-1-2021	-570
Eigen vermogen per 31-12-2021	-570
Vreemdvermogen per 1-1-2021	605
Vreemdvermogen per 31-12-2021	605

* De gemeente heeft voor het negatieve resultaat in haar begroting een voorziening gevormd.

Regionale Afvalstoffendienst BV	
Programma	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte
Taakveld	7.3 Afval
Deelnemers	Gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee
Vestigingsplaats	Westmaas
Website	www.radbv.nl
Wijze waarop de verbonden partij bijdraagt aan doelstellingen van de gemeente De vennootschap heeft tot doel om in het belang van bescherming van het milieu en een doelmatig beheer werkzaam te zijn op het gebied van: - Het uitvoeren van publieke taken in het afval- en grondstoffenbeheer in de ruimste zin, waaronder in ieder geval verstaan wordt: het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen van afval en grondstoffen en het adviseren hierover - De inzameling van bedrijfsafval en -grondstoffen, inclusief het inzamelen, het vervoeren, het (doen) be- of verwerken, het verhandelen - Het uitvoeren van taken op het gebied van beheer en onderhoud van de openbare ruimte Daarnaast heeft de vennootschap ten doel: - Het deelnemen en het zich op andere wijze interesseren in, het financieren van, het voeren van directie en beheer over, het verlenen van diensten aan en het behartigen van belangen van vennootschappen en ondernemingen, primair dat met een doelstelling als genoemd onder a., b. en c - Het ter leen opnemen en/of ter leen verstrekken van gelden, evenals het zekerheid stellen, zich op andere wijze sterk maken of zich hoofdelijk naast of voor anderen verbinden - Het verkrijgen, vervreemden, beheren en exploiteren van roerende en onroerende zaken en andere goederen, daaronder begrepen patenten, merkrechten, licenties, kennis, vergunningen en andere industriële eigendomsrechten ten behoeve van zichzelf of ten behoeve van vennootschappen, waarmee zijn in een groep is verbonden zomede het stellen van zekerheden ten behoeve van vennootschappen waarmee zij op enigerlei wijze is verbonden en al wat met het vorenstaande in dit lid in de ruimste zin verband houdt of daartoe bevorderlijk is De vennootschap kan de diensten genoemd onder a, b. en c. in mindere mate verrichten voor anderen dan de aandeelhoudende gemeenten.	
Bestuurlijk De relatie tussen gemeente Hoeksche Waard en de RAD kenmerkt zich door een goede balans tussen invloed van de gemeenten Hoeksche Waard en Goeree-Overflakkee als eigenaar en opdrachtgever én de gewenste autonomie van de uitvoeringsorganisatie. Het is van belang om de opdrachtgevers- en eigenaarsrol te scheiden binnen (het college van) de gemeente. In plaats van een directe aansturing door de gemeente is er na omzetting sprake van een afzonderlijke en verzakelijke relatie. De eigenaarsrelatie is uitgewerkt in het besturingsmodel. Daarbij worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA), Raad van Commissarissen (RvC) en het bestuur (vooral) vastgelegd in de statuten. De opdrachtgeverrelatie is uitgewerkt in onder andere een dienstverleningsovereenkomst. Wethouder Piet van Leenen vertegenwoordigt onze gemeente in de Algemene vergadering van Aandeelhouders.	
Financieel belang Gemeente Hoeksche Waard - 10.001 aandelen (64%) Gemeente Goeree-Overflakkee - 5.626 aandelen (36%)	
Kengetallen	
Financiële kengetallen	Bedrag (x €1.000)
Opgenomen lasten in jaarrekening 2021	7.863
Resultaatrekening 2021	208
Eigen vermogen per 1-1-2021	4.655
Eigen vermogen per 31-12-2021	4.863
Vreemdvermogen per 1-1-2021	10.144
Vreemdvermogen per 31-12-2021	10.364
Solvabiliteit per 1-1-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	31%
Solvabiliteit per 31-12-2021 (= eigen vermogen/totaal vermogen)	34%

Overige verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen die onder deze categorie vallen.

3.8 Grondbeleid

Inleiding

De verslaglegging in de paragraaf grondbeleid gaat over het te voeren grondbeleid en de uitleg over de uitvoering ervan. Hierbij is er vrijheid in de opstelling van deze paragraaf, uiteraard onder de voorwaarde dat die aan de regelgeving van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voldoet. De Commissie BBV heeft in 2019 een nieuwe notitie uitgebracht over het 'Grondbeleid in de begroting en jaarstukken'. Dit is een vernieuwing van diverse notities van het BBV. Deze notitie vormt een belangrijk financieel kader voor gemeenten in de uitwerking en de verslaglegging van de diverse grondexploitaties. De belangrijkste pijlers betreffen:

- Handreiking vennootschapsbelasting en gemeentelijk grondbedrijf (2015);
- Beperken van de risico's;
- Vernieuwing van de begroting en verantwoording van de gemeente, zodat meer vergelijkbaarheid (tussen gemeenten) in de verslaggeving ontstaat.

In deze paragraaf maken we onderscheid tussen faciliterende grondexploitaties en de bouwgronden in exploitatie (BIE). Het staat de gemeente vrij om beide vormen van grondbeleid als een gemengd project in de projectadministratie op te nemen en de sturing en beheersing hierop in te richten

Artikel 16 van het BBV geeft aan dat onderstaande punten van belang zijn in de verslaglegging:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de uitvoering van de doelstellingen van de programma's in de begroting;
- Een verduidelijking van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Een actuele inschatting van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Een onderbouwing van (de begrote) winstneming;
- Beleidsuitgangspunten over de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Toelichting op uitvoering Grondbeleid

De programma's economie en volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing en maatschappelijke ondersteuning van de Begroting zijn het meest gericht op het gemeentelijk grondbeleid en de uitvoering ervan.

Middels diverse beleidsnota's en rapportages wordt verslag gedaan over (de instrumenten van) het grondbeleid. Jaarlijks wordt een Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) voorgelegd ter besluitvorming aan de raad, inclusief een integrale herziening van de grondexploitaties. Deze rapportage heeft betrekking op de lopende grondexploitaties waar de raad reeds heeft ingestemd met de beoogde ontwikkeling en het bijbehorende planologische besluit (bestemmingsplan). De gemeente ontwikkelt deze locaties voor eigen rekening en risico. In januari 2020 is een nieuwe Nota 'Kostenverhaal' door de raad vastgesteld, waarin het beleid van de gemeente wordt beschreven ten aanzien van haar kostenverhaal richting derden, ontwikkelende partijen. Bij het verhalen van de kosten houden wij rekening met de Grondexploitatiewet en leggen wij de afspraken vast in een anterieure overeenkomst. Per 1 februari 2022 is de nieuwe Grondprijzenbrief 2022 vastgesteld in het college. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Hierin wordt ook het grondprijzenbeleid beschreven van huur, pacht en retributies. In 2022 wordt de Nota 'Grondbeleid 2022-2026' opgesteld en vervolgens aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. Daarmee geldt één grondbeleid voor de gehele gemeente. Deze nieuwe nota geeft ruimte aan woningbouw en daarmee is de vitaliteit van de dorpen beschermd.

Om realistische woon- en werklocaties te programmeren, hanteren we onderstaande uitgangspunten:

Bedrijventerreinen/werklocaties

Met de provincie Zuid-Holland is een bedrijventerreinprogrammering afgesproken voor de periode 2014-2030. Vraag en aanbod van bedrijventerreinen brengen we daarmee kwantitatief en kwalitatief met elkaar in evenwicht. We onderscheiden 3 categorieën: ontwikkelen, niet ontwikkelen en visie. Uit onderzoek blijkt dat er regionaal een overaanbod voor de werkmilieus 'industrieel' en 'kleinschalig/gemengd bedrijventerrein' is. Er is nog wel ruimte in de distributiesector.

Woonlocaties

Onderdeel van de Woonvisie is een woningbouwprogramma dat de leidraad wordt voor toekomstige ontwikkelingen. Met de provincie Zuid-Holland heeft de gemeente afspraken rondom woningbouw gemaakt. Daarmee is de basis gelegd voor de ruimtelijke structuur om te ontwikkelen. Dit is voor de gemeente geen eindpunt. Met de provincie zijn we in onderhandeling om een groter woningcontingent (het maximaal aantal woningen dat een gemeente mag bouwen) te krijgen. Op basis van een provinciale herberekening van de zogeheten Trendraming 2019 werd bekend dat we extra woningen mogen bouwen. Het gaat om 686 extra woningen tot en met 2029. Dat extra aantal is nodig om de vitaliteit van de kernen in stand te houden en daar waar mogelijk nieuwe locaties te ontwikkelen om instroom vanuit het stedelijk gebied op te kunnen vangen. Hierdoor kunnen we gestalte geven aan het gezinseiland-principe.

Actuele prognose van bouwgronden in exploitatie (BIE)

Voor de projecten die daadwerkelijk in ontwikkeling zijn of worden ontwikkeld, wordt (of is) een grondexploitatiebegroting vastgesteld. Jaarlijks herzielt de gemeente de grondexploitaties en stelt het MPG op. De actuele bouwgrondexploitaties zijn opgenomen in zogenaamde grondbedrijf-complexen. Het gaat om de volgende complexen:

- De Hoogerwerf (bedrijventerrein Oud-Beijerland)
- Poortwijk III (woningbouw Oud-Beijerland)
- Bedrijventerrein VI (Strijen);
- Uitbreiding Piershil (woningbouw);
- Land van Essche III (woningbouw Strijen);
- Goudswaard noordoost (woningbouw).

In de volgende tabel staan de verwachte eindresultaten per grondexploitatie op basis van een doorrekening van 2021 en volgende jaren. Hiermee wordt de ontwikkeling van de gronden die in exploitatie zijn genomen weergegeven. In het voorjaar 2021 zijn de grondexploitaties geactualiseerd en middels het MPG begin juli 2021 door de raad vastgesteld.

(bedragen x € 1.000)

In exploitatie genomen gronden	Boekwaarde 1-1-2021	Kosten 2021 **	Opbrengsten 2021	Boekwaarde 31-12-2021	Voorziening 31-12-2021	Boekwaarde na voorziening	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwachte eindwaarde *
Bedrijventerrein VI	898	110	-457	551	0	551	146	-883	-186
Dorpshart	1.551	32	-1.583	0	0	0	0	0	0
De Hoogerwerf	-213	87	0	-126	0	-126	303	-237	-60
Jan Tooropstraat	512	82	-594	0	0	0	0	0	0
Land v Essche III	2.026	257	0	2.283	0	2.283	86	-3.059	-690
Poortwijk III	-2.914	2.590	0	-324	0	-324	226	0	-98
Uitbr. Goudswaard NO	131	256	0	387	0	387	1.073	-1.855	-395
Uitbr. Nieuw-Beijerland	-30	52	-22	0	0	0	0	0	0
Uitbr. Piershil	45	32	-154	-77	0	-77	40	0	-37
Uitbr. Zuid-Beijerland	-4	19	-15	0	0	0	0	0	0
Voormalige dorpsuizen	-146	146	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.856	3.663	-2.825	2.694	0	2.694	1.874	-6.034	-1.466

-/- = voordelig; +/- = nadelig

** In bovenstaande tabel zijn, volgens de regelgeving van het BBV en volgens de POC-methode ('Percentage Of Completion'), de tussentijdse winstnemingen over 2021 verwerkt. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van ca. € 2,0 miljoen. (met name winstneming Poortwijk III van € 1,8 miljoen).

NB: Ten opzichte van het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2021 worden de volgende grondexploitaties in 2021 administratief afgewikkeld:

- Jan Tooropstraat (Oud-Beijerland);
- Uitbreiding Nieuw-Beijerland;
- Uitbreiding Zuid-Beijerland;
- Dorpshart Mijnsheerenland;
- Voormalige Dorpshuizen Piershil en Goudswaard.

Deze grondexploitaties worden hieronder niet meer toegelicht.

Toelichting op de lopende gebiedsontwikkelingen

Deze grondexploitaties worden in het MPG uitgebreid nader toegelicht. Een korte toelichting per complex is hieronder opgenomen.

De Hoogerwerf

De laatste kavel van dit bedrijventerrein is begin 2022 verkocht. De aanbesteding voor de laatste werken en werkzaamheden, ten behoeve van de inrichting van het openbaar gebied, heeft eind 2021 plaatsgevonden. De aanleg van de openbare ruimte loopt door tot in 2022, waarna deze grondexploitatie in 2022 kan worden afgerond.

Poortwijk III

Na realisering van het laatste woningbouwproject, het Orkest en de bouw van het Actief College, is de definitieve inrichting van het openbaar gebied opgepakt. De aanbesteding voor de laatste werken en werkzaamheden, ten behoeve van de inrichting van het openbaar gebied, heeft in 2019 en 2020 plaatsgevonden. De aanleg van de openbare ruimte loopt door tot in 2022, waarna deze grondexploitatie in 2022 kan worden afgerond.

Uitbreiding Piershil

De uitbreiding Piershil is een ontwikkeling met woningbouw op de locatie van het voormalige volkstuinencomplex aan de oostzijde van Piershil. De realisatie van de woningen in de derde en tevens laatste fase vindt plaats in 2021 en 2022. De aanleg van de definitieve woonomgeving vindt gefaseerd plaats in 2022 en 2023, nadat de woningen van de desbetreffende fase zijn opgeleverd.

Bedrijventerrein VI

Aansluitend op de bestaande bedrijventerreinen in Strijen, is het bedrijventerrein VI ontwikkeld. Binnen dit bedrijventerrein waren nog 4 kavels te koop. In 2020 is er 1 kavel verkocht en in 2021 is er 1 kavel verkocht. Voor de 2 laatste kavels lopen gesprekken met potentiële grondafnemers. Naar verwachting leidt dit tot 2022 tot grondverkoop. De aanbesteding voor de laatste werken en werkzaamheden, ten behoeve van de inrichting van het openbaar gebied, vindt binnenkort (2022) plaats. De aanleg van de openbare ruimte zal naar verwachting ook in 2022 plaatsvinden, waarna deze grondexploitatie in 2022 kan worden afgerond.

Land van Essche III

Deze ontwikkellocatie ligt aan de zuidkant van Strijen. De gronden van deze locatie zijn grotendeels eigendom van de gemeente. In december 2019 is de private grond in het plangebied van eigenaar veranderd. In 2020 hebben we met de nieuwe eigenaar gesprekken gevoerd over de eigendomssituatie, het stedenbouwkundig plan en de woningprogrammering. In 2021 ronden we een gezamenlijk stedenbouwkundig plan en het onderzoek naar versnelde ontwikkeling af, om daarna te starten met de bestemmingsplanprocedure. De bouw van de eerste woningen verwachten we in 2022.

Goudswaard NO

Het bestemmingsplan is in december 2020 vastgesteld. Het bouwrijp is in 2021 gebeurd. In 2021 is een tenderprocedure doorlopen (prijsvraag m.b.t. bouwrijpe grond), hetgeen tot een kooprealisatie-overeenkomst heeft geleid met een ontwikkelaar. In 2022 vindt naar verwachting de grondverkoop en start bouw plaats. De aanleg van de definitieve woonomgeving vindt gefaseerd plaats in de periode 2022 tot en met 2024, nadat de woningen van de desbetreffende fase zijn opgeleverd.

Vennootschapsbelasting in relatie tot grondexploitaties

We verwachten dat onze gemeente als ondernemer wordt aangemerkt en daardoor belastingplichtig is. Een deel van de grondexploitaties is winstgevend (zie bovenstaande tabel met resultaten op eindwaarde). Binnen de regels van de vennootschapsbelasting mogen we winstgevend exploitaties compenseren met de verliesgevendende. Jaarlijks wordt binnen alle grondexploitaties gekeken wat het totale jaarlijkse winstbedrag is. Daarover moet door de gemeente vennootschapsbelasting betaald worden. Bij de jaarrekening worden op basis van de winstnemingen rekening gehouden met de nog te betalen bedragen Vpb over 2021.

Winstneming en het nemen van verliezen

Winstneming

Tussentijdse winstneming is binnen de regelgeving van de BBV mogelijk als:

- het resultaat op de grondexploitatie betrouwbaar kan worden ingeschat én;
- een deel van de (bouwrijpe) grond is verkocht én;
- een deel van de kosten zijn gerealiseerd.

De tussentijdse winst is een incidentele opbrengst die zich lastig laat voorspellen tijdens de begroting door versnellingen en/of vertragingen in de voortgang van projecten lopende het jaar. In deze jaarrekening is volgens deze methode berekend welke winstneming noodzakelijk was en is dit tevens in de jaarrekening verwerkt. Hiervoor wordt verwezen naar de eerdere tabel in deze paragraaf.

Verliezen

Het resultaat van een grondexploitatie wordt berekend door het saldo van de (toekomstige) kasstromen. Zien we hier een verlies, dan dienen wij op grond van de BBV hiervoor een voorziening te treffen. De voorziening wordt gewaardeerd op basis van eindwaarde. In principe zijn er geen tussentijdse afrekeningen met deze voorziening. Bij de jaarrekening 2021 is aan de hand van de uitkomsten van het MPG 2022 het bedrag van de verliesvoorziening bijgesteld.

Reserves, voorzieningen en risico's

Risico's

In principe moeten de voorzienbare risico's binnen de grondexploitaties worden opgevangen. De resultaten van de grondexploitaties en de relatieve doorlooptijd ervan geven aan dat de financiële risico's beheersbaar zijn.

De onvoorziene risico's worden berekend volgens de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lokale (en provinciale) Overheden). Dit is een eenvoudige en eenduidige methode om de hoogte van het benodigd weerstandsvermogen te bepalen, voor het afdekken van de onvoorziene risico's die aanwezig zijn bij grondexploitaties. In de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) zijn de onvoorziene risico's vertaald naar een gemiddeld financieel risico.

Reserve

Voor de gebiedsontwikkelingen hebben wij een reserve grondexploitatie. Deze reserve is specifiek bedoeld om de onvoorziene risico's rond de gemeentelijke grondexploitaties op te vangen. De maximale omvang van de reserve is dan ook gelijk aan de omvang van het risicoprofiel van de grondexploitaties.

De reserve grondexploitatie had op 1 januari 2021 een saldo van circa €0,7 miljoen. Uit het MPG 2021 bleek dat het totaal risicoprofiel ca. €0,4 miljoen bedroeg. Daarom is de reserve grondexploitatie in 2021 met €0,3 mln. naar beneden bijgesteld. Uit het MPG 2022 blijkt dat op basis van de IFLO-methode (Inspectie Financiën Lokale (en provinciale) Overheden) het risicoprofiel ca. €0,5 miljoen bedraagt.

Dat betekent dat €0,1 miljoen van het risico niet uit de reserve grondexploitaties kan worden gedekt. Volgens de huidige begrotingssystematiek zouden wij de aanvullende storting in de reserve

grondexploitatie verwerken in de zomerrapportage 2022, nadat de raad (de begrotingswijziging behorend bij) het MPG medio juni 2022 heeft vastgesteld. Met de vaststelling van de Notitie Reserves & Voorzieningen (maart 2022) zullen we vanaf 2022 de risico's voor de lopende grondexploitaties meenemen bij het in beeld brengen van het totale benodigde weerstandsvermogen van de gemeente. Ook het niet gedekte deel van € 0,1 miljoen nemen wij mee in het weerstandsvermogen. In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de reserve in 2021 weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021
Stand 1 januari	659
Stortingen	0
Onttrekkingen	293
Stand 31 december	366

Voorziening

Verwachte tekorten bij lopende en nieuwe grondexploitaties dekken we, conform BBV-regelgeving, af met een verliesvoorziening grondexploitaties. Eventuele aanvullende stortingen in deze verliesvoorziening komen ten laste van het exploitatiesaldo. Op grond van de laatste actualisatie van de grondexploitaties (MPG 2022), welke medio juni 2022 door de raad is besloten, staat hieronder de actuele stand van de voorziening verliezen grondexploitaties. We berekenen de voorzieningen op basis van de eindwaardeberekeningen vanuit de grondexploitaties.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2021
Stand 1 januari	2.010
Stortingen	0
Onttrekkingen o.b.v. MPG 2022	2.010
Stand 31 december	0

Uit het MPG 2022 blijkt dat er na 2021 geen verlieslatende grondexploitaties worden verwacht. Derhalve zit eind 2021 geen bedrag meer in de voorziening.

Daarnaast is er nog een aparte verliesvoorziening voor de exploitatie van het Bedrijvenpark Hoeksche Waard. Eind 2021 bedraagt deze voorziening € 4,07 miljoen en sluit aan bij de herziening 2022 van de exploitatie van het Bedrijvenpark Hoeksche Waard.

3.9 Regiodeal

Inleiding

Het samenwerkingsverband Zuid-Hollandse Delta en het Rijk hebben op 17 juli 2020 een Regio Deal gesloten. Met deze deal investeert het Rijk € 7,5 miljoen in het versterken en verbeteren van de kwaliteit van leven, werken en wonen in de regio. In de Zuid-Hollandse Delta werken de gemeenten op de eilanden Goeree-Overflakkee, Hoeksche Waard en Voorne-Putten samen aan een aantal grote opgaven.

In een Regio Deal werken Rijk en regio samen aan gebiedsgerichte opgaven om de kwaliteit van leven, werken, wonen, ondernemen, veiligheid, onderwijs en recreëren in regio's verspreid over Nederland te vergroten. De eilanden hebben voor hun ambities een bedrag van € 7,5 miljoen van het Rijk ontvangen en dragen daar zelf nog eens € 7,5 miljoen aan bij. Met de extra investering van het Rijk kan de regio deze opgaven sneller en beter aanpakken.

Thema's

De samenwerkende gemeenten gaan door de ondertekening van de Regio Deal samen aan de slag op het gebied van duurzaamheid, agrifood, landschap en toerisme en onderwijs en arbeidsmarkt. Gemeente Hoeksche Waard is trekker van het thema agrifood.

Projecten

De voortgang in deze Regio Deal is in twee delen te verdelen: de praktische uitwerking van veel projecten via de verschillende pijlers, én de strategische positionering van de regio. Om te beginnen is er in dit nieuwe regionale samenwerkingsverband tijd en aandacht besteed aan het opzetten van een goede governance structuur. Door intensievere samenwerking met de Provincie Zuid-Holland is in 2021 gestart met de verkenning naar het opstellen van een strategische agenda voor de Zuid-Hollandse Delta, waar ook inbreng vanuit de provincie en het Rijk een plek hebben. De strategische agenda wordt in 2022 verder uitgewerkt en uitgebreid met een investeringsagenda. Zo is de regio bezig met de (on)mogelijkheden binnen de eigen positie.

In de pijler duurzaamheid is al gestart met een aantal businesscases zoals het waterstof-tankstation, het circulair ambachtscentrum in Hoekse Waard en Nissewaard en de circulaire bouwmarkt op Goeree-Overflakkee. De pijler onderwijs en arbeidsmarkt kenmerkt zich tot nu toe door het opbouwen van relaties en het netwerk aan onderwijsinstellingen op de eilanden. Bij landschap en toerisme is aan het begin van de Regio Deal onder andere geld gereserveerd voor private- en burgerinitiatieven in de regio. Hierbij zijn inmiddels een aantal initiatieven geselecteerd die dit jaar aan de slag kunnen gaan. Tot slot is op het gebied van agrifood het Foodlab Hoeksche Waard geopend, wordt de Robotiller ontwikkeld, en zijn twee business cases omtrent bodem begonnen. In deze pijler wordt nadrukkelijk de dialoog en samenwerking aangegaan met de LTO en andere landbouwcollectieven.

Risico's

In 2021 waren nog niet alle businesscases volledig operationeel. In 2022 moeten alle projecten tot uitvoering zijn gebracht. Dit vraagt continue om druk op het proces zodat de middelen op tijd worden weggezet waar ze voor zijn bedoeld. Via directe monitoring wordt dit goed bewaakt maar we blijven daarin ook afhankelijk van de inzet en uitvoering van onze stakeholders.

Jaarrekening

4. Jaarrekening

4.1 Overzicht van baten en lasten

In de tabel is per programma het gerealiseerd resultaat 2021 weergegeven. Hierbij worden baten weergegeven als +/+ en lasten als -/-.

(bedragen x €1.000)

Programma	Primitieve begroting 2021 (A)			Actuele begroting 2021 (B)			Rekening 2021 (C)			Verschil (C-B)		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	1.154	-8.581	-7.426	1.814	-11.700	-9.885	4.126	-14.157	-10.030	2.312	-2.457	-145
1. Veiligheid	108	-9.174	-9.066	1	-9.256	-9.255	22	-9.404	-9.382	21	-148	-127
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	20.234	-42.512	-22.278	21.723	-44.909	-23.187	22.049	-44.866	-22.817	326	43	369
3. Economie	1.279	-4.136	-2.857	2.065	-3.993	-1.928	1.090	-2.780	-1.690	-974	1.212	238
4. Onderwijs	823	-6.059	-5.236	1.328	-6.529	-5.202	829	-5.975	-5.145	-498	555	56
5. Sport, cultuur en recreatie	1.899	-11.840	-9.941	2.318	-11.963	-9.645	3.108	-12.627	-9.518	790	-664	126
6. Sociaal Domein	15.094	-66.255	-51.161	19.526	-74.054	-54.528	18.359	-72.686	-54.327	-1.166	1.368	201
7. Volksgezondheid en milieu	7	-7.160	-7.153	178	-7.398	-7.220	123	-7.500	-7.378	-55	-102	-157
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	6.815	-10.922	-4.107	15.269	-13.853	1.416	15.615	-13.251	2.364	346	602	948
Algemene Dekkingsmiddelen*	142.569	-3.672	138.897	149.605	-1.919	147.686	150.494	-2.372	148.122	889	-452	436
Overhead	172	-32.135	-31.964	895	-37.457	-36.562	258	-32.694	-32.436	-638	4.763	4.126
Vennootschapsbelasting	0	-16	-16	0	-66	-66	0	-283	-283	0	-216	-216
Bedrag onvoorzien	0	-87	-87	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	190.155	-202.549	-12.395	214.722	-223.098	-8.376	216.074	-218.594	-2.520	1.352	4.503	5.856
Onttrekkingen aan reserves (baten)/Stortingen in reserves (lasten)												
	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	8	-4	5	3.303	-345	2.958	3.305	-367	2.939	2	-22	-20
1. Veiligheid	0	0	0	161	-125	36	161	-125	36	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	4.901	-4.155	747	6.824	-4.407	2.417	6.824	-4.407	2.417	-0	0	-0
3. Economie	738	0	738	912	-322	591	847	-563	284	-65	-241	-306
4. Onderwijs	424	-216	208	6.909	-6.698	211	7.001	-6.698	303	92	0	92
5. Sport, cultuur en recreatie	750	-446	304	1.273	-919	354	1.256	-869	387	-17	50	33
6. Sociaal Domein	2.619	-1.100	1.519	3.014	-1.826	1.188	2.557	-1.826	730	-458	0	-458
7. Volksgezondheid en milieu	351	0	351	587	-194	394	463	-74	390	-124	120	-4
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	755	-1.427	-672	939	-3.138	-2.199	851	-2.660	-1.809	-89	478	390
Algemene Dekkingsmiddelen*	2.000	-6.623	-4.623	500	-5.532	-5.032	100	-5.132	-5.032	-400	400	0
Overhead	9.181	-2.165	7.016	11.177	-3.322	7.855	8.211	-3.322	4.889	-2.966	0	-2.966
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen aan / stortingen in reserves	21.728	-16.136	5.592	35.600	-26.827	8.773	31.575	-26.042	5.533	-4.025	785	-3.240
Jaarresultaat	211.883	-218.685	-6.802	250.322	-249.925	397	247.649	-244.034	3.013	-2.151	5.289	2.616

*Dekkingsmiddelen conform BBV (taakveld 0.5 Treasury, 0.61 OZB woningen, 0.62 OZB niet woningen, 0.64 Belastingen overig, 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds)

Het totaaloverzicht van baten, lasten, onttrekkingen aan reserves en stortingen in reserves is als volgt:

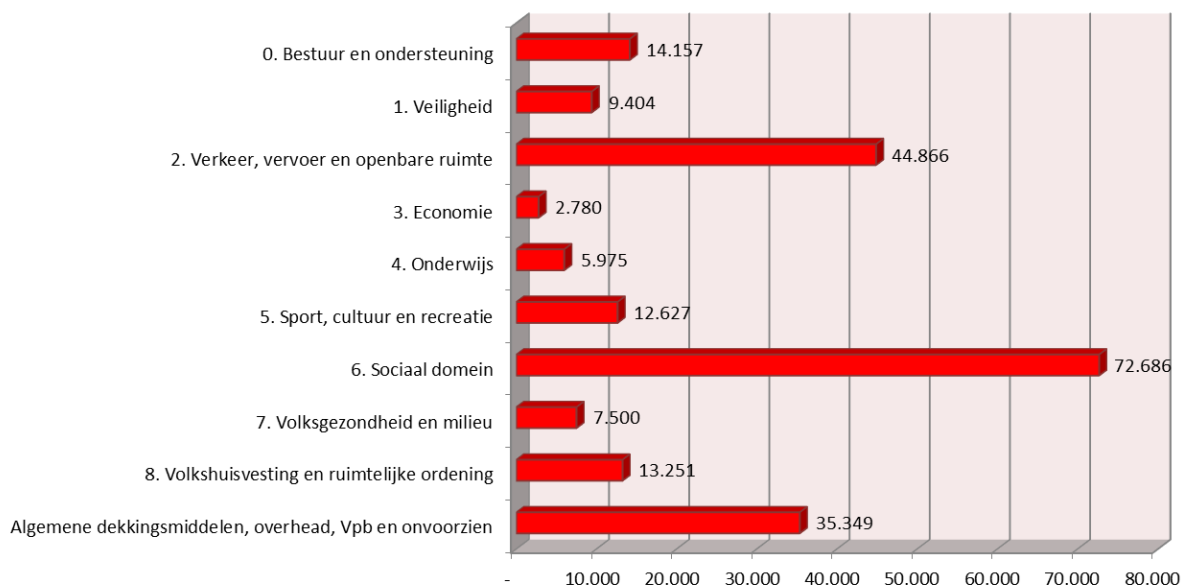
(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Primitieve		Actuele		Saldo
	Werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2021	Werkelijk 2021	
Baten	285.841	190.155	214.722	216.074	1.352
Lasten	-206.006	-202.549	-223.098	-218.594	4.503
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	79.835	-12.395	-8.376	-2.520	5.856
Onttrekkingen reserves	47.573	21.728	35.600	31.575	-4.025
Stortingen reserves	-121.464	-16.136	-26.827	-26.042	785
Gerealiseerd resultaat	5.944	-6.802	397	3.013	2.616

Onderstaande grafieken geeft de werkelijke lasten en baten in 2021 per programma grafisch weer:

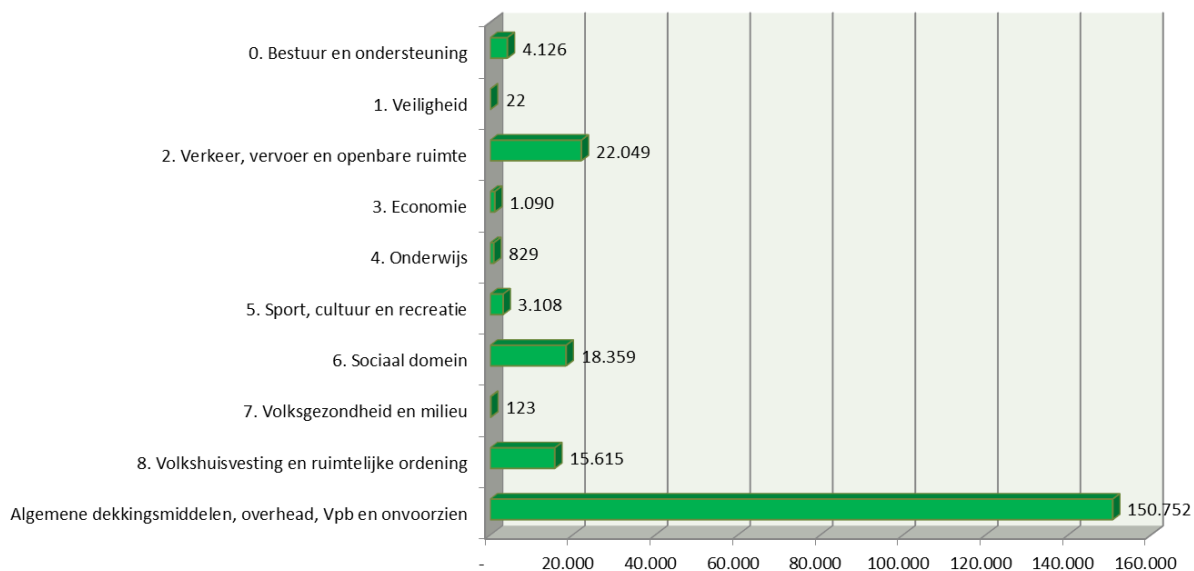
(bedragen x €1.000)

Werkelijke **lasten** 2021 per programma excl. reserves

(bedragen x €1.000)

Werkelijke **batens** 2021 per programma excl. reserves

4.2 Begrotingsrechtmatigheid

Lasten

Het door uw raad vastgestelde controleprotocol schrijft voor dat moet worden getoetst in hoeverre begrotingsoverschrijdingen op de lasten worden gekwalificeerd als onrechtmatig. Bij de programma's 0 bestuur en ondersteuning, 1 Veiligheid, 5 Sport, cultuur en recreatie en 7 Volksgezondheid en milieu is sprake van een overschrijding van de lasten ten opzichte van de geraamde lasten na begrotingswijziging.

Beoordeling

De hierboven genoemde overschrijdingen van de lasten op de programma's 0, 1, 5 en 7 worden in het kader van de begrotingsrechtmatigheid als volgt verklaard:

- Programma 0 Bestuur en ondersteuning (overschrijding lasten: € 2,4 miljoen): Betreft de (niet begrote) doorstorting in de voorziening wethouderspensioenen in verband met beëindiging van de verzekeringspolis voor wethouderspensioenen bij ASR; De overschrijding van de lasten wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten; Daarnaast stortten wij 0,2 mln in de voorziening voor voormalige bestuurders voor wachtgeldverplichtingen.
- Programma 1 Veiligheid (overschrijding lasten: € 0,1 miljoen): De overschrijding is met name het gevolg van een hogere interne urendoorbelasting vanuit het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien" naar dit programma. Per saldo heeft dit geen effect op de totale omvang van de kosten.
- Programma 5 Sport, cultuur en recreatie (overschrijding lasten: € 0,7 miljoen): Met name in verband met het invoeren van een kostprijsdekkende huur vanaf 2019 zijn zowel de huurinkomsten als ook de bijdrage aan Sportfondsen B.V. verhoogd. Per saldo worden de extra kosten (bijdrage aan Sportfondsen) gedekt door hogere huurinkomsten.
- Programma 7 Volksgezondheid en milieu (overschrijding lasten: € 0,1 miljoen): De overschrijding zijn met name het gevolg van een hogere interne urendoorbelasting vanuit het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, vpb en onvoorzien" naar dit programma. Per saldo heeft dit geen effect op de totale omvang van de kosten.

Bovengenoemde overschrijdingen op de programma's wegen derhalve niet mee in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant aangezien dit begrotingsoverschrijdingen betreffen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd direct gerelateerde opbrengsten (Kadernota rechtmatigheid 2018, art. 4.2.3).

Investeringskredieten

De raad accordeert investeringen per investeringskrediet. In deze Jaarstukken leggen wij per investeringskrediet verantwoording af over de besteding van de investeringskredieten. Voor wat betreft de investeringen is bij het krediet van de verbouwing Leerhuis 2.0 (Jan van der Heijdenstraat Oud Beijerland) een exploitatiebudget geraamd. Aangezien dit activeerbare kosten zijn had hiervoor een investeringskrediet aangevraagd moeten worden. Het betreft hier een investering kleiner dan € 250.000 waarvoor het college, conform de financiële verordening (art. 5) bevoegd is te besluiten en de raad achteraf (middels deze jaarstukken) deze investering bekrachtigt.

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 4.10 van deze jaarstukken.

4.3 Toelichting op de staat van baten en lasten

De toelichting op de staat van baten en lasten dient op grond van de verslaggevingsvereisten onderdeel te zijn van de Jaarrekening. Wij hebben ervoor gekozen om de toelichting (lees: verschillenanalyse) per programma toe te voegen aan het jaarverslag zodat de koppeling kan worden gemaakt tussen beleid en financiën. Voor de verantwoording van de jaarcijfers 2021 per programma wordt daarom verwezen naar het jaarverslag, onderdeel 'Wat heeft het gekost?' De verschillenanalyse op hoofdlijnen is opgenomen in hoofdstuk 1.3 Samenvattend financieel beeld.

4.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Topfunctionarissen

In de jaarstukken dient op grond van de Wet Normering Topinkomens (WNT) en artikel 28 BBV inzicht te worden gegeven in de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen. Dit betreffen de gemeentesecretaris en de griffier. In 2021 was geen sprake van gewezen topfunctionarissen. Deze topfunctionarissen hebben een echte dienstbetrekking en geen fictieve dienstbetrekking.

Bezoldigingsnorm

Voor topfunctionarissen geldt dat ongeacht de hoogte van de bezoldiging, inzage gegeven moet worden in de bezoldiging in het verantwoordingsjaar. In onderstaande tabel zijn de gegevens over 2021 opgenomen.

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	B.W. Silvis-de Heer	G. de Schipper-Tinga
Funcitiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functie vervulling in 2021	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.958	110.952
Beloningen betaalbaar op termijn	22.245	20.817
<i>Subtotaal</i>	<i>157.203</i>	<i>131.769</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	157.203	131.769
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2020		
bedragen x € 1	B.W. Silvis-de Heer	G. de Schipper-Tinga
Funcitiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functie vervulling in 2020	1/1 – 31/12	1/1 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	133.520	106.354
Beloningen betaalbaar op termijn	20.693	18.504
<i>Subtotaal</i>	<i>154.213</i>	<i>124.858</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
Bezoldiging	154.213	124.858

In 2021 geldt voor topfunctionarissen in vastedienst een bezoldigingsnorm van maximaal €209.000,- inclusief belaste kostenvergoeding en pensioenbijdragen. Bij overschrijding van de norm is sprake van een onverschuldigde betaling die moet worden teruggevorderd. Hiervan is in 2021 geen sprake.

Niet-top functionarissen

In 2021 waren geen medewerkers aangesteld met een bezoldiging die de norm heeft overschreden.

Externe inhuur

Gemeenten moeten ook inzage geven in de bezoldiging van ingehuurd personeel voor zover er sprake is van topfunctionarissen. Hiervan is in 2021 geen sprake.

4.5 Incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht zijn de incidentele baten en lasten opgenomen. Dit zijn posten die eenmalig van toepassing zijn of waarvan de 'eindigheid' vaststaat. De incidentele lasten worden hierbij weergegeven als +/+, de incidentele baten als -/-.

(bedragen x € 1.000)

Prg	Taak veld	Incidentele posten (baten en lasten)	Lasten / baten	2021	Toelichting (posten > € 0,25 mln)
	0.1	Dorpsgericht werken	Lasten	150	De incidentele lasten hebben betrekking op incidentele beleidsmaatregelen. De storting in de voorziening betreft een eenmalige dotatie. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekkingsmiddel.
	0.1	Dorpsgericht werken initiatievenfonds	Lasten	81	
	0.1	Dotatie voorziening wachtgeldverplichtingen	Lasten	180	
	0.1	Storting algemene reserve	Storting	95	
	0.1	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-200	
	0.1	Storting reserve fractiebudget	Storting	22	
	0.1	Onttrekking reserve fractiebudget	Onttrekking	-2	
0	0.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		326	
	0.3	Verkopen gemeentelijke panden	Baten	-738	De incidentele baten betreffen een eenmalige verkoop van gemeentelijke panden. Daarnaast is de reserve 'onderhoud gebouwen' opgeheven en gestort in de voorziening 'onderhoud gebouwen'.
	0.3	Eenmalige afboeking boekwaarde	Lasten	142	
	0.3	Storting reserve kapitaallasteb	Storting	250	
	0.3	Storting voorziening onderhoud gebouwen	Lasten	3.121	
	0.3	Onttrekking reserve onderhoud gebouwen	Onttrekking	-3.103	
0	0.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		-328	
	0.4	Projectkosten Hoeksche Waard	Lasten	1.945	De incidentele projectkosten worden gedekt uit de reserve Frictiekosten. De storting in de reserve Flankerend beleid wordt gedekt uit de reserve Frictiekosten. De incidentele flankerend beleid maatregelen, de fasering van de taakstelling personeel en de incidentele kosten voor organisatie ontwikkeling worden gedekt uit de reserve Flankerend beleid. De storting in de algemene reserve betreffen mn de middelen voor de invoering van de omgevingswet in 2022.
	0.4	Onttrekking reserve Frictiekosten	Onttrekking	-1.945	
	0.4	Onttrekking reserve Frictiekosten	Onttrekking	-2.000	
	0.4	Storting in reserve Flankerend Beleid	Storting	2.000	
	0.4	Frictiekosten: opleiding en organisatie ontwikkeling	Lasten	377	
	0.4	Onttrekking reserve Flankerend Beleid	Onttrekking	-377	
	0.4	Fasering taakstelling personeel	Lasten	1.000	
	0.4	Onttrekking reserve Flankerend Beleid	Onttrekking	-1.000	
	0.4	Flankerend beleid maatregelen	Lasten	1.844	
	0.4	Onttrekking reserve Flankerend Beleid	Onttrekking	-1.849	
	0.4	Onderzoek Datagedreven overheid	Lasten	225	
	0.4	Storting algemene reserve	Storting	1.322	
	0.4	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-361	
	0.4	Onttrekking reserve knelpunten	Onttrekking	-50	
	0.4	Onttrekking reserve sociaal domein	Onttrekking	-121	
Alg	0.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		1.010	
	0.64	Precario opbrengsten	Baten	-5.177	De baten van de precariobelasting van Evides zijn in de vorm van een belastingkorting teruggegeven aan de inwoners. Daarnaast is een deel van de precario gestort in de Algemene reserve.
	0.64	Belastingkorting	Lasten	924	
	0.64	Storting algemene reserve (overschot precario)	Storting	1.036	
Alg	0.64	Subtotaal incidentele baten/lasten		-3.217	
	0.7	Frictiekostenvergoeding	Baten	-3.590	De Frictiekostenvergoeding van het Rijk is toegevoegd aan de reserve Frictiekosten.
	0.7	Storting in reserve frictiekosten	Storting	3.590	
	0.7	Storting in algemene reserve	Storting	406	
Alg	0.7	Subtotaal incidentele baten/lasten		406	
	0.10	Onttrekking aan de algemene reserve	Onttrekking	-100	
	0.10	Storting in de reserve weerstandsvermogen	Storting	100	
Alg	0.10	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
	1.2	Storting algemene reserve	Storting	125	
	1.2	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-90	
	1.2	Onttrekking reserve corona	Onttrekking	-71	
1	1.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-36	
	2.1	Storting reserve kapitaallasten	Storting	425	De reserve 'openbaar gebied' is opgeheven en gestort in de algemene reserve en in de voorziening 'cultuurtechnische kunstwerken'.
	2.1	Programma Mobiliteit	Lasten	245	
	2.1	Onttrekking reserve openbaar gebied	Onttrekking	-4.642	
	2.1	Storting in voorziening civieltechnische kunstwerken	Lasten	551	
	2.1	Storting in algemene reserve	Storting	3.677	
	2.1	Onttrekking reserve ontwikkeling kernen	Onttrekking	-226	
2	2.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		31	
	2.4	Onttrekking reserve openbaar gebied	Onttrekking	-850	De reserve 'openbaar gebied' is opgeheven en gestort in de voorziening 'baggeren'.
	2.4	Storting voorziening baggeren	Lasten	639	
2	2.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		-211	
	2.5	Storting in algemene reserve	Storting	25	
2	2.5	Subtotaal incidentele baten/lasten		25	

(bedragen x € 1.000)

	5.7	Gebiedsprogramma Hoeksche Waard	Lasten	178	De incidentele Rijksmiddelen vanuit de regiodeal zijn incidenteel ingezet.
	5.7	Rijksvelop Regio Deal pijler Agrifood	Lasten	336	
	5.7	Rijksvelop Regio Deal pijler Agrifood	Baten	-336	
	5.7	Storting in algemene reserve	Storting	60	
	5.7	Storting in reserve openbaar gebied	Storting	220	
2	5.7	Subtotaal incidentele baten/lasten		458	
	7.2	Belastingkorting / teruggave rioolheffing	Lasten	3.875	De belastingkorting in 2021 is eenmalige onttrokken aan de voorziening riolering
	7.2	Onttrekking aan voorziening riolering	Baten	-3.875	
2	7.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-0	
	7.5	Onttrekking reserve begraafplaatsen	Onttrekking	-621	De reserve 'begraafplaatsen' is opgeheven en gestort in de voorziening 'begraafplaatsen'.
	7.5	Storting in voorziening begraafplaatsen	Lasten	621	
2	7.5	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
	3.1	Gebiedsmarketing Hoeksche Waard	Lasten	265	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekingsmiddel.
	3.1	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-328	
3	3.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		-63	
	3.2	Bijdrage derden	Baten	-446	De eenmalige bijdrage van derden zijn gestort in de reserve Ontwikkeling kernen.
	3.2	Storting reserve ontwikkeling kernen	Storting	442	
	3.2	Tussentijdse winstneming	Baten	-128	
3	3.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-132	
	3.3	Detailshandelsvisie	Lasten	302	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekingsmiddel.
	3.3	Storting reserve Economie	Storting	121	
	3.3	Onttrekking reserve Economie	Onttrekking	-239	
	3.3	Onttrekking reserve ontwikkeling kernen	Onttrekking	-17	
3	3.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		166	
	3.4	Actieplan economische gevolgen coronamaatregelen	Lasten	252	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekingsmiddel.
	3.4	Onttrekking reserve Corona	Onttrekking	-79	
	3.4	Onttrekking reserve Frictie	Onttrekking	-170	
3	3.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		3	
	4.2	Onttrekking reserve Integraal Huisvestingsplan (IHP)	Onttrekking	-6.898	De onttrekking aan de reserve 'IHP' is gestort in de reserve kapitaallasten.
	4.2	Storting reserve kapitaallasten	Storting	6.698	
	4.2	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-14	
4	4.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-213	
	5.1	Storting algemene reserve	Storting	-	
	5.1	Onttrekking reserve frictie	Onttrekking	-64	
5	5.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		-64	
	5.2	Coronamaatregelen	Lasten	83	
	5.2	Onttrekking reserve corona	Onttrekking	-83	
5	5.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-0	
	5.3	Storting reserve uitvoeringsagenda cultuur	Storting	204	
	5.3	Onttrekking reserve uitvoeringsagenda cultuur	Onttrekking	54	
	5.3	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-249	
5	0	Subtotaal incidentele baten/lasten		9	
	5.5	Storting algemene reserve	Storting	150	
	5.5	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-150	
5	5.5	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
	5.6	Storting reserve uitvoeringsagenda cultuur	Storting	515	Betreft eenmalige storting in de reserve uitvoeringsagenda cultuur.
	5.6	Onttrekking reserve uitvoeringsagenda cultuur	Onttrekking	-120	
5	5.6	Subtotaal incidentele baten/lasten		395	
	6.1	Investeringsbudget SD: terugdringen instroom	Lasten	766	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekingsmiddel. Daarnaast is de reserve Sociaal Domein aangevuld vanuit de Algemene reserve.
	6.1	Onttrekking reserve Sociaal domein	Onttrekking	-766	
	6.1	Storting reserve Sociaal domein	Storting	979	
	6.1	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-1.026	
	6.1	Storting Algemene reserve	Storting	440	
6	6.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		393	

(bedragen x € 1.000)

	6.2	Storting Algemene reserve	Storting	23	
	6.2	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-23	
6	6.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-	
	6.3	Storting Algemene reserve	Storting	20	
6	6.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		20	
	6.5	Storting Algemene reserve	Storting	118	
	6.5	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-330	
6	6.5	Subtotaal incidentele baten/lasten		-212	
	6.71	Onttrekking Sociaal domein	Onttrekking	-25	
6	6.71	Subtotaal incidentele baten/lasten		-25	
	6.81	Storting Algemene reserve	Storting	161	
	6.81	Onttrekking Algemene reserve	Onttrekking	-160	
6	6.81	Subtotaal incidentele baten/lasten		1	
	7.1	Storting algemene reserve	Storting	23	
7	7.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		23	
	7.4	Programma Duurzaamheid	Lasten	407	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekkingsmiddel.
	7.4	Onttrekking reserve energietransitie	Onttrekking	-350	
	7.4	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-113	
	7.4	Storting reserve energietransitie	Storting	51	
7	7.4	Subtotaal incidentele baten/lasten		-6	
	8.1	Implementatie Omgevingswet	Lasten	256	Betreft incidentele beleidsmaatregelen. De onttrekking aan de reserve betreft een incidenteel dekkingsmiddel. Daarnaast zijn de bijdragen van derden gestort in de reserve Ontwikkeling kernen. Tenslotte zijn de incidentele grondaan- en verkopen genomen.
	8.1	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-47	
	8.1	Onttrekking reserve omgevingswet	Onttrekking	-375	
	8.1	Storting reserve omgevingswet	Storting	432	
	8.1	Grondaankopen	Lasten	282	
	8.1	Grondverkoop	Baten	-984	
	8.1	Bijdrage derden	Baten	-1.164	
	8.1	Storting reserve ontwikkeling kernen	Storting	1.159	
	8.1	Onttrekking reserve ontwikkeling kernen	Onttrekking	-16	
8	8.1	Subtotaal incidentele baten/lasten		-457	
	8.2	Onttrekking reserve grondexploitatie	Onttrekking	-293	De onttrekking aan de reserve grondexploitatie is toegevoegd aan de algemene reserve. De tussentijdse winstneming op grondexploitatie is incidenteel.
	8.2	Storting algemene reserve	Storting	293	
	8.2	Tussentijdse winstneming	Baten	-1.920	
8	8.2	Subtotaal incidentele baten/lasten		-1.920	
	8.3	Storting reserve ontwikkeling kernen	Storting	776	Betreft eenmalige storting in de reserve ontwikkeling kernen.
	8.3	Onttrekking algemene reserve	Onttrekking	-120	
8	8.3	Subtotaal incidentele baten/lasten		656	
Totaalsaldo van incidentele baten en lasten				-2.964	
		<i>Incidentele baten</i>		<i>-18.359</i>	
		<i>Incidentele lasten</i>		<i>19.046</i>	
		<i>Stortingen in reserves</i>		<i>25.957</i>	
		<i>Onttrekkingen uit reserves</i>		<i>-29.608</i>	
Totaalsaldo van incidentele baten en lasten				-2.964	

Toelichting bijstaat van incidentele baten en lasten

In het bovenstaand overzicht zijn incidentele baten en lasten opgenomen. Dit zijn baten en lasten die zich eenmalig voordoen of 'eindig' zijn. Inzicht in de incidentele baten en lasten is van belang voor de berekening van het genormaliseerde resultaat. De incidentele lasten hebben m.n. betrekking op frictiekosten (projectbegroting in verband met de herindeling). De incidentele baten betreffen met name de precariobaten (vervallen na 2021), de frictiekostenvergoeding van het Rijk (vervallen na 2022) en de tussentijdse winstnemingen.

Genormaliseerd resultaat

Door het jaarrekeningresultaat te normaliseren (te corrigeren) voor het saldo van incidentele baten en lasten, ontstaat het zogenoemde "genormaliseerde resultaat". Dit betreft het jaarresultaat zonder rekening te houden met de "bijzondere" / "eenmalige" posten. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat in 2021 per saldo meer incidentele baten dan incidentele lasten zijn. Dit geeft het volgende beeld:

(bedragen x € 1.000)

Werkelijk resultaat 2021	3.013
Saldo incidentele baten/lasten	-2.964
Genormaliseerd werkelijk resultaat 2021	49

Het werkelijke jaarresultaat (€ 3,0 miljoen.) over 2021 na correctie van de incidentele posten (€ 3,0 miljoen) is daarmee nihil (genormaliseerde resultaat 2021).

4.6 Overzicht van structurele reservemutaties

In onderstaande tabel zijn per programma de structurele verrekeningen (stortingen en onttrekkingen) met de reserves opgenomen. In principe zijn alle stortingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Er zijn echter afwijkingen mogelijk. Bij de bepaling van het structurele evenwicht (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) dient met de stortingen en onttrekkingen aan dit soort reserves rekening te worden gehouden. Het overzicht geeft een beeld in hoeverre het exploitatieresultaat wordt beïnvloed door structurele verrekeningen met de reserves.

Hieronder is het overzicht opgenomen van de structurele reservemutaties. Toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves beschouwen wij als incidenteel, tenzij het bijvoorbeeld gaat om reguliere onttrekkingen aan de reserve kapitaallasten of onderhoudsreserves.

(bedragen x € 1.000).

Programma	Actuele begroting 2021		Rekening 2021	
	baten onttrekking reserve)	lasten storting reserve)	baten (onttrekking reserve)	lasten (storting reserve)
0. Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-
1. Veiligheid	-	-	-	-
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	485	-	485	-
3. Economie	14	-	14	-
4. Onderwijs	90	-	90	-
5. Sport, cultuur en recreatie	675	-	644	-
6. Sociaal domein	227	85	227	85
7. Volksgezondheid en milieu	-	-	-	-
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, V PB en onvoorzien	607	-	507	-
Totaal	2.098	85	1.967	85

Toelichting

De voornaamste structurele reservemutaties hebben betrekking (op de dekking van afschrijvingslasten van investeringen uit) de reserve kapitaallasten.

4.7 Balans

Activa

(bedragen x €1.000)

ACTIVA	31-12-2020	31-12-2021
Totaal Vaste activa	224.673	238.029
Materiële vaste activa	204.169	212.233
Immateriële vaste activa	1.448	1.483
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	70	70
• Bijdrage aan activa van derden	1.378	1.413
Materiële vaste activa	202.721	210.750
• Investerings met economisch nut		
- overige investeringen met een economisch nut	101.454	103.593
• Investerings met economisch nut, waarvan ter bestrijding v/d kosten een heffing kan worden opgelegd	63.368	64.377
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	37.899	42.780
Financiële vaste activa	20.504	25.797
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekingen	9.884	13.964
• Kapitaalverstrekingen aan:		
- deelnemingen	9.884	13.964
Financiële vaste activa: Leningen	10.486	11.729
• Overige langlopende leningen	10.486	11.729
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	134	104
• Overige uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer	134	104
Totaal Vlottende activa	60.514	54.309
Voorraden: Onderhanden werk	3	2.725
• Grond- en hulpstoffen:		
- grond- en hulpstoffen	21	31
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-18	2.694
Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar	49.984	41.175
• Vorderingen op openbare lichamen	17.506	17.734
• Rekening-courantverhouding met het Rijk (schatkistbankieren)	25.791	12.074
• Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	526	463
• Overige vorderingen	6.160	10.904
Liquide Middelen	1.400	412
• Kas-, bank- en giroaldi	1.400	412
Overlopende activa	9.127	9.997
• de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	99	148
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	319
• Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.028	9.530
Totaal Activa	285.187	292.338
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0

Passiva

(bedragen x €1.000)

PASSIVA	31-12-2020	31-12-2021
Totaal Vaste Passiva	244.599	243.020
Eigen vermogen	198.196	195.676
• Algemene reserve	108.822	119.528
• Bestemmingsreserves	83.430	73.135
• Gerealiseerd resultaat	5.944	3.013
Voorzieningen	19.399	23.173
• Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.139	11.122
• Egalisatievoorzieningen	-	4.790
• Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	10.260	7.261
Vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer	27.005	24.171
• Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.000	24.167
• Waarborgsommen	5	5
Totaal Vlottende passiva	40.587	49.319
Vlottende schuld		
Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar	16.615	28.988
• overige schulden (crediteuren)	14.494	14.261
• Kas-, bank- en giroaldi	2.121	14.727
Overlopende Passiva	23.972	20.330
• verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	9.399	12.234
• de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	10.745	5.637
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.056	2.354
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.772	105
Totaal Passiva	285.187	292.338
Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen	204.007	208.933

4.8 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van aanschafwaarde/historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercircularis van het boekjaar.

Gemeenten ontvingen via de decembercircularis 2020 van het Rijk een aanvullende financiële compensatie voor de extra kosten en de inkomstenderving vanwege de coronacrisis. Deze baten zijn in 2020 verantwoord voor zover de omvang van de Rijksbijdragen ultimo 2020 voldoende nauwkeurig en betrouwbaar zijn in te schatten. De baten van het Rijk over 2020, welke wel zijn aangekondigd in de decembercircularis in 2020, maar waarvan de omvang voor onze gemeente ultimo 2020 niet betrouwbaar was in te schatten, hebben wij op grond van de uitspraak van de commissie BBV in de jaarrekening 2021 verwerkt.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Door het verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar. Indien er sprake is van (éénmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Activa

Vaste activa

Het BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk

nut in de openbare ruimte, investeringen met een economisch nut en investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen die op welke wijze dan ook kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. De vraag of de investering geheel kan worden terugverdiend, is hierbij niet van belang.

Bij het activeren van investeringen wordt de bruto methode toegepast. Eventuele dekkingsreserves worden niet in mindering gebracht op de te activeren investering (netto methode). Investeringen worden vanaf het jaar na ingebruikname lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen zoals vastgelegd in Nota Waardering en afschrijving vaste activa gemeente Hoeksche Waard 2019.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden niet geactiveerd.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Deze materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht en op het saldo wordt afgeschreven. Op grondbezit (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverwachts structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Van een deelneming is volgens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddeld betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijzen en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) en een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winstbepaling op grondexploitaties wordt gebaseerd op de methode van “percentage of completion” (POC-methode), zoals is voorgeschreven in de notitie Grondexploitaties van de commissie BBV. De gevormde voorzieningen voor verlieslatende complexen worden in mindering op de boekwaarde gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een bedrag in mindering gebracht. Dit bedrag wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Reserves

Op de balans zijn algemene en bestemmingsreserve opgenomen. De reserves zijn opgenomen tegen nominale waarde. Voor het doel per reserve wordt verwezen naar hoofdstuk 4, paragraaf reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gevormd conform artikel 44 van BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden). Voorzieningen waarderen wij op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen. Voor het doel per voorziening wordt verwezen naar hoofdstuk 4, paragraaf reserves en voorzieningen.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende schuld en overlopende passiva

In de balans worden onder de overlopende passiva afzonderlijk opgenomen: de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling, het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten aan het einde van het boekjaar opgenomen. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de paragraaf financiering van deze jaarstukken.

4.9 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

In 2020 is er een start gemaakt met de harmonisatie van de activasoorten. Dit heeft een doorwerking in 2021. Dit laatste is zichtbaar gemaakt in onderstaande overzichten in de kolom Correctie.

Immateriële vaste activa

In onderstaande tabel is het verloopoverzicht opgenomen van de immateriële vaste activa.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31/12/2020	Correctie	Boekwaarde 1/1/2021	Investeringen	Des- investeringe	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2021
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	70	-	70	-	-	-	-	-	70
Bijdrage aan activa van derden	1.378	-21	1.357	90	-	34	-	-	1.413
Totaal	1.448	-21	1.427	90	-	34	-	-	1.483

Materiële vaste activa

Bij de materiele vaste activa wordt onderscheid gemaakt tussen investeringen met maatschappelijk en 2 varianten economisch nut. Het onderscheid is in onderstaande tabel weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Boekwaarde 31/12/2021
Investeringen met een economisch nut	101.454	103.593
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een	63.368	64.377
Investeringen met een maatschappelijk nut	37.899	42.780
Totaal	202.721	210.750

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut weer:

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31/12/2020	Correctie	Boekwaarde 1/1/2021	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Verminderings	Boekwaarde 31/12/2021
Gronden en terreinen	13.000	-	13.000	10	434	-	7	-	12.570
Woonruimten	142	-	142	-	142	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	75.278	-	75.278	5.886	-	3.423	100	-	77.641
Grond, weg waterbouwkundige werken	5.531	-32	5.499	1.195	131	685	-	-	5.878
Vervoermiddelen	1.202	-	1.202	54	-	185	-	-	1.071
Machines, apparaten en installaties	909	-76	833	944	19	144	-	-	1.614
Overige materiele vaste activa	5.392	21	5.413	1.109	595	1.108	-	-	4.819
Totaal	101.454	-87	101.367	9.199	1.321	5.545	107	-	103.593

De investeringen in onderwijshuisvesting voor het jaar 2021 bedragen zo'n € 2.300.000,- ten behoeve van het Actief College Oud-Beijerland, het Kenniscentrum Oud-Beijerland, OBS de Pijler in Maasdam, de Boomgaard in Mijnsheerenland en de Petrus Datheenschool in Puttershoek.

Ook is er voor € 4.500.000,- geïnvesteerd in de Swaensvoet in Nieuw-Beijerland en het Oude Raadhuis in Oud-Beijerland, de Gemiva SVG dagbesteding in Mijnsheerenland en de verbouwing van de huisvesting van de buitendienst. Verder is er voor € 1.200.000,- geïnvesteerd in de vervanging van een aantal kunstgrasvelden.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven. Deze categorie betreft activa die betrekking hebben op begraafplaatsen en riolering.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31/12/2020	Correctie	Boekwaarde 1/1/2021	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Verminde- ringen	Boekwaarde 31/12/2021
Gronden en terreinen	636	-	636	-	-	-	-	-	636
Bedrijfsgebouwen	147	-	147	43	-	15	-	-	174
Grond, weg waterbouwkundige wrk	62.476	-	62.476	2.190	-	1.261	-	-	63.405
Vervoermiddelen	28	-	28	-	-	6	-	-	22
Machines, apparaten en installaties	-	76	76	-	-	11	-	-	65
Overige materiele vaste activa	82	-	82	-	-	6	-	-	75
Totaal	63.369	76	63.444	2.232	-	1.299	-	-	64.377

Bij grond, weg- en waterbouwkundige werken is in 2021 geïnvesteerd in de vervanging van (druk)rioleringen en gemalen in diverse kernen in de Hoeksche Waard.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van investeringen met maatschappelijk nut weer:

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 31/12/2020	Correctie	Boekwaarde 1/1/2021	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Verminde- ringen	Boekwaarde 31/12/2021
Gronden en terreinen	-66	66	0	30	-	-	19	-	11
Grond, weg waterbouwkundige wrk	37.650	32	37.682	6.767	-	1.218	510	237	42.484
Machines, apparaten en installaties	314	-	314	5	-	35	-	-	285
Totaal	37.899	98	37.996	6.803	-	1.253	529	237	42.780

De beginboekwaarde van gronden en terreinen is gecorrigeerd in verband met een onjuiste verwerking van een rijksbijdrage in het jaar 2020.

De investeringen voor grond, wegen waterbouwkundige werken hebben betrekking op wegenonderhoud, openbare verlichting, onderhoud fietspaden en speelvoorzieningen in de gemeente.

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft inzicht in de omvang van de financiële vaste activa.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Boekwaarde 31/12/2021
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	9.884	13.964
Overige langlopende leningen	10.486	11.729
Overige uitzettingen langer dan 1 jaar	134	104
Totaal	20.504	25.797

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Investeringen	Des- investeringen	Aflossingen	Bijdragen van derden	Verminde- ringen	Boekwaarde 31/12/2021
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	9.884	4.080	-	-	-	-	13.964
Overige langlopende leningen	10.486	1.344	-	101	-	-	11.729
Overige uitzettingen langer dan 1 jaar	134	-	-	30	-	-	104
Totaal	20.504	5.423	-	131	-	-	25.797

Voor een nadere toelichting op de kapitaalverstrekkingen en leningen verwijzen wij u naar de paragraaf 3.5 Financiering van deze jaarstukken.

Deelnemingen

In onderstaande tabel is de specificatie opgenomen van de deelnemingen.

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Boekwaarde 31/12/2021
Bng	357	357
Evides	3.390	3.390
Stedin	6.137	6.137
Stedin (cum. pref. aandelen)	0	4.080
Totaal	9.884	13.964

Het gemeentelijk aandelenbezit bestaat uit aandelen van de BNG, Evides en Stedin. In 2021 zijn er cumulatief preferente aandelen Stedin aangekocht van € 4 miljoen.

Vorraden

Onderstaande tabel bevat de specificatie van de balanspost "voorraden".

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Boekwaarde 31/12/2021
Grond- en hulpstoffen	21	31
Onderhanden werk, waaronder		
bouwgronden in exploitatie	1.857	2.694
Verliesvoorziening grondexploitatie	-1.875	-
	-18	2.694
Totaal	3	2.725

Verliesvoorziening grondexploitatie:

Bij de jaarrekening 2021 is aan de hand van de uitkomsten van het MPG 2022 het bedrag van de verliesvoorziening bijgesteld.

Hieronder volgt een specificatie per grondexploitatie.

(bedragen x € 1.000)

In exploitatie genomen gronden	Boekwaarde 1-1-2021	Kosten 2021 **	Opbrengsten 2021	Boekwaarde 31-12-2021	Voorziening 31-12-2021	Boekwaarde na voorziening	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengsten	Verwachte eindwaarde *
Bedrijventerrein VI	898	110	-457	551	0	551	146	-883	-186
Dorpshart	1.551	32	-1.583	0	0	0	0	0	0
De Hoogerwerff	-213	87	0	-126	0	-126	303	-237	-60
Jan Tooropstraat	512	82	-594	0	0	0	0	0	0
Land v Essche III	2.026	257	0	2.283	0	2.283	86	-3.059	-690
Poortwijk III	-2.914	2.590	0	-324	0	-324	226	0	-98
Uitbr. Goudswaard NO	131	256	0	387	0	387	1.073	-1.855	-395
Uitbr. Nieuw-Beijerland	-30	52	-22	0	0	0	0	0	0
Uitbr. Piershil	45	32	-154	-77	0	-77	40	0	-37
Uitbr. Zuid-Beijerland	-4	19	-15	0	0	0	0	0	0
Voormalige dorpshuizen	-146	146	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	1.856	3.663	-2.825	2.694	0	2.694	1.874	-6.034	-1.466

-/- = voordelig; +/- = nadelig

** In bovenstaande tabel zijn, volgens de regelgeving van het BBV en volgens de POC-methode ('Percentage Of Completion'), de tussentijdse winstnemingen over 2021 verwerkt. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van ca. € 2,0 miljoen. (met name winstneming Poortwijk III van € 1,8 miljoen).

Voor een verdere toelichting per complex verwijzen wij u naar de paragraaf 3.8 Grondbeleid van deze jaarstukken.

Vorderingen

Hieronder volgt een specificatie van de debiteuren en de stand van de vorderingen op 31 december 2021.

(bedragen x € 1.000)

Uitzettingen < 1 jaar	Per 31-12-2021
<u>Vorderingen op openbare lichamen</u>	
Bijdragen Rijk, provincie en waterschap	231
Belastingdienst	17.394
Overige vorderingen op openbare lichamen	109
	17.734
<u>Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen</u>	
SV HW	463
	463
<u>Overige vorderingen</u>	
Vorderingen w erkvoorziening	199
Debiteuren sociale zaken	3.767
Verhuur accommodaties, sportvelden en gemeenteground	1.120
Leges bouw-, sloopvergunning en overige vergunningen	1.757
OZB, hondenbelasting, rioolrechten en begrafenisrechten	273
Overige debiteuren	5.145
	12.261
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.357
	10.904
Totaal vorderingen	29.101
Rekening-courantverhoudingen met het Rijk	12.074
Totaal uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar	41.175

Toelichting:

De vordering op de Belastingdienst (€ 17,5 miljoen) betreft voornamelijk het saldo van de nog te ontvangen bedragen van de aangiften BTW Compensatiefonds over 2021.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden alle overtollige beschikbare middelen op hun bankrekeningen te beleggen bij het Rijk. Sinds 1 juli 2021 hoeven gemeenten minder overtollige middelen te stallen bij het rijk. De drempel voor het verplicht schatkistbankieren is verhoogd. Dat moet de administratieve lasten voor gemeenten verlichten. Tot 1 juli 2021 verstond het Rijk onder overtollige middelen bedragen groter dan 0,75% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 250.000 en een maximum van € 2.500.000). Vanaf 1 juli 2021 is dit gewijzigd in groter dan 2% van het begrotingstotaal (met een minimum van € 1.000.000).

Voor het jaar 2021 is dit bedrag voor gemeente Hoeksche Waard tot 1 juli berekend op € 1.625.140 en na 1 juli op € 4.333.707. Er is dus geen vrijheid om overtollige liquide middelen onder te brengen bij andere marktpartijen. Die overtollige middelen mogen wij alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist aanhouden.

In 2021 stonden per kwartaal gemiddeld de volgende bedragen uit bij het Rijk:

(bedragen x € 1.000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.625	1.625	4.374	4.374
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	5	222	-	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.620	1.403	4.374	4.374
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	218.685	218.685	218.685	218.685
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	218.685	218.685	218.685	218.685
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
	Drempelbedrag	1.625	1.625	4.374	4.374
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	477	20.191	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	5	222	-	-

Het saldo in de schatkist bedroeg op 31 december 2021 €12.074.322,-.

Liquide middelen

In 2021 zijn de volgende liquide middelen aanwezig:

(bedragen x € 1.000,-)

Liquide middelen	Saldo per 1-1-2021	Saldo per 31-12-2021
Kas	8	15
Banksaldi	1.392	397
Totaal	1.400	412

Overlopende activa

(bedragen x € 1.000,-)

	Saldo per 01-01-2021	Saldo per 31-12-2021
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	99	148
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	319
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	9.028	9.530
Totaal	9.127	9.997

Het verloop van de overlopende activa is weergegeven in onderstaande tabel:

(bedragen x € 1.000)

	Saldo per 01-01-2021	Toevoegingen	Aanwending/ Vrijval	Saldo per 31-12-2021
de van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen				
- Het Rijk	99	49	0	148
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	319	0	319
Totaal	99	368	0	467

De bijdrage van het Rijk betreft de rijksbijdrage BBZ 2020/2021 en de Regeling specifieke uitkering stimulerings sport (SPUK).

Het verloop van de overige overlopende activa is weergegeven in onderstaande tabel:

(bedragen x € 1.000)

	Saldo per 01-01-2021	Toevoegingen	Aanwending/ Vrijval	Saldo per 31-12-2021
Overige overlopende activa	9.028	19.242	18.740	9.530
Totaal	9.028	19.242	18.740	9.530

Een groot deel van de nog te ontvangen bedragen omvat BBZ, te ontvangen bijdragen van SVHW voor de OZB, rioolrecht, afvalstoffenheffing ed. en vooruitbetaalde bedragen in verband met anterieure overeenkomsten. Daarnaast is ongeveer € 2 miljoen aan facturen voor 2022 vooruitbetaald.

PASSIVA

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves in 2021 wordt in onderstaand overzicht per categorie reserve weergegeven

(bedragen x € 1.000)

Reserves	Saldo 1-1-2021	Bestemming resultaat 2020	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2021
Algemene reserves							
- algemene reserves	108.822	5.944	8.073	3.311	0	0	119.528
Bestemmingsreserves							
- bestemmingsreserves	83.430	0	17.969	26.298	0	1.967	73.135
Nog te bestemmen resultaat	5.944	-5.944	3.013	0	0	0	3.013
Totaal	198.196	0	29.055	29.609	0	1.967	195.676

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

	Saldo 1-1-2021	Resultaat bestemming	Dotaties (toevoegingen)	Verminder- ingen (onttrekkingen)	Saldo 31-12-2021
Overzicht reserves					
Algemene reserves:	108.822	5.944	8.073	3.311	119.528
Algemene reserve	99.422	5.944	7.973	3.311	110.028
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.400	-	100		9.500
Nog te bestemmen resultaat	5.944	-5.944	3.013	-	3.013
Bestemmingsreserves:					
Dekkingsreserve afschrijvingen:	41.903		7.458	1.967	47.394
Reserve kapitaallasten	41.903		7.458	1.967	47.394
Egalisatiereserves:	8.996	-	220	9.216	-
Reserve onderhoud openbaar gebied	5.272		220	5.492	-
Reserve onderhoud gebouwen	3.103		-	3.103	-
Reserve begraafplaatsen	621		-	621	-

Overige bestemmingsreserves:	32.531	-	10.291	17.081	25.740
Reserve integraal Huisvestingplan (IHP)	6.898		-	6.898	-0
Reserve sociaal domein	4.062		979	911	4.130
Reserve grondexploitatie	659		-	293	366
Reserve ontwikkeling kernen	3.992		2.378	259	6.110
Reserve knelpunten organisatie	50		-	50	-
Reserve invoering omgevingswet	2.410		432	375	2.467
Reserve frictiekosten samenvoeging	5.195		3.590	4.179	4.606
Reserve Energietransitie (Energiefonds)	1.213		51	350	914
Reserve innovatie sociaal domein (innovatiefonds)	783		-	-	783
Reserve flankerend beleid	5.482		2.000	3.226	4.256
Reserve fractiebudget	53		22	2	73
Reserve economie	1.040		121	239	922
Reserve uitvoeringsagenda Cultuur	-		719	66	653
Reserve actieplan economische gevolgen Coronacrisis	693		-	233	461
Totaal reserves	198.196	-	29.055	31.575	195.676

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 4.11 Reserves en voorzieningen.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2021 wordt in onderstaand overzicht samengevat weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen	Saldo 1-1-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	9.139	2.428	310	135	11.122
Egalisatievoorzieningen	0	5.300	510	0	4.790
Voorzieningen middelen derden	10.260	1.290	4.288	0	7.261
Totaal	19.399	9.017	5.108	135	23.173

Het verloop wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

(bedragen x € 1.000)

Overzicht voorzieningen	Saldo 1-1-2021	Vermeerderingen	Verminderen	Saldo 31-12-2021
Voorziening middelen derden	10.260	1.290	4.288	7.261
Voorziening riolering	9.847	484	3.875	6.455
Voorziening afvalstoffenheffing	413	-	413	-
Voorziening begraaftplaatsen	-	806	-	806
Egalisatievoorzieningen	-	5.300	510	4.790
Voorziening baggeren	-	639	-	639
Voorziening Civieltechnische kunstwerken	-	548	342	205
Voorziening onderhoud gebouwen	-	4.113	167	3.946
Overige voorzieningen	9.139	2.428	445	11.122
Voorziening pensioenen (voormalig) bestuurders	4.490	2.091	147	6.434
Voorziening wachtgeld voormalig bestuurders	447	338	163	621
Voorziening regionaal bedrijventerrein	4.067	-	-	4.067
Voorziening grondexploitaties	135	-	135	-
Totaal voorzieningen	19.399	9.017	5.243	23.173

Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 4.11 Reserves en voorzieningen van deze jaarstukken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van een jaar of langer

(bedragen x € 1.000)

	Boekwaarde 1/1/2021	Aflossingen	Afsluiten geldlening	Boekwaarde 31/12/2021
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.000	2.833	0	24.167
Waarborgsommen	5	0	0	5
Totaal	27.005	2.833	0	24.171

Toelichting

In 2021 is een geldlening van € 2.000.000 afgelost. De enige lening die nog resteert is de geldlening van € 25.000.000 die in 2020 is aangetrokken met een looptijd van 30 jaar.

De totale rentelast van geldleningen bedroeg in 2021 € 102.000,-.

Overige kasgeldleningen

Er zijn in 2021 geen kasgeldleningen aangetrokken.

Overige schulden

Hieronder volgt een specificatie van de crediteuren en welk bedrag nog te betalen is bij het opstellen van deze jaarrekening.

(bedragen x € 1.000)

	Per 31-12-2021
Afdrachtverplichting aan Rijk	1.911
Belastingdienst	2.632
Schuldbemiddeling cliënten	373
Overige crediteuren	9.345
Totaal	14.261

Liquide middelen

Per 31 december 2021 zijn de volgende negatieve banksaldi aanwezig:

(bedragen x € 1.000)

Liquide middelen	Saldo per 1-1-2021	Saldo per 31-12-2021
Banksaldi	2.121	14.727
Totaal	2.121	14.727

Overlopende passiva

In onderstaande tabellen is het verloop opgenomen van de overlopende passiva.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo per 01-01-2021	Saldo per 31-12-2021
Verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	9.399	12.234
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	10.745	5.637
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.056	2.354
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.772	105
	<u>23.972</u>	<u>20.330</u>

Op de post verplichtingen worden goederen en diensten verantwoord die door leveranciers zijn geleverd maar nog niet zijn gefactureerd. De grotere bedragen hebben betrekking op nog niet opgenomen vakantiedagen van medewerkers, voorzieningen in het kader van de WMO, vennootschapsbelasting, afrekening gemeenschappelijke regeling dienstgezondheid en jeugd en een aantal projecten in de openbare ruimte.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo per 01-01-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2021
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:				
Het Rijk				
Vooruit ontv Rijk: Onderwijs Achterstanden Beleid	566	201	139	628
Vooruit ontvangen bedragen SPUK	636	1.473	935	1.174
Vooruit ontvangen bedragen SUVIS	0	1.516	93	1.424
Overige ontvangen bijdragen van het Rijk	9.543	2.461	9.592	2.411
Totaal	<u>10.745</u>	<u>5.651</u>	<u>10.759</u>	<u>5.637</u>
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Subsidie Boerenlandpaden	49	0	12	37
Subsidie Gebiedsprogramma	362	0	37	325
Subsidie RPV	297	0	159	138
Subsidie ISV 3 geluid	1.095	237	30	1.301
Subsidie landschapstafel	206	50	99	157
Overige ontvangen bijdragen van overige overheid	47	578	229	397
Totaal	<u>2.056</u>	<u>865</u>	<u>566</u>	<u>2.354</u>
Totaal	<u>12.800</u>	<u>6.515</u>	<u>11.324</u>	<u>7.991</u>

De overige vooruit ontvangen bedragen van het Rijk bestaan onder andere uit een specifieke uitkering voor huisvesting van kwetsbare groepen van ruim € 880.000,-, een uitkering voor stimulering van verkeersveiligheidsmaatregelen van € 620.000,- en reductie energieverbruik woningen van € 327.000,-.

(bedragen x € 1.000)

	Saldo per 01-01-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen en terugbetalingen	Saldo per 31-12-2021
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.772	-2.017	-350	105

Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen

Onderstaand een overzicht van de verstrekte garanties per risicogroep.

(bedragen x € 1.000)

Kredietrisico op verstrekte garanties		Restant schuld waarborggemeente	
Risicogroep		1-01-2021	31-12-2021
Woningcorporaties met garantie WSW	50%	135.705	150.731
Zorginstellingen met garantie WSW	50%	31.263	31.096
Woningcorporaties zonder garantie WSW	100%	5.071	4.507
Zorginstellingen zonder garantie WSW	100%	2.079	1.502
Wegschap Tunnel Dordtse Kil	8%	1.406	2.482
Bedrijvenpark Hoeksche waard	100%	16.400	9.000
Regionale afvalstoffendienst B.V.	100%	7.839	7.335
Bres accommodaties	100%	1.212	1.125
Geldleningen particuliere woningen	100%	2.327	782
Diverse bedrijven en verenigingen	50%	34	73
Diverse bedrijven en verenigingen	60%	180	150
Diverse bedrijven en verenigingen	100%	491	150
Totaal verstrekte garanties		204.007	208.933

In de tabel zijn alle verstrekte garanties opgenomen. Op dit moment zijn er voor deze garantstellingen geen betalingsachterstanden.

Voor een aantal groepen is een gemeentegarantie verstrekt. De grootste groep betreft zogenaamde WSW-garantstellingen. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is actief als borgstellings-instituut voor de sociale woningbouw. Met de WSW hebben wij een achtervangovereenkomst gesloten.

Hierdoor kan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw goedkoper geld lenen. Voor verstrekte gemeentegaranties voor de aankoop van een eigen woning, ligt vanaf 2010 het risico volledig bij het Rijk. Omdat hypotheeklen over het algemeen een looptijd hebben van 30 jaar, lopen de laatste garantstellingen voor particulieren nog tot 2040 door.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Per 31 december 2021 zijn er de volgende, niet in de balans opgenomen, rechten en verplichtingen van toepassing

Rechten:

(bedragen x € 1.000)

		Looptijd		Bedrag per jaar	Bedrag totaal overeenkomst	Restant recht 31-12-2021
Nr	Afgesloten contract	Begin	Einde			
1	Centrumgemeente Nissewaard (teruggave rijksmiddelen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen)	1-01-2022	31-12-2023	0	2.000	2.000
	Totaal			0	2.000	2.000

Verplichtingen:

(bedragen x € 1.000)

Nr	Afgesloten contract	Begin	Einde	Bedrag per jaar	Bedrag totaal overeenkomst	Restant verplichting 31-12-2021
1	Exploitatatiebijdrage sporthal Strijen	1-01-2020	31-12-2021	0	0	0
1A	Exploitatatiebijdrage sporthal Strijen	1-01-2022	31-12-2036	442	6.637	6.637
2	Applicaties en licenties	1-01-2018	1-04-2025	1.981	8.500	4.411
3	Huur tijdelijke huisvesting (portocabins) Maasdam	1-01-2019	1-01-2024	210	1.050	420
4	Collectieve zorgverzekering voor minima	1-01-2019	31-12-2023	453	2.199	890
5	Verzekeringen aansprakelijkheid en bedrijfsschade	1-01-2019	31-12-2022	380	1.520	380
6	Exploitatatiebijdrage sportfondsen Cromstrijen	1-01-2020	31-12-2022	267	801	267
7	Accountantscontrole	1-01-2019	1-01-2023	120	480	120
8	Bijdragen, subsidies en uitvoeringsovereenkomsten	1-01-2020	1-01-2024	3.176	10.878	8.368
9	Vervoer poststukken	1-01-2020	31-12-2022	100	300	100
10	Terugkopen Gemeentehuis Numansdorp	6-10-2021	6-10-2051	0	775	775
11	GOM schoonmaakkosten	1-01-2022	31-12-2025	192	767	767
Totaal				7.321	33.907	23.135

* Raamovereenkomsten zijn niet (langer) onderdeel van dit overzicht vanwege het feit dat er geen afnameverplichting is
 * Geen rekening houdend met eventuele indexatie van de contracten

Gebeurtenissen na balansdatum

Impact corona

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het corona virus. Deze crisis heeft ook in 2021 grote impact op de samenleving. Om de gezondheid van de burgers te beschermen heeft het Rijk beperkende maatregelen ingevoerd. Deze maatregelen hebben gevolgen voor de economie. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente in 2022. Wij blijven deze ontwikkelingen nauwlettend volgen en verwerken eventuele budgettaire effecten in de P&C cyclus 2022.

Bedrijvenpark Hoeksche Waard

In 2022 wordt onderzoek uitgevoerd of de ontwikkeling van de Boonsweg nog door het Bedrijvenpark Hoeksche Waard wordt uitgevoerd of dat deze ontwikkeling door de gemeente zelf zal worden uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zijn nog niet bekend.

Voormalig gemeentehuis Numansdorp

Het voormalig gemeentehuis in Numansdorp is begin 2022 verkocht en getransporteerd. De boekwaarde van het pand wordt in 2022 volledig afgeboekt. Zowel de taxatiewaarde als de verkoopopbrengst lagen boven de boekwaarde per 31 december 2021.

4.10 Investeringskredieten

De raad stelt naast de exploitatiebudgetten investeringskredieten beschikbaar. De verantwoording over deze kredieten is in onderstaande tabellen weergegeven. De bijzonderheden zijn hierbij toegelicht. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de investeringskredieten die per eind 2021 zijn afgerond en investeringskredieten waarvan de uitvoering nog loopt.

De begrote en werkelijke bedragen betreffen hierbij niet de investeringen in het begrotingsjaar, maar hebben betrekking op de gehele looptijd van het betreffende investeringskrediet (cumulatief).

De in onderstaande tabellen opgenomen investeringskredieten betreffen veelal de doorgeschoven (restant) investeringskredieten vanuit de voormalige gemeenten en gemeenschappelijke regelingen die zijn opgegaan in gemeente Hoeksche Waard.

Afgeronde investeringen

In de tabel zijn de eind 2021 afgeronde investeringen weergegeven. Relevante overschrijdingen zijn daarbij toegelicht.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving project	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting overschrijding > €100.000
Schoolgebouw Actief College (B17/I19) OBL	9.838	9.714	124	Niet van toepassing
Elementenonderhoud Zuidwijk Grootonderhoud OBL	2.729	2.729	0	Niet van toepassing
Verv.nieuwb. de Pijler Maasdam	2.120	2.127	-7	Niet van toepassing
GRP Oranjeweg ZB-03(K)	1.373	1.373	0	Niet van toepassing
Beschoeiingen 2020	1.309	1.202	107	Niet van toepassing
Uitbreiding basisschool Petrus Datheen Puttershoek	856	856	0	Niet van toepassing
Praktijkonderwijs (B17/I19) OBL	660	378	282	Niet van toepassing
Uitbreiding de Boomgaard (MHL)	625	625	0	Niet van toepassing
Grond schoolgeb Actief College (B17/I19) OBL	604	604	0	Niet van toepassing
Herinr. gebied kinderboerderij (B18/I18) OBL	569	573	-4	Niet van toepassing
Kunstgrasveld Zinkwegse Boys OBL 2020	500	426	74	Niet van toepassing
MFR Gemiva recr. Mijnsheerenland BNM	450	451	-1	Niet van toepassing
Harmonisatie software(2018) ISHW	438	313	125	Niet van toepassing
Reconstr. Sportlaan, Maasdam	390	387	3	Niet van toepassing
Installaties Kinderboerderij (B18/I18) OBL	259	200	59	Niet van toepassing
Groenrecycle depot(gr,keerw.)(B17/I17) OBL	255	0	255	Niet van toepassing
Overige investeringen kleiner dan €250.000	2.701	1.399	1.302	Niet van toepassing
	25.676	23.357	2.319	

Bovenstaande investeringen zijn afgerond binnen de beschikbaar gestelde investeringskredieten.

Doorgeschoven investeringen

In de financiële verordening (art. 5) is opgenomen dat restantkredieten automatisch doorschuiven naar het volgende begrotingsjaar. In de tabel zijn de in eind 2021 doorgeschoven investeringen naar 2022 weergegeven. Relevante overschrijdingen zijn daarbij toegelicht.

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving project	Begroot	Werkelijk	Restant	Toelichting overschrijding > €100.000
School, speelloc en sportztl Kennisc so OBL	7.562	6.939	623	Niet van toepassing
Verv riolering Croonenb 2e fase incl hw OBL	4.849	4.848	1	Niet van toepassing
Renovatie Sportcentrum Strijen	4.592	6	4.586	Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2021 67 jaar	4.264	1.186	3.078	Niet van toepassing
Invest. realisatie ontsluiting Zuid-West(dekk.res	3.850	123	3.727	Niet van toepassing
Verk.bypass:investering aanleg CRS	3.208	319	2.889	Niet van toepassing
MFA het Talent Strijen	2.308	0	2.308	Niet van toepassing
Verharding Croonenburgh 2e fase (2015) OBL	2.172	2.170	2	Niet van toepassing
Verbouw dorps huis De Swaensvoet KRD	2.110	1.915	195	Niet van toepassing
Oranjewijk deel GRP investering	2.079	2.059	20	Niet van toepassing
Zinkwegkommetje (PN2016) OBL	2.051	34	2.017	Niet van toepassing
Kwaliteitsslag havens 2021	1.951	64	1.887	Niet van toepassing
Verk.bypass: invest. grond CRS	1.798	0	1.798	Niet van toepassing
Investeringskrediet inhaalslag wegen 2021 40 jaar	1.755	1.176	579	Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2021 15 jaar	1.660	194	1.466	Niet van toepassing
Beschoeiingen 2021	1.640	671	969	Niet van toepassing
Investeringskrediet inhaalslag wegen 2021 25 jaar	1.491	1.290	201	Niet van toepassing
Verbouwing Oude Raadh tbv bibliotheek OBL	1.341	810	531	Niet van toepassing
Invest.gebouw Kinderboerderij (B18/I18) OBL	1.102	873	230	Niet van toepassing
Investeren Sportcentrum Strijen uit MJOP	1.102	0	1.102	Niet van toepassing
Fietspad Oudeland Strijen	1.071	315	757	Niet van toepassing
Vervanging riolering (PN17/I18) OBL	845	186	659	Niet van toepassing
Uitvoering GRP 2020 STR	791	142	649	Niet van toepassing
Uitbreiding basisschol Driespan Puttershoek	737	0	737	Niet van toepassing
Uitbreiding Leeuwenhartschool Oud Beijerland	717	0	717	Niet van toepassing
Functionele upgrade Driespan Puttershoek	700	0	700	Niet van toepassing
Installaties oude raadhuis OBL	664	279	385	Niet van toepassing
Inrichting scholen+sportztl Kennisc so OBL	656	623	33	Niet van toepassing
Aansluiting polderweg op N217 vanuit Suiker Unie	650	15	635	Niet van toepassing
Krediet GVVP 2017-2024 CRS	632	481	151	Niet van toepassing
Uitbreiding de Molenwiek (MHL)	580	0	580	Niet van toepassing
Uitvoering GRP 2019 STR	576	92	484	Niet van toepassing
Herinrichting centrumgebied Heinenoord	576	533	43	Niet van toepassing
Herinrichting Beijerse Hof (B18/I19) OBL	553	539	14	Niet van toepassing
Uitbreiding de Wegwijzer Piershil	553	0	553	Niet van toepassing
Realisatie Tiengemetepad(K)	523	270	253	Niet van toepassing
Verkeersvoorzieningen & straatmeubilair 2021	514	183	331	Niet van toepassing
Civiele kunstwerken 2021	500	143	357	Niet van toepassing
Cloud computing	500	392	108	Niet van toepassing
Voorziening raadsvergaderingen (2018) ISHW	493	383	110	Niet van toepassing
Groeneweg Puttershoek reconstructie	470	399	71	Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - vrijverval NB 01 2020 KRD	466	8	457	Niet van toepassing
Huisv buitend - Duurzame installaties (MHL)	463	395	68	Niet van toepassing
Kavel Workspace & Cloud - Werkplekautomatisering	460	38	422	Niet van toepassing
Speelvoorzieningen 2021	455	150	305	Niet van toepassing
Functionele upgrade Keuchenius school Obl.	437	0	437	Niet van toepassing
Verv. Kademuur Ioswal (B16/I18) OBL	435	7	428	Niet van toepassing
Voorber.kred.vervang.zwembad CRS	425	158	267	Niet van toepassing
Bijdrage Rotondes N489 BNM	396	90	306	Niet van toepassing
Vervangingen vrij verval CRS 2020	391	0	391	Niet van toepassing
Openbare verlichting Masten 2021	390	49	341	Niet van toepassing
Vervangingen vrij verval CRS	386	0	386	Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - vrijverval Nieuwendijk 1 2019 KRD	354	0	354	Niet van toepassing
Fietspad Strijensas - Buitensluis STR	350	1	349	Niet van toepassing
Fietsroute noordr HW 's-Gr OBL Buitenzomerlanden	350	77	273	Niet van toepassing

(bedragen x € 1.000)

Aanleg kunstgrasvelden (B18/i18) OBL	350	48	301 Niet van toepassing
Verbouwing Jan vd Heijdenstraat Installaties 2020	335	1	334 Niet van toepassing
Vervanging speelvoorzieningen BNM 2020	334	291	44 Niet van toepassing
Beschoeiingen 2020 KRd	315	0	315 Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - vrijverval Nieuwendijk 2 2019 KRd	302	0	302 Niet van toepassing
Telefonieplatform 2020	300	0	300 Niet van toepassing
Zaakgericht werken 2020	300	0	300 Niet van toepassing
Inrichting Oude Raadhuis tbv bib (i2017) OBL	278	203	75 Niet van toepassing
Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 (vm WIHW)	277	27	250 Niet van toepassing
Toplaag kunstgrasveld SSS sportcomplex Klaaswaal	275	0	275 Niet van toepassing
Toplaag kunstgrasveld SHO veld 1 sportcomplex OBL	275	131	144 Niet van toepassing
Toplaag kunstgrasveld SHO veld 2 sportcomplex OBL	275	75	200 Niet van toepassing
Toplaag kunstgrasveld VV Strijen	275	0	275 Niet van toepassing
Toplaag kunstgrasveld NSVV veld 2 sportcomplex NSD	275	181	94 Niet van toepassing
Werkplekken vm. KRd OBL STR en WIHW	269	93	176 Niet van toepassing
Huisvesting buitendienst - Verbouwing(MHL)	265	262	3 Niet van toepassing
SV Heinenoord veld 1 kunstgras	260	173	87 Niet van toepassing
Laan van Heemstede, Puttershoek	260	187	73 Niet van toepassing
Upgrading Molendijk/Oud-Croms. CRS	257	130	127 Niet van toepassing
Fietspad Tiengemetepad Hogendk-Eendrachtsweg	256	26	230 Niet van toepassing
Zorgplicht kunstgrasvelden	254	191	62 Niet van toepassing
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld vrij fietspad	250	2	248 Niet van toepassing
Netwerkbekabeling vervangen werkplekken	250	207	43 Niet van toepassing
Implementatiekosten software Sociaal domein	245	21	224 Niet van toepassing
Vervanging OV Croonenburgh fs 2 (b16i16) OBL	238	213	25 Niet van toepassing
Herinrichting Gr. Sabinastr/Marijkelaan ZBL (25jr)	237	18	219 Niet van toepassing
Kwaliteitsimpuls groen Zuidwijk noordwest OBL	236	34	202 Niet van toepassing
Vervangen dak huisv.buitendnst (beh.plan) BNM	224	0	224 Niet van toepassing
Aanleg kunstgrasveld Korbatio OBL	220	0	220 Niet van toepassing
Herinrichting Kerkstraat Nieuw-Beijerland	218	22	196 Niet van toepassing
Grond Groenrecycle depot (B17/i17) OBL	214	0	214 Niet van toepassing
Goidschalxoordsedijk, Heinenoord	210	170	40 Niet van toepassing
Vrachtauto incl. opbouw (BZ-PD-09) BNM	210	0	210 Niet van toepassing
Fietspad Tiengemetepad Spuiweg-Veerdk-Havenkd	204	0	204 Niet van toepassing
Korteweg A29 Zuid Beijerland	200	8	192 Niet van toepassing
Zonnepanelen Sportcentrum Strijen	200	0	200 Niet van toepassing
Beleid omgevingstaken - licenties softw. VTH ISHW	200	51	149 Niet van toepassing
Renovatie drukriolering CRS	190	3	186 Niet van toepassing
Herinrichting Gr. Sabinastr/Marijkelaan ZBL (67jr)	183	7	176 Niet van toepassing
2 scooters en 8 el. auto's toezicht en handhaving	179	59	120 Niet van toepassing
Renovatie Heinenoordtunnel 2021	176	160	16 Niet van toepassing
Jongerenontmoetingsplaatsen (JOP's)	175	0	175 Niet van toepassing
Nieuwbouw steiger Rhoonse veer(BW18/i18) OBL	168	16	152 Niet van toepassing
Verbouwing Jan vd Heijdenstraat meubilair 2020	162	0	162 Niet van toepassing
Personenauto's 2019 WIHW	160	0	160 Niet van toepassing
Openbare verlichting Armaturen 2021	158	139	19 Niet van toepassing
Invoering wegcategorieseringsplan HW	155	0	155 Niet van toepassing
Voorzieningen honden 2021	150	15	135 Niet van toepassing
Kavel Networking & koppelvlakken	150	0	150 Niet van toepassing
Vervangingen vrij verval 2018 CRS	146	104	42 Niet van toepassing
Aansluiting Dorpsmet centrum CRS	143	143	0 Niet van toepassing
Twée electr voertuigen Drank en horecawet BOA 2019	141	0	141 Niet van toepassing
Aanleg groen Croonenburgh OBL	136	132	4 Niet van toepassing
Visie- actieplan centr.OBL verv(B18/i18)	136	94	42 Niet van toepassing
Vervanging gemalen (PN17;i19) OBL	133	119	14 Niet van toepassing
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld oversteek	125	12	113 Niet van toepassing
Vervangen 2 bussen 2020 KRd	120	0	120 Niet van toepassing
Software HW Werkt	120	0	120 Niet van toepassing
Vervangingen vrij verval 2017 CRS	119	0	119 Niet van toepassing

(bedragen x € 1.000)

Wisselplaats RAD Zuid-Beijerland	101	1	100 Niet van toepassing
Real. verv faciliteiten begraafplaatsn	100	43	57 Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - renovatie diverse gemalen KRD	100	11	89 Niet van toepassing
Diverse tools (inspecties riolering etc) ISHW	100	28	72 Niet van toepassing
Implem.Gem.Gemeenschappelijke Infrastr.(GGI)	100	0	100 Niet van toepassing
Maatregelen overlast wv GOZ MHL	95	3	92 Niet van toepassing
Vervanging meubilair (bureaust. en verg. BNM	94	72	22 Niet van toepassing
Renovatie drukriolering CRS 2020	91	0	91 Niet van toepassing
Belevingsroute (groenvoorz.)(B18/i18) OBL	91	76	14 Niet van toepassing
Vervangen Pick-Up 2019 KRD	90	0	90 Niet van toepassing
Havens 2021 25 jaar	89	5	84 Niet van toepassing
Honk en Softbal Veld 1 BNM	85	47	38 Niet van toepassing
stelpost personenauto's Werkbedrijf 2020	85	21	65 Niet van toepassing
Wandelpad Numansdorp (aankoop grond)	84	0	84 Niet van toepassing
Noordernesse, Westmaas	82	13	69 Niet van toepassing
Herinrichting Kaai STR	81	7	74 Niet van toepassing
GRP 2015-2020 - renovatie diverse gemalen 2020 KRD	80	1	80 Niet van toepassing
Ford Transit (3-VJS-64) riolering inclDoorspuitapp	78	0	78 Niet van toepassing
Ford Transit incl inrichting (96-BR-VK) BNM	75	0	75 Niet van toepassing
Huisvesting buitendienst - Inrichting (MHL)	75	62	13 Niet van toepassing
Wandelpad Numansdorp (aanleg pad)	75	10	66 Niet van toepassing
Aankoop grond Fietsr nldr 's-Gr OBL Buitenz.landen	75	11	64 Niet van toepassing
Werkb HW Werkt (OBL) aanbr 3 luchtbehand.kst	75	0	75 Niet van toepassing
Invoering 30km gebied (B17/i18) OBL	73	37	36 Niet van toepassing
Ford Connect (3-VJS-61) incl. maxilift BNM	72	0	72 Niet van toepassing
Snippercombinatie bomenploeg Numansdorp	70	0	70 Niet van toepassing
Huisv buitend - Zonnepanelen (MHL)	64	0	64 Niet van toepassing
Belevingsroute (kunstobj.)(B18/i18) OBL	63	0	63 Niet van toepassing
Tiny Houses OBL overige voorzieningen	62	0	62 Niet van toepassing
Maaimachine Ransomes STR	62	0	62 Niet van toepassing
GRP renovatie gemalen 2018(K)	61	37	24 Niet van toepassing
Urnenmuur 2021	60	0	60 Niet van toepassing
Parkeerrouteverwijzing (2015) OBL	60	20	40 Niet van toepassing
Renovatie B5 beregeningsinstallaties OSV 2019 OBL	58	0	58 Niet van toepassing
Tiny Houses OBL grondaankoop	58	0	58 Niet van toepassing
SV Heinenoord Veld 3 natuurgas	58	0	58 Niet van toepassing
Aanpak onveilige kruispunten (B17/i20) OBL	58	0	58 Niet van toepassing
Aanpak onveilige kruispunten (B17;i19) OBL	58	0	58 Niet van toepassing
Vervangen lichtmasten 2020 CRS	57	41	16 Niet van toepassing
Ford Transit (3-VJS-62) BNM	56	0	56 Niet van toepassing
Ford Transit (3-VJS-63) BNM	56	0	56 Niet van toepassing
Ford Transit (3-VJS-65) BNM	56	0	56 Niet van toepassing
Oplossen verkeersknelpunten (B18/i18) OBL	56	0	56 Niet van toepassing
Inrichting inspiratiepunt (B18/i18) OBL	55	0	55 Niet van toepassing
Renovatie B5 beregeningsinstallaties SHO OBL	53	0	53 Niet van toepassing
Groenrecycle depot (2017) OBL	53	0	53 Niet van toepassing
Vissteiger recreatieterrein Hitsertsekade	53	0	53 Niet van toepassing
Zonnepanelen dorps huis De Swaensvoet(K)	52	0	52 Niet van toepassing
Belevingsroute (speelruimte)(B18/i18) OBL	52	42	9 Niet van toepassing
Huisvesting buitendienst - Herinr terrein (MHL)	51	15	36 Niet van toepassing
Aanpak onveilige kruispunten (B17;i20) OBL	50	0	50 Niet van toepassing
Gemeentelijk Riolerings Plan 2021 10 jaar	50	31	19 Niet van toepassing
Tiny Houses OBL riolering	50	0	50 Niet van toepassing
Beleid omgevingstaken-Impl. Syst. Koppel. 5st ISHW	50	3	47 Niet van toepassing
GRP renovatie gemalen 2017(K)	46	45	1 Niet van toepassing
Blauwesteenweg, Westmaas	45	0	45 Niet van toepassing
Zuidernesse, Westmaas	45	0	45 Niet van toepassing
Verv openb verl. Kerk-/Nobel- en K.Doormanstr OBL	44	0	44 Niet van toepassing
Aanpak onveilige kruispunten (B17/i18) OBL	43	0	43 Niet van toepassing
Gedenktekens 2021	40	0	40 Niet van toepassing
Kavel Workspace & Cloud - ICT omgeving	38	0	38 Niet van toepassing
Renovatie B3 top + drainage SHO OBL	38	0	38 Niet van toepassing

(bedragen x € 1.000)

Aankoop speelveld Strijen-Sas	35	0	35 Niet van toepassing
Invoering 30km gebied (B17/i17) OBL	35	33	2 Niet van toepassing
Server rioolgemaal naar de cloud	35	0	35 Niet van toepassing
Vervanging gemalen bouwkundig CRS 2020	33	0	33 Niet van toepassing
Verv. verlichting Zinkwegkom (B16/i17) OBL	32	0	32 Niet van toepassing
Uitbr. eerste inrichting de Leeuwenhartschool Obl	32	0	32 Niet van toepassing
Ondernemersloket	30	0	30 Niet van toepassing
Nieuwe fietsverb. N217 (PN17/i17) OBL	29	11	18 Niet van toepassing
Vervangen houten banken verspreid door gem OBL	28	0	28 Niet van toepassing
Vervangen palen verspreid door de gemeente OBL	28	0	28 Niet van toepassing
Natuurspeeltuin inr verharding (B18/i18) OBL	27	5	22 Niet van toepassing
Vervangen detectielussen (B16 i19) OBL	27	3	24 Niet van toepassing
Vervanging gemalen (PN17;i20) OBL	27	8	19 Niet van toepassing
Verkeersregelinst Zinkwg/diepnh (PN2016) OBL	26	0	26 Niet van toepassing
Aanpassing sportkooi Poortwijk 2020	25	12	13 Niet van toepassing
Kavel Storage & Backup	25	0	25 Niet van toepassing
Verkeersregelinst Lange laning (PN2016) OBL	24	2	23 Niet van toepassing
GOZ Mijnsheerenland natuurgras Veld 3	9	0	9 Niet van toepassing
Openbaar gebied Open Waard (B18/i18) OBL	6	-15	21 Niet van toepassing
Invoering 30 km gebied (B17;i19) OBL	5	3	2 Niet van toepassing
De overschrijding is een gevolg van dat deze budgetten in de eerste instantie in de exploitatie geraamd waren (er werd uitgegaan van niet activeerbare kosten). Achteraf bleek dit niet correct te zijn en heeft dit geleid tot een overboeking van de werkelijke bedragen naar investeringskredieten, waar geen investeringsbudgetten op geraamd			
Verbouwing Leerhuis 2.0 (Jan vd Heijdenstr OBL)	0	136	-136 zijn.
Installaties Leerhuis 2.0 (Jan vd Heijdenstr OBL)	0	64	-64 Niet van toepassing
Meubilair Leerhuis 2.0 (Jan vd Heijdenstr OBL)	0	13	-13 Niet van toepassing
89.450	35.349	54.102	

4.11 Reserves en voorzieningen

In onderstaand overzicht is een integraal overzicht van de reserves en voorzieningen weergegeven.

Reserves

(bedragen x € 1.000)

Overzicht reserves	Saldo 1-1-2021	Resultaat bestemming	Dotaties (toevoegingen)	Vermin- deringen (onttrekkingen)	Saldo 31-12-2021	Doel reserve
Algemene reserves:	108.822	5.944	8.073	3.311	119.528	
Algemene reserve	99.422	5.944	7.973	3.311	110.028	Dit betreft de vrij aanwendbare ruimte voor realisering van gemeentelijk beleid. De reserve wordt voornamelijk gevormd uit voordelige saldo's in de jaarrekening.
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.400	-	100		9.500	De reserve is gevormd om geïnventariseerde risico's op te kunnen vangen. Het beleid bepaald in de Nota Risicomanagement. De ondergrens van deze algemene reserve wordt bepaald aan de hand van het benodigde weerstandsvermogen.
Nog te bestemmen resultaat	5.944	-5.944	3.013	-	3.013	
Bestemmingsreserves:						
Dekkingsreserve afschrijvingen:	41.903		7.458	1.967	47.394	
Reserve kapitaallasten	41.903		7.458	1.967	47.394	Vanuit deze reserve worden de kapitaallasten gedekt van specifiek aangewezen investeringen waarover moet worden afgeschreven en waarvan de dekking is voorzien door middel van een bijdrage uit de reserve.
Egalisatiereserves:	8.996	-	220	9.216	-	
Reserve onderhoud openbaar gebied	5.272		220	5.492	-	Met het vaststellen van beheerplannen is deze reserve in 2021 omgezet in egalisatie voorzieningen.
Reserve onderhoud gebouwen	3.103		-	3.103	-	Met het vaststellen van het meerjaren onderhoudsplan is deze reserve omgezet in een egalisatie voorziening.
Reserve begraafplaatsen	621		-	621	-	Met het vaststellen van het beheerplan is deze reserve omgezet in een voorziening (middelen derden)

Overige bestemmingsreserves:	32.531	-	10.291	17.081	25.740	
Reserve integraal Huisvestingsplan (IHP)	6.898		-	6.898	-0	De reserve is bedoeld voor het egaliseren van de kosten van (vervangende) nieuw bouw en renovatie van de schoolgebouwen en zoals vastgelegd in een Integraal Onderwijs Huisvestingsplan.
Reserve sociaal domein	4.062		979	911	4.130	Het doel van deze reserve is het opvangen van overschrijdingen op de open-eind-regelingen ingevolge de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.
Reserve grondexploitatie	659		-	293	366	De reserve is gevormd voor het opvangen van risico's die samenhangen met de gemeentelijke grondexploitaties die bij de meerjaren prognose grondexploitaties (MPG) worden geïnventariseerd.
Reserve ontwikkeling kernen	3.992		2.378	259	6.110	De reserve is bedoeld ter (gedeeltelijke) dekking van de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen en maatschappelijke projecten in de openbare ruimte.
Reserve knelpunten organisatie	50		-	50	-	Deze reserve is gevormd ter dekking van de kosten van het sociaal plan vanuit de voormalige organisaties
Reserve invoering omgevingswet	2.410		432	375	2.467	Vanuit deze reserve worden de kosten van de grootschalige decentralisatie en stelselwijziging van de invoering van de omgevingswet gedekt.
Reserve frictiekosten samenvoeging	5.195		3.590	4.179	4.606	De reserve is bedoeld ter dekking van kosten ten gevolge van de gemeentelijke herindeling.
Reserve Energietransitie (Energiefonds)	1.213		51	350	914	De reserve is bedoeld ter dekking van kosten van diverse initiatieven waaronder Instandhouding en stimuleringsacties energieloket / Instandhouding en acties energieke regio voor bedrijven / Beheerkosten SVN duurzaamheidslening
Reserve innovatie sociaal domein (innovatiefonds)	783		-	-	783	De reserve is bedoeld ter dekking van incidentele subsidies voor innovatie in het sociaal domein die het structureel beschikbare budget overtreffen.
Reserve flankerend beleid	5.482		2.000	3.226	4.256	De reserve is bedoeld ter dekking van de personeelslasten behorende bij de organisatieopgave (oplossen overbezetting als gevolg van het plaatsingsproces).
Reserve fractiebudget	53		22	2	73	Van het niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage aan een fractie wordt 30% gereserveerd voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren.
Reserve economie	1.040		121	239	922	De reserve is bedoeld ter dekking van de verhoogde bijdrage aan de detailhandelsraad HW in de periode 2020-2025 ivm de investering in versterkte samenwerking van de winkelgebieden.
Reserve uitvoeringsagenda Cultuur	-		719	66	653	
Reserve actieplan economische gevolgen Coronacrisis	693		-	233	461	De reserve is bedoeld ter dekking van incidentele directe kosten behorende bij het "Actieplan economische gevolgen voor ondernemers en noodsteun opzetten in verband met de Coronacrisis"
Totaal reserves	198.196	-	29.055	31.575	195.676	

Voorzieningen

(bedragen x €1.000)

Overzicht voorzieningen	Saldo 1-1-2021		Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Saldo 31-12-2021	Doel voorziening
Voorziening middelen derden	10.260		1.290	4.288	7.261	
Voorziening riolering	9.847		484	3.875	6.455	De voorziening is gevormd om sterke fluctuaties tussen de exploitatie-uitgaven en daarmee in de tariefstelling van de rioolheffing te voorkomen.
Voorziening afvalstoffenheffing	413		-	413	-	Deze voorziening is gevormd ter voorkoming van schommelingen in het tarief van de afvalstoffenheffing. Verwachte meer- of minderopbrengsten in enig jaar worden verrekend met deze voorziening.
Voorziening begraafplaatsen	-		806	-	806	De voorziening is gevormd om sterke fluctuaties tussen de exploitatie-uitgaven en daarmee in de tariefstelling van de lijkbezorgingsrechten te voorkomen.
Egalisatievoorzieningen	-		5.300	510	4.790	
Voorziening baggeren	-		639	-	639	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan
Voorziening Civieltechnische kunstwerken	-		548	342	205	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan
Voorziening onderhoud gebouwen	-		4.113	167	3.946	De voorziening wordt ingezet ter egalisatie van de lasten uit het vastgesteld beheerplan
Overige voorzieningen	9.139		2.428	445	11.122	
Voorziening pensioenen (voormalig) bestuurders	4.490		2.091	147	6.434	De voorziening is gevormd om de pensioenverplichtingen van huidige en voormalige wethouders te kunnen dekken.
Voorziening wachtgeld voormalig bestuurders	447		338	163	621	De voorziening is gevormd om de wachtgeldverplichtingen van voormalige wethouders te kunnen dekken.
Voorziening regionaal bedrijventerrein	4.067		-	-	4.067	Deze voorziening is gevormd om (toekomstige) verliezen van de CV/BV Ontwikkelbedrijf Bedrijvenpark Hoeksche Waard op te vangen. De gemeente Hoeksche Waard staat garant voor de leningen die het Bedrijvenpark bij de BNG heeft afgesloten.
Voorziening grondexploitaties	135			135		De voorziening is gevormd voor grondexploitaties, waarvan het verwachte verlies groter is dan de huidige boekwaarde
Totaal voorzieningen	19.399		9.017	5.243	23.173	
Totaal reserves en voorzieningen	217.595	-	38.072	36.818	218.849	

Uitgangspunten reserves en voorzieningen

De uitgangspunten voor de reserves en voorzieningen zijn opgenomen in de 'Nota Reserves en voorzieningen gemeente Hoeksche Waard 2019 (vaststelling: 19 februari 2019).

Omvang reserves

De totale omvang van de reserves per 31 december 2021 is € 196 miljoen. De direct beïnvloedbare / vrije ruimte zit in het vrije deel van de algemene reserve. Dat deel is vrij besteedbaar en bedraagt € 110 miljoen (exclusief reserve weerstandsvermogen en exclusief resultaat 2021). Voor onze gemeente geldt hiermee dat voldoende "vlees op de botten" aanwezig is om incidentele tegenvallers te kunnen opvangen.

Omvang voorzieningen

De voorzieningen zijn gevormd om verwachte toekomstige verliezen/verplichtingen te kunnen opvangen (tijdstip van optreden per balansdatum min of meer onzeker) en waarvan de omvang op dit moment redelijkerwijs is in te schatten. De totale omvang van de voorzieningen per 31 december 2021 is € 23 miljoen.

Daarnaast bestaan er voorzieningen die direct in mindering worden gebracht op de posten waarop deze betrekking hebben. Het betreft hierbij de voorzieningen voor dubieuze debiteuren en de voorziening grondexploitaties.

Ten aanzien van de voorziening regionaal bedrijventerrein geldt dat de omvang is gebaseerd op de best mogelijke schatting van het tempo van de grondverkopen. In geval van vertraging in de gronduitgifte met 1 jaar betekent dit dat de benodigde omvang van de voorziening mogelijk met € 150.000 stijgt.

Het totaal van alle reserves en voorzieningen per ultimo 2021 is € 219 miljoen.

4.12 Overzicht Sisa

De specifieke uitkeringen dienen op grond van artikel 17 Financiële Verhoudingswet te worden verantwoord via de Sisa(-bijlage). Hieronder treft u de verantwoording aan.

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020) Aard controle R Indicator: A7/01 € 1.987	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021) Aard controle R Indicator: A7/02 € 94.287	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03 Ja	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04 Nee	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01 Zuid-Holland-Zuid	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A12B/02 € 121.854	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03 Ja	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04 € 121.854	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05 Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020 Aard controle R Indicator: B2/01 € 0	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/02 106	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: B2/03 106	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Aard controle R Indicator: B2/04 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05 € 0	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06 Ja	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: Indicator B2/13 en B2/14 / Ja: Indicator B2/21 en B2/22 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Ja	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08 Nee			
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15 € 40.280	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16 € 40.280	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 27.744	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18 € 27.744	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/20 € 0
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22 € 0				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01 Ja	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02 7.271	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03 6.174			
			Projectnaam/nummer per project Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04 1	Besteding (jaar T) per project Aard controle R Indicator: C1/05 € 63.932	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06 Ja	Besteding (jaar T) aan afwijkingen Aard controle R Indicator: C1/07		
			Specifieke uitkering reductie energiegebruik Kopie projectnaam/nummer Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08 1	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09 € 417.032	Toelichting op afwijkingen Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10 Ja	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11		

BZK	C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05	
			€ 0	€ 0	€ 0		Nee	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
		1. SUVIS21-00743682	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		2. SUVIS21-00744175	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		3. SUVIS21-00744445	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		4. SUVIS21-00744542	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		5. SUVIS21-00744559	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		6. SUVIS21-00744634	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		7. SUVIS21-00744652	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		8. SUVIS21-00744707	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		9. SUVIS21-00744756	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		10. SUVIS21-00744765	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		11. SUVIS21-00744905	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		12. SUVIS21-00744926	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		13. SUVIS21-00744939	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		14. SUVIS21-00744957	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		15. SUVIS21-00794566	€ 0	€ 0	Ja		Nee	
		16. SUVIS21-00800156	€ 78.774	€ 78.774	Ja		Ja	
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
		RREW2020-0049990	€ 71.012	€ 71.012	1.162		Nee	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag en affaire	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
		66	€ 9.900	€ 5.533	Nee			
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
		€ 366.278	€ 75.091	€ 103.453	€ 426.593			
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid			
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08			
		1						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04		
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0			
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs			
		Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08			
		1						

IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaal Subsidieregeling sanering verkeerslawaal Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1 IenMBSK-2014/237798	€ 7.600	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 IenWBSK-2018/247405	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 IenWBSK-2018/247414	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 IenWBSK-2021/286792	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1 IenMBSK-2014/237798	€ 41.753	€ 0	€ 0		Nee
IenW	E20	Regeling stimulerende verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: E20/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02	Aard controle R Indicator: E20/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04		
			€ 112.120	€ 120.065	€ 60.033	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuk, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
			1 220 Aanleg van een snelheidsremmende plateau voor een fietsoversteek, alleen bij een kruispunt aantal in st	Ja	1			
			2 108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW aantal in st	Nee	1			
			3 118 Aanleg van een veilige voetgangersoversteekplaats aantal in st	Nee	2			
IenW	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
			1 PZH-2014-496153472	€ 210.381	€ 210.381			
			2 PZH-2019-695918696	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
			1 PZH-2014-496153472	€ 319.009	€ 319.009		Nee	
			2 PZH-2019-695918696	€ 149.353	€ 149.353		Ja	
EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)					
			Aard controle R Indicator: F1/01					
			€ 19.318					
			Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelsschets (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/02	Aard controle R Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle D1 Indicator: F1/05	Aard controle D1 Indicator: F1/06	Aard controle R Indicator: F1/07
			1 UWH5170067	€ 0	Nee		Nee	€ 426.808
			2 UWH5170127	€ 19.318	Nee		Nee	€ 356.024
			3 UWH5170139	€ 0	Nee		Nee	€ 351.299
			4 UWH5170180	€ 0	Nee		Nee	€ 440.835
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 Extern advies warmtetransitie	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			2					
			3					
			4					
			5					
			6					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06					
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Ja					

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gemeentedeel	Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfte baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)				
				Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
				€ 0	€ 0	98				
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie						
				Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02					
				€ 1.397.990	€ 519.494					
				Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
				Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06		
			1 1032267	€ 212.856	€ 0	€ 71.863	€ 0	€ 71.863		
			2 1013247	€ 50.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000		
			3							
			4							
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08						
			1 1032267	Nee						
			2 1013247	Ja						
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)					
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03					
				€ 30.683	Ja	Nee				
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikkingnummer / naam	Totale besteding					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02	Aard controle R Indicator: H16/03					
			1 2020	SPUKU221081	€ 262.020					
			2 2021	SPUKU221R2231	€ 407.747					
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04	Aard controle R Indicator: H16/05	Aard controle R Indicator: H16/06	Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07	Aard controle R Indicator: H16/08			
			1 Recreatieoord	€ 19.440	€ 19.440		€ 0 2021			
			2 Zwembad Sportcentrum Laco	€ 92.970	€ 92.970		€ 0 2021			
			3 Lindenhoeve	€ 143.863	€ 143.863		€ 0 2021			
			4 Zwembad de Waterste (Sportfondsen)	€ 80.939	€ 80.939		€ 0 2021			
LNV	L5B	Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/beschikkingnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T)	Cofinanciering per pijler (jaar T)			
					Een pijler per regel					
					Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/03	Aard controle R Indicator: L5B/04	Aard controle R Indicator: L5B/05	
					1 061963 Gemeente Hoeksche Waard	DGNVLG/20208676	Agrifood	€ 336.007	€ 0	
					2 061963 Gemeente Hoeksche Waard	DGNVLG/20208676	Arbeidsmarkt	€ 0	€ 16.725	
					3 061963 Gemeente Hoeksche Waard	DGNVLG/20208676	Duurzaam Partnerschap	€ 58.624	€ 0	
					4 061963 Gemeente Hoeksche Waard	DGNVLG/20208676	Landschap en Toerisme	€ 0	€ 52.056	
					Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator L5B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T)	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
					Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/09		
					1 061963 Gemeente Hoeksche Waard	€ 336.007	€ 227.500			
2 061963 Gemeente Hoeksche Waard	€ 0	€ 93.981								
3 061963 Gemeente Hoeksche Waard	€ 72.662	€ 2.502								
4 061963 Gemeente Hoeksche Waard	€ 0	€ 52.056								
				Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/10	Aard controle R Indicator: L5B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: L5B/12				
				€ 0	€ 102.723	Nee				

4.13 Overzicht taakvelden

Volgens de richtlijnen in het BBV dienen gemeenten inzicht te geven in de baten en lasten per taakveld. De indeling in taakvelden is vanuit het BBV voorgeschreven. In dit overzicht zijn alle mutaties in reserves opgenomen onder taakveld 0.10 (en niet gekoppeld aan de taakvelden/programma's).

(bedragen x € 1.000)

Taakveld		Werkelijk 2020	Primitieve begroting 2021	Actuele begroting 2021	Werkelijk 2021	Saldo 2021
0.1 Bestuur	Baten	0	11	13	2.261	2.248
	Lasten	-4.234	-4.783	-4.487	-6.687	-2.200
Totaal 0.1 Bestuur		-4.234	-4.772	-4.475	-4.426	48
0.10 Mutaties reserves	Baten	47.573	21.728	35.600	31.575	-4.025
	Lasten	-121.464	-16.136	-26.827	-26.042	785
Totaal 0.10 Mutaties reserves		-73.891	5.592	8.773	5.533	-3.240
0.2 Burgerzaken	Baten	918	1.063	1.027	1.091	64
	Lasten	-2.889	-3.283	-3.465	-3.685	-221
Totaal 0.2 Burgerzaken		-1.971	-2.220	-2.437	-2.594	-157
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	60	80	775	775	0
	Lasten	-282	-514	-3.748	-3.784	-36
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden		-222	-434	-2.973	-3.009	-36
0.4 Overhead	Baten	260	172	895	258	-638
	Lasten	-31.383	-32.135	-37.457	-32.694	4.763
Totaal 0.4 Overhead		-31.123	-31.964	-36.562	-32.436	4.126
0.5 Treasury	Baten	86.491	1.543	1.392	1.425	33
	Lasten	-4.248	204	-39	-50	-11
Totaal 0.5 Treasury		82.243	1.746	1.353	1.375	22
0.61 OZB woningen	Baten	9.537	9.854	9.854	9.866	11
	Lasten	-398	-449	-461	-460	1
Totaal 0.61 OZB woningen		9.140	9.405	9.393	9.406	13
0.62 OZB niet-woningen	Baten	6.810	7.352	7.232	7.454	222
	Lasten	0	0	0	0	0
Totaal 0.62 OZB niet-woningen		6.810	7.352	7.232	7.454	222
0.64 Belastingen overig	Baten	5.898	5.926	5.926	5.909	-17
	Lasten	-1.233	-1.227	-1.256	-1.243	13
Totaal 0.64 Belastingen overig		4.665	4.699	4.670	4.667	-3
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	Baten	117.671	117.860	125.107	125.740	633
	Lasten	0	0	-0	0	0
Totaal 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds		117.671	117.860	125.106	125.740	633
0.8 Overige baten en lasten	Baten	241	34	94	101	6
	Lasten	-723	-2.286	-162	-619	-457
Totaal 0.8 Overige baten en lasten		-482	-2.252	-68	-518	-451
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0	0
	Lasten	-116	-16	-66	-283	-216
Totaal 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)		-116	-16	-66	-283	-216
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	11	0	0	-2	-2
	Lasten	-7.285	-7.514	-7.504	-7.619	-114
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer		-7.274	-7.514	-7.504	-7.621	-117

(bedragen x € 1.000)

1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	57	108	0	24	24
	Lasten	-1.565	-1.660	-1.751	-1.785	-34
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid		-1.508	-1.552	-1.751	-1.761	-10
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	648	632	1.074	1.082	8
	Lasten	-14.503	-14.277	-15.066	-14.947	118
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer		-13.856	-13.646	-13.992	-13.865	127
2.2 Parkeren	Baten	58	73	81	54	-27
	Lasten	-350	-390	-381	-363	18
Totaal 2.2 Parkeren		-291	-318	-299	-308	-9
2.3 Recreatieve havens	Baten	101	94	94	104	10
	Lasten	-60	-356	-339	-294	44
Totaal 2.3 Recreatieve havens		41	-262	-245	-191	54
2.4 Economische havens en waterwegen	Baten	0	0	0	0	0
	Lasten	-599	-602	-1.382	-1.368	13
Totaal 2.4 Economische havens en waterwegen		-599	-602	-1.382	-1.368	13
2.5 Openbaar vervoer	Baten	61	61	60	60	0
	Lasten	-256	-425	-255	-231	24
Totaal 2.5 Openbaar vervoer		-196	-364	-195	-171	25
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	63	0	0	-2	-2
	Lasten	-1.062	-1.596	-1.158	-1.123	34
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling		-999	-1.596	-1.158	-1.125	33
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Baten	169	980	1.779	821	-957
	Lasten	-326	-1.092	-1.424	-332	1.091
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur		-157	-112	355	489	134
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Baten	119	164	85	87	1
	Lasten	-736	-853	-799	-794	5
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen		-617	-689	-714	-707	7
3.4 Economische promotie	Baten	107	135	201	184	-17
	Lasten	-499	-596	-612	-531	81
Totaal 3.4 Economische promotie		-392	-460	-412	-347	64
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	20	33	20	17	-3
	Lasten	-738	-599	-682	-723	-41
Totaal 4.1 Openbaar basisonderwijs		-717	-566	-662	-706	-44
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	0	9	88	79	-9
	Lasten	-2.048	-2.038	-2.234	-1.956	278
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting		-2.048	-2.028	-2.146	-1.877	269
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Baten	798	780	1.219	734	-486
	Lasten	-2.971	-3.423	-3.613	-3.295	318
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken		-2.173	-2.642	-2.394	-2.562	-168
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	50	0	100	50	-50
	Lasten	-844	-995	-1.000	-982	18
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering		-794	-995	-900	-932	-32
5.2 Sportaccommodaties	Baten	1.602	1.896	2.150	2.992	842
	Lasten	-6.995	-7.814	-7.901	-8.553	-652
Totaal 5.2 Sportaccommodaties		-5.393	-5.918	-5.751	-5.561	190
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Baten	30	0	0	2	2
	Lasten	-420	-557	-506	-519	-12
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie		-391	-557	-506	-517	-11
5.4 Musea	Baten	28	0	0	0	0
	Lasten	-243	-243	-250	-216	35
Totaal 5.4 Musea		-215	-243	-250	-216	35
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	4	4	52	48	-4
	Lasten	-568	-544	-619	-662	-43
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed		-565	-541	-567	-614	-47
5.6 Media	Baten	18	0	17	17	-0
	Lasten	-1.657	-1.688	-1.687	-1.695	-9
Totaal 5.6 Media		-1.639	-1.688	-1.670	-1.678	-9

(bedragen x € 1.000)

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Baten	764	348	898	819	-78
	Lasten	-8.708	-10.701	-10.895	-10.757	138
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie		-7.944	-10.353	-9.997	-9.938	59
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	310	295	312	260	-52
	Lasten	-8.110	-10.657	-9.653	-9.301	352
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie		-7.800	-10.362	-9.342	-9.042	300
6.2 Wijkteams	Baten	0	0	0	68	68
	Lasten	-3.095	-3.034	-2.949	-2.984	-35
Totaal 6.2 Wijkteams		-3.095	-3.034	-2.949	-2.916	33
6.3 Inkomensregelingen	Baten	21.709	13.129	17.625	16.407	-1.218
	Lasten	-23.281	-15.740	-20.263	-18.782	1.481
Totaal 6.3 Inkomensregelingen		-1.572	-2.611	-2.637	-2.375	262
6.4 Begeleide participatie	Baten	948	1.227	967	877	-90
	Lasten	-5.496	-5.878	-5.647	-5.430	217
Totaal 6.4 Begeleide participatie		-4.548	-4.651	-4.681	-4.553	128
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	20	20	200	177	-23
	Lasten	-871	-1.084	-1.605	-1.038	567
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie		-851	-1.064	-1.405	-861	544
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	438	422	422	496	74
	Lasten	-3.368	-3.406	-3.175	-3.313	-138
Totaal 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)		-2.931	-2.984	-2.753	-2.817	-64
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	2	0	0	6	6
	Lasten	-12.178	-12.740	-13.721	-14.390	-669
Totaal 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+		-12.177	-12.740	-13.721	-14.384	-663
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	0	0	0	0	0
	Lasten	-12.486	-10.193	-13.333	-13.878	-545
Totaal 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-		-12.486	-10.193	-13.333	-13.878	-545
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	0	0	69	69
	Lasten	-135	-466	-433	-374	59
Totaal 6.81 Geëscaleerde zorg 18+		-135	-466	-433	-305	128
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	0	0	0	0	0
	Lasten	-3.228	-3.056	-3.275	-3.197	79
Totaal 6.82 Geëscaleerde zorg 18-		-3.228	-3.056	-3.275	-3.197	79
7.1 Volksgezondheid	Baten	5	0	171	60	-110
	Lasten	-4.011	-4.119	-4.237	-4.355	-117
Totaal 7.1 Volksgezondheid		-4.006	-4.119	-4.067	-4.294	-228
7.2 Riolering	Baten	8.570	8.517	8.144	8.395	251
	Lasten	-5.609	-5.150	-5.155	-5.793	-638
Totaal 7.2 Riolering		2.961	3.367	2.989	2.602	-387
7.3 Afval	Baten	9.907	9.248	9.869	9.918	49
	Lasten	-8.714	-8.149	-8.724	-8.257	467
Totaal 7.3 Afval		1.193	1.099	1.145	1.661	516
7.4 Milieubeheer	Baten	552	7	7	62	55
	Lasten	-2.964	-3.042	-3.161	-3.146	15
Totaal 7.4 Milieubeheer		-2.412	-3.034	-3.153	-3.083	70
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	1.360	1.262	1.503	1.616	113
	Lasten	-2.542	-2.462	-2.714	-2.856	-142
Totaal 7.5 Begraafplaatsen en crematoria		-1.182	-1.200	-1.211	-1.239	-29
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	3.082	1.326	4.583	3.761	-822
	Lasten	-5.146	-3.612	-4.804	-4.720	85
Totaal 8.1 Ruimtelijke ordening		-2.064	-2.287	-221	-959	-738
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Baten	3.256	2.690	3.955	5.475	1.520
	Lasten	-2.708	-2.687	-3.706	-3.528	178
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)		548	2	249	1.947	1.698
8.3 Wonen en bouwen	Baten	3.091	2.800	6.731	6.379	-352
	Lasten	-4.124	-4.623	-5.343	-5.004	339
Totaal 8.3 Wonen en bouwen		-1.034	-1.822	1.388	1.375	-13
Endtotaal		5.944	-6.802	397	3.013	2.616

5. Controleverklaring

Bijlagen

I Interbestuurlijk toezicht

Financiën		TOELICHTING
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht in de begroting 2022 en/of het laatste jaar van de meerjarenraming 2023-2025 <i>U kunt ook voor deze informatie gebruik maken van het IBT dashboard waarin wij de uitkomst van het financieel toezicht in januari 2022 zijn gepubliceerd.</i>	Groen	Er is sprake van een structureel en reëel begrotingsevenwicht vanaf de jaarschijf 2022.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Ruimtelijke ordening		TOELICHTING
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Omgevingsverordening Zuid-Holland. <i>Voor 2021 geldt nog deze 'oude' indicator. In 2022 wordt gekeken of de gemeente over grondgebied-dekkende bestemmingsplannen beschikt en of deze voldoen aan de Omgevingsverordening.</i>	Groen	De bestemmingsplannen zijn opgesteld met in acht neming van het provinciale beleid. De gemeente Hoeksche Waard is een overwegend agrarisch landschap. Het gehele Omgevingsbeleid is alleen redactioneel gewijzigd, de beleidsinhoud is niet veranderd. Op dit moment is aanpassing van bestemmingsplannen niet noodzakelijk en voldoen zij aan het provinciale beleid.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Omgevingsrecht		TOELICHTING
Voor zowel de milieutaken als de bouw- en woningtoezichtstaken beschikt uw gemeente over een actuele uitvoerings- en handhavingsstrategie. De raad is binnen twee maanden na vaststelling ervan hierover geïnformeerd.	Groen	Het gemeentelijk VTH beleid was al bekend bij de Provincie. Ter aanvulling in 2021 is het VTH beleid herzien, door het college vastgesteld en de raad geïnformeerd. Ook dit nieuwe VTH beleid is gestuurd naar de Provincie.
Het uitvoeringsprogramma 2021 is voor 1 februari 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 15 juli 2021 geïnformeerd.	Groen	Vastgesteld door B&W 01-12-2020. Raad geïnformeerd 28-1-2021. Document naar IBT gestuurd.
De evaluatierapportage 2020 is voor 15 juli 2021 door het college van B&W vastgesteld en de raad is hierover voor 1 oktober 2021 geïnformeerd.	Groen	Het jaarverslag VTH 2020 is vastgesteld op 30 juni 2021 en op 15 juli ter kennisgeving aan de raad voorgelegd. Dit document is naar het IBT Provincie gestuurd.
<i>De termijnen in deze indicator zijn vooruitlopend op het Uitvoeringsprogramma 2022 versoepeld. De provincie is bezig met een 'nulmeting'. De uitkomst zijn in februari op het IBT-dashboard gepubliceerd.</i>		
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Monumentenzorg		TOELICHTING
De gemeente heeft een adviescommissie die adviseert over uit te voeren werken aan (rijks)monumenten op grond van de Monumentenwet en de samenstelling is deskundig.	Groen	Commissie Cultureel Erfgoed is ingesteld op basis van de Erfgoedverordening gemeente Hoeksche Waard en de Erfgoedwet.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	
Archief- en informatiebeheer		TOELICHTING
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde.	Groen	Het jaarverslag 2021 van de gemeentearchivaris geeft aan dat het informatiebeheer op orde is. De aanbevelingen hebben de aandacht en zijn in uitvoering.
Is er reden voor extra aandacht?	nee	

Huisvesting Vergunninghouders		TOELICHTING	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand. <i>De provincie beschikt over deze gegevens. Deze gegevens worden ook gebruikt voor het IBT-dashboard.</i>	Oranje	Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Voorsprong/achterstand per 1 januari 2021	Voorsprong 13
		Fase interventieladder op 1 januari 2021	Trede 0 (taakstelling behaald)
		Taakstelling eerste halfjaar 2021	67-13 = 54
		In het eerste halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	36
		Voorsprong/achterstand per 1 juli 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	Achterstand 18
		Fase interventieladder op 1 juli 2021	Trede 1
		Taakstelling tweede halfjaar 2021	55
		In het tweede halfjaar 2021 gehuisveste vergunninghouders	60
		Voorsprong/achterstand per 31 december 2021 (doorhalen wat niet van toepassing is)	Achterstand 13
		Fase interventieladder op 31 december 2021	Trede 2
		Toelichting	
		De taakstelling 2021 niet behaald	
Is er reden voor extra aandacht?	ja		

Postbus 2003
3260 EA Oud-Beijerland

Bezoekadressen

Kijk op www.gemeentehw.nl

 14 0186 | 088 - 647 36 47

 info@gemeentehw.nl

 www.gemeentehw.nl

 [gemeenteHW](https://www.facebook.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://twitter.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://www.instagram.com/gemeenteHW)

